

3. schôdza

27. až 29. augusta 1990

**STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O SCHÔDZI
SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY**

Informácia prvého podpredsedu SNR Ivana Čarnogurského o spomienkovom zhromaždení v Ružomberku, konanom 26. augusta 1990

Informácia predsedu vlády SR Vladimíra Mečiara o výsledku pracovného stretnutia predstaviteľov Federálnej vlády a národných vlád v Trenčianskych Tepliciach 8. a 9. augusta 1990

Správa Mandátového a imunitného výboru SNR o nastúpení náhradníka na uvoľnený mandát poslanca

Sľub poslanca Slovenskej národnej rady

Vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky

Vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do orgánov samosprávy obcí

Vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch

Návrh Predsedníctva Slovenskej národnej rady na vydanie zákona SNR o vyhlásení 1. novembra 1990 za Deň zmierenia, Pamiatke obetiam politického násillia

Návrh skupiny poslancov SNR na vydanie zákona Slovenskej národnej rady o plate a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady

Odpoveď na interpeláciu prednesenú na 2. schôdzi Slovenskej národnej rady

Písomné odpovede na otázky poslancov prednesené na 2. schôdzi Slovenskej národnej rady 4. júla 1990 v rámci bodu "Otázky poslancov"

Návrh na voľbu poslanca do výboru a na zmeny v zložení výborov Slovenskej národnej rady

Správa o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej rady za obdobie od 4. júla do 27. augusta 1990

Otázky poslancov.

S t a n o v n á s p r á v a
o 3. schôdzi Slovenskej národnej rady
konanej 27. až 29. augusta 1990

3. schôdza Slovenskej národnej rady

P r i t o m n í :

predseda Slovenskej národnej rady František M i k -
l o š k o, prvý podpredseda Slovenskej národnej rady Ivan
Č a r n o g u r s k ý, podpredsedovia Slovenskej národnej
rady Milan Z o m k o, Ján K l e p á č, László M a g y
a Olga K e l t o š o v á.

Členovia vlády Slovenskej republiky: predseda vlády
Vladimír M e č l a r, prvý podpredseda vlády Ján Č a r -
n o g u r s k ý, podpredseda vlády Jozef K u č e r á k,
podpredseda vlády Vladimír O n d r u š, podpredseda vlády
Gábor Z á s z l ó s, minister vnútra Anton A n d r á š,
minister hospodárstva Jozef B e l c á k, minister výstav-
by a stavebníctva Jozef D u b n í č e k, minister poľno-
hospodárstva a výživy Michal D ž a t k o, minister plá-
novania Rudolf F i l k u s, minister priemyslu Ján H o l -
č í k, predseda Úradu pre privatizáciu a správu národného
majetku Augustín Marián H ú s k a, predseda Výboru ľudovej
kontroly Slovenskej republiky Martin H v o z d í k, minis-
ter obchodu a cestovného ruchu Jozef C h r e n, minister
vlády Milan K ě a ž k o, minister spravodlivosti Ladislav
K o ň t a, minister školstva, vedy, mládeže a športu Ladi-
slav K o v á č, minister financií, cien a miezd Michal
K o v á č, minister práce a sociálnych vecí Stanislav N o -
v á k, minister lesného a vodného hospodárstva Viliam
O h e r h a u s e r, minister zdravotníctva Alojz B a -
k ú s, minister kultúry Ladislav S n o p k o, minister
predseda Slovenskej komisie pre životné prostredie Ivan
T i r p á k.

Predseda Najvyššieho súdu SR Karol P l a n k.

**Námestník generálneho prokurátora SR poverený vedením
prokuratúry SR Ladislav Č e n d u l a.**

Vedúci ústredných orgánov štátnej správy SR.

**27. augusta 144 poslancov, 28. a 29. augusta 139 po-
slancov podľa listiny o prítomnosti.**

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 3. schôdzi Slovenskej národnej rady,
konanej 27. až 29. augusta 1990

/Začiatok o 13.45 hodine./

Prádneda SNR F. Mikloško:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

otváram rokovanie 3. schôdze Slovenskej národnej rady, na ktorej vás všetkých vitam. Vitam vás po letných prázdninách. Verím, že ste odpočinutí, pretože nás čaká čulé pracovné obdobie. Vitam prvého podpredsedu vlády Slovenskej republiky pána Čarnogurského a všetkých členov vlády. /Potlesk./

Prosím prítomných poslancov aby sa prezentovali pomocou technického zariadenia stlačením hlasovacieho tlačítka.

Zisťujem, že na dnešnom rokovaní je prítomných 133 poslancov, takže podľa čl. 109 ústavného zákona o česko-slovenskej federácii je Slovenská národná rada schopná sa uznášať.

Predsedníctvo Slovenskej národnej rady odporúča program schôdze, ako ho máte rozdáný.

Má niekto z vás návrh na zmenu alebo doplnenie programu? Hlásí sa pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Domnievam sa, že uvedený bod 6 programu nemožno prerokovať bez toho, aby nebol prerokovaný návrh zákona o obecnom zriadení. Tento návrh zákona je suhaidiárny.

Predseda SNR F. Mikloško:

Prosim pána podpredsedu vlády Zászlóna, prípadne pána doktora Szabu, aby sa k dopĺňujúcemu návrhu vyjadril.

Podpredseda vlády SR G. Zászlós:

Vážený pán predseda,
vážené predsedníctvo,
vážené poslankyne, poslanci,

týmto problémom sme sa zaoberali dnos dopoludnia na zasadnutí Predsedníctva Slovenskej národnej rady. Z rokovania vyplynulo, že zákon o obecnom zriadení sa nebude na dnešnom zasadnutí Slovenskej národnej rady prerokovávať. Vzhľadom na rokovací poriadok Slovenskej národnej rady odporúčam o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Brňáka hlasovať.

Predseda SNR F. Mikloško:

Prosim ešte poslanca Szabu, aby sa vyjadril.

Poslanec R. Szabó:

Z právneho hľadiska je možné prerokovať zákon o voľbách bez toho, aby sme prerokovali zákon o obecnom zastúpení.

Predseda SNR F. Mikloško:

Dávam hlasovať. Kto je za to, aby bol prijatý pozmeňujúci návrh pán poslanca Brňáka?

Prosím prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 125 poslancov./

Kto je za pozmeňujúci návrh poslanca Brňáka, teda kto je za to, aby bod 6 bol vynechaný z programu rokovania, nech stlači tlačítko!

/Za návrh hlasovalo 45 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 4 poslanci./

Konštatujem, že doplňujúci návrh poslanca Brňáka neprešiel.

Vážení prítomní,

V posledných dňoch sme sa dopočuli smutnú správu, že jeden z tých, ktorí spolu s nami začínali nežnú revolúciu, náhle skončil svoj život v Brazílii. Bol to minister zahraničného obchodu pán Slavomír Stračár. Prosím, aby sme povstali a minútou ticha uctili túto prvú obeť nežnej revolúcie.

/Uctieie pamiatky minútou ticha./

Ďakujem.

Dodatočne vítam medzi nami predsedu vlády Slovenskej republiky pána Vladimíra Mečiara /potlesk/.

Zisťujem, že sme program tretej schôdze schválili.

P r v ý m bodom nášho programu je

Informácia prvého podpredsedu Slovenskej národnej rady Ivana Černočurského o spomienkovom zhromaždení v Ružomberku konanom 26. augusta 1990. Prosím pána podpredsedu, aby sa ujal slova.

Prvý podpredseda SNR I. Černočurský:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

napriek tomu, že takýto vstup do rokovania Slovenskej národnej rady nie je práve obvyklý, resp. v minulosti sme sa k jednotlivým udalostiam takouto formou nevyjadrovali, požiadala som o možnosť podať informáciu o priebehu osláv výročia Andreja Hlinku, ktoré prebehli v Ružomberku.

Samotná osoba Andreja Hlinku bola dostatočne priblížená na stránkach našej dennej tlače, na stránkach ostatných odborných periodík, v televízii i na samotnom seminári, ktorý dňa 25., v predvečer priamych osláv, prebiehal v Ružomberku. Na všetkých týchto podujatiach bolo konštatované, že sa jedná o osobu prvoradého významu, ktorá celým svojím životom, dielom a odkazom má čo hovoriť aj nám dnes, hlavne z pohľadu našej štátopravnosti, nášho usporiadania a hlavne skonsolidovania pomerov nášho politického, verejného a hospodárskeho života. S takýmto prístupom k osobe Andreja Hlinku - predpokladám - pristupovala väčšina účastníkov aj väčšina tých autorov článkov, ktorí sa k nemu vyjadrovali.

Musím však povedať, že na samotných hlavných oslavách 26. augusta v Ružomberku priebeh týchto osláv nezodpovedal ani takto poňatej osobe Andreja Hlinku, ani odkazu tohoto veľkého človeka nášho národa. Ani táto skutočnosť by ma ešte neprovokovala k podaniu tejto informácie, resp. vystúpeniu na pôde Slovenskej národnej rady. Primáli ma k tomu témy, ktoré v priebehu osláv nastoľovali rôzni rečníci a hlavne reagencia účastníkov, resp. časti účastníkov týchto osláv na najpálčivejšie, najaktuálnejšie problémy našej súčasnosti.

V priebehu týchto osláv sa z hľadiska, z verejnosti, zo skupín, ktoré boli jednoznačne dopredu na takéto priebeh osláv pripravené, veľmi často skloňovali výrazy, pojmy, termíny, ktoré isteže nás všetkých zaujímajú. Je ich len niekoľko a ku každému chcem povedať veľmi stručnú informáciu.

Vari najčastejšie skloňovaným slovom, resp. vetou bol samostatný Slovenský štát. Účastníci, aj mnohí z rečníkov, ktorí vystúpili, hlavne zahraniční rečníci, vo svojich príhovoroch kládli problematiku samostatného Slovenského štátu do polohy, v ktorej sa vlastne táto záležitosť nachádza v našej spoločnosti ako besprizorná a nebyť jednotlivcov na zhromaždeniach alebo náhodilých rečníkov, ani zákonodarné orgány, ani vláda Slovenskej republiky, ani naši poslanci vo Federálnom zhromaždení ako keby vôbec nevykonávali žiadne kroky smerom k suverenite, k zabezpečeniu a naplneniu štátnosti a všetkých atribútov samostatnosti tejto republiky.

Myslím si, že verejnosť je do značnej miery neinformovaná a nepozná kroky, ktoré sme cieľavedome, v smere rôznych týchto našich rozhodujúcich problémov už vykonali a ktoré sústavne vykonáva slovenský aj federálny parla-

ment, aj vláda Slovenskej republiky i Predsedníctvo Slovenskej národnej rady. Domnievam sa, že ešte od roku 1918 až do dnešných dní ani jeden parlament, ani jedna vláda, ani jedno zastúpenie, vrátane toho, ktoré si hovorilo samostatný Slovenský štát, nevykonali pre skutočnú samostatnosť tohoto národa, tejto republiky toľko konkrétnych krokov, aké sa vykonávajú v posledných mesiacoch a týždňoch.

Pritom treba konštatovať, že otázka naplnenia svojbytnosti tohoto národa a našej republiky postupuje krok za krokom v zhode s parlamentom Českej republiky, v zhode s Federálnym zhromaždením, aj s hlavou štátu. Takže v tejto situácii považujem stavanie problémov Slovenska na vyslovene krajnú hranicu konfliktu za riešenie nezodpovedajúce skutočnosti, za riešenie, ktoré vychádza z neinformovanosti obyvateľstva, ktoré práve opačne očakáva, že touto neinformovanosťou resp. dezinformovanosťou obyvateľstva vyprovokuje ďalšie vážne.

Druhým podobným hlavným bodom, ktorý sa tam spomínal, bola požiadavka vyhlásenia akejsi Magny charty Slovenskej republiky, teda žiadosti, aby Slovenská národná rada prijala akúsi úplnú zvrchovanosť nad územím Slovenskej republiky. Opäť musím povedať len to, čo my, poslanci Slovenskej národnej rady prežívame a vieme, nielen v tomto funkčnom období, ale už aj v minulom VIII. funkčnom období, že práve tu, na pôde Slovenskej národnej rady vznikol návrh na vypracovanie novej ústavy Slovenskej republiky, že po demokratických voľbách, v ktorých jednotlivé politické strany a hnutia mohli prezentovať svoje vlastné názory na štátnosť, ústavnosť, na všetky jej atribúty, zhodli sme sa na vypracovaní návrhu slovenskej ústavy, ktorá bude prednostne riešiť problematiku Slovenskej republiky, ktorá po konzultovaní obdobnej ústavy Českej republiky prikróči k ďalšiemu následnému spoločnému kroku - nie

predchádzajúcemu - o riešení vzájomného spolužitia týchto dvoch republík a týchto dvoch národov. Čiže ak tu niekto volá po Magne charte slovenského národa, musím z tejto tribúny povedať, že nie je informovaný o tom, že táto Magna charta sa už štyri mesiace pripravovala a v tejto chvíli bude na programe. Aj na programe tohto plenárneho zasadania je informácia, že Predsedníctvo Slovenskej národnej rady schválilo novú komisiu pre prípravu Ústavy Slovenskej republiky.

Ďalšou veľmi populárnou témou z hľadiska niektorých rečníkov bolo heslo "Dost bolo Prahy". Istéže, ľudia, ktorí vidia problematiku rôznych hospodárskych ťažkostí, s ktorými sa musíme potýkať a s ktorými sa musí v tejto chvíli zaoberať vláda, môžu mať dojem - zase pri neinformovanosti, že tu opäť okrem náhodilých rečníkov na demonštráciách alebo pri takejto príležitosti varí niet nikoho, kto by chcel seriózne riešiť problémy súvisiace s našou hospodárskou, politickou, kultúrnou či akoukoľvek inou spoluprácou a jej deľbou medzi Prahou a Slovenskou republikou.

Snáď len pripomeniem, pretože na televíznej obrazovke i na stránkach tlače už bolo dosť povedané o rozhovoroch v Trenčianskych Tepliciach. Tieto rozhovory neboli nijako náhodné. To neboli rozhovory, ktoré by sa zrodili z náhodného stretnutia predsedu vlády Slovenskej republiky s predsedom vlády Českej republiky. Boli výsledkom predchádzajúcich niekoľkotýždňových, niekoľkomesačných naplnení návrhu vládneho programu a volebných programov strán a hnutí, ktoré si takéto naplnenie ekonomickej samostatnosti, ekonomickej svojbytnosti dávali do svojho vienuka a ktoré potom účasťou vo vláde a účasťou na pôde Slovenskej národnej rady sa snažia o jej naplnenie. Čiže opäť môžem len povedať, že sa niektorí ľudia snažia dezinformovať na-

žu verejnosť a postavil tieto zákonodarné a vládne orgány do situácie, do polohy, akoby to bola pre nás vedľajšia vec.

Ďalším, posledným bodom, ktorý chcem spomenúť, bolo skloňovanie nacionalizmu a národného programu v tisícoch pádoch. Opäť, ako keby národný program bol niečím cudzím, niečím proste mimo problematiky riešenia zákonov, zákonodarného zboru Slovenskej národnej rady alebo vlády. V tej súvislosti sa spomínal zákon o jazyku, ktorý sa tam opätovne v extrémnej podobe žiadal okamžite prijať. Môžem tu len znovu informovať nielen vás, poslancov, ktorí o tom viete, ale aj širokú verejnosť, že na návrhu zákona, dokonca na viacerých návrhoch zákonov o jazyku sa už niekoľko mesiacov intenzívne pracuje. Tie návrhy sú pripravené a ich prerokovávanie a schválenie bude medzi prvými predmetom tohoto nášho funkčného obdobia. Čiže opäť sa nedá povedať, že problematika úradného jazyka, problematika jazyka na Slovensku, že to je problematika, ktorou sa Slovenská národná rada nezaobera, alebo na ktorú nemyslí vláda Slovenskej republiky. Myslím si, že je potrebné, aby tieto skutočnosti boli opakované ako informácia nielen tu na pôde Slovenskej národnej rady, ale aby ste vy, poslanci Slovenskej národnej rady, ktorí pôsobíte vo svojich mestách, vo svojich okresoch, ste na rôznych stretnutiach s voličmi a pri iných príležitostiach informovali o týchto skutočnostiach a o ich stave, o tom, že naplnenie slovenskej štátnosti nebolo vari ešte nikdy tak dôsledne a podrobne riešené ako práve v týchto mesiacoch.

Ako posledná vec, ktorú považujem za potrebné znovu pripomenúť aj z tejto tribúny, sú, žiaľ, aj vyslovene záporné, negatívne prejavy, ktoré na týchto oslavách odzneli. išlo isteže o výroky jednotlivcov, o prejavy skupín, ktoré zrejme vôbec nevedia alebo sú dezinformované a svo-

je plánovitá sa snažia vždy vyhroliť. Menovito bola tam napadnutá osoba predsedu Slovenskej národnej rady Miklošku. Pritom všetci vieme, že všetky problémy, všetky návrhy zákonov, riešenia, či už ekonomické, či rokovania s Českou národnou radou, či rokovania o prijatí zákona o jazyku, alebo akékoľvek iné národné, ekonomické, politické riešenia, sú všetky prerokovávané vlastne v prvom kroku práve s predsedom Slovenskej národnej rady, pretože mu patria do kompetencie a jeho osobné stanovisko k nim si autori alebo navrhovatelia takýchto riešení vždy vyžadujú.

Obdobne bol osobou zahraničného Slováka napadnutý prezident Havel, ktorý bol označený bezmála za potierateľa alebo odporcu slovenských záujmov, slovenskej štátnosti, slovenskej svojbytnosti. Môžem osobne potvrdiť, že na rokovaníach, ktoré sme mali tesne pred voľbami pri poslednej návšteve prezidenta Havla tu v Bratislave, práve problém umožnenia, resp. riešenia svojbytnosti Slovenaka, všetkých jeho ekonomických, politických aj štátnych problémov bol predmetom rokovania, bol predmetom dohody. Práve na základe tejto dohody vznikla aj účasť koalíčných strán vo federálnej vláde. Takisto na základe tejto dohody sme doformulovali aj účasť koalíčných strán vo vláde Slovenskej republiky. Čiže stavať prezidenta Havla v tejto chvíli do prikreho rozporu s našimi záujmami je podľa mňa nezodpovedné a minimálne je to neinformovanosť.

Obdobne bola do polohy kritiky a piskotu postavená vláda Slovenskej republiky. Pýtam sa: Ak teda organizátori a účastníci takýchto prejavov si naozaj dávajú za svoj hlavný cieľ zabezpečenie národných záujmov tejto republiky na poli ekonomickom, na poli politickom, na poli jazykovom, na poli kultúrnom, ako ich tam často opakovali, a dovoľujú si piskať pri tom, keď sa hovorí o výsledkoch rokovania v Trenčianskych Tepliciach, tak za čím vlastne tito

Ľudia stoja, čo vlastne chcú presadzovať? Chcú naozaj riešenie, ktoré sa práve v Trenčianskych Tepliciach otvorilo, ktorému sa dokonán otvorili obidve krídla dveri, kde sa všetky body, ktoré boli dovtedy sporné, resp. otázne, položili na stôl ako predmet rokovania? Proti tomuto teda tí národnári, tí nacionalisti bojujú? Myslím si, že takéto prejavy časti našej verejnosti nemajú miesto, a už vonkoncom nemajú miesto na tak dôstojných oslavách, akými sa mali stať oslavy osobnosti Andreja Hlinku.

Na záver týchto osláv jednotlivci dokonca žiadali účastníkov, aby ako poslovia po Slovensku informovali verejnosť o tom, čo sa tam všetko povedalo. No ja si myslím, že niet lepšie informovaných poslov a priamo zainteresovaných riešiteľov týchto problémov, ako sú poslanci Slovenskej národnej rady. Preto využívam aj tento krátky vstup do nášho dnešného rokovania, pretože je to téma, ktorú sa nedá nevidieť a ktorá sa nedá zložiť zo stola, ale je to téma, ku ktorej všetci musíme jasne povedať svoje slovo.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Predseda SNR F. Mikloňko:

Ďakujem pánovi prvému podpredsedovi za informáciu o spomienkovej slávnosti v Ružomberku. K tomuto bodu sa do rozpravy ako prvý hlásil poslanec Tatár, potom poslanec Brňák.

Poslanec P. Tatár:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážená vláda,

dovoľte mi v prechádzajúcom zmysle niekoľko poznámok o návrhu zákona, ktorým sa ustanovuje používanie úradného jazyka na Slovensku. Na verejných priestranstvách sa zvykne oxývať, že v tejto veci vláda a Slovenská národná rada robí málo. Chcem však ukázať, že ide o hrubú dezinformáciu.

Podľa predbežných výsledkov Centra výskumu spoločenských problémov pri Koordinačnom centre VPN až 82 % opýtaných je za prijatie takéhoto zákona, pričom veľká väčšina to pokladá za pozitívum. Toto je reakcia verejnej mienky na nedostatky používania slovenčiny v úradnom styku v jazykovo zmiešaných oblastiach a reakcia na interpretáciu týchto nedostatkov.

Uvedomujeme si, že táto problematika si vyžaduje maximálnu zodpovednosť. Ide o viacero súvislostí, ktoré nemožno od seba oddeliť. Na Slovensku je to vzťah k jazykovým menšinám. V rámci federácie ide okrem iného o veľký počet Slovákov žijúcich v Čechách a tiež Čechov žijúcich na Slovensku. Napokon, nie menej dôležitá je súvislosť medzinárodná. Je potrebné si uvedomiť, že výlučne legislatívnou cestou sa vzniknuté problémy a napätia nepodariť vyriešiť, pretože ide o súhrn ústavoprávných, ekonomických, sociálnych a ďalších otázok vyžadujúcich systematickú politickú, výchovnú a inú prácu.

V súčasne platnej Ústave Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa implicitne uvádza, že štátnym jazykom sú na celom území federácie slovenčina a čestina a ústavný

zákon č. 144/1968 Zb. zaručuje právo jazykovým menšinám maďarskej, rusínskej, /ukrajinskej/, poľskej a nemeckej národnosti dohovorovať sa aj v úradnom styku na zmiešaných územiach týmito jazykmi.

Z iniciatívy koordinačného centra VPN bola vykonaná expertíza medzinárodných záväzkov Česko-Slovenska. V otázkach používania jazyka podľa Saint-Germainskej dohody z roku 1920 a ďalších dohôd, až po kodanskú schôdzku tohto roku vyplýva, že sme zaviazaní rešpektovať práva príslušníkov jazykových menšín. Ďalej analýza zákonodarstva 35 civilizovaných štátov Európy ukazuje, že používanie jazyka sa dotýka piatich z nich. Spravidla ide o určenie viacerých jazykov ako oficiálnych. V tejto analýze sa pokračuje.

Centrum výskumu spoločenských problémov v súčasnosti pracuje na analýze nedostatkov a konfliktov v používaní jazyka v úradnom styku v zmiešaných oblastiach. Verejnosť môže výsledky očakávať počas septembra. Prispejú k verejnej diskusii, ktorú považujeme pre hľadanie praktických riešení za nevyhnutnú.

Treba pripomenúť, že od začiatku tohto roku prebiehajú práce, ako už bolo spomínané, na príprave návrhu Ústavy Slovenskej republiky, na ktorom sa významne podieľajú práve odborníci nominovaní za VPN a ostatných členov vládnej koalície. Prvá verzia návrhu slovenskej ústavy bola hotová v apríli a tento návrh predpokladá zavedenie jazyka slovenského ako jazyka úradného s tým, že rovnako sa používa čeština, pričom v návrhu sú zohľadnené tiež medzinárodné záväzky a práva jazykových menšín.

Vážené pani poslankyňa,

vážení páni poslanci,

Je namieste pripomenúť, že vláda Slovenskej republiky pripravuje v súlade so svojím programovým vyhlásením, ktoré sme pred nedávnom na tejto pôde prijali, uzákonenie slovenčiny ako úradného jazyka. Touto otázkou sa zaoberá aj komisia politických strán a hnutí, ktorú zvolal prvý podpredseda vlády pán Černogurecký. K otázke používania jazyka sa uskutočnili bilaterálne rozhovory predstaviteľov Verejnosti proti násilliu s Kresťansko-demokratickým hnutím, Demokratickou stranou a ostatnými parlamentnými stranami a hnutiami, na ktorých sa uviedli doterajšie poznatky a vzájomné postoje tak, ako to bolo referované v tlači.

Zákon o jazyku ako taký nie je v rozpore s medzinárodnými právnymi normami, avšak v európskych krajinách nie je obvyklý. Za samozrejmé sa všeobecne považuje v úradnom styku používanie jazyka dominujúceho národa a predpokladá sa tiež ako samozrejmosť, že národné menšiny používajú v úradnom styku jazyk tej krajiny, v ktorej žijú, pričom je zachované právo ich príslušníkov používať materinský jazyk. Toto predpokladá aj súčasná Ústava Českej a Slovenskej Federatívnej republiky.

Vychádzajúc z uvedených analýz poslanecké kluby Verejnosti proti násilliu, Kresťansko-demokratického hnutia a Demokratickej strany upozorňujú na to, aby sa neprijímal zákon neúplný, nedokonalý, nezodpovedajúci legislatívnym a politickým kritériám. Iniciatívna skupina poslancov koalície strán zároveň predložila Predsedníctvu Slovenskej národnej rady vlastný návrh zákona SNR o používaní úradného jazyka v Slovenskej republike, ktorý vyhovuje predtým uvedeným kritériám. Stanovuje slovenčinu a alternatívne češtinu explicitne ako úradný jazyk, zachováva možnosť po-

užíval na zmiešaných územiach v úradnom styku materinský jazyk národnostných menšín a je v súlade s ústavou a medzinárodnými záväzkami nášho štátu. Predložený návrh chápeme ako iniciatívny krok smerom k Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky tak, aby sa po potrebnej príprave mohlo priatúpiť k definitívnemu precizovaniu zákona o jazyku.

Zároveň odporúčame zohľadniť v tvorbe zákona a pri jeho praktickom využití výsledky prebiehajúcich vecných sociologických analýz. Naše úsilie musí smerovať k vyriešeniu vecných problémov. Jazykový zákon môže dať len čo najpresnejší legislatívny rámec, udeliť povinnosti a práva. Myslíme si, že v skutočnosti pôjde aj o sebauvedomenie tak menšín na našom území, ako aj slovenskej väčšiny, ktorá na môže oprieť o príslovečnú dobrú vôľu nášho národa problémy nie škandalizovať, ale riešiť.

Ďakujem za pozornosť.

/Potleak./

Predseda SNR F. Mikloško:

Ďakujem poslancovi Tatárovi. Ďalej vystúpi poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
vážené plénum Slovenskej národnej rady,
dámy a páni,

vo svojom krátkom vystúpení chcem reagovať na informáciu prvého podpredsedu Slovenskej národnej rady pána Čarnogurského, ktorá sa dotýka spomienkového zhromaždenia

v Ružomberku v dňoch 25. a 26. augusta 1990. Každý občan rozumnej spoločnosti má právo na vlastný názor. Akékoľvek obmedzovanie tohto názoru autoritatívnym alebo masovokomunikačným spôsobom je ponížovaním ľudskej dôstojnosti tak individuálnej, ako aj kolektívnej. Osobne nemám námietky k názoru časti pospolitosti, ktorá sa bytostne stotožňuje s filozofiou kozmopolitizmu pri riešení ďalšej budúcnosti slovenského národa. S týmto názorom sa nestotožňujem, ale ho rešpektujem. Prosím preto, aby v budúcnosti bol rešpektovaný a nie dehonestovaný aj názor plytko uvádzaný ako nacionalistický či separatistický, ktorý vidí budúcnosť Slovenska v samostatnej štátnosti až od ktorej samostatnosti možno odvíjať kvalitatívne nové partnerské vzťahy s českým alebo inými národmi. V opačnom prípade je narušená idea slobodného štátu a pluralizmu, o ktorých tak často z úst našej vrchnosti počúvame.

Ďakujem.

Predneda SNR F. Mikloško:

Ďakujem poslancovi Brňákovi. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy? Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
slávna slovenská snemovňa,

budem mať len krátku faktickú poznámku k tomu, čo tu odznelo z úst pána poslanca Tatára.

Pán poslanec Tatár sa odvoláva na Saint-Germainskú zmluvu. Ako historik môžem povedať, že sa nemusí odvolávať

na mŕtve dokumenty. Ak by Saint-Germainská zmluva bola platná, tak by sme museli vysvetľovať, akým právom sme porušili právo nemeckej menšiny, medzi ňím aj právo karpatských Nemcov, ktorí boli u nás na Slovensku. Dnes platí Parížska mierová zmluva z roku 1947, Helsinský záverečný akt a nasledné pakt, takže, aby sme sa neodvolávali na to, čo už platné nie je.

Prijínam sa k názoru pána Brňáka a prehlasujem, že sme si osvojili návrh zákona o slovenskom jazyku, ktorý dnes podáme plénu a potom by sme boli radi, keby sa po prechode vyborní dostal na rokovanie.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda SNR F. Mikloško:

Ďakujem pánovi poslancovi. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy? Hlásí sa poslanec Homola.

Poslanec P. Homola:

Vážony pán predseda,
vážená vláda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

pochádzam z kraja, ktorý bezprostredne susedí s Českou republikou. Z tejto oblasti v Českej republike pracuje 18 tisíc prevažne robotníkov. Pýtam sa organizátorov vystúpenia v Ružomberku, či si uvedomujú hospodársky dopad odtrhnutia Českej republiky od Slovenskej republiky na zaľstnanosť týchto ľudí.

Ďakujem.

Predseda SNR E. Mikloško:

Dakujem poslancovi Homolovi. Do rozpravy sa ďalej hlási poslanec Ivan.

Poslanec C. Ivan:

Poslanec Ivan, Slovenská národná strana.

Najprv k uzákoneniu spisovného jazyka ako štátneho, úradného, jediného, bez výnimky. Som poslancom z kraja, kde sa naši voliči, ktorí nám dali svoj mandát, vehementne tohoto zákona domáhajú. Uvedomujú si jedno, že slovenský národ v týchto obdobiach si pripomínal, ako som to povedal už pri prvom vystúpení, významné výročia: 1000. výročie staroslovienčiny. Uvedomujú si, že sa blíži výročie kodifikácie spisovného jazyka a ťažko im je chápať súčasný stav odďaľovania, i keď sa to tu odborne vysvetľovalo, že tento štátny úradný jazyk na Slovensku bez výnimky ešte nie je uzákonený.

V nastolenej otázke sa hovorí, že sa pripravuje znenie tohoto zákona. Neholo to však podrobnejšie publikované v tlači. Naši voliči majú plné právo na absolútnu informovanosť. Dosiaľ nie sú dostatočne informovaní. Preto sa vytvárajú opozičné hlasy, a pochopiteľne, nedôvera. V tejto republike žije jediný národ - slovenský národ. Tento slovenský národ z hľadiska svojej histórie vždy bol ohľaduplný, rešpektoval iných, bol si vedomý, že žil utláčaný v rakúsko-uhorskej monarchii. Vedomý si je aj toho, že žije v spoločnosti určitých menšín a nikdy neprejavil netolerantnosť k maďarskej menšine, ale nemôže znášať, aby vznikala nežiaduca asimilácia Slovákov na južnom Slovensku. Hrozivá je asimilácia našej slovenskej menšiny v Maďarsku, kde našu menšinu podľa všetkých dostupných informácií za-

stupuje iba jediný poslanec. My zloženie poslancov maďarskej menšiny tu vidíme v početnom zastúpení.

Druhá otázka k Kužomberku. Holi to celonárodné oslavy, nebola to iba oslava nejakej strany, nejakej menšiny alebo nejakej časti obyvateľstva. Tieto oslavy sa dôstojne pripravovali a zabezpečovali. Ak teda to bol národný prejav k nastoleným otázkam osláv, treba to takto chápať, aj rešpektovať a nevznášať pejoratívne invektívy na túto oblasť. Naopak, treba rozmyšľať, prečo tento národ takto chápe túto udalosť. Všetky vyslovené komentare, vystúpenia, vzťahovali na otca národa Andreja Hlinku, ktorý videl potrebu nášho slovenského národa. Takto to treba chápať a potom nebudú vznikať určité problémy, ktoré pri týchto oslavách zdanlivo vznikli.

Ďakujem.

/Potlask./

Predneda SNR F. Mikloško:

Ďakujem poslancovi Ivanovi. Hlásí sa pán poslanec Dobos.

Poslanec L. Dobos:

Chcel by som sa opýtať pána poslanca Ivana, čo myslel pod pojmom bez výnimky.

Poslanec C. Ivan:

Jednotlivé výnimky by celý tento zákon dostali do takej pozície, že legalizovaný zákon nakoniec bude obrátený proti vlastnému národu, ktorý ho má používať. Veď predsa v civilizovanej, kultúrnej demokratickej spoločnosti je kaž-

dý schopný naučiť sa úradný jazyk, eventuálne jazyk tej spoločnosti, v ktorej žijeme. Tu, na tomto mieste sme po-
búvali informácie o určitých štátoch v otázke jazyka v jed-
notlivých štátoch Európy. Rozprávalo sa tu anglicky. Preto
my, ktorí žijeme na Slovensku, sa nedokážeme naučiť slo-
venský jazyk? Poslanci maďarskej menšiny vedľa rozprávali
po slovensky. Je to tendencia nátlaku na slovenský národ a
na jeho asimiláciu vo vlastnej krajine. Tak je chápaná
otázka úradného, štátneho jazyka bez výnimky.

Predneda SNR F. Mikloško:

Vystúpi poslanec Prokeš, potom poslanec Dziak-Košický.

Poslanec J. Prokeš:

Prokeš, nezávislý poslanec sa Bratislavu.

Vážení pán predneda,
vážení vláda,
vážené plénum,

sociálny systém je dynamický systém ako každý iný.
Každý systém, ktorý má mať schopnosť autoregulácie a auto-
matického vracania sa do rovnovážneho stavu, musí v sebe
obsahovať fluktuácie. Čím je ďalej od rovnovážneho stavu,
tým väčšie budú tieto fluktuácie. Ale potláčať ich znamená
zabrzdiť tento systém v jeho trende dostať sa k rovnováž-
nemu stavu. Domnievam sa, že tu medzi nami nesídi nikto,
kto by si ako svoj najvyšší cieľ nestaval rozvoj Slovenska
po všetkých jeho stránkach a pre všetko jeho obyvateľ-
stvo. V čom sa rôznime, sú cesty ako k tomu prísť. Ale
prosim, opakujem, hľadanie týchto ciest, to sú tie fluk-
tuácie, o ktorých som hovoril. Len vo vzájomnom strete
týchto fluktuácií sa skutočne môže nájsť optimálna cesta.

Neenažme sa však blokoval jednu alebo druhú cestu, pretože sa domnievamo, tá alebo oná skupina, že to je tá správna cesta. Tá správna cesta sa musí skutočne nájsť v strete, vzájomnej oponenture týchto ciest, vo vzájomnej diskunii.

Ďakujem.

/Potlask./

Predseda SNR M. Mikloško:

Ďakujem poslancovi Prokešovi. Vystupí poslanec Dziak-Koňický.

Poslanec M. Dziak Koňický:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené dámy, vážení páni,

to, čo teraz poviem, nie je ani vyhlásenie ani super-názor. To je senfencia. Problém človeka v spoločnosti my, naša spoločnosť, súc vychovaná istými zvyklosťami, vidíme predovšetkým ako problém boja. U nás je zvykom bojovať najlepšie proti niekomu. Nie je až tak dôležité za čo. Veľmi často si ani nevšimneme, že predmet boja sa vytratil, stal sa nezaujímavým alebo vývojom priamo irelevantným. Ale my stále ešte hodnotime ako, kto bojuje. Skrátka a dobre, je to problém militantných postojov a sympatií, ktoré tieto postoje vyvolávajú. Tento problém nie je len našou špecialitou. Je to asi problém všetkých mladých demokracií, pretože boj je ideálny na vyformovanie sa osobností, strany atď.

V začiatkoch sme urobili základnú chybu. Sami sme si určili dvojročnú skúšobnú lehotu. Je to príkrátky čas aj na prácu aj na vyformovanie osobností. Prítom práca v su-

časnej dobe človeku veľmi na popularite nepridá, nie je ju okamžite vidieť, ak je koncepčná a nemusí byť populárna, ak je operatívna. A tak zostáva boj. Nie je ani tak dôležité ako, prečo, s kým, akými prostriedkami a proti komu bojujeme, ide o to, aby sa bojovalo viditeľne, tak viditeľne, aby si nás o dva roky pamätali. Tento parlament sa určite rozdelí na bojovníkov a robotníkov. Okrem toho až o dva roky vo voľbách sa bude rozhodovať, kto bol sympatickejší, či bojovníci, alebo robotníci. Osobne si myslím, chápuc podmienky v akých pracujeme, že by sme si mali hľadať čas predovšetkým na prácu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Predseda SNR F. Mikloško:

Ďakujem. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

D r u h ý m bodom programu je

Informácia predsedu vlády Slovenskej republiky pána Mečiara o výsledku pracovného stretnutia predstaviteľov federálnej vlády a národných vlád v Trenčianskych Tepliciach 8. a 9. augusta 1990.

Dávam mu slovo a zároveň prosím pána podpredsedu Zemku, aby ďalej viedol schôdzu.

Predneda vlády SR Y. Mešiar:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

bolo mojim osobným záujmom, aj záujmom celej vlády čo najskôr vas oboznamiť so závermi v Trenčianskych Tepliaciach. Zdržanie, ktoré vzniklo, nie je zapríčinené zo strany vládnych orgánov. Skôr ako budem analyzovať tieto závery, dovoľte, aby som sa vyjadril k priebehu terajšej diskusie, najmä v súvislosti so zhromaždením, ktoré malo byť pamiatkou na Andreja Hlinku.

Andrej Hlinka je nepochybne osobnosť, ktorá v histórii Slovenska má svoje miesto, ktorej treba vzdať úctu tak, aby ho v dolinách Slovenska dôsledne zaujal a bol tam, kde patrí. Oslavy Andreja Hlinku prekročili rámec osláv jeho osoby, išli ďalej ako bol rok 1939. Vznikli tam sentimenty, ktoré pod menom Andreja Hlinku nemali s jeho odkazom nič spoločné. My poznáme Andreja Hlinku ako zakladateľa československého štátu a ako človeka, ktorý ešte tesne pred svojou smrťou tvrdil, že jediná záruka a istota pre slovenský národ je spolužitie s národom českým. Toto v prejavoch rečníkov bolo popreté. Tým bol popretý jeho odkaz.

Pokiaľ ide o diskusiu, ku ktorej tu dochádza, že sa niektorí cítia byť dotknutí vystúpením pána prvého podpredsedu Slovenskej národnej rady s odvolávaním sa na demokraciu, tak dovoľte, aby sme si zopakovali demokratické pravidlá. Bolo právo občana povedať, že nechce žiť v určitom usporiadaní štátu, ale je rovnaké právo niekoho iného povedať, že s tým nesúhlasí. A preto, že si dovoľí povedať nesúhlas, nemôžeme odpovedať, že sa správa nedemokraticky.

Takisto keď hovoríme o demokracii, tá sa u nás vždy spája s určitou kultúrnosťou jednaní. Ja som za rokovanie s každým, na akukoľvek tému, otvorene, pred očami verejnosti, kedykoľvek. Ale musíme zvážiť, či pôjdeme rokovať tak, že budeme vyvolávať vážne medzi obyvateľstvom, či na manifestačnom zhromaždení odmietneme závery z Trenčianskych Toplic bez toho, že v čase, keď boli odmietnuté, ich okrem mňa a pána Kučeračka nikto na Slovensku nepoznal. Boli jasné a známe len nám dvom. Či pôjdeme cestou vykrikovania hesiel po uliciach alebo či si politici, ktorí majú správne predstavy, sadnú za stôl a budú svoju pravdu konfrontovať a nachádzať vo vzájomnom spore.

Zvážme i kultúrnosť. Ak akákoľvek agresívna skupina začne právo na svoju pravdu presadzovať inými než demokratickými prostriedkami, alebo v rámci demokracie len krajšími prostriedkami, nutne vyvolá protireakciu. A to už nie je celkom v súlade s demokraciou.

Ďalej dovoľte, aby som ešte zaujal stanovisko k tomu, že bola spochybnená osoba pána prezidenta Václava Havla. Václav Havel je predstaviteľom spoločného štátu Čechov a Slovákov, je osobnosťou, ktorá dnes výrazne integruje v sebe záujmy oboch národov. Spochybňovať túto jeho úlohu je naprosto nesprávne a nevhodné.

Takisto si myslím, že keď rozprávame o otázkach svojej budúcnosti a perspektivy a vidíme skladbu rečníkov, aj ja mám hlbokú uctu k našim krajanom v zahraničí, nech k nám prídu, navštívia nás, vidia ako žijeme. Ak chcú, nech sa tu usadia a žijú spolu s nami. Ak nám chcú pomáhať, nech pomôžu, ale, preboha, nech neradia a nerobia nám politiku. Rozhodovať o štátnosti, o osude tohoto národa je výsostným právom tých čo tu žijú, čo sami svojimi potrebami rozumejú a vedia hľadať pre seba svoje koncepcie. Ak bude-

me rozhodovať o politickej perspektíve Slovákov a Čechov na úrovni každej emigračnej vlny, tak sa nedohodneme nikdy. Ak nám nemôžu dať pomoc, nech ju nedávajú. Ale nepotrebujeme ideológiu, ktorá je nám cudzia, kde máme vlastne názory vytríbené na základe štúdia a analýzy vlastných životných skúseností a vlastných potrieb. V tomto smere v Ružomberku boli tiež falošné tóny.

Ak sa stavíme k otázkam spolužitia Čechov a Slovákov, dovoľte, aby som povedal, že práve tieto otázky boli nosným pilierom rokovania zástupcov federálnej, českej a slovenskej vlády. Na rokovaní v Trenčianskych Tepliciach za federálnu vládu bol prítomný pán predseda Marián Čalfa. Zúčastnil sa rokovania v rozsahu dva a pol hodiny, potom pre inu pracovnú povinnosť odišiel. Ďalej federálnu vládu zastupovali pán podpredseda Valeš a podpredseda Rychetský. Vládu Českej republiky zastupoval predseda vlády pán Pit-hart a podpredseda vlády pán Vlasák. Vládu Slovenskej republiky som zastupoval ja a podpredseda pán Kučerak. Ďalej na rokovaní bol celú dobu prítomný pán Křížan, poradca prezidenta republiky, ktorý jednak svojimi pripomienkami a radami zaujímal stanoviska a jednak sledoval celý vývoj diskusie.

Vzhľadom na to, že sa v niektorých masovokomunikačných prostriedkoch objavili stanoviska, že došlo k prudkej konfrontácii, že vláda Českej republiky a federálnej republiky konali pod nátlakom slovenskej vlády, chcem povedať, že nič také sa nekonalo. Áno, bola veľmi ostrá výmena názorov, držaná na úrovni vzájomnej ucty, kulturnosti stanovisk, ale bola predovšetkým vecne argumentovaná. A ak sme prichádzali k rozličným názorom z jednej i druhej strany, tak neboli vedené s cieľom hľadať konfrontáciu, ale s cieľom nájsť východisko zo situácie. Všetky tri vlády si boli vedome toho, že naše zavery nie sú smerodajné

pre vývoj spoločnosti, sú iba doporučením a sú iba projek-
tom. Boli sme si vedomí toho, že akékoľvek zmeny, ktoré by
sa mali v štátoprávnom usporiadaní v budúcnosti uskutoč-
niť, musia prejsť dohodou politických strán, musia prejsť
Slovenskou aj Českou národnou radou a Federálnym zhromaž-
dením. Z tohoto hľadiska chcem vyjadriť hlbokú úctu ku
všetkým, ktorí sa tohoto rokovania zúčastnili. A aj keď
navzájom môžeme povedať, že to bol veľmi prudký súboj ná-
zorov, stanovísk a koncepcií, ale bol vedený vzájomne s
veľkou úctou, pochopením pre potreby toho druhého a s vec-
nou analýzou každého jedného slova alebo vety, v ktorej
sme sa nezhodli.

Rokovania boli tiež časovo náročné. Prvý deň sme pra-
covali od obeda do pol jednej v noci. Prestávky sme si
zvolili vtedy, keď sa vytvoril bod, pri ktorom sme nevede-
li asi ako ho preklenúť. Tak sme si urobili prestávku a
rokovali jeden na jedného. Na druhý deň sme potom pokračo-
vali od 9,00 hodiny do 14,00 hodiny takisto v kuse vo veľ-
mi jasnom hľadaní pravdy a východiska, ktoré by bolo
schodné pre obidva naše národy. Ak na tomto rokovaní došlo
k pomerne rýchlemu zblíženiu stanovísk českej a slovenskej
vlády, tak to nebolo len kvôli osobným sympatiám, ale pre-
to, že obidve vlády majú rovnaké postavenia vo vzťahu k
federálnym orgánom, majú s nimi naprosto rovnaké skúseno-
sti a vldia i naprosto rovnaké východiská. Vecné pripo-
mienky zástupcov federálnych orgánov a federálnej vlády
boli rovnako pomôckou pri hľadaní pravdy.

Zhodli sme sa na celom rozsahu rokovania a môžeme po-
vedať, že slúži pre dobro vlády Slovenskej republiky, že
napriek krátkemu časovému obdobiu od programového vyhláse-
nia, ktoré sme tu predložili, sme na toto stretnutie pri-
šli s ucelenou komplexnou predstavou vývoja štátnosti Če-
chov a Slovakov na najbližších 15 až 20 rokov. Je to prá-

ca, ktorú sme vykonali veľmi aktívne a ak by sme mali u-sudzovať z reakcie českej tlače, tak skôr vytykajú českej reprezentácii, že nebola pružná, resp. že s nami treba už teraz jednať inak, pretože slovenská reprezentácia je silnejšia, niekedy hovorila, že agresívnejšia - čo my poplecame, my sme slušní ľudia - no ale zase tam, kde si myslíme, že máme pravdu, tak si ju hájime. Po tejto stránke sme urobili obrovsky kus práce v snahe splniť slovo, ktoré sme vám dali a cez vás slovenskému národu a občanom Slovenskej republiky.

Ak napádame doterajší systém vzťahov Čechov a Slovákov vo federatívnom štáte, tak je to pre niekoľko závažných príčin. Prvá z nich je, že terajšia podoba federácie sa v podstate vytvorila v roku 1968, kedy sme vytvárali spoločný federatívny štát ako štátny útvar vyhovujúci záujmom oboch národov, ale ktorá sa v podstate nikdy nerealizovala. Už v krátkom období roku 1970 došlo k situácii, keď normalizátori prijímali tzv. kompetenčné zákony, ktorými v podstate pôsobnosť Ústavy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky deformovali tak, že vytvorili systém, ktorý bol tejto ústave a jej princípom cudzí. Vytvoril sa systém prísnej centralizácie, prísneho byrokratizmu, ktorý nerešpektoval nikoho. Po roku 1968 mali vzniknúť ustavy republik. Tie sa nevytvorili. Celý systém spoločenského mechanizmu bol postavený na báze vedúcej úlohy strany, kde v predsedníctve sa koordinovala činnosť všetkých orgánov a tieto orgány sa prísne riadili zásadami politického vedenia. Toto chvalabohu padlo, ale spoločenský mechanizmus štátu i po páde vedúcej úlohy strany zostal nedotknutý.

Práve preto, že terajší systém federácie nie je funkčný a nevyhovuje ani Čechom ani Slovákom, vytvára priestor pre politickú nespokojnosť a táto politická nespokojnosť zahŕňa v sebe celú škálu názorov. Od ľudí,

ktorí si myslia, že spôsob východiska je len v tom, že by mal existovať silný unitárny orgán a republiky ako regióny, až po tých, ktorí si myslia, že jediným východiskom zo situácie je rozbiť tento mechanizmus tak, že vzniknú samostatné republiky a že vzniknú dva samostatné štáty. Jedno i druhé je krajnosť. Takto sme to hodnotili a hľadali sme preto ciele na hranici možného a rozumu. Boli sme si vedomí toho, že situácia v tejto oblasti je tak závažná, že akýkoľvek ďalší odklad môže viesť iba k sociálnym napätiam, k destabilizácii v štáte. Tam, kde sa tieto väzby nerozlúčia, alebo sa rozlúčia vleklo a oneskorene, ako napríklad v Sovietskom zväze a v Juhoslávii, sa občania dostávajú na pokraj občianskej vojny. To my nechceme a preto sme hľadali iné východiská. Nie napätie, nie nenávisť, nie rozklad, ale upevnenie spoločnosti v jednej i druhej republike. Tiež sme konštatovali, že terajšia federácia je prejavom určitého spôsobu myslenia, na základe ktorého bola budovaná federácia v Sovietskom zväze i v Juhoslávii a tieto typy federácie sa všade rozpadajú.

Samozrejme, že bola diskutovaná aj otázka vstupu do Európy. Predovšetkým chcem všetkých optimistov uistiť, že otázka vstupu do Európy, t.j. to Európskeho hospodárskeho spoločenstva, s ktorým by sa Česko-Slovensko mohlo integrovať, nie je kratšia ako 15 rokov. Tam chudobného príbuzného s natrčenou rukou nikdo nečaká. Treba vykonať rozsiahlu ekonomickú i spoločenskú konsolidáciu na to, aby sme sa mohli v spoločenstve európskych štátov prezentovať ako vyspelé spoločenstvo a byť hodnoverným a plnoprávnym partnerom. Sú diskusie ako má vyzerať budúca Európa. I dnes existuje množstvo politikov, ktorí si budúcu Európu predstavujú ako Európu malých regiónov alebo malých republik, ako federáciu menších štátnych útvarov. Hovorila, že bude takto ucelenejšia, nikdo nebude mať rozhodujúcu prevahu, nevytvorí sa hegemón v rámci Európskej únie. Je mno-

ho takých názorov. Áno, o týchto názoroch sme tiež rozkovali a tiež vidíme v nich možnú budúcu situáciu, ktorá môže vzniknúť vtedy, keď sa dvere do Európy otvorila tak, že budeme prestupovať prah. Ale nie dnes, keď sa na ten prechod treba ešte len pripraviť.

Hovorilo sa, že sme riešili otázky štátoprávne a nie ekonomické. Nie je to pravda. Vychádzali sme výlučne z ekonomických potrieb jednej i druhej republiky. Ak nebudeme zabezpečovať politickú stabilitu, nepride k nám žiadny kapitál. Nádej, že za situácie, keď vzťahy Slovákov a Čechov nebudú usporiadané, budú väčšie firmy ochotné u nás investovať svoj majetok, sú ilúziou pre naivných ľudí. Všetky spoločnosti, ktoré k nám prichádzajú, žiadajú politickú stabilitu, žiadajú právnu úpravu, ktorá by otvorila dvere kapitálu. A tí, čo si myslia, že pri nestabilite zabezpečia prosperitu, sa hlboko mýlia. Prípadomajú mi kľonkanov. Vyskakajú a vrcká majú prázdne. /Potlesk./

Ďalej sme vychádzali z toho, že ak dnes hovoríme o otázkach dovŕšovania vývoja spoločnosti, musíme konštatovať aj stav, že ekonomický vývoj republiky alebo českého a slovenského národa nie je dovŕšený. Doterajší odvetvový princíp, ktorý sa presadzoval v celom riadiacom systéme, priviedol krajinu do situácie, keď nemáme dobudovanú infraštruktúru, keď nemáme dobudované základné ekonomické vzťahy a väzby na územnom princípe, keď celý doterajší systém riadenia je brzdou a keď medzi republikou a federáciou v podstate neexistujú žiadne previazané ekonomické systémy, ktoré by fungovali dôrazným spôsobom. Bola tam daná takáto úvaha: ak by zajtra na Slovensko prišli Japonci s najmodernejšou fabrikou, aj s ich ľuďmi a začali by na Slovensku podnikáť, tak pozajtra budú dosahovať o 30 % menší výkon ako v Japonsku, pretože nemajú vybudované komunikácie, bankovníctvo, informatiku, dopravu, riadiace

vzťahy, spojenie nefunguje ako treba. Toto všetko potrebujeme na tom územnom celku dotvoriť, aby sme si mohli povedať, že rozvíjame národné ekonomické spoločenstvo, ktoré by malo prosperovať. Dostiaľ nemáme dobudované ani procesy rozhodovacích vzťahov a účinnosti medzi republikami a federálnou vládou. To sú všetko otázky, ktoré sú otvorené a v ekonomickej oblasti čakajú na riešenie.

Tiež sme sa zaoberali tým, že síce hovoríme o ekonomickej reforme, ktorá sa začne realizovať od 1.1. a ktorá by mala byť robená šokom, ale v podstate sme v situácii, keď tento šok k nám prichádza zvonku s rozpadom medzinárodných trhov a v budúcom roku budeme musieť čeliť veľmi závažným dopadom na rozpad celého systému zásobovania, aj toho, čo nazývame dodávateľsko-odberateľskými vzťahmi. Ak k sociálnemu napätiu a k ekonomickým ťažkostiam ešte pridáme nevyjasnenosť republikových vzťahov, tak môžu vzniknúť také komplikácie, že nebude ani reforma, ani jednota a doplatíme na to všetci v Čechách i na Slovensku. Preto to musíme riešiť urychlene a preto sme túto otázku tak jednoznačne a dôrazne dávali na stôl.

Ďalej sme si povedali, že v podstate ide o krízu celého systému riadenia u nás. Aj keď po 17. novembri usilujeme o zmeny, aparáty centrálnych orgánov boli zmenené nepodstatne, tieto aparáty štyrikrát úspešne zmazali pokusy o akúkoľvek reformu a nie je záruka, že platí raz to dokážu. Povedali sme, že celý systém riadenia tejto spoločnosti je položený na princípe administratívy, byrokracie a na centralizme a dnes brzdi rozvoj reformy, brzdi privatizáciu, brzdi aj rad ďalších vplyvov, ktoré po 17. novembri už mali byť začaté, ktoré sme občanom sľúbili a ktoré práve pre chyby zakódované a vlastné tomuto systému dnes nevieme poriadne realizovať. Štátny aparát nestačí rozbiť tým, že nasadíme a vymeníme jednu tvár za druhú. Štátny

aparát treba rozbiť syntómovo, funkčno a dať mu činnosť, ktoré by mali byť preň vlastné.

Proto keď nás obviňujú, že chceme rozbiť federáciu, hlásime sa k tomu, že chceme rozbiť centralizmus, chceme rozbiť administratívno-byrokratický systém, ale nahradit inými vzťahmi. Keď nám hovoria, že chceme nahradit pražský centralizmus bratislavským, nie je to pravda. Od novembra chceme mať samosprávu obcí a miest. Sami sme pred vami prehlásili a prohlásenie dodržíme, že odvetvové ministerstvá budeme postupne likvidovať. Sami sa zasadzujeme za zmeny pravidiel.

Pokiaľ ide o základnú otázku, zhodli sme sa na tom, že uznávame, že záujmom českého a slovenského národa najlepšie vyhovuje federatívne usporiadanie spoločného štátu, v ktorom sa rešpektuje svojbytnosť, samostatnosť a rovnosť oboch republík. Ak stotožňujeme federáciu so sústavou vzťahov, ktoré vznikli po roku 1970, tak to nechceme. Takú federáciu nie! Ziar, dochádza k situácii, že aj u mnohých, ktorí sa zapojili do revolučných procesov po 17. novembri, sa predstava federácie stotožňuje so vzťahmi, ktoré tu vznikli po roku 1970, tieto vzťahy obhajujú a považujú ich za záruku spoločného usporiadania štátu. Pre nás je takáto formulácia neprijateľná.

Ďalej sme založili svoje závery na tom, že je nevyhnutné, aby sme uznali, že federácia je spojením dvoch svojbytných a rovnoprávných republík. Z tohoto záveru vyplýva, že platí zásada, že federácii postupujú republiky to, čo je výhodné, aby pre ne federácia vykonávala. Samozrejme, že tento princíp, s ktorým sme vyšli a ktorý sme takto jednoznačne deklarovali, je v istých intelektuálnych kruhoch v Prahe spochybňovaný tak, že republiky nemôžu federácii nič postúpiť, pretože podľa ústavy všetko má fe-

derácia a federácia musí postupovať republikám. Čiže proti princípu politickému a ekonomickému sa stavia formálno-právny princíp, ktorý odmietame prijať, pretože vychádza z toho, že republiky budú vykonávať len to, čo im federácia dovolí. To nie je pravda. Federácia je spoločnou formou spolužitia, ktorá musí vyhovovať obom národom a bude vykonávať to, čo tieto dva národy potrebujú. Nemôžeme si pomýliť inštitúciu a cieľom. Cieľ je prospech národa a inštitúcie jej musia slúžiť, preto ich chceme pretvoriť. /Po-
tlesk./

Ďalej sme boli obviňovaní z toho, že ide o opatrenia alebo iniciatívu zo slovenskej strany, ktorá je protičeská. To nie je pravda. Každý paragraf, každé slovo v zákone o pôsobnosti vlády Slovenskej republiky žiadame rovnocenne prijať aj pre vládu Českej republiky. Ak je tu rozdiel, tak je to rozdiel v potrebe chápania štátnosti, ktorá je na Slovensku výrazne vyššia ako v Českej republike. V Českej republike v tomto smere sú diskusie trochu odlišné - možno je to spôsobené tým, že federácia je nakoniec pražská, možno je to tým, že existujú určité prežívajúce vzťahy nacionalizmu, možno niektoré čechoslovakistické tendencie a pod., ale to sme zhodne konštatovali, že potreba vlastnej štátnosti v Českej republike sa tak veľmi nepociťuje. Preto pripomíname bratskému českému národu, že svoju štátnosť potrebuje rovnako ako ju potrebuje národ slovenský, jej upevnenie je tak v jeho záujme ako je v našom záujme upevnenie našej slovenskej štátnosti.

Ďalej nám bolo vytýkané, že v podstate týmto rozbitím rozbijeme štát tak, že nebude môcť ďalej existovať. Chcem povedať, že koniec centralizmu znamená vlastne začiatok integračných procesov. A tu sme v situácii, ktorú mnohí nechápu - ako to vláda myslí, keď hovorí o integrácii a o konci centralizmu. O integrácii hovoríme ako o prirodzenom

uplývajú záujmov v ekonomike, politike, kultúre, vede a vo všetkom ostatnom a o centralizácii viedy, keď určitá sústava riadiacich orgánov nariaďuje ako majú byť tieto vzťahy upravené a v podstate ich svojím výkladom deformuje - ten doterajší vzťah.

Dohodli sme sa na projekte, ktorý sme predložili verejnosti a ktorý chceme predložiť dnes i vám. Na riešenie tohoto projektu sme prijali a vytvorili deväť odborných komisií, ktoré majú preskúmať vecné vzťahy federácie a republík a zajať k nim stanovisko. Na základe výsledkov týchto vecných komisií sa pripravia návrhy legislatívnych úprav a bude musieť byť aj rozhodnutie zákonodarných zborov. Naša predstava je nasledovná: po zhodnotení činnosti komisií sme postupovali tak, že päť komisií garantuje vláda Českej republiky a päť komisií vláda Slovenskej republiky. Federálna vláda nie je garantom činnosti ani jednej z komisií. Garant - to znamená ten, čo vyvoláva iniciatívu, zvoláva a vecne prerokúva tieto problémy. Na základe takéhoto stavu po spracovaní vecných analýz návrhy legislatívnych úprav vlády republík predložia Slovenskej a Českej národnej rade. Česká a Slovenská národná rada predložia návrhy zákonov Federálnemu zhromaždeniu. Federálna vláda nebude mať v tomto prípade zákonodarnú iniciatívu. Tým chceme dokumentovať, že práva sa odvodzujú ozaď od republík a že federácia bude plniť tie ulohy, ktoré sú pre ňu vhodné. Samozrejme, že náš návrh nie je v českej verejnosti dobre prijímaný. Napríklad ma mrzí, že česká verejnosť nie je ani oboznámená so stanoviskom slovenskej vlády a skresľujú sa mnohé komentáre i vecné vzťahy, ktoré dostávajú úplne iný obraz. Preto si myslím, že by bolo vhodné, keby Slovenská národná rada alebo jej predsedníctvo účinne vstúpila do kontaktov a konzultácií s českou národnou radou a jej predsedníctvom. Musíme o týchto otázkach hovoriť čo najviac, aby sme sa pochopili a aby sme

predižili tomu, že by sa vo Federálnom zhromaždení vytvorili mechanizmy, ktoré by celú dohodu zablokovali. Také snahy sú pravdepodobné.

Ďalej sme sa dohodli na tom, že celý proces by mal byť ukončený najneskôr do 1. januára 1991. Keď sme boli na rokovaní u pána prezidenta, bola táto otázka predmetom širokej diskusie. Pán prezident nám potom navrhol, aby slovenská strana upustila od striktnej požiadavky 1.1.1991 a tým, že sa zaväzujú, že niektoré vzťahy by boli vyriešené skôr a niektoré komplikované o niečo neskôr. Naše stanovisko bolo také, že môžeme od tejto striktnej formulácie upustiť, ale slovenská vláda bude postupovať tak, aby k 1.1. neexistovali na našej strane žiadne prekážky, pre ktoré by legislatívne úpravy nemohli byť vykonané.

Ďalej na tomto rokovaní došlo i k hodnoteniu postoja politických strán a skupín k tomuto dokumentu. V pracovnom návrhu materiálu bola veta, ktorou sa odsudzuje slovenský separatizmus. S touto vetou sme súhlasili s podmienkou, že sa odsúdia aj podobné tendencie v Českej republike. V komuniké odsúdené boli, pretože to nie je len česká záležitosť.

Zložitosť celého procesu vyplýva aj z toho, že naše návrhy prichádzajú niekoľko týždňov po tom, čo vlády predložili svoje vládne programy, čo boli ustanovení ministri a čo by sa mali meniť mnohé z otázok, ktoré sa predtým predpokladali riešiť na úrovni federálnej vlády. Dôjde k zánahom do ústav, pravdepodobne aj do zloženia vlád, vybuduje sa celý nový systém vzťahov českej i Slovenskej republiky. V našom pôvodnom programovom vyhlásení bolo, že celý proces by mal byť skončený do dvoch rokov. Dnes hovorme do šesť mesiacov /potlesk/. Ak v českej časti tlače nám hovoria, že sme nepostupovali verejne, tak si dovoľm

obrátil pozornosť kritikov na naše vládne vyhlásenie, kde bolo všetko verejne publikované a oznámené, i na programy koaličných strán, kde bolo všetko čo presadzuje zverejnené. Takže posudzovanie z illegality je ne kvalifikované, odmietame ho, dokazuje iba to, že v oblasti znalosti slovenských pomerov sú tí, čo nás kritizujú, málo vzdelaní.

Ďalej sme rokovali o ďalších dvoch otázkach, a to o ústavnej Charte ľudských práv, kde naši partneri navrhovali, aby táto ústavná Charta ľudských práv bola prijatá 17. októbra 1990. išlo by o dokument, ktorý by bol prijatý formou ústavného zákona. V podstate proti prijatiu Charty ľudských práv sme neboli, ale sme navrhovali, aby tento dokument bol súčasne prijatý Federálnym zhromaždením aj obidvomi národnými radami ako základný dokument o ľudských právach platný v celej federácii. Myslím, že táto koncepcia by bola prijateľná i pre nás.

Ďalej bol daný návrh, aby k 17. novembru 1990 sa riešili otázky vzniku ústavného súdu federácie, na ktorý by sa mali občania právo obracať vo všetkých veciach súvisiacich s Chartou ľudských práv. Navrhovali sme, aby sídlo tohoto ústavného súdu bolo v Brne. My sme vyslovili žiadosť, aby predsedom ústavného súdu bol Slovák. Naše návrhy boli akceptované. /Potlesk./

Ďalej sme sa zaoberali otázkou príprav ústav Českej a Slovenskej republiky a v nadväznosti ústavy federálnej. Pred rokovaním v Trenčianskych Tepliciach boli pokusy urychliť prípravu federálnej ústavy. Jednoznačne sme sa postavili proti postupu, že by federálna ústava mala byť prijatá skôr ako ústavy republik. Tvorivé procesy môžu prebiehať súčasne, ale pre nás je primárne, aby boli prijaté najprv ústavy republik a z nich odvodená ústava federácie. Zhodli sme sa na tom, že nebudeme čakať celé dva

roky na prijatie ústavy, ale sme sa zaviazali, že vláda Slovenskej republiky urobí všetko pre to - a podobne sa zaviazala aj vláda Českej republiky - aby sme ústavy republik predložili zákonodarnému zboru najneskôr do roka. Tým by sme ušetrili rok času a celý proces tvorby nových orgánov a konštituovania nového fungovania štátnej moci a štátnej správy by sme takto dostali do pohybu o rok skôr. Je to veľmi závažný moment, pretože z neho môžu vyplývať iné politické závery, ako otázka volieb, pôsobnosti jednotlivých orgánov, štruktúry štátnej moci republik i federácie. Jednoducho predpokladáme, že sa nám podari vytvoriť ústavný zákon ako model fungujúcej spoločenskej formácie, ako model slovenskej, českej i federatívnej štátnosti, záruky nášho napredovania.

Dovoľte, aby som teraz prešiel k vecným vzťahom v oblasti správy vecí spoločných. Pomerne najrýchlejšie sme prešli okolo otázky kompetencií vo veciach obrany. Dohodli sme sa, že záujem na obrane štátu je spoločným záujmom, právom aj povinnosťou oboch republik. Dohodli sme sa na tom, že armáda bude riadená federálne Federálnym ministerstvom národnej obrany. Zmeny sme požadovali v tom, že jednotky armády musia byť dislokované na celom území českej a slovenskej federácie rovnomerne. Požadovali sme, aby na Slovensku bolo umiestnených približne 35 % počtu ozbrojených síl armády /dnes to nie je ani polovica/ a aby tieto boli umiestnené v jednotkách a sídlach tradičných sídiel tak, aby na Slovensku zabezpečovali otázky potreby ochrany republiky v prípade atómových havárií, havárií vodných nádrží, havárií hroziacich z chemických fabrik, ďalej aby boli nápomocné pri iných živelných pohromách, aby plnili úlohy v oblasti stavebníctva a ďalšie, na ktoré sú tieto jednotky dimenzované, ako aj všetko ostatné, čo so sebou armáda nesie.

Chcem povedať, že odmietam tvrdenie časti maďarskej tlače, podľa ktorej Slovensko má iný motív pri umiestňovaní armády a žiadosti, aby naša vojská boli na našom území. Slovenská republika nechce nikoho napádať a necíti sa byť nikým ohrozená. My na ctitme na svojom území istí. /Potlesk./

Ďalej sme rokovali o tom, aby chlapci zo Slovenskej republiky mali možnosť v týchto jednotkách slúžiť na území Slovenskej republiky. K takejto dohode došlo. /Potlesk./ Samozrejme, že to nemôžeme garantovať všetkým. Budú útvary s federálnym poslaním a naďalej bude existovať pohyb medzi Českou a Slovenskou republikou. Ale naša základná požiadavka, aby tieto stavy boli dplnené a posilnené predovšetkým tak, aby sa už nemuselo premávať z jedného kúta do druhého, bola akceptovaná a uznali sme ju obojstranne za správnu.

Veľa sa diskutovalo o kontrole armády parlamentom. Dohodu sme v tomto smere neuzatvorili, veci zostali otvorené a tým, že sa dotvorí.

Voľkým problémom je ministerstvo vnútra. Sme presvedčení, že ministerstvo vnútra v jeho terajšej podobe je orgánom spoločensky nezvládnuteľným, pre demokraciu nebezpečným. Dospeli sme k záveru, že musí byť rozbišaný systémovo, že nestačia kádrové previerky, ani čiastkové zmeny, ale musí prísť k rozbitiu, doslova rozbitiu tohto monárchického centra moci, ktoré existuje v dnešnej podobe. Navrhovali sme, aby to vyzeralo nasledovne:

Všetky otázky, ktoré súvisia s riadením verejnej bezpečnosti, budú dôsledne v kompetenciách republik, čo doteraz nebolo. V kompetencii federácie budú vzťahy k Interpolu, vzťahy k spravodajským službám, Úrad na ochranu

ústavy, ďalej niektoré evidencie a z kriminálnej služby len to, čo patrí k teroru, drogám a mene. Konzultovali sme tiež možnosti vytvorenia federálneho policajného zboru, akejsi FBI, ktorá by mala právo vyšetrovať trestné činy na území jednej i druhej republiky. K tomu sme súhlas dali, avšak nedali sme súhlas k tomu, aby existovali v Prahe úradníci, ktorí budú predpisovať, koľko má byť policajtov na Slovensku, aké majú mať mzdové zaradenie a počty, systemizáciu a vybavenosť, pretože sme doteraz na tieto vzťahy doplatili. Napríklad na Slovensku v prepočte na 10 000 obyvateľov máme o 2 600 policajtov menej ako v Českej republike. A pritom sme mali tvrdý centralizmus a rovnoprávnosť. S tým sme spokojní neboli.

Pokiaľ ide o úrad na ochranu ústavy, navrhovali sme, aby bol vyňatý z pôsobnosti ministerstva vnútra, aby patrili parlamentu alebo vláde. Súčasne sme upozornili, že te-
rajšie legislatívne návrhy ministerstva vnútra, aby to bol úrad budovaný priane centralisticky, kde predseda slovenskej vlády alebo Slovenskej národnej rady bude mať právo podať do Prahy písomnú žiadosť, aby mu poskytli nejakú informáciu, pre nás nie je potrebný, nie je funkčný, a tento vzťah sme odmietli. I napriek odmietavému stanovisku z Trenčianskych Teplic sú kruhy na ministerstve vnútra, ktoré si myslia, že si to netreba všímať, treba pokračovať po svojom ďalej a presadiť si to v parlamente tak ako si to navrhli. Chcem upozorniť, že ak by sa takýto zákon prijal, slovenská vláda a Slovenská národná rada by nemali prístup k štátnobezpečnostným informáciám na svojom území. Takýto stav by viedol len k tomu, že by sme si museli vytvoriť takéto paralelné nové zbory. Nám nemôže nikto vnucovať svoju vôľu, nemôže popierať legitimitu týchto orgánov na prístup k štátnobezpečnostným informáciám, ako je tomu doteraz. /Potlesk./

O ochrane pohraničných oblastí sme rokovali v tom zmysle, aby táto bola federalizovaná. Boli dve koncepcie: že ochranu hraníc si zabezpečí každá republika sama - ochranou hraníc myslíme výkon služby na zelenej čiare - ale spoločné zostane vytyčovanie hraníc, medzinárodné zmluvy týkajúce sa hraníc i ochrana hraníc, pokiaľ ide o otázky medzinárodného práva s tým, že výkon služby bude v našej kompetencii. Bol i druhý variant, že to bude v pôsobnosti federálnej s tým, že republiky budú mať právo organizovať súčinnosť medzi pohraničnou strážou a vnútornými útvarmi bezpečnosti na svojom území.

V oblasti vnútornej správy sme súhlasili, že niektoré činnosti, ktoré sú tam, zostanú, ale musia sa zlepšiť. Napríklad terajšie voľby preukázali, že v evidencii obyvateľstva je chybných až 50 % údajov. K čomu je to? Potrebujeme mať i vlastné evidencie. Hovorili sme napríklad o tom, že otázky riadenia pasov a víz by z terajšej centralistickej podoby mali prejsť do situácie, keď tak ako občan žiada občiansky preukaz, mal by právo žiadať o pas a mal by ho dostať poštou bez dlhého čakania v radoch. Teda tieto vzťahy by sa mali presunúť do kompetencie republík. Centralistické koncepcie sú v tomto smere pre nás neprijateľné.

Navrhovali sme tiež odčleniť od ministerstva vnútra spravodajskú službu.

Veľkým okruhom problémov boli vonkajšie vzťahy. Samotné chápanie zahraničného obchodu bolo pre vládu českej a slovenskej republiky v jeho terajšom postavení neprijateľné. Navrhovali sme, aby Ministerstvo zahraničného obchodu v jeho terajšej podobe bolo zrušené. Ak by malo existovať ako ministerstvo, tak ako centrálny orgán s menším počtom aparátu, alebo ako odbor ministerstva pre hos-

podársko vecí s tým, že by vykonávalo pre republiky len tie kompetencie, ktoré sú nevyhnutné, napr. v oblasti dojednávania doložky najvyšších výhod, dojednávania kvót tovaru a podobne. Ostatné sme považovali v tomto ministerstve za mechanizmus, ktorý dnes veľmi účinne brzdi a narúša hospodársky rozvoj oboch republik. My sme ubezpečili, že nechceme mať ministerstvo zahraničného obchodu pri slovenskej vláde, my nechceme z Prahy decentralizovať z jednej vlády do druhej, ale chceme decentralizovať systém riadenia zahraničného obchodu tak, aby bolo vecou podniku, závodu, družstva, obce, ako si bude rozvíjať zahraničný obchod. Existujúci mechanizmus považujeme za nesprávny a čím skôr bude rozbitý, tým viac tejto spoločnosti pomôžeme. Decentralizácia nemôže podľa nás skončiť na republikách, musí ísť až do podnikov. Toto sa nestretáva s dostatočným pochopením, vysvetľuje sa, prečo je nutný zahraničný obchod v takejto podobe. My ho už dnes považujeme za prekážku v rozvoji obchodných vzťahov. Tvrdíme, že existuje jeden obchod, a to je len obchod, už sa nedelí na vnútorný a zahraničný ako tomu bolo podľa doterajších schém.

Veľká diskusia bola v súvislosti s Ministerstvom zahraničných vecí. Viete, že slovenská vláda vám predkladá návrh zákona o zriadení ministerstva pre medzinárodné vzťahy. Prvá pripomienka bola, že týmto narušujeme ústavné princípy. Upozornili sme, že ústavný princíp nenarušujeme, pretože to, čo nie je odovzdané ústave federácie, je v právomoci republik upraviť si vo vlastnej kompetencii. Vo vlastnej kompetencii v ministerstve medzinárodných vzťahov upravujeme vzťahy na horizontálnej úrovni medzi Slovenskou republikou a inými. Napríklad Quebec nám navrhol uzatvorenie vzájomných vzťahov. Pridu vyjednávať z ruskej a ukrajinskej federácie o uzatvorení vzájomných vzťahov, rovnako sa ohlásili z troch republik SFRJ, ohlasujú sa vlády Badenska-Wittenberska a Bavorska, chcú rozvíjať vzťahy so

Slovenskou republikou. Osem cudzích štátov, medzi nimi napríklad Veľká Británia, Spojené štáty americké, Španielsko, Taliansko chcú otvárať v Bratislave svoje konzuláty a rozšíriť vzťahy so Slovenskou republikou.

Do týchto vzťahov vstupujeme s úmyslom otvoriť Slovensku dvere a okná do sveta. Nechceme čakať na to, kedy federálne orgány budú pre nás vykonávať nejaké činnosti, pretože v oblasti záujmov a ochrany Slovenskej republiky funkcie tohto ministerstva považujem za nedostatočné, a to nielen z hľadiska personálneho obsadenia, ale napríklad z hľadiska poskytovania informácií, ktoré vláda Slovenskej republiky nemá, z hľadiska výkonu niektorých servisných činností, ktoré nemáme. Slovom nie sme s tým spokojní. Robíme to z toho dôvodu, že to čo bolo doteraz, bolo zlé. Chceme mať čosi lepšie a funkčnejšie. /Potlesk./

Navrhli sme teda, že medzi republikami a federáciou musí dôjsť k deľbe pôsobnosti tak, že Ministerstvo zahraničných vecí bude vstupovať do medzištátnych vzťahov a do medzinárodných vzťahov budú vstupovať ministerstvá republík. Deľba kompetencií v rámci zásad jednotnej štátnej politiky bude delená.

Najviac diskusie bolo v súvislosti s odvetvovými princípmi riadenia. Jedna i druhá strana považovala odvetvový princíp za neperspektívny pre riadenie hospodárstva. Vysvetľovali nám, prečo to robíme teraz, keď po dvoch rokoch aj federálne orgány dokážu tieto odvetvia zlikvidovať, aby sme počkali, kým ich zlikvidujú, že to, čo robíme, je pol kroka medzi cieľovou a dnešnou predstavou. Otázku sme postavili jednoznačne tak, že chceme, aby v čo najkratšom čase slovenskej vláde patrilo uhoľné baníctvo, ktoré doteraz nepatrí, energetika, hutníctvo, doprava, spoje, aby tieto rezortné ministerstvá boli zrušené alebo aby existovali len vo vymedzenom rozsahu kompetencií.

Diskusia bola voľká. O hutníctve nie, tam sme sa dohodli hneď. O baníctve sa už diskutovalo, pretože tam sa predpokladali určité útlmové programy, ktoré sme neprijali a dokazovali sme, že pri útlmových programoch sa napríklad zabudlo prepočítať, aká je priepustnosť trati z Českej republiky na Slovensko, že vlastne toľko uhlia, koľko potrebujeme, sa k nám nedovezie, že došlo k chybe pri prepočítavaní efektívnosti ťažieb v jednej i druhej republike a že cenové relácie, ktoré boli pre nás nevýhodné, majú vlastne iný pomer. Došlo k prehodnoteniu celého palivovo-energetického komplexu tak, že napríklad Nováky nebude treba zavrieť, že pravdepodobne po roku 1996 budú schopné produkovať v ekologicky nezávadnom prostredí. Z tohto dôvodu sme trvali na prevode baníctva k nám.

Ďalej sme sa nemohli dlho dohodnúť v otázkach energetiky. Argumentácia, ktorá bola proti, hovorila, že energetika je systém, ktorý výrazne zjednocuje federáciu. Naša odpoveď - drôty nemôžu udržať pohromade žiaden štátny zväzok. /Potlesk./ Existuje rozsiahly systém českých i slovenských energetických podnikov, ktoré v tejto pôsobnosti pracujú už v podstate ako samostatné. Ak aj vznikne riadenie energetiky republikami, nikto nebude rušiť federálny dispečing, ani nikto nebude hovoriť, že sa preruší ekonomické väzby napríklad v dodávkach elektrickej energie na Slovensko, kde jej máme nedostatok 20 %. V diskusii odznelo, že by nám energiu nepredávali. Takýto argument sa v diskusii použil. Taktne som upozornil, že budeme za elektrinu platiť a že cez Slovensko idú ropovody aj plynovody. Zrejme tu budeme konať na báze rozumu, vzájomnej výhodnosti a budeme si navzájom pomáhať tam, kde je to treba.

Energetika bola problematická aj preto, že sme zvažovali, či na výstavbu nových elektrární bude mať každá republika samostatne dosť zdrojov. Namietali sme, že i pri

samostatnosti sa nevylučuje možnosť ekonomického prepojenia tak, že sa prostriedky združia, alebo že do týchto investičných vzťahov vstúpia iné štáty, čo si môže každá republika organizovať a regulovať sama. Tiež sme namietali, že nedostatok energie na Slovensku je možné riešiť výstavbou nových zariadení, ale možno, že práve vzniklá situácia nás povedie k tomu, že budeme výrazne znížovať spotrebu a nebudeme musieť budovať nové zariadenia, čo by pravdepodobne najmä zelení a s nimi aj každý človek, ktorý rozmýšľa ekonomicky, privítali, aby energetické hospodárstvo bolo iné.

Veľká diskusia bola aj okolo otázok ropy, plynu. Doteraz existuje systém, pri ktorom trasy idú cez územie Slovenska, dokonca ropa nám ide cez Žitný ostrov. Životnosť potrubia už prešla, treba ho preložiť, ale podnik, ktorý zabezpečuje tranzit, je v českej republike. Zisky tohoto podniku predstavujú sumu asi 2,8 mld Kčs ročne. Oprávnené sme namietali, že pri centralizácii tejto činnosti Slovenská republika stráca 1,3 až 1,7 mld Kčs. Preto sme žiadali vytvorenie slovenskej organizácie, ktorá bude na našom území zabezpečovať všetky činnosti spojené s tranzitom, ale aj s finančnými vzťahmi. Na druhej strane bol daný protinávrh, aby sa vytvoril spoločný podnik oboch republík - slovenskej i českej, ako akciová spoločnosť.

V oblasti dopravy a spojov došlo k diskusiám, či je možné vôbec tento systém rozdeliť. Naša námietka: veď my nechceme nič nové, my sa chceme vrátiť k situácii, ktorá tu už bola. Veď v rokoch 1968 až 1970 existovali republikové ministerstvá dopravy a spojov, fungovali dobre, nikto im nepovedal prečo, len ich zrušil a zlúčil do jedného. Čiže vráťme sa k stavu, ktorý tu bol a nehovorme o tom, že chceme niečo rozbiť, pretože to zlúčenie bolo prvkom negatívnym a rozdelenie považujeme za prvok pozitívny.

Náš zdujem o spoje vyplýval predovšetkým z toho, že Slovensko má spojovú sieť veľmi zanedbanú a ak sa nebude spojová sieť rozvíjať v závislosti od budovania ostatnej infraštruktúry, nebude možný rozvoj informatiky, ani rozvoj automatizácie, ani ďalších systémov, kde sú spoje nevyhnutnou podmienkou. Preto sme to chceli mať vo svojich rukách. U dopravy sme uistili svojich partnerov, že sa zaväzujeme, že zo slovenskej strany nikto nebude pretínať telefonické ani elektrické káble na moravskej hranici, to je nezmysel, že naopak, tie systémy musia byť vzájomne prepojitelné, že my sa nechceme spájať len s Českou republikou, ale s celou Európou. Takže vyjadrenia, ktoré spochybňovali, či po technickej stránke to Slováci dobre zvládnú, boli zbytočné. Zvládneme ich a vzťahy v tejto oblasti upevníme k vzájomnému prospechu.

V oblasti dopravy sme sa vcelku zhodli na diaľničnej sieti, ktorá by mala prejsť do pôsobnosti oboch republik. Diskutovaná bola letecká doprava. Jednoznačne sme povedali, že letištia, ktoré sa nachádzajú na území republik, majú patriť republike. Diskutované boli otázky leteckej dopravy, kde sme navrhovali, aby vznikla akciová spoločnosť a aby letecké zariadenia boli súčasťou majetku tejto akciovej spoločnosti.

Diskutovali sme o otázke riečnej plavby, kde sme si povedali - dunajská plavba - Bratislava, labsko-oderská - Česká republika. No a dosť diskusii sme mali okolo námornej plavby, kde viete, že máme svoje lode. Hľadali sme kľúč, ako by sme to podelili. Vzhľadom na to, že diskusia prebiehala len medzi republikami, prítomný pán Valeš, podpredseda federálnej vlády nám poradil, aby sme si to podelili podľa dlžky hraníc. Kto má dlhšiu hranicu s morom, ten dostane viac. Nakoniec sme sa dohodli, že princíp delenia bude taký, že vznikne akciová spoločnosť, ktorej po-

diely budú podľa počtu obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov Českej aj Slovenskej republiky.

Otázky železnice, správy pošt a podobne sme nechali tak, že sa ešte preskúmajú niektorými ďalšími odbornými komisiami.

V hospodárskej oblasti sme sa dohodli, že naše vzťahy by mali byť založené na týchto princípoch: ide predovšetkým o to, aby sme vytvorili spoločný trh Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Ide o trh tovaru, trh pracovných síl, ale aj trh kapitálu, ktorý bude pôsobiť medzi oboma republikami. Znamená to, že za rovnakých podmienok bude mať každý pracovník Českej a Slovenskej republiky právo zamestnávať sa v druhej republike. Bude možnosť i odčerpávania zdrojov pracovnej sily, mozgov i všetko ostatné čo k tomu patri. To je negatívum a z našej strany máme obavy, aby k tomu nedošlo. Bude možný voľný pohyb kapitálu. Kto bude mať prebytok a bude chcieť investovať na území druhej republiky, môže, ale bude aj voľný pohyb tovaru medzi oboma republikami. Dohodli sme sa, že budeme mať jednu menu a bude spoločná emisná činnosť peňazí. Ďalej sme sa dohodli, že budeme spoločne pracovať na otázkach hospodárskej stratégie, unifikácie noriem, skúšobníctva a podobne, práve s ohľadom na našu snahu vstúpiť do Európy. Povedali sme, že týmito činnosťami vlastne tlačíme federáciu, aby vykonávala to, čo doteraz nerobila, to, čo potrebujeme a aby nerobila to, čo nie je pre nás užitočné. Konkrétne ja som to formuloval takto: robte pre nás koncepciu zahraničnej politiky, robte koncepciu vstupu do EHS, robte integračné otázky s okolitými štátmi a nerozhodujte o tom, čo sa bude robiť na pošte v Bánovciach alebo ako bude vyzerať železničná stanica v Kozárovciach. To si vieme rozhodnúť aj v Bratislave. Tak potom sme sa v podstate dohodli, že toto by boli základné činnosti, ktoré by v ekonomike boli federálne a ktoré by tu mohli platiť.

Dalej predmetom diskusie boli rozpočtové pravidlá na rok 1991. Viete, že na začiatku tohto roku boli diskusie, v ktorých sa hovorilo, že žijeme na úkor Českej republiky. Také názory sa ozývali a my sme také názory vždy odmietali. Hovorili sme, že v spoločnosti, v ktorej sú deformované ceny, nikto nemôže povedať, že dopláca na niekoho iného, keďže úroveň cien nepozná a nevyjadruje skutočný hodnotový vzťah a že vlastne prerozdelenými procesmi sa iba napráva nedostatok a chyba, ktorá existuje v cenotvorbe. Na základe našej dohody od 1. januára 1991 by všetky tieto reči mali patriť minulosti, pretože sme sa dohodli, čo sa na území republiky vyprodukuje, to sa na území republiky rozdelí. Bude to jej príjem a jej zisk. I keď môžeme mať v určitom počiatočnom období nejaké ťažkosti, veríme, že v období najviac dvoch až troch rokov ich prekonáme a Slovenská republika môže byť funkčným ekonomickým celkom, ktorý môže hospodáriť so svojimi prostriedkami veľmi efektívne a zaznamenať prudký rast. /Potlesk./

Dostali sme otázku, ako chceme, aby žila federácia. Boli dané dva návrhy. Prvý bol, že bude dostávať odvody z republík. Tento nebol prijatý. Druhý návrh, ktorý bol prijatý, hovorí o tom, že federácia bude mať svoje príjmy z dane z obrátu, z dane zo zisku, kde sa znovu prehodnotia potreby federálnych orgánov a číselné vyjadrenie týchto daní bude vykonané až potom, keď budeme vedieť koľko peňazí bude federácia potrebovať. Predpokladáme, že to bude podstatne menej ako doteraz.

Dalej sme sa dohodli na tom, že republikový systém bude vnútorne diferencovaný, že nebudú existovať odvody len do republiky, ale budú existovať odvody do miest, do obcí, do oblasti a do republík. Takže celý doterajší systém odvodov by sa mal od 1. januára podstatne zmeniť. Pokiaľ ide o presuny medzi republikami, tie na budúce budú

možné len ako presun kapitálu vo forme pôžičky, investícií, spoluinvestovania alebo spoločného podniku. Inak to už možné nebude.

Pokiaľ ide o devízové hospodárenie, sme za to, aby republiky i federál mali svoje účty, ale musí tu existovať centrálna kontrola preto, aby sme sa v devízovej oblasti nedostali do vysokej zadlženosti a tým neohrozili stabilitu meny. Samozrejme, systém fungovania centrálnych orgánov v terajšej podobe je pre nás tiež neprijateľný a svoje návrhy potom ešte predložíme. Zhodli sme sa na tom, že celý systém bankovníctva v jeho dnešnej podobe je pre Slovenskú republiku neprijateľný, že v krátkom čase žiadame väčšiu samostatnosť a posilnenie pôsobnosti v oblasti tvorby bankových systémov. V oblasti cieľ sme sa dohodli, že budú určované federálne, pretože pri republikových cieľoch by sme sa v podstate dostali iba k takým vzťahom, že napríklad na prechodoch z rakúskej strany, ktoré smerujú na Českú republiku i Slovenskú republiku, by sa tovar presmeroval cez tú republiku, cez ktorú by bolo clo výhodnejšie. A pretože nemáme a nebudeme mať na hraniciach žiadnu kontrolu, potom by sa vlastne colný únik robil inými mechanizmami. Preto sme sa dohodli na federálnom riadení cieľ.

V oblasti správy majetku sme ale už takí veľkorysí neboli a povedali sme, že majetok nazývame majetkom národným. Doteraz sa národný majetok chápe tak, že je to majetok štátny. Štát je federál, tak aj majetok je federálny. My sme vysvetľovali, že poznáme národ slovenský, národ český, nepoznáme národ federálny, preto i majetok nachádzajúci sa na jeho území musí byť vo vlastníctve tej republiky a toho národa, ktorý na ňom žije. Teda by mal existovať riadne uznaný majetok Slovenskej republiky, majetok Českej republiky, čo je veľmi dôležité pre oblasť privatizácie i ďalších zmien, ktoré u nás nastanú. /Potlesk./

V oblasti životného prostredia sme sa zhodli na tom, že vzduch je federálny, ten nepozná hranice, teda že federálny orgán bude potrebný, že spoločnú koordináciu a zastupovanie bude vykonávať spoločný federálny orgán, ale všetko ostatné je vecou republiky.

V oblasti práce a sociálnych vecí sme sa dohodli, že by federálu mala zostať len regulácia tých procesov, ktoré zabezpečujú trh práce, jednotné pravidlá sociálneho zabezpečenia a všetko ostatné by malo byť vecou republik.

Veľká diskusia bola okolo tlače, rozhlasu a televízie, a j Československej tlačovej kancelácie, kde sme jednoznačne dali požiadavku, že to musia byť slovenské národné inštitúcie. V oponencii bolo prerokovávané akurát to, ako bude zabezpečený vstup federálu do týchto orgánov, či bude mať samostatné vysielanie alebo vstupy cez Českú republiku alebo ako to bude riešené. Ale v podstate sa prijala zásada, že z nej je možné vychádzať pri tvorbe budúcich orgánov. Preto sme začali práce v oblasti legislatívy tak, aby sme príslušné návrhy mohli podať ešte pred prvým januárom.

vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

toto je v hrubých rysoch projekt, o ktorom hovoríme ako o záveroch z Trenčianskych Teplic. Projekt, ktorý sám osebe neznamena, že sa bude automaticky realizovať, ale podľa nášho najhlbšieho presvedčenia, a to aj presvedčenia celej vlády Slovenskej republiky, je jediným reálnym, možným, optimálnym variantom rozvoja Slovenskej republiky v súčasných podmienkach. /Potlesk./

Rozprávali sme sa o otázke vzniku Slovenského štátu a vzniku Českého štátu ako alternatívy pre budúce upoludziťtie. Rozobrali sme si všetky situácie, ktoré vzniknú v oblasti ekonomických vzťahov - rozvrat ekonomik oboch štátov, v oblasti ľudských vzťahov - 600 tisíc Slovákov žije v Čechách, niekoľko desiatok tisíc Čechov u nás, pracovné sily prechádzajú z jednej republiky do druhej, veľa zmiešaných manželstiev a podobne, rozvrat morálnych hodnôt, rozvrat hodnôt politických. Perspektíva, ktorá sa tu rysuje, je veľmi zlá. My sme českým priateľom uprímne povedali, že záujmom slovenského národa nezodpovedá vytvorenie Slovenského štátu a postavenie tohto hesla v súčasnosti ako programu politickej reprezentácie Slovenska. Ale tiež sme hovorili, že aby sa aj v Českej republike vážne zaoberali tými silami, ktoré dosť opovržlivo hovoria: "Když Slováci chtějí, tak ať jdou". My republiku rozbiť nechceme. Ale nikto nás nemôže vydierať ani strašiť. Prichádzame ako rovný a rovným k svojmu partnerovi, s ktorým chceme žiť v spoločnom štáte. Spochybňovať, že akonáhle by sme sa odtrhli, prestane platiť Trianonská zmluva a budeme mať problémy s vlastnou existenciou a podobne, netreba. Nie na tomto princípe môžeme budovať vzájomné vzťahy. Je dosť iného, čo nás spája.

Ďalej, keď sme hovorili o otázkach vzájomných vzťahov Čechov a Slovákov, boli sme nútení konštatovať, že napriek tomu, že sme žili 42 rokov v štáte, ktorý bol prísne centralizovaný, ktorý bol vedený stranou - myslím komunistickou - napriek tomu, že po roku 1968 existovala tvrdá federácia, vytvoril sa taký systém izolácie Čechov a Slovákov, že sa vlastne nepoznáme. Konštatovali sme, že napríklad v oblasti informatiky na Slovensku nie je ani jeden novinár českej národnosti, ktorý by pôsobil ako stály spravodajca pre občanov v Čechách. Konštatovali sme, že do Čiech sa nedostávajú výťažky slovenských novín, a keď tak len vo

veľmi malom počte, dokonca poslanci parlamentu ich dostávajú len v malom počte s dvojďhovým oneskorením. Konštatovali sme, že neexistuje systém previazanosti kultúrnych hodnôt, že ekonomická spolupráca bola v podstate riadená cez nejaké systémy odvodov, plánu a pod., že chcieť budovať nové, moderné vzťahy Čechov a Slovákov znamená skôr ich budovať na princípe horizontu ako cez federálny kopček, predovšetkým na vzájomnom poznaní, úcte, spolupráci, tolerancii. Treba využiť blízkosť kultúr, blízkosť jazyka, treba pozeráť na geopolitické záujmy, ktoré v strede Európy máme rovnaké a treba vychádzať z toho, že garantom spolupráce nemôžu byť úradníci federálnych orgánov, ale musia byť ním české a slovenské národy, ktoré svoj záujem náležito vyjadria.

Proces, ktorý sa nastúpil v Trenčianskych Tepliciach, je začatý, nie je ukončený. Podstatne viac diskusia o jeho užitočnosti sa vedie v Českej republike ako v Slovenskej republike, i keď v poslednom čase badáme, že sa i tam prechádza k vecnému tónu. Predpokladáme, že tento vecný tón sa pre budúce obdobie rozvinie. Práve preto, vážení poslanci, budeme potrebovať i vašu pomoc, ak sa s týmto projektom stotožníte, aby ste pôsobili na vašich kolegov v českých zákonodarných zboroch a vysvetľovali si otázky vzťahov českej a slovenskej politickej reprezentácie v budúcom období.

Sú i názory, ktoré hovoria, že "ať se o tomto mluví" a že federálne orgány budú aj tak postupovať v centralistických tendenciách, ktoré majú do konca roku naplánované, čo by sme už v normotvorbe nemali zabezpečiť, mali by sme tomu klásť odpor. Sú i názory, ktoré vyslovujú úprimné obavy o štát a boli vyslovené i veľmi urážlivé názory na adresu slovenskej politickej reprezentácie práve preto, že sme si dovolili s takýmto niečím prísť. V zmysle zásady

aká diara taká náplata, sme na tieto názory rovnako odpovedali. Slovensku reprezentáciu dnes považujeme za politicky jednotnu, za legitímneho predstavitela slovenského ľudu. Táto reprezentácia vyšla z demokratických volieb, vláda vyšla z volieb a rozhodnutia Slovenskej národnej rady, preto je úplne legitímna o všetkých otázkach rozhodovať a riadiť. Akokoľvek jej spochybňovanie je urážkou aj týchto orgánov, je aj urážkou národa, ktorý túto reprezentáciu poveril zastupovaním. V tomto rozsahu nie sú možné konzultácie a rozhovory s nami, ktoré by to spochybňovali.

Pokiaľ ide o ostatné činnosti, máme podporu pána prezidenta, diskusie sa vedú u koalíčných partnerov, ale zrejme skôr, než sa dospeje k politickej dohode, bude treba ešte veľa času.

Dovoľte, aby som záver povedal jednu poznámku.

Občania Slovenskej republiky,
poslanci Slovenskej republiky,

vaša vláda urobila všetko pre to, aby správa vašich vecí verejných sa vám k 1. januáru 1991 vrátila a bola konečne komplexne vo vašich rukách.

Ďakujem Vám.
/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem predsedovi vlády pánovi Mečiarovi za informáciu. O slovo sa prihlásil prvý podpredseda vlády Slovenskej republiky Ján Čarnogurský. Dávam mu slovo.

Prvý podpredseda vlády SR J. Černoouřský:

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

rád by som vás informoval o aktivitách vlády v súvislosti s pripravou zákona o slovenčine ako úradnom jazyku.

Osobitne významnou oblasťou, ktorej riešenie sa v minulosti zanedbávalo, je oblasť národných vzťahov. Je to neuralgický bod, od ktorého závisí forma života našich národov, konkrétny život každého občana nášho štátu, ale i renomé a miesto našich národov v Európe a vo svete. V dlhom období neslobody sa v tejto sfére nahromadilo veľa krivd, ale i nedorozumení. Dnes, keď nastala sloboda, odrazu stojíme pred hrozbou vážnych problémov. Od nás, ktorí sme prijali zodpovednosť za riešenie problémov Slovenska, preto občania právom očakávajú jasný postoj a činy, ktoré zabezpečia pokojný život občianskej spoločnosti.

Závažné problémy sa nahromadili v niektorých okresoch južného Slovenska. So znepokojením pozorujeme rast národnostnej neznášanlivosti v tejto časti našej republiky medzi občanmi slovenskej a maďarskej národnosti. V tejto otázke je potrebné otvorene povedať, ako sa veci majú. Nepatrí náležať nám hodnotiť politiku Maďarskej republiky, avšak ak jej oficiálni predstavitelia hovoria o národnostnom útlaku maďarského obyvateľstva žijúceho v iných štátoch, dotýka sa to aj nás. Musím preto zodpovedne vyhlásiť, že nevieme o prípadoch diskriminačných opatrení orgánov Slovenskej republiky, či federálnych orgánov, ktoré by boli zamerané proti maďarskej národnostnej menšine. Treba pripomenúť, že v žiadnom z okresov južného Slovenska nežijú výlučne občania maďarskej národnosti. Ide o zmiešané územie, na ktorom od nepamäti žije značná časť obyvateľov slovenskej národnosti.

Problémy na južnom Slovensku na dotykajú prodovšetkým otázky používania jazyka. Naše zákonodarstvo, ale i administratíva v úsilí vyjsť maďarskému obyvateľstvu v ústrety, umožnila používanie maďarského jazyka v tejto oblasti v pomerne značnom rozsahu. To však viedlo k absurdnej situácii, že dnes je to práve slovenské obyvateľstvo, ktoré má často značné problémy uplatniť sa v tejto časti Slovenskej republiky jednoducho preto, lebo nevie po maďarsky. Vieme o prípadoch, keď maďarské obyvateľstvo, miestni funkcionári uskutočňujú ekonomický nátlak, ale i administratívne opatrenia voči slovenskému obyvateľstvu v úsilí donútiť ho opustiť tento región alebo sa naučiť po maďarsky.

Vláda má informácie o uznesení Miestneho národného výboru v obci Dolný Peter z 23. januára t.r., ktoré požaduje preloženie zubnej lekárky a obvodného lekára, pretože nevedia po maďarsky. Celý rad konkurzov na vedúce funkcie v štátnych organizáciách, uverejňovaných v miestnej tlači, požaduje na ich obsadenie aktívnu znalosť maďarského jazyka. Ako príklady môžem uviesť konkurzy na miesta riaditeľa OÚNZ, technických služieb, komunálnych služieb, vedúceho odboru školstva na ONV, riaditeľa okresnej pedagogicko-psychologickej poradne, ktoré uverejnila tlač v Komárne. Slovenské obyvateľstvo je pobúrené i situáciou v súvislosti s požiadavkou na zriadenie triedy so slovenským vyučovacím jazykom na Strednej poľnohospodárskej škole v Komárne - Hadovce, ktorá má inak ako vyučovací jazyk výlučne maďarčinu. Keďže doteraz boli slovenské deti nútené študovať túto profesiu inde, od novembra minulého roku bola uplatnená požiadavka na zriadenie slovenskej triedy. Doteraz márne. Zväz maďarských pedagógov na svojej okresnej konferencii v Komárne sa v súvislosti s touto požiadavkou v máji t.r. uzniesol takto: "Za neprijateľné považujeme otvorenie slovenskej triedy v Strednej poľnohospodárskej

škole Komárno - Hadovce." Takýchto príkladov je možné uviesť veľa.

Život slovensky hovoriaceho obyvateľstva na južnom Slovensku sa stáva stále zložitejším. Je našou povinnosťou neprípustiť ďalšie zhoršovanie situácie a dosiahnuť zásadný obrat. V súlade s masovo prejavovanými požiadavkami, s oficiálnymi stanoviskami väčšiny politických síl na Slovensku, vidí vláda ako prvý krok k riešeniu tejto situácie prijatie zákona o úradnom jazyku, ktorý jasne zakotví, že na celom území Slovenskej republiky sa úradným jazykom stane slovenčina.

25. júla sa za účasti zástupcov viacerých politických a verejno-spoločenských síl a inštitúcií uskutočnilo rokovanie na Úrade vlády Slovenskej republiky k problematike prípravy zákona o úradnom jazyku. Tento zákon ustanoví slovenský jazyk ako všeobecný dorozumievací jazyk. Pokiaľ ide o prípady, keď z medzinárodných záväzkov, ktoré sme prijali, vyplýva povinnosť štátu umožniť prislušníkom národnostných menšín dorozumieť sa na štátnych orgánoch v materinskom jazyku, túto zabezpečíme prostredníctvom tlmočníkov alebo inou vhodnou a zákonnou formou. Možnosť dorozumieť sa na všetkých verejných orgánoch po slovensky však musí byť bezvýhradná.

Na zaver rokovania sa tiež dosiahla dohoda, že jej účastníci budú tlmočiť svojím hnutiam, stranám a organizáciám požiadavky, aby dodali svoje predstavy na riešenie tohoto problému.

Vláda samotná pripravuje podklady na vydanie zákona o úradnom jazyku. Súčasne je nám známe, že viaceré návrhy tohoto zákona sú vypracované na pôde politických strán a hnutí. Vláda je pripravená ich preskúmať, zaujať ku nim

stanovisko a prípadne poskytnúť svoje podklady pre dopracovanie iných návrhov zákona.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

dovoľte mi, aby som uviedol ešte niekoľko poznámok k problematike zákona o úradnom jazyku z hľadiska širšieho kontextu právneho systému nášho štátu a medzinarodno-právnych záväzkov a súvislostí. Doterajšia prax sa opierala o ústavný zákon č. 144/1968 Zb. o postavení národností. Navrhovaný zákon o úradnom jazyku by nebol v rozpore so spomenutým ústavným zákonom, ale naopak, bližšie by vymedzoval podmienky jeho pôsobenia.

Doterajšia ústavná úprava totiž hovorí len o práve menšín na dorozumievanie vo svojom jazyku, neupravuje však bližšie prípady konfliktu s právom na používanie jazyka slovenského v úradnom styku, ktoré inak vyplýva z čl. 6 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o československej federácii.

Zákon o úradnom jazyku preto podrobnejšie zakotví práva a povinnosti vyplývajúce z už citovaných ústavných zákonov. Jasne zakotví slovenský jazyk ako povinný úradný jazyk na celom území Slovenskej republiky, pričom však umožní občanom národnostných menšín dorozumieť sa aj v materinskom jazyku.

V súvislosti s ustavnoprávnym hodnotením tejto otázky chcem ešte uviesť poznámku k návrhu, aby sa zákon o úradnom jazyku prijal ako ústavný zákon. Podľa čl. 142 ods. 1 ústavného zákona o československej federácii môže byť ústava, a tým sa myslia aj ústavné zákony, zmenená iba ústavným zákonom Federálneho zhromaždenia. Zmenu tohoto

ústavného stavu možno očakávať až po prijatí Ústavy Slovenskej republiky. Keďže potreba prijať zákon o úradnom jazyku na ukazuje ako mimoriadne naliehavá, považuje vláda Slovenskej republiky za žiaduce, aby bol prijatý v najbližšom čase a nie až v súvislosti s Ústavou Slovenskej republiky. Okrem toho účel tohoto zákona možno podľa nás splniť i vo forme obyčajného zákona, pretože platný ústavný stav v tejto veci nie je potrebné zmeniť, iba bližšie konkretizovať a podrobnejšie upraviť.

Mimoriadne závažnou a citlivou otázkou v súvislosti s návrhom prijať zákon o úradnom jazyku sú aspekty medzinárodno-právne a medzinárodno-politické. Je dôležité jasne povedať, že návrh tohto zákona ani žiadne naše opatrenie nie je opatrením diskriminačným. Občanov iných národností považujeme za občanov s rovnakými právami ako slovenských občanov. Navyše im poskytujeme i ďalšie práva, ku ktorým sme sa zaviazali. Nemôžeme však pripustiť, aby dochádzalo k obmedzovaniu práv slovenského obyvateľstva.

K medzinárodno-právnej ochrane národnostných menšín aj v oblasti jazykových práv treba uviesť, že právna úprava Česko-Slovenska prevyšuje v oblasti jazykových práv aj poslednú dohodu prijatú na konferencii o ľudskej dimenzii kodaňskej schôdzky Helsinskej konferencie, ktorá sa konala v Kodani v čase od 5. do 29. júna t.r. Ústavný zákon č. 144/1968 Zb. totiž priznáva príslušníkom národnostných menšín okrem iného aj právo používať ich jazyk za podmienok ustanovených zákonmi v úradnom styku v oblastiach obývaných príslušnou národnosťou. V súčasnosti je najmä potrebné vychádzať z česko-slovenskej platnej právnej úpravy, ale najmä z dokumentu prijatého v Kodani, ktorý v rovine prav príslušníkov národnostných menšín zahŕňa aj tie ich jazykove a ine práva, ktoré boli deklarované vo všetkých významných dokumentoch o ľudských právach, ako

aj v záverečnom akte konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe z roku 1975 i v jednotlivých záverečných aktoch, ktoré vznikli z následných schôdzok tejto konferencie.

Kodaňský dokument deklaruje používanie materinskej reči príslušníkov menšín v súkromnom i verejnom živote, článok 32 ods. 1, pri náboženských vzdelávacích aktivitách a v oblasti obradov, čl. 32 ods. 3, v oblasti výmeny informácií, čl. 32 ods. 5. Dokument z Kodane súběžne stanovuje, že väetky opatrenia zabezpečujúce práva príslušníkov národnostných menšín, vrátane jazykových práv, musia byť v súlade s princípmi rovnosti a nemôžu viesť k diskriminácii ostatných občanov, t.j. občanov používajúcich výhradne oficiálny jazyk - to je čl. 33. Ďalej príslušníci národnostných menšín majú mať možnosť osvojovať si nielen oficiálny štátny jazyk, ale aj ich materinskú reč a pokiaľ je to možné a nevyhnutné, používať túto reč, ak takéto právo zákonodarstvo príslušného štátu zakotvuje, aj pred verejnými úradmi - čl. 34.

Kvôli lepšej znalosti danej problematiky obrátil som sa cestou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ako i prostredníctvom veľvyslanectiev na celý rad európskych štátov, v ktorých žije národnostne diferencované obyvateľstvo, aby som sa dozvedel, ako je v týchto krajinách právne zakotvené používanie úradného jazyka. Zatiaľ som obdržal informačný materiál od švédkeho a sovietskeho veľvyslanca a prísľub tohoto materiálu od rakúskeho a talianskeho veľvyslanca.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

dovoľte mi, aby som vás na záver požiadal o porozumenie k postoju a činnosti vlády Slovenskej republiky v o-

távkou prípravy zákona v úradnom jazyku. Vláda bude naďalej veľmi starostlivo pozorovať vývoj situácie na južnom Slovensku a urobí všetko pre to, aby sa problémy riešili ľudsky, civilizovane a spravodlivo. Nedopustí, aby dochádzalo k diskriminácii akejkoľvek skupiny obyvateľstva, či už sú to národnostné menšiny, etnické skupiny, cirkevné či náboženské spoločenstvá a rozhodne skupiny občanov slovenského národa žijúce na národnostne zmiešanom území.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem prvému podpredsedovi vlády pánovi Čarnogurskému za vystúpenie. Do rozpravy sa k týmto otázkam ako prvá prihlásila podpredsedníčka Slovenskej národnej rady pani Keltošová.

Podpredsedníčka SNR O. Keltošová:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

k obsahu a výsledkom stretnutia vedení troch vlád mi dovoľte jednu poznámku. Bude sa týkať kompetencií federálneho a republikových ministerstiev práce a sociálnych vecí. Z doposiaľ publikovaných informácií a z expertíz, ktoré som si dala urobiť, totiž vyplýva, že v tomto rezorte sa pre najbližšie obdobie nepočíta s kompetenčnými zmenami v hlbšom slova zmysle. Pretože ako podpredsedníčka Slovenskej národnej rady zodpovedám aj za oblasť sociálnej politiky a sociálnych vzťahov, rada by som sa od pána premiéra

dozvedela, ako na bude Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky tvorivo podieľať na príprave koncepcie pre oblasť práce a sociálnych vecí, ktorá sa pripravuje v gescii vlády Českej republiky. Zastávam totiž názor, a fakty ho podporujú, že otázky sociálnej politiky rovnako ako otázky energetiky, baníctva, spojov, hutníctva, patria primárne už v súčasnosti, a to podčiarkujem, do plnej kompetencie republikových ministerstiev.

Sociálne skupiny, ku ktorým budú rôzne sociálne opatrenia smerovať, majú totiž na Slovensku v mnohom odlišné charakteristiky oproti Českej republike. Už tradične majú rodiny na Slovensku väčší počet detí. Preto musí byť aj naša rodinná politika iná ako rodinná politika v Českej republike a nemôže byť len nejakým variantom spriemerovanej "jednotnej federálnej rodinnej politiky". Slovensko má takisto inú vekovú štruktúru obyvateľstva, aj inú štruktúru osídlenia a preto musí mať svoju vlastnú sociálnu politiku i vo vzťahu k dôchodcom, vrátane takých foriem terénnej a ústavnej sociálnej starostlivosti o nich, ktoré budú rešpektovať uvedené špecifiká, aj naše vlastné tradície.

Slovensko má tiež inú situáciu pokiaľ ide o romské obyvateľstvo, ale zrejme budú aj určité odlišnosti v štruktúre nezamestnaného obyvateľstva. Vlastná sociálna politika v rámci Slovenskej republiky by pritom nemala viesť k nejakým hlbokým rozporom s novou vlastnou sociálnou politikou Českej republiky, lebo v oboch národných republikách bude potrebné aj v tejto oblasti sledovať líniu spolupráce so sociálnymi politikami vyspelých európskych krajín. Preto sa aj v tejto oblasti napríklad nepresúva viac kompetencií na národné ministerstvá práce a sociálnych vecí podobne ako v prípade niektorých hospodárskych ministerstiev, najmä ak uvažíme, že Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky ako prierezové minis-

ternívu je právo s týmito hospodárskymi ministerstvami spojené napríklad pri riešení otázok zamestnanosti alebo nezamestnanosti?

Len okrajovo chcem spomenúť, že otázka decentralizácie právomoci sa pritom týka nielen vzťahov federálnych a republikových orgánov, ale je veľmi aktuálna aj vo vzťahu k hierarchii riadenia v rámci republiky až po najnižšiu úroveň. Stretla som sa s týmto problémom napríklad v súvislosti s otázkou petržalského školstva. Možno hovorím na chvíľu od veci, ale Petržalka je tretie najväčšie mesto na Slovensku. Využívam prítomnosť pána primátora Hofbauera. Ako možno viete, existuje tu 23 základných škôl s 542 učebňami, no na ten počet detí, ktoré v tomto piatom bratislavskom obvode navštevujú základné školy, tu chýba 327 učební, čiže vlastne 13 škôl. Výsledkom toho je smennosť a neustále zmeny rajonizácie. Toto všetko je dedičstvom minulosti, ale zároveň veľmi znepokojujúcou realitou, ktorá prerastá do napätej sociálnej situácie najmä v súvislosti s potrebami umiestnenia osobitnej školy, ktorá doposiaľ sídli v hygienicky nevyhovujúcej budove. Aspoň túto akútnu situáciu by pomohlo riešiť uvoľnenie budovy, ktorá bola pôvodne určená pre základné školstvo, ktorá je však v správe Národného výboru hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a v ktorej je umiestnená stredná ekonomická škola. Premiestnenie tejto školy do iného obvodu je možné, ale nie je v kompetencii žiadneho iného obvodného národného výboru.

Ako mi moji voliči oznámili, národný výbor mesta Bratislavy stále odkladá riešenie, na ktoré už týždne čakajú desaťtisíce petržalských detí. Školský rok je pred dvermi. Myslím si, že by naša radnica nemala podceňovať možnosť výbuchu nespokojnosti, pre ktorý na tomto niekdajšom vzorovom socialistickom sídlisku je toľko príčin. Dúfam, že sa po dnešku veci dajú urýchlene do pohybu.

A na záver ešte jedna stručná otázka. Dnes dostaneme predložený vládny návrh zákona o organizácii ministerstiev a ostatných orgánov štátnej správy. Tento zákon nezahŕňa problematiku vládnych výborov. Pretože však v nedávnych dňoch bol ustanovený Vládny výbor pre ženu a rodinu, bola by som rada, keby nám pán premiér alebo niekto z podpredsedov vlády vysvetlil mechanizmy tvorby takýchto výborov, ich kompetencie, ako aj spôsob akým bude umožnená kontrola činnosti vládnych výborov Slovenskou národnou radou. Pytam sa to aj preto, že postavenie žien v našej spoločnosti korešponduje s postavením tejto problematiky v štruktúre vládnych orgánov.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pani podpredsedníčke Slovenskej národnej rady Oľge Keltošovej. Pýtam sa, či chce diskutovať aj ďalší poslanci. Hlásí sa pán poslanec Majer.

Poslanec J. Majer:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené poslankyne, poslanci,

som Majer, nezávislý poslanec za Západoslovenský kraj.

Mám otázku na predsedu vlády Slovenskej republiky, či sa v Trenčianskych Tepliciach hovorilo aj o slovenskom poklade. Asi pred piatimi rokmi bola uverejnená stručná správa, že slovenský poklad bol dovezený zo švajčiarskych bánk a že reprezentuje takmer 7,5 tony zlata. Na vysvetlenie pre mladších je to poklad, ktorý sa za Slovenského

štátu rozbiehal tak, že občania, Slováci, dávali vlastné prstienky, náušnice, náramky na tento poklad a domlávali za to obrúčky zo železa, teda prakticky plechové. Ak sa v Trenčianskych Tepliciach o slovenskom poklade nehovorilo, prosím, aby táto moja otázka bola považovaná za interpeláciu na pána ministra Michala Kováča, ktorý, vidím, že tu nie je. Žiadam a odporúčam, aby nám na najbližšom zasadnutí Slovenskej národnej rady povedal, kde sa poklad nachádza, ako sa s ním naložilo, čo sa s ním stalo, pretože do republiky bol dovezený.

Ďakujem pekne.

/Potliek./

Podpredseda SNH M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Majerovi. Hlásí sa pán poslanec Anton Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené predsedníctvo,
vážená vláda,
dámy a páni,
poslanci a poslankyne,

bol nám predložený koncept budovania novej slovenskej štátnosti i vzťahov českej a slovenskej štátnosti, ktorý bol vypracovaný na trenčiansko-teplických poradách. Treba skutočne oceniť snahu pána premiéra, jeho obetavosť, s ktorou sa pustil do rozlúsknutia takéhoto skutočne tvrdého nie orieška, ale orecha. Nás, poslancov Slovenskej národnej strany, ktorí sme kandidovali na určitý program a za týmto programom, a nie za iným, naďalej stojíme - len s tým, s ktorým sme išli do volieb - teší, že mnohé tie veci, ktoré boli dohodnuté v Trenčianskych Tepliciach, boli pred voľbami artikulované iba v dom.

Mňa ako historika osobne zaujíma jedna vec. Dejiny slovensko-českých alebo česko-slovenských vzťahov od roku 1918 sú dejinami nesplnených paktov a nesplnených sľubov. Hneď v roku 1918 to bola Pittsburská dohoda, v roku 1935 Beneš, keď mal byť zvolený za prezidenta, sľúbil Eudovej strane, že do roka bude autonómia. Keď sa stal prezidentom, o tomto sľube nechcel ani počuť. Takisto Žilinská autonómia skončila známym spôsobom. Podobne sa naložilo s Košickým vládnym programom, podobne skončila Ústava 9. mája novelizáciou Ústavy z roku 1960, podobne ustavný zákon z roku 1968 číslo 143 skončil tým, že sa fakticky prijatím zákonov z októbra 1989 o prijatí ústavy zlikvidoval. Našťastie prišla nežná revolúcia, ktorá tento stav zásadne zmenila.

Mám teda na pána premiéra otázku, ktorá, myslím, je otázkou vďačiny politicky rozmýšľajúcich Slovákov a myslím, že nezodpovedanie tejto otázky je príčinou všetkých napätí v spoločnosti. Mám otázku, ktorá znie: Čo sa stane, keď sa tieto dohody v parlamente Českej republiky resp. vo federálnom parlamente neschvália? Osobne si myslím, že v Trenčianskych Tepliciach mali sedieť len pán Pithart a pán Mečiar a oni sa mali dohadovať, pretože ide o česko-slovenský vzťah a nie o vzťah Čechov a Slovákov ku federácii. Teda tá otázka znie: Čo sa stane, keď sa tieto zmluvy nesplnia?

Osobne si myslím, že by bolo veľmi vhodné, keby táto snemovňa podporila pána Mečiara a tie cesty, ktoré zvolil, sa premenili na skutky, aby sa nejednalo stále o to, aby pán premiér nemusel bojovať zakaždým o jednu vec, ale aby bolo zakotvené, že tu nám patrí všetko a my ako suverénny národ, resp. ako suverénny snem Slovenskej republiky budeme rozhodovať o tom, čo sa pustí hore a čo je pre nás, aj pre partnera z Českej republiky vhodné. Teda že či by sku-

točno nebolo treba pred prijatím ústavy prijať nejakú deklaráciu, ktorá by umožnila pánovi premiérovi vystupovať omnoho razantnejšie.

Kňte by som mal jednu poznámku k vystúpeniu pána Mečlara, lebo tak ako Saint-Germainská zmluva, spomenula sa tu i Trianonská zmluva. Trianonská zmluva garantovala hranice pre prvú Československú republiku, ale na Trianonskej zmluve nestojí náš dnešný štát, pretože po vojne sa odmietli mnohé princípy, na ktorých bol budovaný tzv. versailský systém. Jeden z tých princípov, ktorý sa odmietol, bolo aj kolektívne zarúčenie práv menšín a nechalo sa na vlády, ako si budú riešiť menšinovú otázku. Jediným platným dokumentom, ktorý zabezpečuje hranice celej našej republiky, i Slovenska zvlášť, je Parížska mierová zmluva a potom Helsinský proces. Teda Trianonská zmluva je ako zaujímavý historický fakt, ale nie ako platný právny akt.

K vystúpeniu pána Čarnogurského, podpredsedu vlády, by som mal len jednu pripomienku, že celý zákon č. 144 z roku 1968 Zb. bol postavený na princípe, ktorý by bolo treba zmeniť. A ten princíp je taký, že Slovensko sa v ňom chápe ako územie, na ktorom žijú Slováci, ostatné národnosti, teda nie ako Slovenská republika, ako suverénny národný štátny celok slovenského národa. Teda nemôžeme stavať ústavne na tých princípoch, ktoré sú mylné.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Hrnkovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Tatár. Potom sa prihlásili pán poslanec Hübel a pán poslanec Anđel.

Poslanec P. Tatár:

Vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

mám faktickú poznámku k stranickým konfrontáciám volebných programov. Zmysel je v tom, že vyhlásiť, že v iných programoch nie je to, čo je v našom, považujem jednoducho za neupravné. Dalo by sa to rovno označiť za demagogiu. Skôr si myslím, že v iných programoch všetko to, čo sme počuli, bolo oveľa rozpracovanejšie. Na druhej strane som veľmi rád, že aj program Slovenskej národnej strany sa vlastne v mnohých vážnych bodoch kryje so spoločnými záujmami.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Vystúpi pán poslanec Andel, potom pán poslanec Hübel.

Poslanec M. Andel:

Vážené dámy, vážení páni,

chcel by som i ja, i keď nerád, zareagovať na niektoré vystúpenia pána Mečiara a pána Jána Čarnogurského. Totiž dnešné rokovanie sa neustále vedie v takých intenciách alebo v takých snahách, akoby sa malo poukazovať, že oslavy Andreja Hlinku v Ružomberku sa uskutočnili ako stretnutie väčšiny krikťunov, ktorí sa gradujú, grupujú zo šovinistov, nacionalistov a podobne. Ich najväčším cieľom je rozbiť súčasnú spoločnosť a vyvolať občianaku vojnu. Z toho dôvodu je táto ideológia cudzia a tóny, ktoré odzneli v

Ružomberku, boli falšované, keď v Európe prebiehajú integračné procesy. Ale je tomu skutočne tak? Položme si otázku a daťme si zároveň aj odpoveď, v ktorej časti Európy prebiehajú integračné procesy a v ktorej časti Európy prebieha boj národov o svoju vlastnú štátnu suverenitu. A práve toto špecifikum osamostatňovania sa národov vo východnej Európe nachádza čoraz viac porozumenia i v západnej Európe. Podporu získavajú kroky nielen pobaltských republik, ale všetkých zväzových republik v Sovietskom zväze. Podporu má tento trend i u našich politických predstaviteľov, resp. u väčšiny našich politických predstaviteľov. Ale akonáhle táto zákonitosť začne pôsobiť i na Slovensku, takisto v spoločnosti, kde bol prísny centralistický režim ako vo všetkých krajinách východnej Európy, podliehame zrazu ďakej panike a nevieme si to vysvetliť. Nevíme si vysvetliť prirodzené právo a snahu každého národa na svoju vlastnú štátnosť. Pozrite sa, my sa tu bojíme prijať zákony ako parlamenty Ukrajiny, Bieloruska a podobne, teda tak, aby Slovenská národná rada bola skutočným predstaviteľom zvrchovanosti a svojbytnosti slovenského národa a nie iba vykonávateľom federálnych zákonov. Či nie je smiešne, a neraz sme to pocítili, páni poslanci a pani poslankyne, resp. tragické, že posudzujeme zákony Federálneho zhromaždenia, ktoré pojednávajú o Slovensku a my sa k nim iba vyjadrujeme, a to väčšinou s presvedčením, že naše pripomienky sa zrejme aj tak neprijmú?

Pýtam sa, či nie je tragédiou, že prijatie zákona o slovenčine ako štátnom jazyku v Slovenskej republike, ktoré požaduje v súčasnosti vyše 62 % Slovákov, teda nielen voličov našej strany, ale väčšiny prítomných, ktorí tu sedíme, je viazané na súhlas Federálneho zhromaždenia, resp. federálnych zákonov? My tu hovoríme o zákone č. 143. o zákone č. 144. Dnes bol predložený ďalší zákon iniciatívnej skupiny poslancov, ktorý by tento problém riešil. Ale ak

by sme boli skutočne seriózní a chceli by sme, aby tento parlament bol skutočne parlamentom suverénnej republiky, tak by sme mali začať realizovať to, čo nám umožňuje úvodné ustanovenie nášho zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady. Nemuseli by sme sa odvolávať na žiadne federálne zákony, lebo riešiť tento akútny problém, ktorý môže mať skutočne sociálne dôsledky, iba nejakým náhražkovým zákonom, to sa proti nim nedá. A riešiť tento problém návrhom zákona, ktorý tu už viackrát bol predložený, dokonca v marci - ak sa nemýlim - roku 1990 zástupcami Demokratickej strany, sa neustále snažíme odďaľovať. Pozeráme sa na to, čo nám povie svet, čo nám povie cudzina, ale na tie svoje špecifiká opäť nepozeráme tak, ako sme na ne nepozerali 45 rokov. Vážení, skutočne predstavujeme vôľu tých ľudí čo nás zvolili?

Ďalej sa chcem pýtať, či skutočne sme teda republika s nejakými právami, keď Praha má hocikedy možnosť na Slovensku, a to som už spomínal, vyhlásiť výnimočný stav, počas ktorého právomoci slovenských orgánov sú nulové. Preto si kladiem otázku, či náhodou snaha o zdiskreditovanie osláv Andreja Hlinku ako i prejavov požadujúcich nezávislosť Slovenska, nie je vlastne, i keď to môže byť extrémny názor, ale je to môj názor, či to nie je náhodou prípravou na vyhlásenie tohto stavu. Kto sa bojí, pýtam sa, čoraz mohutnejšie sa šíriacich myšlienok o Slovensku ako modernom a nezávislom štáte v rodine európskych národov? Veď toto nie je protihumánne. Práve naopak. My sme presvedčení, že toto je iba cesta, ktorá zabezpečí rozvoj tohoto národa, ktorý nemal demokratické podmienky na svoj rozvoj, iba teda v takýchto podmienkach. A tieto vytvorené podmienky nám umožnia vstúpiť ako rovnocenný partner do tej tak často spomínanej konfederácie európskych národov. Prosím vás pekne, nechcem byť stranický, nechcem byť dogmatický, totiž bolo tu vyslovené na adresu poslanca Hlinku,

že je dogmatik. Poslanec Hrnko nie je dogmatik. PÁN TATÁR totiž nepovedal, že iba táto strana má národný program. Treba si zvažovať čo poviem a nie nejakým úsilím niekoho škandalizovať.

Prosím vás, nechajte ma dohovoriť. potom môžete mať technickú pripomienku.

Preto je skutočne potrebné zjednotiť všetky politické sily. Ale prosím vás, neškandalizujte tie naše názory, ktoré máme, ktoré vyslovujeme a chápťe ich ako samozrejmosť názorov pomerne veľkej skupiny obyvateľstva Slovenska.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Ženko:

Ďakujem pánovi poslancovi Andelovi. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Krajčovič.

Poslanec M. Krajčovič:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené poslankyne, poslanci,

mám len jednu krátku poznámku. Súhlasím s pánom poslancom Andelom v tom, že by sme mali začať odsúhlasovať zákony a nie komentovať informácie, pretože v programe, ktorý dnes máme pred sebou, máme mnoho zákonov, o ktorých treba hovoriť a ku ktorým má byť aj väčšia rozprava. Informácie, ktoré tu boli prednesené, by sme nemali komentovať, ale hovoriť o nich v rozprave na budúce. Myslím si, že zákony, ktoré máme prerokovávať, sú oveľa dôležitejšie ako tieto zbytočné reči. /Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Krajčovičovi za faktickú poznámku a udeľujem slovo pánovi poslancovi Hübelovi.

Poslanec J. Hübel:

Vážené plénum,
vážená vláda,
vážené predsedníctvo,

to, čo chcem povedať, nechce byť odvádzaním pozornosti od toho, čo riešime, o čom tu rozprávame. Relatívne ďaleko od našich hraníc vznikol konflikt, ktorý prerástol na konflikt celosvetový. Hrozi prerásť do otvoreného boja nepredstaviteľných následkov. I keď ďaleko od nás, má prida sa priamy dopad na našu ekonomiku, náš politický a celkový život. Po desaťročiach úsilia, po uvoľnení napätia, ktoré dokázali riešiť a úspešne, i keď len parciálne, doriešiť svetové tábory rozdielnych ideológií a systémov, potom čo sme si na chvíľku vydýchli, žijeme opäť v napätí. Toto napätie ešte stupňujeme vlastnými, neuváženými konfliktami, ktoré sa mi popri týchto, čo som spomenul, zdajú až príliš banálne. Banálne a jednoduché na to, aby sme ich nevedeli vyriešiť. Ale kto chce riešiť, ten musí nájsť pre to dobrú vôľu. Musí zasadnúť a hlavne k riešeniu prispieť.

Dňa 4. júla sme prijali Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky. Narobíme však všetko pre to, aby táto vláda začala pracovať systematicky a koncepčne na realizácii tohoto programu. Narúšame jej prácu neustálym otváraním nových a nových problémov. Nabádame ju pracovať len operatívne - a to je zlé. Niekedy sa mi zdá a pripadá mi to akoby sme všetci vedeli, čo majú robiť ministri, len sami nevieme, čo máme robiť my. Ak obrátíme našu pozornosť

na riešenie ťažkostí, ktoré sa nám nahromodili, ak obrátíme našu pozornosť na prácu a nie vyvolávanie rozporov a napätia, verím, že náš život pohneme progresívnym smerom a toto celý náš ľud očakáva. Podporujem preto plne závery z rokovania vlády Slovenskej republiky v Trenčianskych Tepliciach. /Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Kúbelovi. Na záver pred prestávkou udeľujem slovom pre faktickú poznámku pánovi predsedovi Mikloškovi.

Predseda SNR F. Mikloško:

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

v roku 1975 československá vláda podpísala Helsinský dokument. Patril som k tým, ktorí sa od tohto roku až po nežnú revolúciu dovoľávali tohto dokumentu a pre ktorých bol tento dokument prakticky jedinou záchranou v tejto spoločnosti, aj pred európskou spoločnosťou. Preto si myslím, že ak sme sa dovoľávali tohto dokumentu do novembra 1989, sme povinní dodržiavať ho aj vo chvíľach, keď už nie sme v opozícii, ale keď sme pri moci. Myslím si, že v jazykovom zákone bude hrať preto dôležitú a podstatnú rolu a navrhujem, aby sme sem zavolali predsedu Helsinského výboru na Slovensku pána doktora Júliusa Strinku, aby nám k tomu dal kompetentný a vyčerpávajúci výklad.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi predsedovi za faktickú poznámku a súčasne vyhlasujem desaťminútovú prestávku. Rokovať začneme o 16.20 hodine.

/Po prestávke./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Do diskusie k vystúpeniu pána predsedu vlády a pána prvého podpredsedu vlády sa prihlásil pán poslanec Košický.

Poslanec M. Dzjak - Košický:

VÁŽENÁ SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA,

veľmi sa ospravedlňujem za to, že dnes stojím pred týmto mikrofónom po druhý raz, ale mám jednu poznámku. Rád by som upozornil pána kolegu poslanca Hrnku aj ako historika, že uzatvorenie a ďalší osud všetkých paktov, ktoré tu vymenovával, boli priamo podmienené zvonku. Podľa môjho názoru momentálne môže viac ako nepochopenie z českej strany ohroziť dohovory z Trenčianskych Teplic vypuknutie občianskej vojny v Sovietskom zväze. Čo bude pri alebo po nedodržaní týchto dohovorov, treba nechať napotom. Tváriť sa, že nejaká podmieňajúca rezolúcia premiéra podporí, je trochu nezodpovedné. Každá takáto rezolúcia vyznie totiž ultimatívne. A je otázne, či by myšlienke spoločného štátu Čechov a Slovákov momentálne prospelo akékoľvek ultimátum.

A aby som odpovedal pánovi poslancovi Andelovi, ktorý sa dožaduje rešpektovania vôle voličov - mňa volili voliči, ktorí si želajú zachovanie federácie, samozrejme, pri absolútnom vzájomnom rešpektovaní sa oboch národov. Myslím

si, že momentálne úvahy o osamostatnení sa Slovenska, dožadovania sa toho akoukoľvek agresívnou formou, v žiadnom prípade nemôže pomôcť Slovákom ako národu na európskej a svetovej scéne. /Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Košickému. Pán poslanec Hrnko má faktickú poznámku.

Poslanec A. Hrnko:

Celé moje vytrúpenie bolo na podporu pána Mečiara, preto neviem prečo pán Košický zareagoval týmto spôsobom.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Do diskusie sa prihlásil pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážaná poslankyňa,
vážaní poslanci,

dovoľte mi krátke stanovisko ku slovenčine za Klub komunistických poslancov. Dnes tu slovenský jazyk alebo slovenčina dostal niekoľko prívlastkov: jazyk dorozumievací, jazyk úradný, jazyk štátny. Cítim trošku rozdiel medzi týmito pojmami. Rád by som vám ho oznámil a oprel sa o stanovisko, ktoré schválil ústredný výbor našej strany na svojom poslednom zasadnutí.

Jazyk dorozumievací je ten, ktorým sa dorozumievame v súkromnom aj verejnom styku. To, čo chceme kodifikovať zákonom, teda oblasť v pôsobnosti štátnej, nezahŕňa len

úradný styk, ale samozrejme, zahŕňa aj oblasť školstva, kultúry a masovokomunikačných prostriedkov. Za klub komunistických poslancov sme teda presvedčení, že by sme mali pripravovať zákon o štátnom jazyku, ktorý by mal v sebe zahŕňať zákon o úradnom jazyku, zákon o základnom jazyku školskej dochádzky alebo v školách v Slovenskej republike a takisto zákon o používaní jazyka v oblasti kultúry a v masovokomunikačných prostriedkoch. Takto chápaný zákon o štátnom jazyku by mal kodifikovať slovenčinu ako základný zákonom určený dorozumievací prostriedok v týchto určených oblastiach na území celej Slovenskej republiky.

Prítom považujeme za dôležité, aby súčasne s prijatím tohto zákona o štátnom jazyku prerokovala Slovenská národná rada aj zákon o používaní jazyka národnostných menšín v úradnom styku, v školstve a kultúre v národnostne zmiešaných oblastiach. Mám pocit, že toto stanovisko, ktoré sme prijali, je v zhode s tým, ako o príprave zákona, predpokladajme o štátnom jazyku, informoval prvý podpredseda vlády Slovenskej republiky pán Čarnogurský, čo chápeme ako východisko pre diskusiu o vyváženom a citlivom riešení tejto otázky.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Ftáčnikovi. Do diskusie sa prihlásil pán poslanec Ivan Čupták.

Poslanec I. Eupták:

Eupták Ivan, VPN, Východoslovenský kraj.

Hneď na začiatku môjho príspevku chcem povedať, že samozrejme, zákon treba prijať. Mám ale strach z jedného. Mám strach z určitej analógie. Veľmi dobre vieme, že pred pár rokmi sa prijal zákon, že naša krajina je socialistická, čiže zákon o socializme. A vieme ako to s tým socializmom u nás dopadlo, že žiaden socializmus nebol.

Prečo používam toto prirovnanie? Aby sa nám nestalo, že aj my prijmeme zákon a po slovensky hovoriť nebudeme. Že napríklad hádzanú v televízii pozerám bez zvuku, lebo nemôžem počúvať ten "uchašskripec". Že inscenácie z Bratislavy sa dajú pozerať len s veľkým sebazaprením vzhľadom na tú slovenčinu, ktorá sa tam používa. Ospravedlňujem sa, nepatrí to všetkým hercom z Bratislavy, lebo je veľká skupina hlavne strednej a staršej generácie, ktorá hovorí veľmi peknou slovenčinou. Čiže bolo by strašne zlé, keby sme prijali zákon, a takto by sme ho dehonestovali. Dúfam, že so mnou súhlasíte, že jazyk si treba pestovať. Musíme mať k nemu úctu. Čiže musíme naozaj hovoriť peknou slovenčinou a tiež by som prosil aj tých, ktorí presadzujú uzákonenie zákona o jazyku, aby ho presadzovali peknou jadrnou slovenčinou. A nezneužívať jazyk na politický boj.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Euptákovi. Do diskusie sa prihlásil pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predsedajúci,
pani poslankyne, páni poslanci,
dámy a páni,

vzhľadom na to, že v tomto bode programu bol otvorený problém týkajúci sa úradného a štátneho jazyka na území Slovenska, bol som splnomocnený skupinou poslancov predstrieť náš návrh, s ktorým sme chceli oboznámiť klasickým spôsobom, avšak vzhľadom na situáciu, ktorá tu nastala, považujem za potrebné vniesť aj z nášho pohľadu určité svetlo do tohoto problému.

Iniciatívna skupina poslancov Slovenskej národnej rady vypracovala resp. podieľala sa na vypracovaní ústavného zákona SNR o postavení slovenského jazyka ako štátneho jazyka v Slovenskej republike. Vzhľadom na to, že uvedený návrh ústavného zákona obsahuje len 7 paragrafov, dovolil by som si ich prečítať s tým, že vás neukrátim na čase.

Základná filozofia tohto nášho návrhu o postavení slovenského jazyka ako štátneho jazyka v Slovenskej republike je priamo uvedená v § 1 tohto návrhu, ktorý znie: "Slovenský jazyk je jediným štátnym jazykom používaným v úradnom a verejnom styku na celom území Slovenskej republiky."

§ 2 znie: "Všetky štátne a samosprávne orgány, spoločenské, politické a hospodárske orgány a organizácie, inštitúcie, korporácie a ich zložky /ďalej len "orgány a organizácie"/ vedú rokovania a celú agendu v štátnom jazyku. Štátny jazyk používajú vo vzájomnom styku i v styku s občanmi." Odsek 2 uvedeného paragrafu znie: "Právne predpisy, rozhodnutia a iné listiny orgánov a organizácií su

zverejňované v štátnom jazyku." Odssek 3: "Znalosť štátneho jazyka slovom i písmom je predpokladom na výkon funkcie v každom orgáne a organizácii." Odssek 4: "Národnostné, kultúrne a spoločenské združenia a spolky vedú agendu vo vzťahu k orgánom a organizáciám a občanom v štátnom jazyku. Súbežné vedenie agendy na vnútorný slyk v inej reči nie je vylúčené."

§ 3 odssek 1 znie: "Názvy obcí a ich miestnych častí, názvy ulíc a námestí, geografické názvy ako aj označenia verejných budov a názvy orgánov a organizácií sa uvádzajú výhradne v štátnom jazyku." Odssek 2: "Národnostné, kultúrne a spoločenské združenia a spolky môžu popri názve v štátnom jazyku uvádzať i názov v reči národnosti."

§ 4: "Slovenská republika zabezpečuje pre všetkých svojich občanov všestranné podmienky na dokonalé osvojenie si štátneho jazyka, stará sa o jeho vedecký výskum, vyučovanie a kultúru."

§ 5: "Týmto ústavným zákonom nie sú dotknuté práva príslušníkov národnostných menšín na slobodné používanie materinskej reči v oblasti kultúry, informácií, umenia, náboženských obrádov ako aj právo na jej pestovanie a kultivovanie."

§ 6 odssek 1: "Spory o používaní jazyka rozhodujú príslušné orgány štátnej správy v správnom konaní a ich rozhodnutia preskúmavajú sudy." Odssek 2: "Názvy a označenia podľa § 3, procesné postupy a vydané rozhodnutia orgánov a organizácií, ktoré sú v rozpore s ustanovením tohto ústavného zákona, budú s ním zosúladené do 1.1.1991."

§ 7: "Tento ústavný zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia."

To je v krátkosti z hľadiska paragrafovaného znenia tohoto návrhu. Sme si vedomí toho, že pri podávaní tohto návrhu sú určité formálno-právne záležitosti, ktoré istým spôsobom vysvetlil aj podpredseda vlády Slovenskej republiky pán Čarnogurský, ktoré bránia, myslím formálno-právne, vydaniu tohto ústavného zákona. Domnievam sa však, že uvedeným formálno-právnym postupom nie je možné nejakým spôsobom brzdiť, najmä v danej chvíli, politický význam uvedeného návrhu ústavného zákona.

Vychádzajúc priamo aj z ustanovenia § 1 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady, kde je priamo ustanovené, že jediným zákonodarným zborom na území Slovenska je Slovenská národná rada, domnievame sa, že nič nebráni Slovenskej národnej rade, aby aj pri určitých pochybnostiach v tomto formálno-právnom obsahu prijala tento ústavný návrh. Zároveň si dovoľím tento návrh ústavného zákona doručiť predsedajúcemu alebo priamo pánovi predsedovi s tým, aby bol následne zabezpečený ďalší legislatívny postup priamo na Slovenskej národnej rade s tým, že bližšie vysvetlenie a zdôvodnenie tohto návrhu bude dané prostredníctvom iniciatívnej skupiny poslancov priamo vo výboroch alebo iným spôsobom.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zomko:

Ďakujem pánovi poslancovi Brňákovi. S faktickou poznámkou sa prihlasil pán predseda Slovenskej národnej rady.

Predseda SNR F. Mikloško:

Cheem sa spýtal pána poslanca, ako bude riešiť nasledovné prípady: predstavme si, že Slovenská národná rada prijme tento zákon a naši ľudia na Slovensku odmietnu ob-
sluhovať Čechov a Moravákov. A my ako Slovenská národná rada nebudeme mať zákonný prostriedok na to, aby sme ich k tomu donútili.

Poslanec P. Brňák:

Domnievam sa, že uvedený problém, ktorý sa dotýka po-
užívania českého jazyka ako úradného jazyka, je plne upra-
vený v článku 6 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. a tým, že
napriek prijatiu tohto ústavného zákona by tam upravený
stav platil až do prijatia novej Ústavy Slovenskej repub-
liky. A následný postup bude závisieť od dohody, domnievam
sa zákonodarných zborov - Slovenskej a Českej národnej ra-
dy, akou formou sa vzájomne, teda recipročne upraví použi-
vanie českého a slovenského jazyka na oboch zložkách úze-
mia.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem. O faktickú poznámku sa prihlásil pán posla-
nec Košťál.

Poslanec P. Košťál:

Vážení pán predseda,
vážené predsedníctvo,
vážená vláda,
vážení páni a pani poslankyne,

myním, že všetci sme zajedno a pôjeme sa zhodnúť v
tom, že podobne ako 82 % slovenského národa - podľa prie-

skumu - chceme to inte, a to slovenčinu ako uradny jazyk. Hneď na začiatku dnošnej schôdže sme počuli, ako poslanec za VPN Peter Tatar predložil, alebo nas informoval o tom, že VPN predložilo Predsedníctvu Slovenskej narodnej rady návrh zákona o slovenskom jazyku. Teraz sme počuli druhý návrh. Odporúčal by som, a myslím, že by sme sa na tom mohli dohodnúť, že by sme nechali na predsedníctvo, aby posudilo jeden aj druhý návrh, eventuálne aby sa tieto návrhy prerokovali vo výboroch. Myslím, že by bolo vhodné, keby sme pokračovali v programe, ktorý sme si odhlasovali na začiatku, kde nebola zmienka o slovenskom jazyku. Myslím, že sme vŕotci za to, ale zbytočne utrácame čas.

Ďakujem.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Kaššálovi. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy? Pani poslankyňa Bauerová.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predseda,
vážené predsedníctvo,
vážená vláda,
vážená Slovenská národná rada,

dovoľte mi, aby som v mene poslancov Klubu poslancov Maďarského Kresťansko-demokratického hnutia a hnutia Spolužitie v plnej miere podporila výsledky rokovania predstaviteľov vlád v Trenčianskych Tepliciach, najmä pokiaľ ide o budúce štátoprávne usporiadanie. Chápeme a podporujeme snahu vlády o suverénnosť slovenského národa zavŕšenú v svojbytnej štátnosti, vo vytvorení autentického federatívneho štátoprávneho usporiadania. Vidíme historickú ne-

vyhovuitnosť položenia federácie Českej a Slovenskej republiky na nové základy v zmysle zavišenia identity slovenského národa. V takejto republike vidíme svoje miesto aj my, príslušníci národných menšín.

V núšanej dobe považujeme za rozhodujúcu integráciu všetkých demokratických a konštruktívnych síl v tejto republike. Maďarská, ukrajinská a rusínska menšina chce byť takýmto integračným faktorom napomáhajúcim stabilitu spoločnosti. Za politicky chybné, s ťažkými následkami však považujeme snahu integrovať slovenský národ na základe obrazu nepriateľa, či už v českých, maďarských alebo iných farbách. Sme presvedčení, že prosperitu Slovenskej republiky možno dosiahnuť integráciou na základe pozitívnych hodnôt zameraných na riešenie skutočných a páličivých problémov súčasnosti.

Považujeme za neprijateľné a urážajúce, že s obrazom nepriateľa sú stotožňované predovšetkým národné menšiny. Je zarážajúce rozširovanie dezinformácií, poloprávd, národnej neznášanlivosti, prejavujúce sa štvavými heslami, ktoré posielajú menšiny do geta, do plynu alebo na prvý pohľad racionálnym - na Slovensku po slovensky. Chceme byť v tejto krajine doma, s povinnosťami i právami ako plno rovnoprávni občania. Pevne verím, že prvý demokratický parlament Slovenskej republiky neuzákoní demokraciu iba pre niektorých, že neprijme zákony, ktoré by diskriminovali akokoľvek menšiny, ani v prípade jazykového zákona. Akokoľvek sloboda sa končí tam, kde sa zakladá na neslobode iných.

Historickým poslaním tohoto parlamentu všetkých občanov Slovenskej republiky je napomôcť napredovaniu krajiny po cestách ekonomického, kultúrneho rozvoja, skrátka civilizačných procesov našej spoločnej krajiny, vrátane ele-

mentárnych ľudských práv. Mrzia nás niektoré konštatovania pána podpredsedu vlády Jána Černoğurského. Ťažko možno súhlasiť s tendenčným vykladom vytrhnutých príkladov, ktorých by bolo možné nájsť bohato aj na strane druhej. Prosila by som slovenský parlament, aby sa v tejto pre nás životne dôležitej záležitosti nepokračovalo v smutnej známej praxi - o nás bez nás.

Ďakujem.

/Pollesk./

Podpredseda SNR M. Žemko:

Ďakujem pani poslankyni Bauerovej. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

História maďarsko slovenských vzťahov do 18. storočia bola pomerne dobrá. Myslím si, že tam by nejaké problémy neboli. Začalo to v podstate na konci 18. storočia, kedy sa určitým spôsobom prejavil trend, ktorý vlastne mal určité vyvrcholenie v Apónyiho zákonoch atď. Poznáme všetci históriu. Plne súhlasím s pani poslankyňou, keď hovorí, že treba nájsť spoločnú platformu, lebo slovenský národ vo svojich dejinách nikdy nežiadal niečo proti niekomu. Vždy žiadal pre seba len tolko, čo pokladal za potrebné, aby bol rovnocenný so všetkými ostatnými národmi v strednej Európe. Myslím, že na tomto sa všetci zhodneme. Ale pýtam sa pani poslankyne, či platforma na dohodu je na báze dieťa veduceho predstaviteľa Spoluzititia pána Duraya publiková pod názvom "Psi obojok". Nech mi vysvetlí, či je to ich platforma alebo ako platformu majú.

Podpredseda SNR M. Zomko:

Ďakujem pánovi poslancovi Hrnkovi. Hlásia sa do diskusie ďalší poslanci? Ak nie, pýtam sa pána predsedu vlády, či si želá vyjadriť sa k odznelým príspevkom.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

k otázkam jazyka sa vyjadrí pán prvý podpredseda vlády Čarnogurský. Uvediem niekoľko poznámok.

Ďakujem vám všetkým za podporu vlády v jej úsilí o vyradenie slovensko-českých vzťahov na báze rovnosti, vzájomnosti a spoločnej štátnosti. Je to program, ktorý napíňame tak ako sme sa k nemu zaviazali a ktorý v najbližších mesiacoch môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť dianie v Čechách i na Slovensku a vytvorí priestor, aby sa konečne mohli vytvárať ekonomické procesy, ekonomické reformy, aby sa rovnocenne mohlo nastúpiť k sociálnym reformám. Takže my v tom nevidíme konečný cieľ, ale jeden z reálnych krokov k vysporiadaniu vzájomných vzťahov, k zlepšeniu podmienok života u nás.

O slovenskom poklade sme nehovorili. Zostáva to teda ako interpelácia na ministra financií.

V otázkach ministerstva práce a sociálnych vecí je vytvorená pracovná skupina pod gesciou českej vlády. Táto pracovná skupina zasadala v Slovenskej republike. Začala pracovať. Vychádzame z toho, že podmienky trhu pracovných síl musia byť rovnaké. V podstate ide o pracovno-právne vzťahy. Ide o to, že vzťahy, na základe ktorých vzniká alebo končí pracovný pomer a podobne, by mali byť pre obidve republiky v zásade rovnaké, aby teda aj podmienky realizácie pracovnej sily na trhu práce v českej i slovenskej

republiky boli rovnaké. Analogicky z toho vychádza potreba rovnakého dôchodkového zabezpečenia, nemocenského zabezpečenia, ale samozrejme, rešpektovania všetkých osobitostí, o ktorých hovorila pani poslankyňa. Účelom postupovania kompetencií je účelná práca práce, aby sa postupilo to, čo je spoločné a riešilo to, čo je u nás osobité.

Dovoľte, aby som zaujal stanovisko k niektorým politickým poznámkam. Samozrejme, že programové vyhlásenie a v nadväznosti naň program z tlačovej konferencie, kde som v mene vlády oboznamoval širokú verejnosť, našiel veľký ohlas na Slovensku aj v zahraničí. Môžem povedať, že všetky ohlasy, ktoré zatiaľ z Európy prišli, sú veľmi pozitívne. Ohlásili sa i niektoré delegácie, ktoré chcú skúmať náš projekt, či by nebol aplikovateľný v ich štátoch. Prijatie v európskych štátoch je všeobecnou úravou.

Mrzí ma, že na tejto tlačovej konferencii neboli prítomní zástupcovia českej tlače a dokonca ani záznam v televízii v skrátenej verzii, pretože konferencia trvala bezmála 4 hodiny, diváci v Českej republike nemali možnosť vidieť. Čiže sa tu vytvára informačná bariéra, na báze ktorej niektorí ľudia v Českej republike vytvárajú obraz slovenskej politiky ako neprijateľnej pre českú, poľahke nepriateľskej Českej republike, čo nie je pravda. Túto bariéru treba zlomiť.

Keď hovoríme o zahraničných vzťahoch, že nie je pravda, že by nás Európa neprijala, že vezmeme napríklad Litvu, Lotyšsko, Estónsko. Však sa pozmie! Koľko západných štátov sa za ne bije, aby zostali samostatné? Akú ekonomickú pomoc dostali, keď boli v kríze? Aký politický tlak sa vyvíja na ich podporu? Každý má záujem, aby zostali údržité štátnopolitické celky, aby sa vzťahy riešili vo vnútri, ale nie aby došlo k úplnému rozpadu. Tuto analógiu mô-

žemo vzťahovať aj na seba. Nové sily sú aj v Juhoslávii, ktoré z niektorých republik chcú vytvoriť samostatné štátne útvary. A záujem Európy je udržať Juhosláviu ako štátny celok.

Môžem zodpovedne prehlásiť, že všetci politici, ktorí v poslednom období navštívili úrad vlády - a bolo ich dosť - jednoznačne majú záujem na stabilizovanej Európe a na spoločnom štátnom útvere Čechov a Slovákov. Ak niekto žije v ilúzii, že nás podporia, tak je to len ilúzia, pretože okamih vzniku dvoch štátnych útvarov je okamihom vzniku krízovej situácie v Strednej Európe s dôsledkami, ktoré sa dnes ťažko dajú predvídať. Toho si musíme byť vedomí, keď hovoríme o medzinárodno-politických súvislostiach. Sú priaznivé z toho hľadiska, že nám nikto nebude poskytovať "bratskú pomoc", ak budeme mať rozdiely v názoroch. To je priaznivé. Ale nie je priaznivá situácia, aby sme dnes rozbižali štátne útvary, ktoré sú funkčné, majú perspektívu a sú zárukou stability aj z geopolitických záujmov, ktoré v Strednej Európe existujú.

Bola tu postavená otázka, kto má strach z toho, že by tu vznikol samostatný štát. Kto? Najväčší strach majú Slováci, tí, ktorí reálne uvažujú o životnej perspektíve a o svojej budúcnosti. Je pekné chodiť v krojoch, ale tým krojom treba aj niečo zakryť, teda aby bola riešená aj sociálna základňa, aby bolo riešené stravovanie, pracovné príležitosti a všetko ostatné. Takže národný program nemôže byť národným iba v zmysle folklóru. Musí byť národným v zmysle reálneho života národného spoločenstva na danom území na najbližšie obdobie. Ak je tu nejaká báza, na ktorej sa môžeme zjednotiť, na ktorej môžeme nájsť dohodu, tak by to mala byť táto báza národného programu, ktorú vláda dnes prezentovala. Myslím si, že je tu možné zjednotenie medzi všetkými politickými silami a nemali by sme

hovoríť, že tento program patrí jednej strane. Tento program patrí občanom Slovenskej republiky, Slovákom, Maďarom, Ukrajincom, patrí všetkým, ktorí chcú žiť v ďalšom období v prosperite, v spokojnosti a chcú hľadať svoju základňu v spolupráci s českým národom. Pre Slováka je neprijateľná predstava, že by na moravskej hranici mala byť colnica a mal mal pas na to, aby sa mohol prísť pozrieť do Prahy. Tieto reality treba brať do úvahy v trochu iných súvislostiach.

Takisto je tu otázka, čo sa stane, keď sa tieto dohody neschvália. Prečo máme dnes takto uvažovať? Dali sme reálny program, ktorý je programom Slovenska. Prvu otázku mám ja. Čo sa stane, keď sa na tomto programe nezjednotíme? Aby sme sa mohli prezentovať ako slovenská reprezentácia, ktorá niečo obhajuje, musíme byť jednotní najskôr doma. Chceme to? Ak áno, poďme za tým všetci, nepozerajme, z ktorej strany sme, pozerajme, že patríme k národu a štátnemu utvaru. Poďme spoločne riešiť tieto veci vo vzťahu k českej reprezentácii a povedzme, že sme tu jednotní. Nemôžeme sa prezentovať tak, že jednota je v parlamente, jednota je vo vláde, ale mimo nej si každá strana robí čo chce a necíti sa byť viazaná politickými závermi parlamentu a vlády. To nie je jednota. /Potlesk./

Ak sa na tejto báze dohodneme, vytvoríme veľmi pevnú základňu i s tými v Slovenskej národnej strane, ktorí reálne hľadajú perspektívu reálneho a dobrého života pre Slovákov, reálnu základňu na to, aby sme svoje záujmy vedeli obhájiť.

Vzhľadom na to, ako prebieha vyvoj v Českej republike, je tu jedno východisko. Môžeme dávať ultimata tomu, s kým chceme dlhé roky žiť v susedstve? Veď to naruší tie vzťahy. Tu musí dôjsť ku kultúrnej diskusii a vysvetľova-

niu stanovísk. Dnes hovoríme, že príčinou váštokých rozporov je to, že sa nepoznáme. Tak poďme znižovať styky, poďme znižovať vzťahy po stránke politických organizácií a hnutí, po stránke vlády. Vláda sa stretne s celou českou vládou do 14 dní. Poďme to znižovať po stránke parlamentov, poďme si vysvetľovať, čo vlastne chce slovenská reprezentácia, čo je slovenský politický život, pretože ten je v Čechách dosť málo známy. Komunikácia je narušená, nie je taká ako by sme si ju predstavovali.

Je prijaté stanovisko federálnej vlády, ktoré odobruje náš program. Podobne Česká vláda sa staví za tento program a podporuje ho, i keď vieme, že predseda tejto vlády je predmetom kritiky práve preto, že ho prijal. Ale on neprijíma program pre Slovákov. On ho prijíma ako program pre Českú republiku, českú štátnosť a budúcnosť českého národa vo vzťahu ku Slovákom. A tieto veci sa na druhej strane, podľa mojej mienky, nedostatočne akcentujú. Preto rozprávame a konáme tak, aby si poslanci politicky osvojili naše zámery, aby videli koho zastupujú, koho obhajujú. Ja si neviem predstaviť, že by tento program nemal byť prijatý, aj keď i to je možné. Ale prijatý nebude vtedy, keď ho budeme rozbiehať nejednotnosťou, a nebude prijatý vtedy, keď nebudeme získavať politickú podporu obyčajných ľudí v Českej republike, ktorí majú presne tie isté ťažkosti v živote ako ich máme my. Majú iný jazyk a kultúru, bývajú na inom území, ale nie sú dôvody na rozpory medzi nami. Prehrať to môžeme vtedy, keď nezískame podporu pre tieto naše zámery aj v iných politických stranách a hnutiach. Nebude to bez škrahancov. Ale kto vstupuje do politiky s tým, len aby nedostal škranec, nech sedí doma. Preto i v tomto zápase treba počítať s tým, že sa tento proces bude ďalej rozvíjať, bude mať svoje pokračovanie so všetkými politickými silami, ktoré sú na Slovensku a bude úspešný vtedy, ak slová, ktoré tu odzneli, premenia všetky strany na činy.

Program, ktorý sme predložili, je programom obyvateľov Slovenska. Je to program pre Slovensko, program, v ktorom všetky ostatné politické strany vo voľbách hľadali svoje naplnenie. Ako minister vnútra som prešiel politickými programami a stanovami všetkých politických strán. Z tých, čo boli registrované, ani jedna si nedávala za cieľ vytvorenie Slovenského štátu, ani jedna to v stanovách nemala. Prečo tieto otázky sa majú stať určujúcimi v našom politickom živote v tejto podobe, prečo majú spochybňovať naše umysly o samostatný útvar? To Slovensko bude naše, môžeme sa na ňom narobiť a zveľaďovať ho koľko viďdžeme, ale budeme musieť od politických rečí prejsť k politickým skutkom a zápas o komplexnosť a pôsobnosť slovenských orgánov dovedieme do konca. Dovedieme ho do konca úspešne, ale podmienkou je, že spoločne.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi predsedovi vlády Močiarovi. Pýtam sa pána prvého podpredsedu vlády Čarnogurského, či sa chce vyjadriť k príspevkom, ktoré odznali.

Prvý podpredseda vlády SR J. Čarnogurský:

Nazdávam sa, že to nie je potrebné, pretože návrhy, ktoré odznali, budú prerokované a prijaté konkrétne závery.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Dávam ešte slovo podpredsedníčke SNR pani Keltošovej.

Podpredsedníčka SNR O. Kalteňová:

Vážené poslankyne, poslanci,

pokiaľ viem, viaceré politické strany a hnutia už aj v závere minulého funkčného obdobia predložili Slovenskej národnej rade, aj v súčasnosti spracovali návrh zákona o jazyku. Obávam sa, že predkladanie ďalších variantov tohto zákona bude len tristením sil aj v zmysle toho, čo povedal predomnou pán premiér Mečiar.

Preto predkladám konkrétny návrh. Obraciam sa na všetky politické sily, ktoré majú spracované alebo rozpracované návrhy zákona o slovenčine, aby spojili svoje sily a bez ohľadu na svoju príslušnosť k vládnej koalícii alebo opozícii delegovali svojich zástupcov do osobitnej parlamentnej komisie, ktorú týmto navrhujem ustanoviť a ktorej ponúkam svoju organizačnú pomoc, pretože gestorujem zároveň okrem výboru pre sociálne veci aj výbor pre kultúru a vzdelávanie. Som presvedčená, že pomocou tejto parlamentnej komisie a ďalších odborníkov by mohol vzniknúť taký návrh zákona, ktorý by bol prijatý všetkými stranami a hnutiami.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pani podpredsedníčke Slovenskej národnej rady. Pristúpime k ďalšiemu bodu nášho programu.

T r e t í m bodom programu je

Správa Mandátového a imunitného výboru Slovenskej národnej rady o nastupení náhradníka na uvoľnený mandát poslanca.

Prosím predsedníčku tohto výboru pani Kvetu Kondašovú, aby podala spravu.

Poslankyňa K. Kondašová:

Váženy pán predneda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

Slovenská národná rada dostala písomné vzdanie sa poslanskeho mandátu poslanca Martina Hubu. Predsedníctvo Slovenskej národnej rady vzalo na vedomie rezignáciu Martina Hubu na svojej schôdzi dňa 27. augusta 1990. Na uvoľnený mandát poslanca nastupuje náhradník.

Podľa spisov Slovenskej volebnej komisie nastupujúcim náhradníkom politického hnutia Verejnosť proti násiliu vo volebnom kraji Západoslovenskom je pán Ján Chmelo. Ján Chmelo je slovenskej národnosti, narodil sa 28. novembra 1950. Pracuje ako predseda Mestského národného výboru v Pleštanoch, v ktorom meste aj trvale byva.

Mandátový a imunitný výbor Slovenskej národnej rady preskumal platnosť nastupenia náhradníka ako aj jeho voliteľnosť. Na základe odporúčania Mandátového a imunitného výboru Slovenskej národnej rady Predsedníctvo Slovenskej národnej rady na dnešnej schôdzi podľa § 48, ods. 3 zákona SNR č. 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady vyhlásilo nastupenie náhradníka za poslanca a odovzdalo

Jánovi Chmelovi osvedčenie o tom, že sa stal poslancom Slovenskej národnej rady dňom 27. augusta 1990.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pani poslankyni Kondášovej. Má niekto z vás otázku k prednesenej správe? Prosím pána poslanca Jána Chmelu, aby predstúpil pred tribúnu a zložil ústavou predpísaný sľub. Prosím člena Predsedníctva Slovenskej národnej rady pána Vladimíra Kmeľa, aby prečítal znenie sľubu. Zároveň prosím všetkých prítomných, aby povstali.

Poslanec V. Kmeľ:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný Slovenskej republike, Českej a Slovenskej Federatívnej Republike, princípu demokracie a humanizmu. Budem dbať na vôľu a záujmy ľudu, riadiť sa ústavnými a ostatnými zákonmi Slovenskej republiky a Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a pracovať tak, aby sa uvádzali do života."

Poslanec J. Chmel: Sľubujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

P i a t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky.

Návrh ste dostali ako tlač 18 a spoločnú správu výborov ako tlač 10a. Návrh zákona za vládu Slovenskej republiky odôvodní podpredseda vlády pán Gábor Zászlos. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády SR G. Zászlos:

Vážený pán predseda,
vážená Slovenská národná rada,

Vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky sa predkladá na realizáciu Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z 29. júna 1990. Vahľadom na to, že zákon Slovenskej národnej rady č. 207/1968 Zb. o zriadení ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy bol už sedemkrát novelizovaný, prikróčila vláda k vypracovaniu návrhu úplne nového organizačného zákona, a to aj s vymedzením základnej kompetencie jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy. Takéto vymedzenie kompetencie citovaný zákon Slovenskej národnej rady na rozdiel od obdobného zákona Českej národnej rady neobsahoval.

Základné pôsobnosti ústredných orgánov Slovenskej republiky sa v návrhu zákona a ich organizácii upravujú po prvý raz. Navrhovaným zákonom sa má zrušiť Slovenská komisia pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj, niektoré jej funkcie prevezmú novozriadené Ministerstvo pre hospodársku stratégiu Slovenskej republiky a Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Funkciu Výboru ľudovej kontroly Slovenskej republiky prevezme Ministerstvo kontroly Slovenskej republiky a funkciu Slovenskej komisie pre vedecké hodnoty ministerstvo školstva, mládeže a športu. Okrem toho sa upravujú názvy niektorých ďalších ministerstiev.

V návrhu zákona sa upravuje pôsobnosť tých odvetvových hospodárskych ministerstiev, ktoré v súlade s programovým vyhlásením vlády budú v priebehu dvoch rokov zanikať a včleňovať sa do nového ministerstva hospodárstva.

Taktiež sa v tejto lehote posúdi možnosť zlúčenia ministerstva poľnohospodárstva a výživy a ministerstva lesného a vodného hospodárstva. Pôsobnosť na úseku farmaceutického priemyslu sa z Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky prenáša na Ministerstvo priemyslu Slovenskej republiky vzhľadom na úzku nadväznosť farmaceutického priemyslu na chemický priemysel. Pokiaľ ide o drevospracujúci priemysel, ponecháva sa zatiaľ v pôsobnosti Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky, aj keď sa z návrhu tohto rezortu toto označenie vypúšťa.

Výkon štátnej správy vo veciach tlače a hromadných oznamovacích a informačných prostriedkov, ako aj cirkevných otázok sa ponecháva v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky s tým, že na úrovni vlády sa počíta s vytvorením príslušných poradných orgánov na čele s podpredsedom vlády. Navrhuje sa zriadiť Ministerstvo medzinárodných vzťahov Slovenskej republiky, a to napriek tomu, že k očakávanej zmene čl. 7 ods. 1 písm a/ ústavného zákona o československej federácii nedošlo. Podľa tohto ustanovenia patrí do výlučnej pôsobnosti ČSFR zahraničná politika, uzavieranie medzinárodných zmlúv, zastupovanie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v medzinárodných vzťahoch a rozhodovanie v otázkach vojny a mieru. Ministerstvo medzinárodných vzťahov Slovenskej republiky bude svoju činnosť vykonávať tak, aby uvedenú výlučnú pôsobnosť federácie nenarušilo. Pôjde napríklad o prezentáciu Slovenska v širšom slova zmysle, o jeho pripravenosť v medzinárodnej spolupráci, o vzájomnú informovanosť s orgánmi

Čenkej a Slovenskej Federatívnej Republiky, o koordináciu rozvoja medzinárodných vzťahov na úrovni vlády Slovenskej republiky.

Vládny návrh zohľadňuje zmenu ústavného zákona o československej federácii uzákonenú 19. júla 1990, ktorou bola pôsobnosť federácie združená v oblasti strojárstva, elektrotechniky a ťažby a spracovania rúd a magnezitu. Tieto úseky činnosti prejdú do pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Usiluje sa o úsporné vyjadrenie základnej náplne činnosti úloh ústredných orgánov. Nenahradzuje a nemôže nahradiť rad osobitných zákonov platných na jednotlivých úsekoch štátnej správy, ani nemôže upravovať podrobnosti a nahradzovať štatúty rezortov. Napriek tomu miera zovšeobecnenia nemôže byť všade rovnaká. U nových ministerstiev, ktorých pôsobnosť a činnosť sa neopiera o osobitné zákony, je potrebné ich postavenie upraviť širšie, i keď bez podrobností, ako u orgánov pôsobiacich celý rad rokov a opierajúcich sa o zákony, ktoré platia na úseku nimi spravovanom.

Vládny návrh zákona nevypočítava podriadené organizácie najmä hospodárskeho charakteru, výskumné ústavy a podobne, a to už z toho dôvodu, že každá organizačná zmena v ich štruktúre by sa musela urobiť novelou zákona. Naproti tomu podriadenosť štátnych orgánov môže upravovať len zákon. Preto tieto orgány, napríklad inšpekcie, sa v návrhu zákona neuvádzajú.

Vážená Slovenská národná rada,
vážené poslankyne, poslanci,

spoločná správa výborov Slovenskej národnej rady nám bola doručená teraz, tesne pred schôdzkou Slovenskej národnej rady, takže k návrhom v nej uvedeným môžem zaujať

iba osobné stanovisko. Viaceré odporúčania sú zamerané na čiastkové vylepšenia, na prehlásenie vládou predloženého návrhu. Možno s nimi vysloviť súhlas. Pokiaľ ide o inštitucionálne zavŕšenie štátnej starostlivosti o rozvoj vedy, o ktorom sa vo výboroch široko diskutovalo, vláda sa problematikou podrobne zaoberala a jej názor je uvedený vo vládnom návrhu. Predpokladali sme, že úlohy Slovenskej komisie pre vedecké hodnoty môže až do novej úpravy vedeckých hodnôt vykonávať komisia zložená z vedcov, ktorá by pôsobila na ministerstve školstva. Riešenie je navrhnuté v spoločnej správe. Znamená o jeden orgán viac. Celkový počet pracovníkov v ústredných orgánoch sa tým nemení.

Na rozdiel od stanoviska uvedeného v spoločnej správe k § 4 neodporúčam rozširovať názov ministerstva financií. Nie je potrebné v názve tohto orgánu uvádzať aj jeho kompetenciu v oblasti cien, a to už aj vzhľadom na vývoj, ktorý smeruje stále k širšiemu okruhu voľne tvorených cien. Tá časť cenotvorby a cenovej kontroly, ktorá zostane v sfére štátnych orgánov, je plne pokrytá v znení ods. 1 a 2 ustanovenia. Doplnenie názvu by bolo nadbytočné. Taktiež neodporúčam vykonať zmeny §§ 8 a 14 a presúvať pôsobnosť v oblasti polygrafie a ministerstva priemyslu na ministerstvo kultúry. Tým by sa len prehĺbil odvetvový systém riadenia ekonomiky, ktorý chceme v krátkom čase opustiť. Návrh na úpravu textu § 17 ods. 2, týkajúci sa ministerstva medzinárodných vzťahov, je vo svojom zámere správny. Slová "vytvárania podmienok" však treba z gramatických dôvodov vložiť pred slovo "zapojenia" a nie namiesto tohto slova.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vzhľadom na potrebu urýchleného konštituovania a pôsobenia najmä nových ústredných orgánov štátnej správy

odporúčam, aby ste predložení vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady schválili.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem podpredsedovi vlády páňovi Zászlosovi za odôvodnenie navchu zákona. Prosím spoločného spravodajcu výborov Slovenskej národnej rady poslanca Milana Sečanského, aby predniesol spravodajskú správu.

Poslanec M. Sečanský:

Váženy pán predseda Slovenskej národnej rady,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážená vláda,
milí hostia,

myšlienke, aby sa vytvoril skutočne moderný demokratický štát, má zodpovedať nielen vytvorenie vyhovujúcej politickej štruktúry, ale aj vytvorenie takej štruktúry ústredných orgánov štátnej správy obidvoch republik Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorá by zodpovedala ich záujmom. Za tým účelom bol na rokovaní Slovenskej národnej rady a jej orgánov predložený vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky, ktorý ste dostali ako tlač SNR č. 18.

Z politického hľadiska je predložený vládny návrh zákona akceptáciou zámerov Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky v oblasti štátnej správy na všetkých úsekoch spoločenského života. Je aj zhodnotením a zobjektívením vzťahov obidvoch republik v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike. Tento vládny návrh zákona treba považovať za významný politický krok v realizácii postup-

ného prechodu štátnej správy z federácie na republiky. Preto vládny návrh zákona v plnom rozsahu zohľadňuje politické princípy, ktoré sa majú premeniť v novom postavení ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky a jej funkcií.

Troba povedať, že aj spoločensko-hospodárska reforma a základné zmeny, ku ktorým má dôjsť v praxi riadenia ekonomiky, si budú podľa Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky vyžadovať, aby sa novým spôsobom usporiadala hospodárska sféra, vlastnícke práva republiky k národnému majetku a aby sa vytvorila nová štruktúra ekonomických centrálnych orgánov. V rámci pôsobnosti republiky možno k nim zaradiť Ministerstvo pre hospodársku stratégiu Slovenskej republiky, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky.

Predloženiu vládneho návrhu zákona orgánom Slovenskej národnej rady predchádzala široká odborná diskusia k vytvoreniu štruktúry ústredných orgánov štátnej správy, predovšetkým k zriadeniu niektorých nových ministerstiev a Slovenského protimonopolného úradu.

Tento vládny návrh zákona s cieľom všestranného posúdenia vecnej a obsahovej stránky normatívnej právnej úpravy prerokovali všetky výbory Slovenskej národnej rady okrem mandátového a imunitného výboru, a to na svojich schôdzkach v auguste tohto roku a vyslovili s ním súhlas. Súčasne, ako to vyplýva z ich uznesení, odporučili Slovenskej národnej rade, aby ho schválila v predloženom znení s úpravami obsiahnutými v spoločnej správe výborov Slovenskej národnej rady, ktorú ste dostali ako tlač 18a. K tomu treba zaujať stanovisko.

Rozsiahle názory a stanoviská výborov Slovenskej národnej rady, ktoré sú vyjadrené v rozdielne navrhovaných úpravách, sa dotýkajú pôsobnosti Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky v oblasti rozvoja vedy. Viaceré výbory Slovenskej národnej rady si osvojili stanovisko prijaté na porade predsedu Slovenskej národnej rady z 15. augusta tohto roku, ktorá sa konala za účasti zástupcov Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy Slovenskej republiky, Slovenskej komisie pre plánovanie a vedecko-technický rozvoj, Slovenskej akadémie vied a niektorých výskumných ústavov. Ústavnoprávny výbor Slovenskej národnej rady, národohospodársky a rozpočtový výbor, výbor pre obchod a služby, výbor pre národnosť, etnické skupiny a pre ľudské práva sa stotožňujú s týmto stanoviskom v tom smere, aby Ministerstvo školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky bolo ústredným orgánom štátnej správy len pre koncepciu a rozvoj vedy na vysokých školách. Týmto sa sleduje, aby toto ministerstvo nezasahovalo do koncepcie a rozvoja vedy v rámci Slovenskej akadémie vied. V podstate ide o oddelenie vedy na vysokých školách od vedy ako základného výskumu v pôsobnosti Slovenskej akadémie vied.

Úplne rozdielnú úpravu navrhol Výbor Slovenskej národnej rady pre štátnu správu a územnú samosprávu. Navrhol, aby sa pre výkon štátnej správy v oblasti školstva, telovýchovy, športu a mládeže zriadil Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, osobitne Ministerstvo športu a telovýchovy Slovenskej republiky, osobitne orgán pre riešenie otázok mládeže. K tomu treba povedať, že z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky okrem iného vyplýva, aby sa zmodernizovala štátna správa v tejto oblasti, aby sa zvýšila úroveň riadenia a jeho operatíva spoločne na týchto úsekoch. Preto v záujme jednotného a racionálneho výkonu štátnej správy a vytvárania vhodných

podmienok pre zjednotenie týchto činností v rámci štátnej správy, pre ich zásadnú a koncepčnú povahu neodporúčam oddeliť úsek školstva od mládeže a športu. Taktiež nie sú v súčasnosti dané dôvody pre to, aby sa zriadili tri orgány, ktoré Výbor Slovenskej národnej rady pre štátnu správu a územnú samosprávu navrhol. Orgán pre riešenie otázok mládeže, ktorý sa navrhuje zriadiť, je postavený vo všeobecnej rovine. Stanovisko Výboru Slovenskej národnej rady pre štátnu správu a územnú samosprávu je určitým pokusom o hľadanie úplne nových riešení organizácie štátnej správy na úseku školstva, športu, telovýchovy a mládeže.

Pokiaľ ide o ďalšiu úpravu, ktorú navrhol Zahraničný výbor Slovenskej národnej rady, a to vypustiť rozvoj vedy z pôvodne navrhovanej pôsobnosti Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky, ňou sa sleduje prístup k riešeniu celkovej problematiky vedy. Ak by sa prijala táto úprava, došlo by k takému nežiaducemu stavu, že na úrovni školstva, ktoré je jedným z garantov vedy, by absentoval výkon štátnej správy.

Úprava Ústavnoprávneho výboru Slovenskej národnej rady, ktorou sa navrhuje vytvoriť z Ministerstva pre hospodársku stratégiu Slovenskej republiky a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky jeden ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky, je vážnym zásahom do navrhovanej organizácie ministerstiev. Zriadením Ministerstva pre hospodársku stratégiu Slovenskej republiky a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky vláda Slovenskej republiky, ako to vyplýva z odôvodnenia navrhovateľa, sleduje urýchliť kvalitatívny proces tak v tvorbe stratégie hospodárskeho a sociálneho rozvoja Slovenskej republiky, ako aj v realizácii tejto stratégie. Preto vláda Slovenskej republiky navrhuje zriadiť osobitne dve ministerstvá, čím by sa mali v rámci prechodu k trhovej ekonomike posil-

niť nové funkcie výkonu štátnej správy oddelene v oblasti tvorby hospodárskej stratégie a v oblasti praktickej realizácie jej základných koncepčných zámerov a princípov ekonomickej reformy, najmä v oblasti štrukturálnych zmien.

Nedoriešenou úpravou z hľadiska vecného a obsahového zamerania sa javí úprava Výboru Slovenskej národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody, ktorý navrhuje, aby sa v rámci kompetencie Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky upravila problematika etnika Rómov. Ide o veľmi závažnú a citlivú otázku sociálneho a politického charakteru. Tento výbor nenavrhol však konkrétne normatívne znenie, ktorým by sa upresnila pôsobnosť uvedeného ministerstva v tejto oblasti. Ani túto úpravu nie je možné akceptovať, pretože by sa musela v rámci pôsobnosti Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky riešiť aj otázka Maďarov, Rusínov, Ukrajíncov a ďalších národností, a to výlučne na základe právnej, sociálnej, ekonomickej a kultúrnej rovnoprávnosti. Cieľom vlády Slovenskej republiky je vytvoriť rovnoprávne podmienky v národnostne zmiešaných oblastiach, v obciach a mestách tak pre Slovákov, ako aj pre príslušníkov jednotlivých národnostných skupín.

Pokiaľ ide o úpravu navrhnutú Výborom SNR pre životné prostredie a ochranu prírody, aby bol riadením Slovenskej komisie pre životné prostredie poverený podpredseda vlády, domnievam sa, že ani toto nie je možné akceptovať. Treba si uvedomiť, že ide predovšetkým o politickú záležitosť a až potom o otázku, ktorú možno posúdiť z právneho hľadiska. Zloženie vlády bolo výsledkom volieb politických strán a hnutí. Na čele tejto komisie môže byť alebo minister, predseda alebo podpredseda vlády. Ak by sa však prijala táto úprava, znamenalo by to narušenie dohody politických strán a hnutí, čo nemožno v tejto situácii pripustiť.

K úprava, aby sa drevársky a nábytkársky priemysel, priemysel celulózy a papiera vypustil z pôsobnosti Ministerstva levného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky, treba povedať, že je potrebné najprv dozrieť otázku, ktorému ústrednému orgánu štátnej správy by sa mala zveriť pôsobnosť na tomto úseku a zmenu v tejto úprave upresniť vo vládnom návrhu zákona. O tejto otázke sa diskutovalo nielen vo Výbore Slovenskej národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody, ale aj v ďalších výboroch, v uzneseniach ktorých sa však zmena na úpravu nepremietla. V rozprave k tomuto vládnomu návrhu zákona odznali námety, aby pôsobnosť na tomto úseku prešla na Ministerstvo priemyslu Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

Aj úprava, aby sa explicitne stanovila kompetencia týkajúca sa povinnosti ochrany lesov a povinnosti kvantitatívnej a kvalitatívnej ochrany pôdy, ktorú navrhuje Výbor Slovenskej národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody, je všeobecná a široká. Nemá náležitý normatívny základ. K tomu poznamenávam, že pôsobnosť príslušných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky a ďalších orgánov v uvedených oblastiach je doteraz upravená v osobitných zákonoch. Okrem toho sa predpokladá, že tieto otázky budú riešené v nových zásadách zákona o životnom prostredí a v obdobných zákonných právnych úpravách.

Otázka začlenenia všetkých doterajších špecializovaných kontrolných orgánov a inšpekcii bola predmetom širokej diskusie takmer vo všetkých výboroch Slovenskej národnej rady. Poverení členovia vlády Slovenskej republiky náležite odôvodnili a v širších súvislostiach objasnili otázku existencie nového Ministerstva kontroly Slovenskej republiky, ako aj začlenenie Slovenskej obchodnej inšpek-

cie pod toto ministerstvo a ďalšie otázky súvisiace s našim kontrolným systémom. V tejto otázke ako spoločný spravodajca navrhujem, aby sa otázka kontroly a jej inštitucionalizácia dôsledne zhodnotila nielen na súčasné, ale aj na budúce podmienky. Branno-bezpečnostný výbor Slovenskej národnej rady v tejto veci zaujal stanovisko, ktoré však nie je premlietnuté v jeho uznesení, aby sa ihneď vykonala dôkladná analýza ohľadne pôsobenia všetkých kontrolných a inšpekčných orgánov v Slovenskej republike a aby sa až potom pripravili legislatívne opatrenia. Toto stanovisko treba podporiť. Vcelku začlenenie jednotlivých inšpekcii do rezortu štátnej kontroly posilní ich objektivitu.

Ako spoločný spravodajca výborov Slovenskej národnej rady odporúčam vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky schváliť s úpravami obsiahnutými v bodoch 1, 5, 7, 10, 11, 16, 19, 22, 24, 25 a 27. Ostatné úpravy nenavrhujem prijať.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Sečanskému za prednesenie spravodajskej správy.

Otváram rozpravu o piatom bode programu, do ktorej sa písomne prihlásili zatiaľ poslanci pán Berényi, pán Huba a pán Varjú. Dávam slovo pánovi poslancovi Berényimu. Pripraví sa pán poslanec Huba.

Poslanec J. Berenyi:

Jozef Berenyi. Maďarská nezávislá iniciatíva.

Vážený prednosta, úcty,
vážený pán premiér,
vážení poslanci, poslankyne,

na úvod mi dovoľte, aby som vyjadril plnú podporu vládnemu návrhu zákona o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky. Dovoľte, aby som z tohto návrhu vyzdvihol § 17 - Ministerstvo medzinárodných vzťahov. Myslím si, že v terajšom prechodnom období je toto ministerstvo nevyhnutné. Predošlé obdobie v plnej miere poukázalo na to, že znalosti o Slovensku vo svete sú falošné, nepravdivé alebo vôbec nie sú. Môžeme za to ďakovať aj tomu, že znalosti o Slovensku napríklad pre francúzskeho alebo anglického človeka pochádzajú len z novin, ktoré nezriedka v záujme zvýšenia počtu čitateľov v spravodajstve o Slovensku vyzdvihujú len "senzácie", ako bol napríklad návrh jazykového zákona Matice slovenskej zo 6. júna 1990. Táto správa pre západného čitateľa bola ozajstnou senzáciou, veď podobnú formu jazykového zákona okrem Írska a Malty európske štáty už dávno prežili a zabudli.

Ďalej si myslím, že bežné správy o rapsodistických, z hospodárskej stránky nezodpovedných a nepremyslených pokusov vyhlásenia Slovenského štátu nevedú k tomu, aby západné štáty, firmy, osoby s radosťou cestovali k nám a investovali na Slovensku. Všetky nové a staré chyby vyplývajúce ešte z totalitného režimu treba napraviť, ale nikto to neurobí za nás. Preto je potrebné, aby slovenská vláda vyvíjala expanzívnu medzinárodnú politiku. Preto, podľa môjho názoru, je nutné v rámci decentralizácie vytvoriť Minis-

terstvo medzinárodných vzťahov Slovenskej republiky, aby svet vedel o Slovensku nielen so spomenutých článkov, ale aby sa zahraničné vlády, odborníci dozvedeli o možnostiach spolupráce priamo od slovenskej vlády, od ministerstva medzinárodných vzťahov koordinovane s ministerstvom pre hospodársku stratégiu a s inými, poznali pravdivú situáciu, že na Slovensku žije zodpovedný pracovitý ľud, na ktorý sa dá spoľahnúť.

Na záver dovoľte, aby som reagoval na slová pána Ivana, ktorý hovoril asi pred hodinou, že v maďarskom parlamente je len jeden poslanec slovenskej národnosti. V júli som bol na návšteve v maďarskom parlamente spolu s predstaviteľmi Verejnosti proti násiliu, stretol som sa s poslankyňou socialistickej strany pani Jakabovou, Slovenkou, ktorá na moju otázku odpovedala, že v maďarskom parlamente sa 36 poslancov hlási k inej národnosti. Bohužiaľ, nepamätám sa, koľkí z toho sú slovenskej národnosti, ale určite viem, že pani Jakabová nie je sama.

Vážené poslankyno, poslanci,

všetci vieme, že situácia Slovákov v Maďarsku zďaleka nie je vyriešená. Ale práve preto nerozširujeme pre toto vzácné zhromaždenie falošné informácie a nevyvolávajme tým zbytočné napätia.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Berényimu. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán podpredseda Čarnogurský.

Prvý podpredseda SNR L. Černogurský:

Záležitosť poslancov slovenskej národnosti v maďarskom parlamente mám priamo z prvej ruky od pani Jakobovej. Pani Jakobová je poslankyňou nie ako zástupkyňa slovenskej národnosti, ale ako kandidátka za Socialistickú stranu Maďarska. A naozaj je pravda, ako bolo povedané, že tam z titulu členstva v tejto chvíli nie je ani jeden poslanec Slovák. Maďarský parlament zastúpenie národností len chce riešiť, ale inou formou ako priamo voľbou.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi podpredsedovi Černogurskému. Do diskusie sa prihlásil pán poslanec Huba.

Poslanec M. Huba:

Huba, nezávislý poslanec kandidovaný Stranou zelených.

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán premiér,
vážená vláda,
vážená Slovenská národná rada,
dámy a páni,

pôvodne som chcel reagovať nie na tento bod, na tento návrh zákona, ale všeobecne na mechanizmus schvaľovania, prijímania, posudzovania návrhov zákonov. Tomu chcem venovať aj väčšinu tohto príspevku, ale nedá mi nezareagovať na vystúpenie predsedu ústavnoprávneho výboru pána Sečánskeho. Nepovažujem za dostatočne zdôvodnené, prečo by drevospracujúci priemysel, ktorý je pričlenený k rezortu lesného a vodného hospodárstva len dva roky, sa nemohol vrátiť tam, odkiaľ prešiel. Náš výbor, a nielen on, ale aj

Široká obec lesníkov a ekológov sa domnieva, že nie je dobré urobiť čapí záhradníkom, nie je dobré spájať exploatčný rezort s rezortom ochrany a pestovania lesov, pretože toto bude musieť byť chtiac-nechtiac hlavným poslaním rezortu lesného hospodárstva v budúcnosti, vzhľadom na katastrofálny zdravotný stav našich lesov. Ak mohol prejsť farmaceutický priemysel od zdravotníctva k priemyslu, nevidíme dôvod, prečo by mal zostať drevospracujúci priemysel tam, kde sa podľa nás nejakým nedorozumením pri reorganizácii orgánov štátnej správy ocitol pred dva a pol rokmi.

Takisto aj požiadavka na ochranu pôdy a lesov a explicitné vyjadrenie jej príslušnosti k niektorému z rezortov sa nám zdá byť nevyhnutná práve preto, že nie je dostatočne zakotvená v žiadnom zákone a je to problematika výsostne dôležitá a pritom akosi bezprizorná. Veríme, že ju bude principiálne riešiť zákon o životnom prostredí, ale práve v tom medziodboby by sme mali jednoznačne stanoviť, ktorý rezort nesie plnú zodpovednosť najmä za kvalitatívnu stránku pôdy a zdravotný stav lesov.

A teraz dovoľte k všeobecnej časti. Mám taký neprijemný dojem, že tu opäť hráme úlohu viac-menej formálnu. Zamyslime sa nad tým, aké predpoklady máme vytvorené pre kvalifikované posúdenie predkladaných návrhov zákonov. Časový limit v prípade návrhov takých kľúčových zákonov, akými sú zákon o obecnom zriadení alebo zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí, sa najmä pre mimobratislavských poslancov zredukoval doslova na niekoľko hodín. Ak k tomu pripočítame návrhy 4 až 6 ďalších zákonov, ktoré sme obdržali o niečo skôr, ale bolo ich taktiež treba všetky preštudovať a prediskutovať ich v tom istom termíne, potom sa akákoľvek serióznosť stáva ilúziou. O možnosti konzultácie s právnikmi a ďalšími odborníkmi nemôže byť ani reči. Si-

tuácia nás stavia pred dve alternatívy, z ktorých jedna je horšia ako druhá. Buď sa k voľičom i k celej spoločnosti zachováť krajne nezodpovedne a predložené návrhy prijať takým spôsobom, akým návrhy zákonov prijímala Slovenská národná rada v predchádzajúcich štyroch desaťročiach, alebo vziať na seba riziko obvinenia z nekonštruktívnosti, opozičnosti či ohrozovania termínu volieb a podobne a návrh zákona neprijať, vrátiť ho na preracovanie v duchu vznesených pripomienok a požadovať ho na opätovné prerokovanie vo výbore.

Harmonogram predkladania zákonov neraz postráda logickú nadväznosť a previazanosť, a to i v prípade tých zákonov, ktoré sú navzájom komplementárne a kvalifikované posúdenie ktorých izolovane jeden od druhého je prakticky vylúčené. Samostatnú kategóriu predstavuje tzv. posudzovanie návrhov zákonov Federálneho zhromaždenia. Stanoviská výborov Slovenskej národnej rady vo vzťahu k navrhovateľom i Federálnemu zhromaždeniu postrádajú akúkoľvek záväznosť a víťazné výbory českej i Slovenskej národnej rady sa s nimi celkom pochopiteľne prestali na svojich rokovaniach zaoberať. O tom, že v kritický deň pri prerokúvaní najväčšieho balíka zákonov budú zasadať po dva výbory spolu, rozhodol niekto anonymný, bez konzultácie s predsedami výborov. Nebol to jediný prípad, kedy sa v dôležitej veci rozhodovalo o nás bez nás. Ak dnes dovolíme aparátu, aby bez nás rozhodoval o mechanizme, akým budeme schvaľovať zákony, zajtra sa nám môže stať, že bude rozhodovať o samotných zákonoch. Napriek všetkým možným zdôvodneným i nezodôvodneným intenzifikačným zmenám, kumulácii zasadanií výborov, ťíbeničným termínom a podobne nie vždy predkladali návrhy zákonov skutočne kompetentní reprezentanti vlády. Nad tým by sa bolo treba tiež zamyslieť.

Je tu celý rad ďalších znepokojujúcich momentov, ktoré pre krátku časť však nechcem podrobne rozoberať. Celkovo však tvorbu jasných pravidiel hry a sebadefinície parlamentu podľa mňa nemožno odkladať na neurčito. Ak by mal parlament slúžiť vláde alebo byrokratickému aparátu, potom ho radšej rozpustíme, lebo by sa spreneveril svojmu poslaniu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Hubovi. Slovo má pán poslanec Varjú a pripraví sa pán poslanec Peter Sabo.

Poslanec J. Varjú:

Ján Varjú poslanec za komunistickú stranu, Západomoravský kraj.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,

vo svojom vystupení by som chcel rimožiť požiadavky a stanoviská viacerých organizácií Slovenského poľovníckeho zväzu - ponechať kompetenciu gestorstva nad poľovníctvom a rybárstvom Ministerstvu poľnohospodárstva a výživy Slovenskej republiky a nepričleniť ho k Ministerstvu lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky.

Dovolím si uviesť niektoré argumentácie, ktoré odôvodňujú opodstatnenosť týchto požiadaviek.

Dôvody pre zmenu kompetencie zo strany Ministerstva lesového a vodného hospodárstva Slovenskej republiky boli veľmi všeobecné. Okrem toho, že starostlivosť o lesnú zver patrí do súboru komplexnej starostlivosti o lesy, nie je dôvod, aby štátne lesy usmerňovali poľovníctvo aj v revíroch nachádzajúcich sa na poľnohospodárskych pozemkoch. Do usporiadania organizácie rezortov ako aj do vydania nového zákona je neúčelné prenášať pôsobnosť nad riadením poľovníctva a rybníctva na iný rezort. Riadením podľa doterajších zákonných predpisov sa nemôže zmenouencie dosiahnuť nová kvalita.

Hlavnou úlohou na úseku poľovníctva je zabezpečenie chovu drobnej zveri, ktorá v súčasnom biotope je na ústupe. Táto zver žije na poľnohospodárskych pozemkoch a jej stavy sú veľmi ohrozené. Raticová zver žijúca v lesoch je premnožená a tu musí dôjsť, naopak, k silnej redukcii. Poľovné revíry sú vytvorené z viac ako 50 % na poľnohospodárskej pôde. Úživnosťou poľnohospodárska pôda vysoko prevyšuje lesnú pôdu, čím sa produkty pestované na poľnohospodárskej pôde stávajú hlavným zdrojom potravy pre hlavnú poľovnú zver žijúcu najmä v lese. Poľovná zver ako súčasť poľnej a lesnej fauny si vyžaduje nielen sústavnú chovnú starostlivosť, ale aj starostlivosť o jej dobrý zdravotný stav na základe veterinárnych a hygienických opatrení prostredníctvom organizácií veterinárnej správy, ktorá v súčasnosti patrí do rezortu poľnohospodárstva a výživy.

Riadenie poľovníctva Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Slovenskej republiky zamedzuje monopolu štátnych lesov v poľovníctve na poľovnícke obhospodarovanie všetkej poľovnej zveri. Zaručuje objektívnu existenciu Slovenského poľovníckeho zväzu, ako aj hájenie jeho práv voči užívateľom poľovných pozemkov. Zo zákona štátne lesy nie sú povinné prenajímať poľovné pozemky, ako vplýva pre JRD.

čím 40 tisíc dobrovoľných poľovníkov môže prísť o možnosť výkonu práva poľovníctva na lesných poľovných pozemkoch. Možnosť poplatkového poľovníctva je obmedzená z dôvodu vysokého poplatku za odstrel vydávaného Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky.

Činnosť na úseku rybníkárstva je plne viazaná na poľnohospodársku výrobu. Je to úzka väzba na výrobu vodnej hydiny, to je kaprokačacie hospodárstvo, vrátane celého uzavretého cyklu výroby vodnej hydiny, závislosť na bilanciách krmív, hnojív a ostatných poľnohospodárskych potrieb na rezorte poľnohospodárstva a výživy. Osobne sa pripájam k horeuvedeným požiadavkám a odporúčam riadenie poľovníctva ponechať v kompetencii ministerstva poľnohospodárstva a výživy i naďalej.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Varjúovi. Do diskusie sa prihlásil pán poslanec Sabo.

Poslanec P. Sabo:

Vážený pán predseda,

vážená Slovenská národná rada,

v spoločnej správe jednotlivých výborov Slovenskej národnej rady pán Sečánsky neodporučil prijať ani jednu pripomienku Výboru Slovenskej národnej rady pre životné prostredie. Vychádza mi to tak, že asi vstupíme do Európy ako odpadový kôš tak, ako nás dnes nazývajú.

Dovoľte, aby som prešiel jednotlivé pripomienky, o ktorých už hovoril doktor Mikuláš Huba, ale k niektorým chcem ešte viac dodať.

Myslím si, že to, prečo výbor pre životné prostredie označil za dôležité vyčlenenie drevárskeho a rúbníckeho priemyslu z ministerstva lesného a vodného hospodárstva, takisto prečo sa snaží stanoviť kompetenciu v povinnosti ochrany lesov a ochrany pôdy, odráža dnešnú situáciu, ktorá je katastrofálna. Uvedomme si, že máme viac ako tretinu lesov mimoriadne ťažko poškodených. Viac ako 70 % lesov už patrí medzi tie, ktoré sa označujú ako poškodené. Pôdu máme strašne erodovanú, máme ju strašne kontaminovanú v dôsledku vysokej chemizácie. To sú aspekty, ktoré nás nútia k tomu, aby sme sa na tieto veci pozerali po novom. Ak chceme tieto problémy riešiť, tak nám neostáva nič iné, len tieto dve pripomienky akceptovať.

Ďalšia pripomienka sa týkala toho, aby bola Slovenská komisia pre životné prostredie riadená podpredsedom vlády Slovenskej republiky. Pokiaľ viem, tak ešte platí právna úprava z doby vlády národného porozumenia, podľa ktorej je Slovenská komisia pre životné prostredie riadená podpredsedom vlády. To znamená, že nemôžem prijať argument pána Sečánskeho, že by to narušilo dohodu politických strán. Predsa ideme budovať právny štát a zákony sú práve na to, aby žiadna dohoda politických strán nebola nad týmito zákonmi. Tento argument nie je prijateľný aj z ďalšieho dôvodu. Prosím vás, uvedomme si, že Slovenská komisia pre životné prostredie je interdisciplinárny orgán, ktorý musí byť určitým spôsobom nad ostatnými ministerstvami z jednoduchého dôvodu: ak chceme, aby ekonomický rozvoj bol úspešný, tak kritériá a limity, ktoré nám dnes stanovuje príroda, ktoré nám dnes stanovuje veľmi ťažko poškodené prostredie, musíme brať do úvahy. Bez toho ani ekonomický

rozvoj nebude mal šancu. To je pripomienka k riadeniu Slovenskej komisie pre životné prostredie.

Ďalšia pripomienka sa týka Ministerstva pre hospodársku stratégiu Slovenskej republiky a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Ústavnoprávny výbor Slovenskej národnej rady navrhol zlúčenie týchto ministerstiev. Podporujem túto požiadavku, pretože ministerstiev je zbytočne veľa a okrem toho ministerstvo pre hospodársku stratégiu nemusí byť, ale môže byť odbor pre hospodársku stratégiu na ministerstve hospodárstva, pretože vlastne ide o ten istý rezort. A naopak, namiesto ministerstva pre hospodársku stratégiu by som navrhoval, aby sme sa zamysleli nad vytvorením skutočne vedeckého inštitutu, ktorý by mal na starosti udržateľný rozvoj, to znamená, ktorý by sa zaoberal stratégiou udržateľného rozvoja. Navrhoval by som, aby to bol vedecký inštitút pre stratégiu udržateľného rozvoja Slovenskej republiky a aby bol platený práve z tých prostriedkov, ktoré ušetríme tým, že tieto dve ministerstvá slúčime. Takýto inštitút potrebujeme. Udržateľný rozvoj znamená jednoducho to, aby sme svoje dnešné potreby nečleňili na úkor tých, ktorí prídu po nás v budúcnosti. To znamená akokoľvek ekonomické aktivity riešiť tak, aby bola zachovaná produkčná schopnosť a súčasne aj reprodukčná schopnosť krajiny.

Okrem týchto mám ďalšiu pripomienku, ktorá tu nie je zohľadnená. Zrejme sme na ňu pri prerokovaní vo výboroch zabudli. Považujem za nesprávne, aby bola otázka cien, najmä v súčasnom období, v období ekonomickej reformy, zahrnutá do ministerstva financií. Toto ministerstvo nebude mať apriori záujem zrážať neúmerne vysoké ceny. To znamená, že cenami by sa mal zaoberať nezávislý kontrolný úrad a tento by mal byť podriadený ministerstvu kontroly. Domnievam sa, že je to jediný spôsob ako je možné zabrániť vzniku inflačnej špirály.

Teraz ďalšiu vec. Keďže tieto pripomienky boli takto prerokované v jednotlivých výboroch, sú tu prezentované a sú rozpory, navrhujem, aby sme ich prešli postupne a aby sme osobitne hlasovali o každej z týchto pripomienok, vrátane návrhu na zriadenie nezávislého cenového úradu, ktorú som predložil ako posledný.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Žunko:

Ďakujem páňovi poslancov Sabovi. Slovo udeľujem páňovi poslancovi Kvietikovi. Pripraví sa páň poslanec Bárány.

Poslanec Š. Kvietik:

Som Štefan Kvietik, poslanec za SNS.

Vážená vláda,

vážená Slovenská národná rada,

dovoľte mi, aby som pri svojej parlamentnej premiére vyjadril jednu spomienku a v jednej vete želanie. Náš páň predseda Slovenskej národnej rady pri svojej inštalácii vyslovil túžbu, resp. svoj pocit a pohľad na nás. Povedal vtedy, že chce byť predsedom všetkých poslancov. Ja by som si v tej jednej vete želal, aby sme prestali byť poslancami jednotlivých strán, ale aby sme sa stali poslancami Slovenka. Myslím si, že toto nie je tribúna, na ktorej by sa mali prezentovať duševní frajeri alebo prípadne narcisti. Z tejto tribúny by mali zaznieť slová, myšlienky, postoje a názory ľudí, ktorým ide o naše Slovensko.

Prečo som to uviedol na úvod mojej premiéry? Pretože ako občan som sa hanbil, a bolo mi veľmi smutno, keď som sa díval v televízii na zasadanie poslancov Federálneho zhromaždenia, ktorí mi pri niektorých názoroch, postojoch zakrývali a zapchávali uši, prípadne hádzali o zem perá. Teraz, pred pár hodinami, som podobný moment zažil aj v tejto sále a bolo mi z toho veľmi smutno. Myslím, že každý človek, každý poslanec je tu s jediným cieľom - pomôcť nášmu Slovensku. A preto každý názor a postoj nemusí byť hneď tak dokonalý, nakoniec politike sa učíme. Nie sme všetci zbehli, veď sme štyridsať rokov mlčali, začíname sa učiť myslieť, formulovať, začíname sa učiť tvoriť, politicky tvoriť.

Ako člen Slovenského poľovníckeho zväzu by som sa chcel vyjadriť k problému, ktorý mnohí z vás možno ani nepostrehli, pretože v kompetenčnom zákone je spomenutý len jedným slovom. Týmto jedným slovom, bez predchádzajúceho rokovania, bolo 45 tisíc členov Slovenského poľovníckeho zväzu prenunutých z riadenia ministerstva poľnohospodárstva a výživy do riadenia ministerstva leného a vodného hospodárstva, pričom zdôvodnenie, ktoré im bolo oznámené, je len všeobecné a potrebuje hlavne program ďalšieho rozvoja poľovníctva.

Vzhľadom na uvedené Slovenský poľovnícky zväz zvolal mimoriadny aktiv predsedov všetkých okresných výborov zväzu a členov Ústredného zväzu poľovníctva, kde sa touto otázkou zaoberali a prijali stanovisko, aby poľovníctvo zostalo i naďalej v riadení ministerstva poľnohospodárstva a výživy. Tento postoj odôvodňujú takto:

Poľovníctvo v Slovenskej republike dosiahlo vysokú úroveň a stále si ju udržiava i napriek podstatne zhoršeným ekologickým podmienkam, ktoré sú nám všeobecne známe.

Poľovníctvu v Slovenskej republike preto patri jedno z popredných miest na medzinárodnom fóre, čo dokazujú i špičkové trofeje ulovené na Slovensku. Členovia Slovenského poľovníckeho zväzu za podpory ministerstva poľnohospodárstva vyvinuli maximálne úsilie pri ochrane ohrozených druhov zveri, ako aj pri ochrane životného prostredia. Starostlivosť o zver a životné prostredie vykonávajú členovia poľovníckeho zväzu na úkor svojho voľného času, pričom aj prevažná väčšina finančných prostriedkov na túto činnosť pochádza z výsledkov ich dobrovoľnej práce.

Súčasná forma riadenia poľovníctva umožňuje účasť na výkone pre právo poľovníctva predovšetkým našim občanom, bez ohľadu na ich sociálne postavenia, pričom sa v plnom rozsahu môžu uplatniť i pracovníci štátnych lesov, ktorých je medzi členmi Slovenského poľovníckeho združenia asi 10 %. Podľa vyhlásenia premiéra našej vlády pána Mečiara sa tieto dve ministerstvá majú zlúčiť už začiatkom roku 1991.

Súčasný presun riadenia poľovníctva na ministerstvo lesov sa teda javí ako bezpredmetný a zdôvodnenie tohto chvatu je viac-menej pochybné, pretože ministerstvo lesov doposiaľ verejne nevystúpilo so žiadnou koncepciou rozvoja poľovníctva. Naopak, ústami pracovníkov jeho rezortu sa šíria fámy, že pride ku komercionalizácii poľovníctva vo vlastnej réžii, čo by prakticky znamenalo zánik poľovníctva ako záujmovej a dobrovoľnej činnosti 45 tisíc členov. Členovia Slovenského poľovníckeho zväzu sa preto obracajú s dôverou na vládu Slovenskej republiky, ako aj na Slovenskú národnú radu, aby túto otázku prehodnotili s ohľadom na uvedené skutočnosti, ako aj na to, že doterajší spôsob riadenia poľovníctva bol vyhovujúci nielen pre členov zväzu, ale i pre ministerstvo lesov, pretože v rámci neho môžu v dostatočnom rozsahu realizovať svoje zábery.

Zarážajúca je skutočnosť, že v dobe, keď tak veľa
montne proklamujeme demokraciu na všetkých úsekoch nášho
života, štátne orgány byrokraticky rozhodli o bytí či ne-
bytí dobrovoľnej organizácie so 45 tisíc členmi bez toho,
aby im vôbec poskytli reálnu možnosť sa k tejto veci a
problému vyjadriť. Zanedbateľné nie je ani to, že v obdo-
bi, keď jednou z popredných úloh našej ekonomiky a spoloč-
enského života je privatizácia, ministerstvo lesov mieni
zostátniť výkon práva poľovníctva, ktoré vo forme poľov-
níckych združení malo prvky a charakter privatizovaného
spoločenstva.

Na záver mi dovoľte ešte povedať a zdôrazniť, že čle-
novia poľovníckych združení majú veľikánsky podiel na o-
svetovom, výchovnom a spoločenskom živote v každej našej
dedine a v každom našom meste. Nebudem, samozrejme, rozo-
berať do podrobnosti ich aktivity. Dávam preto pozmeňujúci
návrh, aby poľovníctvo zostalo v kompetencii ministerstva
poľnohospodárstva a výživy.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlask./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Kvietikovi. Ako vidíte, vá-
žené plénum, pribúdajú nám ďalšie a ďalšie pozmeňovacie
návrhy. Dávam na zváženie, či by o týchto pozmeňovacích
návrhoch cez prestávku nemali opäť diskutovať poslanecké
kluby. Zatiaľ pokračujeme v diskusii, potom si urobíme
prestávku a poradíme sa, ako budeme pokračovať.

Prosím o vystúpenie pána poslanca Báránaya.

Poslanec E. Bárányi:

Eduard Bárány, poslanec za KSČS, volebný kraj Stredo-slovenský.

Vážené dámy,
vážení páni,

rád by som upriamil vašu pozornosť na bod 15 pripomienok výborov. Je to bod týkajúci sa už aj v minulosti viackrát diskutovanej otázky zaradenia vedy do systému štátnej správy, do systému najvyšších orgánov štátnej správy na Slovensku. Pán Sečánsky pri uvádzaní tohto bodu sa vcelku pozitívne vyjadroval práve o prvej úprave, ktorá by znamenala, že vedu na vysokých školách riadi ministerstvo školstva, čo mu nesporne prislúcha, kým veda mimo ministerstva školstva by v prípade prijatia prvej úpravy do jeho pôsobnosti nespádala.

Táto úprava, na čo by som chcel zvlášť upozorniť, je výsledkom dohody zainteresovaných strán, čiže ministerstva školstva, Slovenskej akadémie vied, ďalších vedeckých inštitúcií, čo spomenul aj pán Sečánsky. Rovnako sa v správe s touto prvou úpravou stotožnila väčšina výborov Slovenskej národnej rady. Bol som preto veľmi prekvapený, priznávam, keď pán Sečánsky odporúčal celý bod 15 neprijat. Dovoľujem si preto predniesť pozmeňujúci návrh, a to, aby Slovenská národná rada prijala prvú úpravu k paragrafu 13. Myslím, že tým prospejeme rozvoju vedy na Slovensku a budeme postupovať v súlade s väčšinou výborov a v súlade s vôľou všetkých zainteresovaných strán.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zenko:

Ďakujem pánovi poslancovi Bárányovi. Hlásí sa pán poslanec Hamerlik. Pripraví sa pán poslanec Majer.

Poslanec B. Hamerlik:

Volám sa Hamerlik, som zo Západoslovenského kraja, KDH.

Bol som tiež prekvapený, že pán sprvodajca neuviadol bod 15, ktorý takmer každý výbor prijal väčšinou hlasov. Prihováram sa tiež za prvý variant, teda nech ministerstvo školstva riadi vedu a výskum na vysokých školách a nie na akadémií a na iných rezortných výskumných ústavoch. Na riadenie vedy pre ďalšie inštitúcie, čiže nie pre vysoké školy, treba zriadiť Výbor pre vedu pri vláde Slovenskej republiky riadený podpredsedom vlády. Teraz sa o tomto výbore viac rozširovať nebudem, lebo nie je priamo predmetom návrhu tohto zákona.

Ďalej prosím, koby ste si všimli bod číslo 25, odsek c/, kde sa hovorí, že sa má zrušiť Slovenská komisia pre udeľovanie vedeckých hodností. Predtým bod číslo 23 hovorí o tom, že sa má zriadiť Slovenská komisia pre vedecké hodnosti. Faktom je, že takáto komisia existuje, takže zrušiť ju netreba, ale potom treba akceptovať bod číslo 26, aby komisia nespádala pod ministerstvo školstva. To su totiž vedecké hodnosti a na vysokých školách sa udeľujú akademické hodnosti. To nu dve veci. Ak by sme aj túto komisiu dali k dispozícii ministerstvu školstva, mali by vlastne monopol na udeľovanie každej hodnosti - akademickej aj vedeckej, čo by nebolo v súčasnosti zdravé.

Dúfam, že moje pripomienky nevyznejú a nevyznajú sbytočne, že sa akceptujú. Prosím vás o to v mene vedeckej obce Slovenska. Skutočne by to prospelo slovenskej vede a výskumu, čo je aj v súčasnosti, za pohnutej politickej a hospodárskej situácie dôležité. Považoval som za potrebné podčiarknuť tieto skutočnosti a prosím o vašu podporu.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Hamerlikovi. Slovo má pán poslanec Majer. Predtým má ešte faktickú pripomienku pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Nechcem predbiehať pána poslanca, ktorý má diskutovať, ale rozšíril by som to, čo hovoril pán Hamerlik, aby to bolo celkom zrozumiteľné. Chcel som k tomu vystúpiť, ale hovoril to on.

Myslím si, že aby sme splnili návrh, že bude existovať Slovenská komisia pre vedecké hodnoty, musíme odporučiť body 21, 23 a 26. Teda rozširujem návrh, ktorý podal on a takto to treba chápať, pretože v bode 21 sa hovorí, že vôbec existuje, v bode 23 sa hovorí o tom, čo je jej pôsobnosť a v bode 26 sa hovorí, že nebude patriť pod ministerstvo školstva, ale bude ústredným orgánom štátnej správy. Toľko na doplnenie toho návrhu.

Ďakujem.

Poslanec J. Majer:

Vážená Slovenská národná rada,
vážení poslanci,

Som Ján Majer, nezávislý poslanec za Západoslovenský kraj.

Odporúčam, aby sme prijali návrh, ktorý predniesol predseda výboru pán Sečánsky. Pokiaľ ide o pozmeňujúce návrhy, ak ich nebude veľa, hlasujeme o nich priamo. Ak ich bude veľa, zídeme sa v kluboch, posúdime ich. Zdá sa, že ich bude veľa.

Mám jeden doplnok. V národohospodárskom a rozpočtovom výbore sme prerokovali tento materiál veľmi podrobne. Hovorili sme o tom, že v § 20 by mal vypadnúť bod g/, pretože Úrad vlády Slovenskej republiky nie je ústredným orgánom, o ničom nerozhoduje. Zabezpečuje činnosť vlády. Nasledne aj bod 24, kde sa podrobnejšie hovorí o kompetencii úradu vlády, teda návrh nového paragrafu 33 a 34 by tu potom nemusel byť. To je môj návrh.

Pri tejto príležitosti by som chcel podporiť návrh pána poslanca Varjú a pána poslanca Kvietika. Aj keď sú mí páni ministri Oberhauser a Džatko rovnako sympatickí, sú dokonca z jedného hnutia, ale ako starý poľovník - 36 rokov som poľovníkom a ochrancom prírody - poznám trochu tie problémy, mám ďalšie dôvody, ktorými by som chcel podporiť, aby to zostalo tak, ako to je. Jeden z vážnych dôvodov je ten, že o rok sa to má aj zlúčiť, pretože to bolo kedysi zlúčené. Bolo unitárne ministerstvo pôdohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, oddelilo sa to až po roku 1962. Myslím si, že na rok sa to robiť neoplatí a že to treba nechať tak, ako to je. Sú tam aj zákulisné veci,

ktorej sa nechcem spomínať. Moja hlavná je príprava k úspechu, čo už povedal pán poslanec Varjú a pán poslanec Kvietik.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Vystúpi pán poslanec Macko. Pripraví sa pán poslanec Fogaš.

Poslanec Š. Macko:

Som Macko, za KDH.

Vážená Slovenická národná rada,

vážená vláda,

prv než začnem svoj príspevok, chcel by som poznamenať, že poľovníctvo profesionálne vykonávam vyše 25 rokov a z titulu, že som ho robil na školskom lesnom podniku Vysokoj školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene, mal som možnosť dostať sa do viacerých revírov, prakticky po celom Slovensku, obhospodarovaných poľovníckym združením, prichádzal som do styku so študentami, ktorí u nás vykonávali prax, mám o tom pomerne dobrý prehľad. A navyše dozvedel som sa od nich mnohé také veci, ktoré sa oficiálne nehovorí. Z toho a ďalších okolností, o ktorých tu budem ďalej hovoriť, som prišiel k záverom, ktoré vám predkladám.

Najprv trochu histórie. Zákon 23 o poľovníctve bol schválený v roku 1962, v čase keď existovalo ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva s celoštátnou pôsobnosťou. V § 38 uvedeného zákona bola daná gescia za poľovníctvo uvedenému ministerstvu, pričom táto

činnosť bola zabezpečovaná odvetvím lesného hospodárstva. Pri zriaďovaní uvedeného ministerstva prešlo riadenie poľovníctva do tohoto rezortu z odvetvia lesného hospodárstva, ktoré dovtedy zabezpečovalo ústredné riadenie poľovníctva. Po zrušení ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva vznikli dva samostatné rezorty, a to ministerstvo poľnohospodárstva a výživy a ministerstvo lesného a vodného hospodárstva. Legislatívnym rozhodnutím bolo určené, že gentiu za poľovníctvo bude vykonávať ministerstvo poľnohospodárstva a výživy, ktoré to vykonáva dosiaľ. Došlo k tomu preto, že lesníci v rezorte nemali nikdy ministra lesníka, a teda bolo mu jedno ako to bude v lesníctve, teda v lese vyzerat.

Od doby nedobudnutia účinnosti citovaného zákona došlo k výrazným zmenám v životnom prostredí, obzvlášť s výrazným dopadom aj na poľovné hospodárstvo. Markantne sa to prejavilo v zhoršení životného prostredia malej zveri, ktorej stavy, a tým aj produkcia, zaznamenali rapidný pokles. Napríklad v roku 1933 až 1936 predstavoval podiel poľnej poľovnej zveri z celkovej poľovníckej produkcie asi 80 %, v sedemdesiatych rokoch asi 60 % a v súčasnosti je to už len 12,63 %. Z toho vyplýva, že rozhodujúci podiel na poľovníckej produkcii, teda cca 87 %, predstavuje rati-cová zver. Tým sa lesná poľovná plocha stala hospodárskou základňou poľovníckej produkcie. Vzhľadom k tomu, že hospodárenie, ktoré vykonávalo doterajšie ministerstvo poľnohospodárstva a výživy a poľovnícky zväz, začalo nadobúdať nepriaznivé rozmery, už v roku 1984 vznikli prvé hlasy, ktoré odporúčali, navrhovali, aby poľovníctvo bolo vrátené do správy lesnému hospodárstvu. Tieto hlasy boli zamietnuté hneď v zárodku dvomi vysokými činiteľmi. Jeden z nich bol stranický, z bývalých štruktúr, a jeden hospodársky. V roku 1988 už táto situácia bola predložená v materiáloch pre ministra a malo to ísť do vlády. Takisto to bolo zmietnuté zo stola.

Obhospodarovanie zveri nie je možné oddeliť od obhospodarovania jej životného prostredia. Zver a jej životné prostredie tvoria jeden nedeliteľný celok a preto musí byť aj tak obhospodarovaná. Chov zveri na lesných pozemkoch musí byť v súlade so záujmami a cieľmi lesného hospodárstva. Doterajší spôsob obhospodarovania lesnej zveri má negatívny dopad na lesné hospodárstvo vo forme škôd spôsobovaných touto zverou na lesných porastoch ročne vo výške 15 až 20 miliónov korún. Opatrenia na zníženie škôd v lesnom hospodárstve si vyžadujú ďalšie náklady ročne cca 30 až 35 miliónov. Výskumný ústav lesného hospodárstva vo Zvolene, ktorý je v pôsobnosti ministerstva lesného a vodného hospodárstva, je jediným komplexným vedeckým pracoviskom poľovníckeho zamerania na Slovensku.

Provedenie genocídie za ústredné riadenie poľovníctva v republike z ministerstva poľnohospodárstva a výživy na ministerstvo lesného a vodného hospodárstva je preto logické a v plnej miere zodpovedá súčasnému stavu poľovníctva, keď naprostá väčšina poľovnej zveri žije na lesných pozemkoch, pričom aj polovica z drobnaj zveri ulovenej počas roka pochádza z poľovných revírov a bažantníc štátnych lesov. Môžem to doložiť štatistikou vydanou Ústredným výborom Slovenského poľovníckeho zväzu.

Provedenie genocídie za ústredné riadenie poľovníctva by vytvorilo predpoklady pre zladenie záujmu lesného hospodárstva na úseku pestovania a ochrany lesov a poľovníctva. Mám tu niektoré zaujímavé údaje, ktoré by vás snáď mohli zaujímať. Nebudem tým veľmi dlho naliahovať čas. Doterajšie stavy napríklad jelenej zveri podľa štatistiky vykazovanej SPZ predstavujú 29 tisíc oproti normovaným 20 tisíc kusom, v skutočnosti je to 40 tisíc a viac. Rovnaká situácia je aj u diviačej zveri. A tieto dva druhy robia veľké a neúmerné škody nielen v lesnom hospodárstve, ale

aj v poľnohospodárstve. U diviakov tu reprezentuje normované kmeňové stavy 10 tisíc kusov, podľa štatistiky 17 tisíc, skutočnosť je približne 25 tisíc a viac. To, čo sa nachádza v poľných revíroch, teda drobná zver, oproti normovaným kmeňovým stavom, ktoré by mali reprezentovať 350 tisíc kusov, v roku 1987 bolo v štatistike vykázaných len 180 tisíc, čiže polovica, a je jej podstatne menej. Rovnaká situácia je u bažantov a jarabice nám prakticky vymizli. Keď porovnávame lov v roku 1986 s rokom 1977, tak zisťujeme, že u poľovnej zveri, teda pokiaľ ide o drobnú zver, klesol na 17 %, u štátnych lesov stupol na 120 %. Tieto čísla hovoria pomerne veľa.

Koncepcia poľovníckeho obhospodarovania bola vytvorená, nie ako niektorý z mojich predrečníkov tu spomínal, a volá na koncepcia rozvoja poľovníctva do roku 1985 s výhľadom do roku 1990. Čiže takýto materiál tu bol, len bolo problematické ho uviesť do života.

Na záver môjho vystúpenia by som chcel poukázať na to - a prosím, keby ste si to všetci uvedomili, že les má plniť v prvom rade celý rad mimoprodukčných funkcií, teda tie, ktoré sa týkajú predovšetkým životného prostredia a tomu v súčasnej situácii musí byť podriadené všetko. Dokonca lesníci tomu podriaďujú aj produkciu dreva. Obhospodarovanie zveri doľahdejším spôsobom s následnými vysokými škodami v lese je príliš veľký luxus, ktorý si nemôžeme a nesmieme dovoliť v záujme nás všetkých. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby riadenie poľovníctva bolo v rukách toho, kto dobre rozumie poľovníctvu, ale predovšetkým lesu, ktorý je životným prostredím zveri, ale aj nezastupiteľnou zložkou životného prostredia človeka, pretože len taký môže v optimálnej miere zosúladiť potreby lesa a zveri. A myslím si, že v tomto prípade záujmy jednotlivcov, resp. skupín, musia ustúpiť záujmom celospoločenským. Preto odporúčam,

aby § 11 bol ponechaný v znení, ktoré je. Navyše odporúčam v poslednom riadku v § 11 nasledovnú zmenu: po "priemysle papiera" odporúčam čiarku a ďalej doplniť "a rybárstvo".

Chcel by som upozorniť na to, že rovnaká situácia ako v lese, ako v poľovníctve, teda že nie je možné obhospodarovať životné prostredie určitého druhu zveri niekým iným, je aj v rybárstve, pretože vodohospodárske diela a zariadenia majú prakticky takmer vždy viacúčelový charakter, pričom prvoradá funkcia spočíva v zabezpečovaní ochrany pred povodňami, v zlepšovaní prietokov, v dodávke vody pre priemysel, poľnohospodárstvo, výrobu energie a podobne. Rozvoj rybného hospodárstva a rekreácia je spravidla až druhoradý alebo ešte v poradi ďalej. Správcovia vodných tokov, okrem vodoprávných orgánov, by mali byť garantom riadenia a efektívneho využívania tokov a vodohospodárskych diel zohľadňujúcich všetky záujmy, to znamená, aj rybné hospodárstvo. Toto nevylučuje, aby vodné toky a nádrže v súlade so stanoviskami aprávcu tokov využívali rybárike zväzy alebo podniky štátneho rybárstva. Rovnako ako v poľovníctve je však potrebné zabezpečiť, aby vodné a rybné hospodárstvo bolo riadené jedným ústredným orgánom.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi. Vážené plénum, ak dovoľíte, síce sme sa nedohodili na obmedzení rečnickej doby, napriek tomu pre pokročilú dobu vás prosím, aby ste sa sústredili na podstatu svojho príspevku a obmedzili ho maximálne na 10 minút.

Nasleduje faktická poznámka pána poslanca Dobrovoľného. Do diskusie sa pripraví pán poslanec Fogáš.

Poslanec J. Dobrovolyň:

Jozef Dobrovolyň, Stredoslovenský kraj, za KSČS.

Mám len technickú pripomienku k môjmu predrečníkovi, keďže som tiež členom poľovníckeho zväzu a bol som jedným z tých, ktorí v marci vo Federálnom zhromaždení zaujímali stanovisko ohľadne guľových zbraní. Teraz sa zase prihováram, aby poľovníctvo ostalo pod ministerstvom poľnohospodárstva a výživy, alebo načo odkladať zlúčenie ministerstva lesného a vodného hospodárstva a ministerstva poľnohospodárstva a výživy o rok? Zlúčme tieto ministerstvá teraz.

Ďakujem.

Podpredneda SNR M. Zemko:

Ďakujem. Dávam slovo poslancovi Fogašovi.

Poslanec J. Fogaš:

Váženy pán prednedaajúci,
vážené predniednictvo,
vážené poslankyne, poslanci,
vážená vláda,

volám sa Fogaš, poslanec KSČS za Západoslovenský kraj.

Onobne vitam vypracovanie prerokúvaného vládneho návrhu zákona. Ním sa vlastne uvedie faktický stav, ktorý vznikol po menovaní vlády, do súladu s právom. To je pre činnosť vlády dôležité a preto si myslím, že nám musí ísť aj o jeho jasnosť.

V tejto súvislosti mám dve veľmi krátke poznámky. V súčasnom období nám ide o ekonomické reformy, ktoré majú byť založené na slobode podnikania. Text právnej normy, ktorá je predložená a ktorú prerokujeme, v § 16 písm. c/ - keď si to pozorne viďmame - podľa mojej mienky sa nedá vyložiť inak, ako tak, že ministerstvo vnútra bude riadiť aj súkromné podnikanie. Preto navrhujem, aby § 16 písm. c/ bol upravený tak, aby to bolo legislatívne i obsahovo čisté. Ministerstvo vnútra totiž v súkromnom podnikaní podnikateľov iba eviduje. Myslím, že tak to je. Ide zdanlivo o maličkosť, ale myslím, že ak by si to niekto zo zahraničia všimol, neviem aký záver by prípadne sám pre seba urobil, ak by chcel inventovať. Myslím si, že ak by to niekde malo patriť, o čom vôbec pochybujem, že by to malo patriť nejakému rezortu, tak by to mal byť iný rezort ako ministerstvo vnútra. Preto aj ten návrh v § 16 sme si v Ústavnoprávnom výbore SNR pozorne rozobrali.

Druhá poznámka - opäť veľmi stručná. Hovoril o tom už poslanec Hamerlik a som mu za to vďačný. Osobne si myslím, že vysvetlenie podpredsedu vlády pána Zászlósa k tejto otázke bolo jeho osobným stanoviskom. Ide o Slovenskú komisiu pre vedecké hodnosti. Najde tu totiž o rozšírenie ústredných orgánov štátnej správy. Pôvodne bol za ústredný orgán štátnej správy navrhovaný Úrad vlády Slovenskej republiky. V Ústavnoprávnom výbore Slovenskej národnej rady - a myslím, že aj po dohode s predkladateľmi - sme si dosť zrozumiteľne vysvetlili, že tento orgán nemôže byť ústredným orgánom štátnej správy. Takže vytvorenie komisie pre vedecké hodnosti vlastne nerozširuje pôvodne navrhovaný počet ústredných orgánov štátnej správy.

Domnievam sa, že obsah činnosti Úradu vlády Slovenskej republiky, tak ako je formulovaný, treba v tomto zákone upraviť. Niekto predtým hovoril, že to nie je po-

trebné. Myslím, že je, lebo to vlastne nikde v žiadnej organizačnej norme upravené nie je. Vláda musí vedieť - a aj jej úrad - čo má robiť. Slovenskú komisiu pre vedecké hodnoty sme teda navrhli schváliť namiesto tohto úradu ako ústredného orgánu štátnej správy s tým, že vlastne ona náplň činnosti má a preto môže byť stručne formulovaný aj obsah jej práce. Podľa mojej mienky nijaký zbor vedcov pri ministerstve školstva, mládeže a telesnej výchovy ju nemôže nahradiť. Tu predsa ide o výkon štátnej správy. Preto prosím, aby sme vzali na vedomie body 21 a 23 tlačieťa.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Fogašovi. Hlásil sa poslankyňa Madálová.

Poslankyňa B. Madálová:

Madálová, za Demokratickú stranu.

Vážená Slovenská národná rada,
vážená vláda,

dovoľte pár slov iba ako reagenciu na vystúpenie pána spoločného spravodajcu ohľadom návrhu zákona o organizácii ministerstiev. Chcem reagovať na § 5, keď neodporučil doplniť do kompetencie ministerstva práce a sociálnych vecí etnikum Rómov. Bavíme sa tu o poľovníctve, o včelstve, ale aj tento problém je tak dôležitý a podstatný, že sa treba k nemu vyjadriť.

Pán spravodajca zdôvodnil, že návrh nemožno akceptovať, lebo potom by sme museli špeciálne riešiť národnosť Maďarov, Rusínov a podobne. Pokiaľ viem, doteraz neprešiel návrh Rómskej občianskej iniciatívy, ktorá navrhuje Rómov za národnosť. Problém Rómov je v dnešnej dobe evidentný, čo všetci dobre vieme. Aj keď sa tento problém koncepčne riešil od roku 1965, aj napriek dosiahnutým výsledkom etnikum Rómov nemôžeme riešiť ako ostatných občanov našej republiky. Ak riešenie etnika Rómov nebude zastrežené ústredným orgánom, hrozi živelnosť riešenia. Prakticky každý si od týchto ľudí proste umyje ruky, nikto s nimi nebude chcieť mať nič spoločné. Doteraz sa kritizuje, že v totalitnom režime dostávalo toto etnikum len výhody a nevedlo to k ničomu, s čím osobne nesúhlasím, pretože s nimi robím 20 rokov.

Teraz by riešenie etnika Rómov bolo len na politických stranách, ktoré si vytvorili, ktoré však nemajú organizácie vo väčších obriach. Doteraz problémy riešila Komisia vlády Slovenskej republiky pre etnikum Rómov, ktorej prednedom bol minister práce a sociálnych vecí. Od 17. novembra je riešenie živelné, nekoncepčné a problémy sú. Najmä teraz vidíme, že týchto ľudí nemôžeme nechať bez gestorstva ústredného orgánu. Politické strany Rómov nemajú prostriedky na riešenie tejto problematiky. Práve dnes sme hovorili s pani poslankyňou Koptovou - je tu prítomná - v Komisii vlády Slovenskej republiky pre etnikum Rómov, ktorá doteraz nebola zrušená. Bolí sme však prekvapení, že nie je koncepcia riešenia týchto občanov, iba sa v súčasnosti hľadajú modely. Aj tieto modely ktovie kedy budú také, aké by mali byť. Napríklad bol daný návrh, aby etnikum Rómov bolo zaradené do gestorstva Ministerstva vnútra Slovenskej republiky alebo do komisie vlády pre etnikum Rómov.

Vystúpila som z toho dôvodu, že všetci dobre vieme, aká je trestná činnosť, aké sú v tomto období problémy s nezamestnanosťou, a s ňou súvisiacimi sociálnymi problémami práve u týchto občanov. Preto odporúčam Slovenskej národnej rade, aby etnikum Rómov, kým nebude národnosťou, bolo zakotvené do Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky. Spolu s politickými stranami a iniciatívami Rómov budeme robiť všetko pre to, aby Rómovia nemuseli byť riešení osobitne a budem veľmi rada, ak budú riešení ako ostatní občania.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem poslankyni Badálovej. S faktickou poznámkou sa hlási poslanec Košický.

Poslanec M. Dziak-Košický:

Mám faktickú pripomienku. Existuje odsek a potom existuje paragraf, teda odsek, ktorý označuje číslo pripomienky a potom je paragraf. Keď vymeníme jedno za druhé, dostávame sa do problémov, máme problémy s orientáciou. Ja som to zažil na vlastnej koži druhýkrát. Prosím aby sme si to uvedomili.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Hlási sa ešte niekto? Pán poslanec Ivan.

Poslanec C. Ivan:

Vážené poslankyno,
vážaní poslanci,

som Cyríl Ivan, Slovenská národná strana.

V úvode by som chcel poďakovať pánovi podpredsedovi Čarnogurskému za odpoveď pánovi poslancovi Berénymu ohľadom poslancov. Informácie, ktoré som podal, boli z úradných materiálov, takže to nebolo nič tendenčné, žiadne skresľovanie.

Teraz dovoľte niekoľko informácií k prerokúvanému zákonu. Z rokovania jednotlivých výborov Slovenskej národnej rady, i zo správy pána spravodajcu vyúštil názor, ktorý je prakticky realizovaný v mnohých vyspelých štátoch Európy a sveta, týkajúci sa aktuálnej potreby riešiť starostlivosť štátu o deti, mládež, telesnú výchovu a telesnú kultúru, šport a turistiku, na širokom komplexnom základe vytvorením samostatného ministerstva telesnej výchovy a športu. Tieto snahy aj v našej republike a v našom štáte nie sú nové, riešili sa už v šesťdesiatych rokoch. Súčasné poznatky a skúsenosti ukazujú značné ťažkosti v zabezpečovaní úloh štátnej starostlivosti o mládež a telesnú výchovu. Je preto veľmi aktuálna požiadavka vytvorenia osobitného výkonného štátneho orgánu, ktorý by túto oblasť urýchlene riešil a vytvoril si podmienky pre riadiacu, právnu, kontrolnú a koordinačnú činnosť vlády v tejto oblasti. Tento problém sa riešil napríklad v Českej republike v roku 1969 zriadením ministerstva pre mládež a telesnú výchovu, ktoré sa vzápätí v apríli 1970 zrušilo.

Na riešenie súčasného stavu sa javia dva návrhy, a to vytvorenie samostatného ministerstva pre túto oblasť alebo

vytvorenie Slovenskej komisie pre mládež a telesnú kultúru, ktorá by mala koordinovať postup ostatných ministerstiev vo veciach štátnej starostlivosti o mládež a telesnú kultúru riadením kolektívnym orgánom na čele s členom vlády. Oblasť starostlivosti o mládež, telesnú kultúru a šport obsahuje tiež zásady personálneho, legislatívneho, vedecko-výskumného, sociálno-právneho, ekonomického, propagačného, obsahového a materiálno-technického zabezpečenia.

Plnenie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky počíta s uvedením do života zákona Slovenskej národnej rady o telesnej kultúre a športe v Slovenskej republike. Je pripravovaná koncepcia pre rozvoj telesnej kultúry, vychádzajúc z jej cieľových zámerov, kde sa počíta tiež s vytvorením samostatného ministerstva telesnej kultúry. V záujme plnenia uvedených cieľov zabezpečenia potrebnej zdravotnej prevencie slovenskej populácie, udržiavania svetového trendu, je to podľa vzoru vyspelých štátov. Najúčinnnejším riešením je vytvorenie ministerstva pre telesnú výchovu, kultúru a šport. Uvedenú otázku som konzultoval priamo na ministerstve, aby som vám náhodou nepovedal niečo iného.

Poukazovalo sa na integračné úlohy, eventuálne snahy, na finančné požiadavky. Som absolventom fakulty telesnej výchovy a športu a tu sa pri mojom dvojnásobnom štúdiu neraz táto požiadavka zdôrazňovala a poukazovala na uvedené aspekty. Finančné aspekty, ktoré by toto ministerstvo zahŕňovalo, dobre riešil bývalý rozsiahly aparát ČSZTV a teraz novozriadené Združenie asociácie telovýchovných jednot a športových zväzov.

Na argumentáciu uvedených faktov uvádzam niekoľko dôležitých informácií, ktoré by toto ministerstvo malo zahr-

ňovať. Je to vedecký výskum, vedecko-výskumná centrá, zabezpečenie vedeckých predpokladov ďalšieho rozvoja telesnej kultúry, dôsledný prenos vedecko-výskumných poznatkov do telovýchovnej a športovej praxe, riadenie informačných stredísk, ako sú múzeá, archívy, vydávanie športovej literatúry, propagačných materiálov telesnej výchovy, vydávanie odborných časopisov ako prezentovanie vedeckej činnosti, činnosť športinformu, urbanistika v oblasti telesnej kultúry, projektovanie telovýchovných zariadení, a výstavba telovýchovných objektov, zabezpečenie výroby telovýchovného náradia a náčinia zo štátnych zdrojov a voľného združenia výrobcov, organizovanie telovýchovných, športových a turistických činností a rôznych organizovaných združení - sú to podniky, družstvá, organizácie, podnikatelia v oblasti telesnej výchovy, budovanie centier a areálov zdravia, veľmi špeciálne sledovaný olympijský šport a reprezentácia, je to oblasť vrcholového, výkonnostného a masového športu, útvary talentovanej mládeže, ako sú športové triedy, športové strediská, športové školy, strediská vrcholového športu, rozvoj turistiky, mnohé druhy športov, riešenie personálnych a sociálnych podmienok telesnej výchovy a naposledy aj ekonomické otázky.

Apelujem ešte raz na túto problematiku z hľadiska svetového trendu a svetového vývoja a preto - ako to bolo povedané v úvode, že to jednotlivé výbory odporúčali, tiež odporúčam Slovenskej národnej rade zvážiť uvedené dôvody na vytvorenie osobitného ministerstva telesnej výchovy a športu, eventuálne veľmi účinnej práce komisie pre túto oblasť.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi poslancovi Ivanovi. Ďalej sa s fatickou poznámkou prihlásil pán prvý podpredseda vlády Černoguruký.

Prvý podpredseda vlády SR J. Černoguruký:

Chcel by som krátko reagovať na príspevok pani poslankyno Badálovej, týkajúci sa rómskeho obyvateľstva. Som v styku s viacerými organizáciami rómskych obyvateľov a na základe konzultácií so zástupcami týchto organizácií môžem povedať, že situácia sa javí takto: podľa názoru týchto zástupcov bude vhodné, aby komisia pre rómske obyvateľstvo, ktorá dosiaľ funguje pri ministerstve práce a sociálnych vecí, pokračovala vo svojej činnosti. Komisia na tomto ministerstve má aj malý administratívny aparát, ktorý umožňuje riešiť niektoré operatívne otázky. To znamená, že táto komisia, ktorá rieši predovšetkým sociálne otázky, bude pokračovať pri ministerstve práce a sociálnych vecí bez toho, aby musela byť výslovne zahrnutá do kompetenčného zákona.

Pokiaľ ide o postavenie rómskeho obyvateľstva, alebo uznanie rómskeho obyvateľstva za národnosť, možno to riešiť v súvislosti s novou ústavou. Bez ohľadu na to, ako to nová ustava bude alebo nebude riešiť, plánuje sa rekonštrukcia rady vlády pre národnosti a bez ohľadu na to, ako to nová ústava bude alebo nebude riešiť, pripravujeme zaradenie zástupcov rómskeho obyvateľstva do tejto rady vlády pre národnosti, kde budú môcť uplatňovať svoje požiadavky a predstavy na širšej spoločenskej základni. Toľko na vysvetlenie.

Podpredneda SNR M. Zemko:

Ďakujem pánovi podpredsedovi vlády. Hlásí sa pán poslanec Hudec, potom pán poslanec Dubjel.

Poslanec J. Hudec:

Mám ďaleko od toho, aby som niekoho obmedzoval v diskusii, alebo dával takéto návrhy. Chcem len poprosiť všetkých pánov poslancov a pani poslankyne, aby sme zvážili, či máme také návrhy, ktoré dopĺňujú predmetný dokument, o ktorom rokujeme, alebo či len slovné rozmnožujeme to, čo už vlastne máme predložené. Tým by sme zracionalizovali naše rokovanie, aby sme konečne mohli pristúpiť k hlasovaniu, lebo hlasovacia procedúra bude zrejme dosť dlhá.

Ďakujem.

Poslanec K. Dubjel:

Som Dubjel, poslanec za VPN.

Mám malú faktickú pripomienku. Ako nepoľovníka ma zdvihlo zo stoličky, keď pán Majer povedal, že sa jedná o nejaký zákulisný boj. To, čo nám tu bolo predvedené, je doslova zákulisný boj. Ide o jedno: poľovníctvo bolo u lesov a má byť u lesov. Teda pozmeňujúci návrh by tu bol. Počuli sme veľmi podrobne pána Macka, ktorý nám vysvetlil, k čomu to ide. Ale nikto nepovedal o členstve. O zveri sme počuli, i o tých dobrovoľných poľovníckych zväzoch. Pokiaľ vidíme, kto o to bojuje, je nám jasné, o čo vlastne ide. Myslím si, že návrh zákona je úplne správny tak ako je a v situácii, keď sa dostávame do privatizácie, poľovníctvo vlastne vždy bolo nejako spojené s vlastníctvom pozemkov.

Takže verím, že to, čo chceme schváliť, je správne tak ako je navrhnuté.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR M. Zemko:

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

zdá sa, že diskusia ešte potrvá, ale už je pokročilý čas. Je sedem hodín. Navrhoval by som teraz prerušiť diskusiu a zajtra sa môžeme s čerstvými silami pustiť do ďalšieho boja. Súčasne si dovoľujem pripomenúť, že tu naozaj odznievajú argumenty, ktoré už odznali vo výboroch, ktoré tam neprešli a nie som si istý, či dnešné argumenty sú silnejšie, resp. také silné, aby presvedčili celé plénum. Preto by som prosil, aby ste, vážení poslanci, ešte raz zvážili, s čím vystúpite v diskusii na túto tému.

Končím rokovanie a zajtra začneme o 9.00 hodine.

Druhý deň rokovania 3. schôdze Slovenskej národnej rady
28. augusta 1990

Podpredseda SNR L. Nagy:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

pokračujeme v rokovaní 3. schôdze Slovenskej národnej rady. Prosím aby sme sa tlačítkom prezentovali.

/V zasadacej sieni bolo prítomných 136 poslancov./

Žiadam, že na dnešnom rokovaní je prítomných 136 poslancov, takže Slovenská národná rada je schopná sa uznať.

Budeme pokračovať v prerokúvaní vládneho návrhu zákona o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky rozpravou. Chcem vás poprosiť, vážené poslankyne a poslanci, aby sme sa v dnešnej rozprave sústredili iba na návrhy, ktoré majú podobu paragrafovaného znenia. Skvalitníme tým priebeh rokovania a urýchlíme proces schvaľovania návrhu zákona.

Do rozpravy sa prihlásili pán poslanec Tirinda, potom pán poslanec Findra a pán poslanec Hudec. Dávam slovo poslancovi Tirindovi.

Poslanec P. Tirinda:

Vážené Predsedníctvo Slovenskej národnej rady,
vážená vláda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

volám sa Peter Tirinda a som poslancom za Maďarské
Kresťansko-demokratické hnutie - Spolužitie.

V zmysle výzvy mám vecnú poznámku k § 13 a k § 20
ods. 1 prerokúvaného vládneho návrhu.

Dovoľte mi, aby som úvodom prečítal krátku pasáž z
uznesenia Slovenskej národnej rady k Programovému vyhláse-
niu vlády Slovenskej republiky. Slovenská národná rada od-
porúča vláde Slovenskej republiky doriešiť problematiku
riadenia základného a aplikovaného výskumu, postavenia
Slovenskej akadémie vied a vysokých škôl vzhľadom na roz-
voj vedy a výskumu v Slovenskej republike s osobitným zre-
teľom na odporúčania a stanoviská Slovenskej akadémie vied
ako významnej predstaviteľky základného výskumu na Sloven-
sku. Toto svoje stanovisko Slovenská akadémia vied vypra-
covala a 15. augusta 1990 predložila na pracovnom stretnu-
tí, kde boli prítomní predseda tohoto stretnutia predseda
Slovenskej národnej rady pán Mikloško, pán Filkus, minis-
ter predseda Slovenskej komisie pre plánovanie a vedecko-
technický rozvoj, podpredsedníčka Slovenskej akadémie vied
pani Ovečková, prvý námestník ministra školstva, mládeže a
telesnej výchovy pán Pišút, ako aj ďalší zástupcovia uve-
dených rezortov.

Uznesenie z tohoto stretnutia bolo zmyslovo zakotvené
v spoločnej správe výborov Slovenskej národnej rady, pre-
dovšetkým v bodoch 15, 21, 23 a 26. Keďže nie sú mi známe

závažné okolnosti, ktoré by umožnili vypustenie týchto bodov, odporúčam, aby k uvedeným paragrafom boli zahradené stanoviská uvedené v týchto bodoch. Pričom podotýkam, že v bode 15 ide o prvú upraviu, kde sa k tejto uprave pozitívne vyslovilo 5 výborov, podotýkam, že zahraničný výbor ideovo, a k tým ďalším stanoviskám sa tiež kladne vyslovili štyri, resp. tri výbory. V prípade, že je to nevyhnutné, prosím o týchto zmenach rozhodnúť hlasovaním.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem poslanecovi Petrovi Tirindovi. Ako ďalší vystúpi poslanec Jan Findra.

Poslanec J. Findra:

Výkona Slovenská národná rada,
vážena vláda,

môj pozmeňujúci návrh, ktorý tu chcem vysloviť, sa bude týkať § 8 a § 15. Obrátili sa na mňa pracovníci zástupcovia farmaceutického priemyslu Blotiky Slovenská Ľupča a Slovakofarmy v Hlohovci. V osobnom rozhovore, aj v písomnom materiáli sa jednoznačne vyslovujú za to, aby farmaceutický priemysel, ktorý garantujú spomínané štátne podniky, zostal naďalej zaradený v pôsobnosti ministerstva zdravotníctva a aby nebol zaradený do pôsobnosti ministerstva priemyslu. Rozvádzajú tu celú sériu argumentov, ktoré, myslím si, nie je potrebné tu čítať, je to dvojstranový materiál. Pre krátkosť času uvediem aspoň niekoľko argumentov.

Prvý moment je taký, že za ostatné dva roky farmaceutický priemysel bol v rámci pôsobnosti presúvaný štyri-

krát. To je prvý kľúčový argument. Toto by bol platý presun. Ďalšia vec: ráta sa s tým, že v krátkom čase, približne o pol roka alebo o trištvrte roka by farmaceutický priemysel mal byť preradený do pôsobnosti ministerstva hospodárstva. V materiáli, ktorý sme odovzdali pánovi predsedovi vlády a pánovi predsedovi Slovenskej národnej rady v písomnej podobe, sa argumentuje a uvádzajú sa aj negatívne dôsledky týchto presunov a posunov v relatívne krátkom čase. Má to negatívny dopad na pracovnú morálku, na proces štrukturalizácie, ktorý sa teraz uskutočňuje, pretože v tomto čase si aj oni vytvárajú novú štruktúru svojho výrobného programu. Má to negatívny dosah aj v tom zmysle, že sa do problematiky vždy musí zainteresovať nová skupina ľudí. Mohol by som uvádzať ďalšie dôvody, ale myslím si, že argumentácia, ktorú som doteraz uviedol, postačí na to, aby som mohol poslancov vyzvať, aby požiadavku - návrh zástupcov farmaceutického priemyslu rešpektovali. Čiže zhŕňam, aby farmaceutický priemysel zostal v pôsobnosti ministerstva zdravotníctva.

Ďakujem.

Podpredneda SNR L. Nagy:

Ďakujem pánovi poslancovi Findrovi a chcem sa spýtať pána ministra zdravotníctva, či chce k tomu zaujať stanovisko.

Minister zdravotníctva SR A. Rakus:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené dámy a páni,

istým spôsobom som rád, že sa farmaceutický priemysel dostal na pretras aj na túto pôdu, pretože názor na jeho

presunutie do kompetencie ministerstva priemyslu bol už diskutovaný vo vláde a moje stanovisko k takémuto presunu bolo odmietavé. A nakoniec, aj keď to hlasovanie vo vláde vyznelo v prospech presunutia, nebolo to stanovisko celkom jednoznačné. Podobná situácia sa realizovala pri prerokúvaní tejto problematiky vo Výbore Slovenskej národnej rady pre sociálnu politiku, zdravotníctvo a sociálne vzťahy. Najprv tam bolo jednoznačne odsúhlasené, aby farmaceutický priemysel zostal v kompetencii ministerstva zdravotníctva. Potom to bolo presunuté. Jeden z hlavných argumentov pre presunutie do kompetencie ministerstva priemyslu, ktorý sme si aj včera vypočuli, sa opiera o názor, že farmaceutický priemysel je blízky chemickému priemyslu. Na pôde vlády som sa voči tejto argumentácii ohradil takým spôsobom, že táto argumentácia mi pripomína typ argumentácie, podľa ktorého by melóny, hoci sú ovocím, mali byť zeleninou, pretože z hľadiska platnej botanickej systematiky patria do tej istej čeľade rastlín ako tekvica a uhorky, že sa teda nepríhliada na účel, ktorý rozhoduje o tom, že melóny sú ovocím.

Chcel by som však povedať, že aj keď je pravda, že v procese výroby liečiv sa spracovávajú suroviny z produkcie chemického priemyslu, predstava, že farmaceutický priemysel má blízko k československému a špeciálne k slovenskému chemickému priemyslu, je mylná. Najdôležitejšia fáza spracovania týchto produktov spočíva v pretvorení týchto látok do finálnych liekových foriem. Žiaľ, náš chemický priemysel vo väčšine prípadov nebol a nie je schopný produkovať tieto chemické substancie v takej požadovanej kvalite, a ohľadom na čistotu, mikrobiálnu nezávadnosť a ďalšie vo svete uznávané štandardy, ako sú bežne požadované pre ich spracovanie vo farmaceutickom priemysle. Toto je jeden z dôvodov vysokej devizovej závislosti farmaceutického priemyslu pri výrobe liečiv, kde sme odkázaní aj na dovoz ta-

kých surovín, ktoré sa síce u nás vyrábajú, ale len v technickej kvalite.

Chcel by som zdôrazniť, že chemický priemysel Slovenskej republiky nedodáva, pretože nebol schopný dodať, ani jednu účinnú látku pre výrobu hotových liekových foriem. A len v slovenských farmaceutických podnikoch sa ich vyrába okolo 350, nehovoriac o celej Imune, kde sa vyrábajú séra a očkovacie latky. Je anomáliou, že náš farmaceutický priemysel vyrába až 70 % celkovej produkcie liekov, ktoré sa u nás používajú. Uvedomujeme si, že to je anomália. Po ukázali sme na ňu už v programovom vyhlásení vlády, keď sme uviedli, že sa budeme usilovať o revíziu tohto sortimentu vyrábaných liekov a je teda aj v našom záujme, aby sa táto anomália odstránila. Ale prosím vás, aby sme si uvedomili, že to, čo sa vyše 40 rokov budovalo aj v zmysle tejto anomálie, nemožno zredukovať bez ohrozenia starostlivosti o zdravie tým, že sa to presunie z jednej oblasti do druhej.

Jedným z argumentov, ktorý pre tento presun by ešte mohol odznieť - a vlastne na pôde vlády aj odznel - je, že farmaceutické podniky u nás nie sú ziskové a mohli by sa takýmto stať, pretože všade vo svete farmaceutické podniky patria k veľmi lukratívnym odvetviach priemyslu. Nazdávam sa, že k tomu, aby sa naše farmaceutické podniky stali ziskovými, nie je potrebný presun do ministerstva priemyslu, zvlášť za tých okolností, ktoré boli spomenuté v pripomienke, že o rok - dajme tomu - sa celý farmaceutický priemysel bude znovu delimitovať do rezortu ministerstva hospodárstva. Taketo opakované presuny sa nam nezdajú byť veľmi výhodné.

Predovšetkým by som však chcel upozorniť na jednu dôležitú okolnosť. Žijeme v situácii nedostatkovej ekonomie-

ky. Ministerstvo zdravotníctva nemá k dispozícii dostatok prostriedkov, aby ekonomickým tlakom prinútil náš farmaceutický priemysel vyrábať lieky, ktoré naše zdravotníctvo potrebuje. Treba ni uvedomiť, že ak by sme nakupovali za svetové ceny, tak tieto sa pohybujú v súčasnosti na 4 až 15-krát vyššej úrovni, než nakupujeme v rámci nášho priemyslu. V priemere je to 10-krát viac. Bude vláda schopná poskytnúť zdravotníctvu o toľko vyššie hodnoty v prípade, že by výroba liekov nejako zlyhávala? Z toho dôvodu teda znovu apelujem teraz na vás, poslanci, aby sme zvažili zmysluplnosť tohto presunu, aby sme uvažili, či by nebolo vhodnejšie, keby aj táto anomália - kým sa odstráni - nejakú dobu sa postupne redukovala, a to pod riadením ministerstva zdravotníctva, ktoré je predsa len najkompetentnejšie rozhodnúť o tom, ktoré lieky sú potrebné, ktoré možno zo sortimentu vyradiť, ktoré možno nahradiť inými a pod.

Napokon by som rád povedal ešte jednu poznámku. Ak rozličnými, čiasto ekonomicky motivovanými opatreniami sa stane, že niektoré z tých opatrení alebo niektorá zo zmien bude neúspešná alebo nie dostatočne úspešná, tak v krajnom prípade sa stane, že nejaký čas budeme o niečo chudobnejší. Ak by sa takéto niečo stalo v oblasti farmaceutického priemyslu, budú zomierať ľudia.

Napokon by som mal ešte jednu poznámku, ktorá s tým priamo nesúvisí. V dnešnej tlači v novinách čas sa objavil článok Quo vadis byrokracia. Tento článok zaslal na publikáciu Ing. Alexander Vajbl, námestník ministra zdravotníctva pre ekonomiku. S obsahom tohto článku súhlasím, sami sme ho ako jeden z materiálov predložili do výboru Slovenskej národnej rady. Objavil sa však s titulkom, v ktorom je výrok - doslova citujem: "Staré totalitné sily vo vláde Slovenskej republiky stále rozhodujú?" Musím povedať, že

s takouto interpretáciou tohto publikovaného materiálu sa nemôžeme stotožniť, a) keď s jeho obsahom súhlasíme.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlsek./

Podpredseda SNR I. Nagy:

Ďakujem ministrovi Rakúsovi. Do rozpravy sa prihlásil podpredseda vlády pán Kučerák.

Podpredseda vlády SR J. Kučerák:

Vážené predsedníctvo,

dámy a páni,

využívam rokovací poriadok, že člen vlády sa môže kedykoľvek prihlásiť do rozpravy. Chcem hneď reagovať na problém farmaceutického priemyslu. Priznám sa, že som jeden z iniciátorov a podporovateľov návrhu, aby farmaceutický priemysel odišiel z ministerstva zdravotníctva a prešiel do ministerstva priemyslu nie z rezortného dôvodu, ale z jednoduchého dôvodu, že je to priemysel ako každý iný a že tento priemysel sa musí rozvíjať na báze ekonomických aktivít, ekonomických činností, na báze podnikania a ziskovosti. Práve preto, že v rámci rezortu ministerstva priemyslu a neskôr v rámci rezortu ministerstva hospodárstva chceme podporiť a robiť reformy, ktoré by z našej ekonomiky urobili naozaj ekonomiku trhovú, do týchto rezortov chceme vložiť alebo premiestniť aj farmaceutický priemysel.

Vzniká určitý klamný dojem, že liečivá preto, že sú liečivami, musia patriť do rezortu ministerstva zdravotníctva. Ale koľko potravín a pochuťín je vlastne liečiva-

mi? Obchod s citrónmi, ktoré sú dôležitým zdrojom vitamínu C, musí tiež patriť pod ministerstvo zdravotníctva? Koľko potravín je škodlivých? Tiež musia patriť pod ministerstvo zdravotníctva? Veď ak podnikanie v oblasti farmaceutického priemyslu bude mimo ministerstva zdravotníctva, to znamená, že sa vytrácajú akékoľvek zdravotné alebo chemické kritériá. Zdá sa, že stále uvažujeme v kategórii nedostatku, že ministerstvo zdravotníctva akosi disponuje s liekmi, prideluje ich, rozdeľuje, žiada si devízy, aby sa odstránil nedostatok liekov. Ale všimnime si, ako sa rieši nedostatok liekov. Obvykle dovozom liečiv z trhových ekonomík, kde celý farmaceutický priemysel je založený na báze podnikania. A my sa bránime tomu podnikaniu a tým ekonomickým aktivitám, ktoré by v našich ekonomických podmienkach vlastne zabezpečili dostatok liečiv. Tak teda čomu sa bránime? Byrokrácií alebo reformám?

Pokiaľ ide o dvojnásobný presun farmaceutického priemyslu, boli by sme radi, keby prešiel hneď do ministerstva hospodárstva. Toto ministerstvo je však teraz ako novovznikajúce tak zaťažené problémami prechodu kompetencií z federálnych rezortov do pôsobnosti Slovenskej republiky, že by sa asi ťažko vysporiadalo s týmto problémom. Je tam prechod strojárskoho priemyslu, rúd, magnezitu, neskôr sa očakáva prechod hutníctva. Z toho dôvodu sa farmaceutický priemysel navrhuje pričleniť k ministerstvu priemyslu a tým, že celý priemysel neskôr prejde do tohto ministerstva hospodárstva. Teda presunie sa nielen farmaceutický, ale celý priemysel. Keby ste to chápali tak, že vlastne ide o síce efektívne, ale zároveň aj núdzové riešenie.

Pokiaľ ide o riešenie nedostatku liečiv, pán minister spomínal, že je málo devíz a bude potrebné riešiť dovoz. Práve súčasťou našich reforiem je to, aby sme už v budúcom roku dosiahli vnútornú konvertibilitu koruny, to znamená,

že akýkoľvek ekonomický subjekt, podnik, si bude môcť kúpiť toľko devíz, koľko bude potrebovať na dovoz tých komodít, ktoré bude potrebovať. A myslím si, že tento priemysel by takisto mohol prispieť k tomu, aby bolo dosť devíz. To znamená, aby sa zmenšil počet úradníkov a byrokracie, ktorí budú prideľovať devízy na takéto účely a aby sa devízy skutočne nakupovali na to, čo bude v našom hospodárstve potrebné.

Keď sa však zamýšľam nad týmto problémom, dávam ho do súvislosti aj s inými otázkami, ktoré tu už boli diskutované. Vyzerá to tak, že farmácia si hovorí, ako má byť riadená, veda si hovorí ako má byť riadená, poľovníci si sami hovoria, ako majú byť riadení, tak potom kde sú reformy? Keď si každý sám povie, ako má byť riadený, tak z toho nevznikne žiaden systém. To mi pripomína, ako keď si srdce bude hovoriť ako má biť, krv si bude hovoriť ako má prúdiť a cievy si budú tiež hovoriť aký majú mať systém v organizme. Ale organizmus z toho nikdy nevznikne. Tak teda dovoľte nám, aby sme si v rámci určitých návrhov reforiem tiež urobili svoju predstavu, ako majú byť začlenené jednotlivé funkčné zložky tohto systému v celkovom systéme zmlen, ktorý chceme v našej spoločnosti dosiahnuť.

Keď som už pri mikrofóne, vrátim sa k niektorým problémom, ktoré tu už boli povedané, aby nebola potrebná alebo aby sa možno zúžila diskusia. Pán poslanec Sabo navrhol, aby sa problematika cien urobila nezávislou a aby sa vytvoril nejaký nezávislý cenový orgán. Páni poslanci, pre Boha vás prosíme, aby ste nenavrhovali žiaden cenový orgán. Desiatky rokov ekonomovia bojovali o to, aby neexistovali žiadne cenové orgány. Štáty ako Japonsko, NSR alebo Holandsko nemajú žiaden cenový orgán a inflácia tam takmer nie je. Cenový orgán, to sú ako nožnice v rukách záhradníka, ktorý namiesto toho, aby polieval kvetinu,

alebo ju hnojil, ostriháva ju, ostriháva jej konáre alebo naľahuje ju podľa svojej vôle.

Nehovorím tým, že cenové zásahy nie sú vhodné. Sú užitočné, ale len v zuženom meradle, to znamená, keď vláda u niektorých položiek, komodít stanoví napríklad maximálne ceny, v rámci ktorých, alebo pod ktorými sa bude pohybovať hladina cien u výrobcov. Nakoniec, boli sme svedkami tohto princípu u mäsa, kde sa ceny stanovili ako maximálne a videli ste, ako si tržový mechanizmus - hoci na krátko - vytlačil alebo vytlačil, že ceny mäsa klesli okamžite o niekoľko dní pod tieto maximálne ceny. Ale k tomu nie je potrebný žiaden osobitný cenový úrad. Naopak, chceme obmedzovať akékoľvek byrokratické zásahy do cenovej politiky. Minimálne ceny sa dosahujú konkurenciou, antimonopolnou politikou, podporou súťaže na trhu a to je to, čo v rámci našich reforiem a v rámci našej organizácie ministerstiev chceme dosiahnuť.

Pokiaľ ide o ministerstvo hospodárskej stratégie a ministerstvo hospodárstva, bol tu návrh, aby sa tieto ministerstvá zlučili, aby bolo jedno ministerstvo. Keby ste trochu pochopili, že sme vychádzali z určitých úvah, o ktorých sme dlho diskutovali. Existovala tu Slovenská plánovacia komisia, ktorá sa zaoberala viac-menej direktívnym plánovaním. Z tejto komisie sme chceli vytvoriť akúsi inštitúciu, ktorá by sa zaoberala iba strategickým plánovaním, resp. robila by to, čo sa vo Francúzsku nazýva indikatívne plánovanie a slúži to vláde. Toto ministerstvo by malo stratiť svoje väzby na podnikovú sféru, nikomu by nič nenariaďovalo a robilo by stratégie hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre vládu. Zdôrazňujem - hospodárskeho a sociálneho - vrátane vedeckotechnického vývoja, oblastnej, regionálnej politiky, životnej úrovne atď. Čiže ide o organ, da sa povedať komplexného, prierezového charakteru.

Na druhej strane ministerstvo hospodárstva má zúženú pôsobnosť. Je ministerstvom, ktoré vystupuje len voči podnikovej sfére, i keď nie priamym, ale nepriamym riadením. Teda zdôrazňujem: ministerstvo pre hospodársku stratégiu by malo vystupovať ako pomocný orgán vlády a ministerstvo hospodárstva ako orgán, ktorý robí politiku voči podnikovej sfére, ale politiku v určitom slova zmysle zúženú, zameranú len na hospodársku činnosť. To je zásadný rozdiel medzi týmito ministerstvami. Tým nechcem povedať, že sa v budúcnosti možno dôjde k záveru, že by bolo účelné tieto dve ministerstvá spojiť. Domnievame sa však, že by to z hľadiska našich potrieb nebolo efektívne urobiť teraz. Tým viac, že ministerstvo hospodárstva, ako som už spomenul, bude zaťažené prácami, ktoré súvisia s prevodom tých odvetví, ktoré sú dotiaľ riadené federálne z Prahy. Keby ste debatovali s pánom ministrom Belcákom, videli by ste, koľko je starostí s prevodom strojárstva a neskôr hutníctva, prípadne ďalších odvetví do tejto pôsobnosti. Ak by sme totiž už teraz urobili jedno ministerstvo, tak by bolo možno pohltené práve tým rezortným prístupom, ktorý nechceme. Z ministerstva hospodárstva sa až neskôr, v priebehu roka alebo poldruha roka, vytvorí pravé prierezové ministerstvo, také aké má byť v zdravej trhovej ekonomike.

Ďakujem pekne.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem podpredsedovi vlády pánovi Kučerákovi za jeho vystúpenie. Do diskusie sa prihlásil pán minister Filkus.

Minister plánovania SR R. Filkus:

Vážená Slovenská národná rada,
milé dámy, páni,

považujem za vhodné hneď teraz povedať ešte niekoľko slov o mieste a význame ministerstva pre hospodársku stratégiu. Považujem to za vhodné preto, že tento problém načal pán podpredseda vlády. Aj keď k miestu tohto ministerstva nebolo veľa pripomienok, predsa by som vás chcel nie presvedčiť, ale povedať vám niekoľko argumentov, ktoré stoja za to, aby ste si uvedomili, prečo je toto ministerstvo, resp. táto inštitúcia najmä v tomto období mimoriadne užitočná. Okrem tých argumentov, ktoré spomenul pán podpredseda vlády, treba vidieť, že niekto za Slovenskú republiku musí dať podklad o súhrnnej ekonomickej a sociálnej koncepcii rozvoja republiky. Základnou úlohou tohto ministerstva pre hospodársku stratégiu by mal byť vznik súhrnnej koncepcie ekonomického a sociálneho rozvoja. To znamená, že ju musí formulovať, ale musí ju aj presadzovať.

Ďalej - pri tých reformných krokoch, s ktorými sa chceme čo najskôr dostať k trhu, nemožno trieštiť sily, treba ich koordinovať. Všetky reformné kroky rôznych inštitúcií v tejto republike treba koordinovať. Toto bude takisto robiť ministerstvo pre hospodársku stratégiu. Určite nie je zanedbateľná pomoc zahraničného kapitálu, resp. zahraničných investorov pri našich prvých krokoch k trhovému mechanizmu. Práve koordinácia tejto zahraničnej pomoci, koordinácia zahraničných investorov patrí tiež do vienka tohto ministerstva pre hospodársku stratégiu. Z tohto titulu napríklad máme v úmysle založiť jednu agentúru vládneho charakteru pri ministerstve pre hospodársku stratégiu, ktorá by koordinovala vlievanie sa zahraničného kapitálu, používaného najmä pre oblasť investícií, cez to-

to ministerstvo pre hospodársku stratégiu. Takisto nie je zanedbateľné, kto bude tvoriť koncepciu vedecko-technickej politiky, koncepciu zahranično-ekonomickej politiky, koncepciu sociálnej politiky atď. Je mojou ulohou a mojou povinnosťou nielen skladať účty, ale aj povedať vám a presvedčiť vás o tom, že ministerstvo pre hospodársku stratégiu má svoje miesto najmä v tomto období prechodu k trhovému mechanizmu. Preto by som vás veľmi prosil, aby ste zvažovali i tieto moje argumenty. Ak budú nejasnosti, môžeme ďalej o týchto veciach diskutovať.

. Ďakujem.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem pánovi ministrovi Filkusovi za vystupenie. Do rozpravy sa ešte prihlásil minister lesného a vodného hospodárstva pán Oberhauser.

Minister lesného a vodného hospodárstva SR Y. Oberhauser:

Vážený pán predseda,

vážená Slovenská národná rada,

úvodom by som chcel poďakovať všetkým poslancom za pripomienky, ktoré mali k pôsobnosti a obsahu práce ministerstva lesného a vodného hospodárstva. Myslím to veľmi úprimne. Odvetvia, ktoré su v jeho pôsobnosti, boli dlhodobo nedoceňované a tým, že prejavujete o ne taky široký záujem a starosť o ich ďalší vývoj, pomáhate nájsť ich skutočné miesto v rozvoji našej spoločnosti, našej ekonomiky. Les a voda sú základnou zložkou nielen prírodného prostredia, ale maju svoju existenčnú dimenziu, ale aj veľký hospodársky význam.

Zroňnenie ekonomiky v odvetviach, ktoré zabezpečujú správny vývoj v lese a v hospodárení s vodou, je prvým nevyhnutným krokom, ktorý musíme vykonať. To znamená, že voda, drevo, ale aj vlnetky ďalšie speňažiteľné produkty musia mať svoje reálne ceny, aby sa s nimi neplytvalo. Darmo budeme niekoho presviedčať o ekológii a ďalších faktoroch, jedine cena donúti, aby začal rozmyšľať ako s ňou hospodáriť. V tomto okruhu problémov sú aj otázky poľovníctva, ktoré tu boli načrtnuté.

Drevospracujúci priemysel, okrem posledných 40 rokov u nás, nežije nikde vo svete vo vzduchoprázdne, ale je súčasťou hospodárenia v lesoch. Až v ňom dochádza k maximalizácii využitia a najmä speňaženia toho, čo 100 rokov v lese rastie. Priniesol a v súčasných dobách, keď o jeho rozvoji ďalej rozmyšľame, musí priniesť prospech aj pre rozvoj lesného hospodárstva. Nedá sa rozmyšľať o drevospracujúcom priemysle a o lesnom hospodárstve osobitne. Práve totalitný režim prísne oddelil odvetvia. Nedajte sa ľudia dezinformovať. Nie posledné dva roky, ale uplynulých 40 rokov oddeľovalo odvetvie od odvetvia, bez ohľadu na vzájomné väzby a vzťahy a tým bránilo riešiť základné problémy. To, že v lesnom hospodárstve a drevospracujúcom priemysle došlo k vzájomným rozporom, bolo zapríčinené práve riadiacimi pracovníkmi, ktorí nerešpektovali vzájomné vzťahy týchto odvetví, ktorí týmto odvetviám predpisovali úlohy, ktoré nemohli zvládnuť, lebo nemali na to dostatočné zdroje, ktorí tieto odvetvia celých 40 rokov vlastne vykorisťovali, devastovali a zapríčinili ich stav. To neboli ľudia z drevárskeho priemyslu a z lesného hospodárstva, ale pozrite sa presne, ktorí to boli ľudia a ktorí sú zodpovední za škody, ktoré sú v týchto odvetviach spôsobené.

Keď sme pripravovali program vlády, jasne sme si uvedomili, že musíme rozlišovať cieľové riešenie, ktoré z hľadiska systému riadenia bude mať svoj objekt riadenia a k tomu bude prispôsobená štruktúra riadiaceho organu, čiže vlády. Keď bude situácia vytvorená takto, iste, že aj štruktúra našej vlády zažije úplne iné zosuladenie k tým ulohám, ktoré bude riešiť.

V týchto dvoch rokoch pracujeme na navodení trhových podmienok a riešime úplne iné ulohy ako klasická ekonomika plného trhového pôsobenia. Preto naša vláda nemôže mať odkopirovanú štruktúru od klasických vlád, ktoré pôsobia v trhových podmienkach. Naša vláda štruktúru svojich orgánov prispôsobuje ulohám, ktoré máme práve v tomto období. Preto sa aj vo vláde dohodlo, že problémy budeme riešiť v takej štruktúre navrhovaných rezortov, ako boli predložené na dnešné rokovanie. Na včerajšom rokovaní ste pánovi premiérovi - a vlastne k výsledkom práce vlády za uplynulé dva mesiace - aplauzom dali určitý dôkaz, že dôverujete tomu, čo táto vláda pripravila na riešenie v nasledujúcich dvoch rokoch a spôsobu ako to chce zabezpečiť. A dnes diskutujeme o detailoch, ktoré spochybňujú prácu vlády, ktorá vlastne za dva mesiace sa nedá jednoznačne posúdiť. Takže ja by som povedal, že na celú vec sa treba pozrieť z takéhoto pohľadu.

V rezorte lesného a vodného hospodárstva sa v tomto období budú riešiť, ako sme už počuli, ekologické problémy, ale budú sa riešiť aj otázky vlastníckych vzťahov, ktoré napríklad v lesnom hospodárstve musíme len uznať. Tie existujú, vyplývajú zo zákona, len nezákonnými krokmi, prijatím vlastne dnes už protiústavného zákona v roku 1977, ktorým sa vlastníkom lesov odňali užívacie práva, sa vlastne bráni v plnom uznaní ich vlastníckych vzťahov. Čiže musíme riešiť túto otázku v lesnom hospodárstve, v

drevozpracujúcom priemysle musíme riešiť celý komplex otázok privatizácie a tie nemôžeme riešiť oddrhnute od riešenia vlastníckych vzťahov v lesnom hospodárstve. Mnohí vlastníci lesov vidia práve v tom, že budú môcť určitým spôsobom participovať aj na vlastníctve drevárskych podnikov, možnosť, že naozaj budú mať dostupné výrobky z dreva v tom teritóriu, kde žijú, že sa to nebude zase prevážať po celej republike, ako sa to robilo doposiaľ. Napríklad na previerke na Kysuciach som zistil, že sa do oblasti, ktorá je bohatá na drevo, dováža drevo z východného Slovenska. Do takýchto pomerov sme došli a tie nemôžeme riešiť oddrhnute, musíme ich riešiť previazane.

Takisto zrealizovanie ekonomiky, ktoré som spomínal. Cena vody. Viete aká je cena vody? Sú oblasti, kde neexistuje pitná voda. Ľudia nemajú pitnú vodu, čo už dnes by malo byť úplnou normou. Ale nemajú ju aj preto, lebo nie sú reálne ceny vody. Nie sú zdroje v spoločnosti na výstavbu vodných diel, na výstavbu vodovodov atď. Aj v lese je okrem dreva rad ďalších produktov, ktoré lesné hospodárstvo by vedelo využiť, ale muselo by mať na to prostriedky. Komplexné a efektívne využitie všetkých zdrojov, ako sú voda, drevo, ale aj ostatné produkty lesa, tiež musíme usmerniť a vytvoriť ekonomické nástroje, aby sme pôsobili na riadené subjekty. Budeme musieť vytvoriť nové organizačné štruktúry, ktoré budú rešpektovať nielen vlastnícke vzťahy, ale aj samosprávu obcí a miest, jej rajonizáciu - proste podnikov lesného hospodárstva a vodného hospodárstva a zosúladenie so správou obcí a miest, s jej financovaním atď. Je tu veľa takých úloh, ktoré v tomto období môžeme riešiť len na základe vzájomných vzťahov.

Za najdôležitejšie považujeme urobiť frontálnu prípravu nových riadiacich kádrov, ktoré dokážu zvládnuť tieto úlohy a budú schopné riešiť ich po novom.

Špeciálne sa diskutovalo k otázke poľovníctva. Plne uznávam a hlboko sa skláňam pred prácou poľovníkov a rybárov, ktorí v minulom období vykonali obrovsky kus práce na zveľaďovaní tejto oblasti. Lenže na druhej strane si nemôžeme zakryvať oči pred skutočným stavom, ktorý je najmä v poľovníctve. Preto sme navrhovali toto spojenie s našim rezortom? Viete, že komplexne obhospodaruujeme lesy, máme nad nimi štátnu správu. Podobne je to aj vo vodnom hospodárstve. Máme štátnu správu nad všetkými vodami. V októbri-novembri sa pripravuje zákon o vodách, zákon o lesoch. Tieto zákony sa musia zosúladiť s vlastnickými vzťahmi, s regiónmi, samosprávou obcí a miest a musia sa zosúladiť s celým riadením v jednotlivých teritóriách. Preto vo väzbe na zákony o lese a vode musia byť vypracované zákony o poľovníctve a rybárstve. S týmito zákonmi sa neuvažovalo, nikto ich nenavrhol. Mali sa pripraviť niekedy v roku 1991, prípadne neskoršie. Musíme ich však riešiť teraz, aby boli zákonné normy pre hospodárenie. Nechceme likvidovať ani poľovnícky zväz, ani rybárske zväzy, ale musíme v tom urobiť právny poriadok, ktorý bude v súlade s pripravovanými zákonmi.

Dôležité je poukázať aj na určité nešváry, ktoré boli v týchto oblastiach v minulosti. Vieme veľmi dobre, že v poľovníctve išlo o vlastníctvo guľových zbraní, ktoré bolo viazané s tým, že tam bola väčšina členov komunistickej strany a všetci veľmi dobre vieme, nemusíme si túto pravdu zakryvať, že členovia vlády, členovia ústredných politických orgánov boli najväčšími poľovníkmi. Musíme si povedať pravdu, že dnes dostávame z jednotlivých teritórií plno sťažností, že mnohí vysokí funkcionári tam ďalej voľne poľujú a že otázka, ako sa poľuje a aká je etika pri výkone poľovného práva, je stále spochybnená. V tomto smere si poľovné združenie musí urobiť poriadok, aby bolo naozaj serióznym partnerom pri tvorbe zákonov. Čiže toto si musíme povedať otvorene.

Ďalšou vecou je, viete o tom veľmi dobre, že boli prenájomné revíry za symbolickú cenu. Slovensko je vo veľmi zložitej ekonomickej situácii. Predstavte si, že poľovný revír bol prenájomný za osemdesiat halierov za hektár. Normálne hospodárenie v režijných revíroch, kde máme v našich podmienkach ocenené, koľko je asi výnos z hektára, sa pohybuje okolo 72.- Kčs. Čiže vidíte, že to bol ďalší nereálny krok.

Ďalej tu bolo už včera konštatované, že dochádzalo k vysokému poškodeniu zverou v lesoch hospodárstve, ale aj v poľnohospodárstve. Počuli ste, že úbytok drobnej zveri dávno poklesol tak, že predstavuje len 20 % z celkovej poľovnej zveri. A práve u vysokej jeleňovej zveri, ktorá spôsobuje najväčšie škody, už rozhodnutím z roku 1974, keď bola vypracovaná koncepcia rozvoja poľovníctva na Slovensku, bolo povedané, že sa jej počet musí znížiť na polovicu. Dodnes je jej viac ako dva a polnásobok oproti normovaným stavom. Môžem vám jednoznačne povedať, že pri previerke mladých porastov sa zistilo, že na niektorých miestach sú až nad 80-90 % zničené touto jeleňou zverou, tými nadmernými stavmi. Máme urobenú veľmi detailnú previerku, ktorá dokázala, že na údaje o poškodení zverou hlboko podhodnocujú, lebo tie združenia musia za poškodenie v lesoch a na poľnohospodárskych pôdach platiť úhrady. Preto na tieto údaje zámerne hlboko podhodnocujú. Môžem vám tu prečítať rozhorčený list pracovníka, ktorý celý život pracuje v lesoch hospodárstve práve na tomto úseku a hovorí: "Ako dlhoročný pracovník v lesoch hospodárstve, keď som mal v pracovnej náplni pestovnú činnosť a súčasne sa zaoberal otázkami poľovníctva, zistenie falšovania výkazov ma priam šokovalo. Aj v minulosti sa niektoré chyby v obnove a výchove lesných porastov zakryvali, avšak s tak nehoráznymi švindľami som sa doposiaľ nestretol". Do takýchto rozmerov sme dospeli. Čiže nie je to vymyslené.

Proste je to stav, ktorý musíme riešiť. Budeme to riešiť v súlade so zákonom. Budeme diskutovať s tými, ktorí predstavujú zástupcov poľovníkov a rybárov, ak sa rozhodnete, že rybárstvo by malo byť v našej pôsobnosti. Ale myslím, že všeobecne sa všetci zhodneme na tom, že nie je únosný takýto stav, aby niektorí ľudia v našej spoločnosti využívali národné bohatstvo pre seba vyťažou mierou, aby toto národné bohatstvo nebolo k dispozícii pre všetkých.

Ďakujem.
/Potlask./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem pánovi ministrovi Oberhauserovi. Do diskusie sa prihlásil minister priemyslu pán Holčík.

Minister priemyslu SR J. Holčík:

Vážené Predsedníctvo Slovenskej národnej rady
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

chcel by som veľmi krátko reagovať na niektoré diskutované príspevky ohľadne presunu farmaceutického priemyslu do ministerstva priemyslu. Dovoľte, aby som v tejto záležitosti hovoril nie ako minister priemyslu, ale ako profesionál-chemik. Som absolventom chemickej fakulty, špecializácia syntéza a technológia liečiv a preto cítim potrebu, aby som vám niektoré súvislosti vysvetlil.

Farmaceutický priemysel je súčasťou chemického priemyslu. Je to vysoko kvalifikované zhodnocovanie chemických substancií chemickými procesmi - u tých syntetických liečiv - na chemické individuá - liečivá. Analýza súčasného

stavu farmaceutického priemyslu ukázala na hlbokú stagnáciu, ktorá bola v minulosti spôsobená prave odtrhnutím, oddelením od chemického priemyslu. Riadenie Spojou v minulosti ukázalo na nedostatky, na vysokú neefektívnosť farmaceutického priemyslu. Je kuriozitou, že farmaceutický priemysel ako súčasť chemických výrob vo všetkých veľkých svetových chemických koncernoch, ako je napr. firma Bayer, firma BASF v Západnom Nemecku, CIBA vo Švajčiarsku, Rhône-poulenc vo Francúzsku je vysoko efektívny. U nás farmaceutický priemysel je dotovaný štátom obrovskou čiastkou. Preto je potrebné zvýšiť kvalitu riadenia na úrovni komplexne zamieranej na výrobnú problematiku celým aparátom, ktorým prave rezort priemyslu disponuje, nakoľko riadi chemický priemysel, a to v oblasti technologickú aj ekonomickú. Chcel by som najmä zdôrazniť - ako hovoril pán podpredseda vlády, a chcel by som podporiť jeho slová - že ide o vysoko profesionálnu činnosť, inžiniering, ktorý práve dnes má prednosť.

Zjednodušenie časti dodávateľsko-odberateľského systému: farmaceutický priemysel je prakticky zásobovaný chemickými surovinami a medziproduktami. A skutočne je trápne, že mnohé z týchto surovín a medziproduktov farmaceutický priemysel dodnes nakupoval v zahraničí, pritom sú dostupné aj u nás. Nie je pravdou, že chemický priemysel nie je pripravený tieto medziprodukty pripraviť. Ide o bežné chemické operácie pri kvapalinách, redestilácie alebo rekryštalizáciu pevných substancií, aby sa pripravil dostatočný počet týchto dôležitých vstupov do farmaceutického spracovania.

Ďalej je to spoločné riadenie výskumu a vývoja. Ako som už hovoril, všetky chemické firmy majú aj farmaceutickú výrobu ako súčasť chemickej produkcie a táto je vysoko atraktívna a lukratívna.

Na záver dovoľte jednu parafrázu. Nie staré totalitné systémy nastoľujú vo vláde Slovenskej republiky tento problém, ale naopak. Staré totalitné systémy na ministerstve zdravotníctva a vo farmaceutickom priemysle ovplyvňujú nové programové snahy slovenskej vlády o ekonomické reformy a o vysoké zefektívnenie všetkých priemyselných odvetví.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem ministrovi priemyslu pánovi Holčíkovi. Faktickú poznámku má pán minister zdravotníctva.

Minister zdravotníctva SR A. Rakus:

Zareagujem len jednou vetou. Uznávam všetko, čo tu povedal pán minister priemyslu. Napriek tomu som nepočul ani jeden natoľko konkrétny argument, ktorý by ma presvedčil o tom, že by bolo vhodné, aby bol farmaceutický priemysel presunutý. A neviem či tá poznámka o totalitných štruktúrach na ministerstve zdravotníctva bola celkom adekvátne.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

O slovo sa prihlásil predseda vlády pán Mečiar.

Predseda vlády SR V. Močigar:

Vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

dovoľte, aby som sa vám ospravedlnil za nesprávne po-
čínanie členov vlády /potlesk/. Chcem ich upozorniť, že
uznesenia vlády sú pre nich záväzné a buď budú postupovať
jednotne, alebo - keď ju nechcú rešpektovať - nemusia vo
vláde sedieť /potlesk/. Ak sa veci vo vláde vydiskutovali
a boli prijaté a schválené väčšinou hlasov, je našou po-
vinnosťou jednotne sa postaviť za uznesenia vlády a nie tu
demonštrovať svoju nejednotnosť a názorovú rozdielnosť.
Tie boli schválené väčšinou a sú platné a záväzné pre
všetkých členov. Právo rozhodnúť má parlament, nech roz-
hodne. Mali ste právo vyjadriť sa vo výboroch. Rokovania
boli ukončené. Prosím vás, nekradnite čas poslancom, ktorí
majú pred sebou dôležité rokovanie. O ostatných veciach sa
porozprávame potom.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

O slovo sa prihlásil minister poľnohospodárstva a vý-
živy pán Džatko.

Minister poľnohospodárstva a výživy SR M. Džatko:

Vážené Predsedníctvo Slovenskej národnej rady,
vážený pán premiér,
vážení členovia Slovenskej národnej rady,

v priamej nadväznosti na mnohé vynikajúce myšlienky,
ktoré tu odzneli včera a dnes, sa domnievam, že v tejto

chvíli máme a musíme byť robotníkmi a nie bojovníkmi. Mo-
jim krédom je, že ak chceme žiť v demokratickom štáte, mu-
sime sa podriaďovať názoru väčšiny, a to chcem ako rezortný
minister s plnou vážnosťou vykonávať. Lenže, a tu by som
chcel upútať vašu pozornosť na to, aby sme poučení aj tou-
to diskusiou riešili veci koncepčne.

V súvislosti s poľovníctvom nemôžem nespomenúť opráv-
nenú požiadavku poľnohospodárov z tých oblastí, kde lesná
zver napácha značné škody, aby sme mali záruku, že úrodu
budú zbierať poľnohospodári a nie zver a ako sme svedkami,
aj vzťahujúci sa rozkrádači majetku.

Ak akcentujem, že potrebujeme viac času na koncepčnú
prácu, nemôžem nespomenúť v našich podmienkach nebyvalé a
katastrofálne sucho. Nemôžem nespomenúť, že to bude mať
dopad v živočíšnej výrobe so všetkými možnými dôsledkami
na trh spotrebiteľa. Je otázne, či môžeme vykonať účinné
opatrenia za deň alebo za krátky čas už aj preto, že sme
v období intenzívnych príprav a schvaľovania celoštátneho a
slovenského variantu ekonomickej reformy v poľnohospodár-
stve. Žiaľ, sme svedkami aj toho, že niektorí, či už neve-
domo alebo snáď aj tendenčne dezinformujú našich obyvate-
ľov. Predpokladám, že o týchto závažných otázkach budeme
podrobnejšie diskutovať pri prerokovávaní zákona o pôde, o
jej využívaní, o evidencii nehnuteľností v nasledujúcich
obdoboch.

Ak by poslanci Slovenskej národnej rady chceli o
týchto a o iných otázkach osobitne diskutovať, veľmi
ochotne prijem akékoľvek pozvanie a ako ste svedkami,
pôjdem do každého regiónu Slovenska. Spomínam to preto,
aby som opätovne podporil myšlienku ustanovenia poľnohos-
podárskeho výboru Slovenskej národnej rady, alebo aspoň
komisie pre poľnohospodárstvo, ktorý by bol skutočne veľ-
kým pomocníkom pri odstraňovaní mnohých zdanlivých nejas-
ností.

Vážny pán predseda,

vážni členovia Slovenskej národnej rady,

ak hovoríme o Slovensku, snažíme sa poznať a riešiť konkrétne otázky a problémy, ktoré sú nielen v myšliach, ale aj v dennej realite nášho ľudu. Snažíme sa urobiť všetko, aby sme ideály našej revolúcie nezastieňovali tým, čo sme v novembri odsúdili.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem pánovi ministrovi Džatkovi. Z členov vlády sa ešte do rozpravy prihlásil pán minister Húska.

Predseda Úradu pre správu a privatizáciu
národného majetku A. M. Húska:

Vážené dámy a páni,

vážená Slovenská národná rada,

pretože sa bude chýliť k posudzovaniu predloženého návrhu kompetenčného zákona, chcel by som zdôrazniť, aby ste sa na ten návrh dívali ako na komplexný návrh, aby ste podľa možnosti zobrali vážne navrhovaný tvar vlády, ktorej ste prejavili dôveru. Myslím si, že rokovanie zástupcov vlády v Trenčianskych Tepliciach preukázalo, že táto vláda chce hájiť záujmy Slovenska a že mieni dôsledne vykonať celú ťažkú, bolestivú operáciu prechodu do trhového hospodárstva.

Preto by som navrhoval, aby ste riešenie prijali v takom takom tvare, v akom ho vláda predložila, aby ste aj vládne postupy vnímali ako určitý medzitur pochodového

sonkupačia, ktoré nie je bezprostredne cieľovým riešením, ale ktoré musí uskutočniť určité preskupovacie opatrenia. Aby ste ich videli vo vzájomnej previazanosti, pretože si musíme rozumným spôsobom rozdeliť adaptačnú energiu. Nemáme jej totiž nazvyš už aj preto, že celú debatu o tom, či rýchlo, radikálne alebo nie, sme ušetrili tým, že šok naozaj prišiel, prišiel zvonku, a my musíme na tento šok rýchlo, radikálnym spôsobom reagovať. Preto by som odporučil, aby mali dôveru aj pani poslankyne a páni poslanci, aj určitú citlivosť, ekologickú citlivosť, sociálnu a ekonomickú citlivosť, že vláda hľadá naozaj správne riešenia.

Napríklad pri vcelku mnohých správnych myšlienkach pána Sabu, pokiaľ išlo o charakterizovanie potrieb, by som rád upozornil, že v niektorých oblastiach išlo vlastne o slovné nedorozumenie. Bol proti tomu, aby existovalo ministerstvo hospodárskej stratégie a žiadal, aby bolo vytvorené ministerstvo stratégie alebo udržateľného rozvoja. A ja môžem na to odpovedať: veď o to práve išlo. Ministerstvo hospodárskej stratégie je v podstate ministerstvo, ktoré vlastne predstavuje možné alternatívy hľadania udržateľného rozvoja. Toto je vlastne zmysel - hľadanie možných alternatív v medziach možného.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem pánovi ministrovi Húskovi. Vážené poslankyne, vážení poslanci, do rozpravy sú ešte písomne prihlásení dvaja poslanci, poslanec Hudec a poslanec Sabo. Navrhujem, aby sme týchto dvoch poslancov ešte vypočuli a potom rozpravu ukončili. Po týchto dvoch vystúpeniach budeme o mojom návrhu hlasovať. Teraz vystúpi pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec

Volám sa Ivan Hudec, som za komunistickú stranu v západoslovenskom kraji.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážené predsedníctvo,
vážená vláda,

možno ma aj trochu mrzí, že som teraz vstúpil do rokovania vlády, ale nemá na nič robiť. Musím povedať, že zo všetkých vystúpení sa mi zdali zmysluplné iba dve, a to vystúpenie pána ministra zdravotníctva a pána predsedu vlády /potlesk/.

Ak dovoľíte k princípu nášho rokovania: my sa vo výboroch návrhmi nezaobráame zbytočne, nediskutujeme tam ako laici. Keď prijmeme nejaké zásadné rozhodnutie, ktoré je v uznesení a ktoré sa objaví v materiáli, tak asi je niečím zdôvodnené. To, že sa tu niekto domnieva, ako narábať s niektorým priomyslom, či ho dať do iného rezortu a argumentuje tým, že aj tak bolo neschopné, hoci boli staré neschopné ekonomické podmienky, keď bolo v inom rezorte, takíto bude neschopné. Osobne si myslím, že keď minister zdravotníctva vysloví vážne obavy o zdravotný stav nášho obyvateľstva a argumentuje to, tak ho treba prijať. Tu nemôže niekto argumentovať demagogicky, prepáčte pán podpredseda vlády, a miešať citróny s liekmi. To nie je argument. Vy ste ma presvedčili presne o opaku.

Mnohé z tých návrhov, ktoré výbory predložili a ktoré sú zhromaždené v tomto materiáli, sú naozaj závažné. Myslim si, že ani jeden z nich nemožno obísť bez toho, že by sme o nich nehlasovali. Nikto nespochybňuje kompetenciu

našej vlády a naša vláda, nenahnevajte sa pán minister Oberhauser, nebude tu len vytlieskaná. Občas k nej budeme mať aj pripomienky, na to sme tu. Takisto si myslím, pán minister Húška, že nemožno argumentovať dôverou vláde tým, že budeme diskutovať o niektorých konkrétnych veciach, o ktorých si myslíme, že diskutovať musíme. Veď predsa my chodíme medzi ľuďmi a tí ľudia nám kladú na srdce niektoré veci.

Výbor pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport vyslovil niekoľko závažných pripomienok, ktoré sa akosi vytratili z definitívneho návrhu, ktorý predniesol pán predseda ústavnoprávneho výboru. Nevieť akým právom a prečo. Podobný problém ako je s farmaceutickým priemyslom, je aj s priemyslom tlačiarenským. Slovenská literatúra je v stave ohrozenia. V tomto pléne sedia najmenej traja spisovatelia. Každý jeden z vás to potvrdí. Ak si niekto myslí, že tlačiarne budú prosperovať pod rezortom priemyslu a nebudú prosperovať pod rezortom kultúry, tak nech mi dokáže dôvody tohto tvrdenia. Pre slovenskú literatúru je nezbytné dôležité, aby vedela vôbec zachovať svoju existenciu.

Páni poslanci a pani poslankyne, uvedomme si, že všetky návrhy, ktoré vzišli z rokovaní výborov, naozaj majú svoju váhu. Nikto z nás nie je proti radikálnym reformám. Každý z nás chápe ozdravné opatrenia a ciele našej vlády. Len si uvedomme, že sme v prechodnom období a nemôžeme si dovoliť, aby nám vďaka týmto ideálom niekto zomrel, alebo aby nám prestali vychádzať slovenské knihy.

Ďakujem veľmi pekne za porozumenie.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem poslancovi Hudcovi. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán minister Oberhauser.

Minister lesného a vodného hospodárstva SR: V. Oberhauser:

Ak dovoľíte, mám faktickú poznámku na adresu pána poslanca Hudca. Chcel by som povedať iba toľko, že som kedýkoľvek k dispozícii pre vysvetlenie otázok, ktoré sa týkajú ministerstva lesného a vodného hospodárstva. Nikto ma však o to nepožiadaval.

Ďakujem.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Vystúpi pán poslanec Brestenský.

Poslanec R. Brestenský:

Vážený pán predsedaajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

prepáčte, že vás zdržujem, ale domnievam sa, že rokovať o zákone, ktorý je v prvom rade veľmi podstatný, aby vlastne to, čo sa chystá, bolo kompetenčne dané tým, ktorí to chystajú - a predsa všetci sme povedali, že s tým súhlasíme - takýmto spôsobom nie je veľmi rozumné. Faktom je, že predkladaný návrh zákona nie je najideálnejší, či spôsobom spracovania, holduje v niektorých detailoch, ale k tomuto vlastne nikto nehovoril. Hovorilo sa vždy o nejakom malom úzkom probléme. Z toho teda vyplýva, že komplexne ten návrh zákona vyzerá byť dobrý. Svoju energiu tu vy-

bijame na malých detailoch, na obdobie jedného prípadne dvoch rokov.

Domnievam sa, že máme kedykoľvek právo dať návrh na zmenu tohto zákona a brať kompetentných na zodpovednosť, že to neroešia tak ako je to treba. Predsa keď to zoberieme v globále, v podstate je jedno, či poľovníctvo patrí jednému alebo druhému rezortu, pretože ak tento rezort bude robiť také zásahy - a to je jedno či jeden alebo druhý - ktoré budú v neprospech vecí, tak sa budeme musieť spýtať prečo. A tí, ktorých sa máme pýtať, sedia tu. Takisto, pokiaľ ide o farmaceutický priemysel, predsa v podstate nezáleží na tom, ktorému rezortu to patrí. Záleží na tom, či sa robia alebo nerobia lieky. Na naopak, keď to preradenie bude, domnievam sa, že nedostatok liekov nebude riešiť rezort, ale ho bude musieť riešiť vláda. Príslušný minister rezortu to musí predložiť na rokovanie vlády a musia sa hľadať dôvody a riešenie. Nebude sa to riešiť pod pokrievkou rezortu.

Takže domnievam sa, že ďalšia rozprava k detailom v tomto zákone je strácanie času. Názory na detaily sa aj tak tu nezjednotia, pretože tieto názory vyplývajú z rôznych informácií, z rôznych skupín a z rôznych častí našej spoločnosti. Domnievam sa, že návrh, aby sme o zákone hlasovali, je opodstatnený.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ako posledný v rozprave pred hlasovaním o ukončení rozpravy vyntúpi poslanec Sabo.

Poslanec P. Gabo:

Vážené pani poslankyňa,
vážení páni poslanci,

nemôžem súhlasiť s názorom predchádzajúceho rečníka, pretože sa domnievam, že každý celok sa skladá z častí. To znamená, že to, či prijmeme dobrý zákon, závisí od toho, aké budú jeho časti.

Chcel by som sa dotknúť vystúpení, ktoré sa zaoberali otázkou zrušenia ministerstva pre hospodársku stratégiu. Včera som spomínal, že toto ministerstvo je úzko koncipované, pretože vôbec nezahŕňa kritériá ochrany prostredia. To by musel byť nejaký interdisciplinárny inštitút, ktorý by mapoval komplexný vývoj. A to bol dôvod. Nám nešlo o zrušenie nejakého ministerstva pre stratégiu, ale rozšírenie jeho podstaty, aby postihol vývoj v celej komplexnosti.

Ďalšia poznámka sa týka cenového úradu. Cenový úrad podľa informácií, ktoré boli publikované v Národnej obrode, majú dokonca vo Švajčiarsku, v krajine s rozvinutým trhovým hospodárstvom. My sa nemôžeme porovnávať s Japonskom, ktoré má stabilizované hospodárstvo. Naše hospodárstvo je rozvrátené a v podstate ľudia sa dnes najviac obávajú nezamestnanosti, obávajú sa toho, že sa roztočí inflačná špirála. A tento návrh na zriadenie úradu pre kontrolu cien alebo Slovenského cenového úradu vychádzal z toho, aby sa práve táto inflačná špirála kontrolovala, aby sa neroztáčala, to znamená smerovala k tomuto.

Ďalej by som sa dotkol vystúpenia pána ministra Oberhausera. Práve v návrhu na oddelenie drevosporacujúceho a nábytkárskeho priemyslu z ministerstva vodného a lesného hospodárstva sa smerovalo k tomu, aby prácu pri pestovaní

a hospodárení v lesoch neurčovali dominantné ekonomické kritériá. Vychádzame z toho, že lesy majú oveľa dôležitejšie mimoprodukčné funkcie, ktoré boli dlho zaznávané a práve preto, keď vyjmeme pôsobenie imisii, sa ocitli v takom katastrofálnom stave v akom sú. Nebudem opakovať to, ako sú lesy poškodené. Ide nám o to, aby nedominovali úzko koncipované kritériá, aby sa nestalo že nám nábytkársky priemysel síce bude zarábať, ale o to viac budeme musieť platiť na zdravotníctvo, pretože budeme mať horšie životné prostredie.

Podporujem stanovisko pána poslanca Húsku a dávam návrh, aby sme o jednotlivých bodoch, o jednotlivých tých pripomienkach hlasovali samostatne. Pokiaľ ide o pripomienky ohľadne ochrany pôdy a lesov, máme ich presne naformulované. Potom by som si ich dovoľil predniesť. A samozrejme, dávam ako pozmoňujúci návrh, aby sme hlasovali aj o zriadení osobitného cenového úradu. Zdôrazňujem, že to je úrad, ktorý je zameraný práve na toto prechodné obdobie, na zabránenie vzniku inflačnej špirály.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Na záver sa ešte hlási predseda vlády pan Mečiar. Dávam mu slovo.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

« Veľkým záujmom som si vypočul všetky názory, ktoré boli tlmočené k vládnomu návrhu zákona, ktorým upravujeme

kompetenčné vzťahy. Neexistoval žiaden zákon, ktorý by tieto vzťahy upravoval. Prvýkrát sa ich pokúšame formulovať tak, aby boli platné na určité prechodné obdobie. Sústava orgánov tak ako bola navrhnutá, nie je definitívna, je v pohybe a predpokladám, že vláda v priebehu dvoch rokov vystúpi najmenej dva až trikrát s návrhmi na zmenu tohto zákona, i kompetenčných vzťahov.

Priebeh terajšej diskusie ukazuje, že sme sa asi nepochopili. Zámerom vlády sú dve skutočnosti: prvá - redukovať počet centrálnych orgánov, čo sa nám nie dosť dobre darí. Naopak, protinávhrhy poslancov sú na zriadenie ďalších. Môžem povedať, že evidujem 17 návrhov na zriadenie centrálnych orgánov štátnej správy. Kto to bude platiť? Ľudia, ktorí budú musieť na to lažko robiť? Je to účelné?

Pokiaľ ide o diskusie o odvetviach, smeroch atď., našim zámerom je zlikvidovať odvetvový systém riadenia ekonomiky. Tento zámer uskutočňujeme cieľavedome a systematicky ho pripravujeme. Vláda musí v štátnej správe urobiť tri kroky. Prvým krokom je delimitovať riadenie odvetví z centrálnych (federálnych) orgánov. Preberáme strojárstvo, rudné baníctvo, magnézit, elektroniku, chceme prevziať uhoľné baníctvo, energetiku a ďalšie. Všetky tieto činnosti prechádzajú na ministerstvo hospodárstva. Práve fakt, že dochádza k tejto delimitácii, vedie k tomu, že sme spomalili presun odvetvového riadenia z ministerstiev do sféry ministerstva hospodárstva.

Konkrétne ide o to, čo ste kritizovali. Drevospracujúci priemysel nemá čo robiť u lesov. To je pravda, ale ešte tam určitý čas musí byť, pretože ak by sme ho presunuli okamžite, tak celú sústavu vzťahov nezvládneme, v celej riadiacej sfére vznikne chaos. To isté sa týka napríklad farmaceutiky, i niektorých ďalších odvetví, o ktorých

tu bola reč. Súhlasím s tým, že musíme urobiť centralizáciu, ale nemôžeme to zvladnúť dnes. To isté je s polygrafiou. Preto prosím, aby ste rešpektovali stav, že ideme cestou postupných krokov. Program, ktorý predkladáme, je možný k dnešnému dňu, ale namal by byť pravdivý o rok. Tam by sme mali byť už o niečo ďalej.

V diskusií boli vznesené pripomienky týkajúce sa zmien v riadení akadémie vied. Keď som mal rokovanie so zástupcami akadémie vied a vysokých škôl, dospeli sme k nasledovným záverom: riadenie vedy na Slovensku bude vykonávať vláda. Jednotlivé činnosti sa rozdelia tak, že hospodársku stratégiu a vôbec cieľové programy vedy bude vytyčovať ministerstvo pre hospodársku stratégiu, financovanie osobitným fondom bude zabezpečovať ministerstvo financií, štátnu správu na useku vedy bude zabezpečovať ministerstvo školstva. Na tejto debате nebol vznesený jediný konštruktívny argument, ktorý by vyvrátil tento systém. Ďalej sme sa dohodli, že sa pri vláde zriadi Vládny výbor pre vedu na čele s podpredsedom Kučerákom - včera sme práve o týchto otázkach rokovali - a že sa zavedie tzv. grantový systém, ktorým sa financovanie vedy zmení na úplne iný systém. Takto sme z vlády odišli dohodnutí. Som preto prekvapený, že pracovníci akadémie vied bez toho, aby informovali predsedu vlády, že tieto závery neprijímajú, pokračovali v jednaní na Slovenskej národnej rade a zrejme o tom, čo sa dohodlo vo vláde, neinformovali. Nepovažujem tento krok za korektný.

Ďalej nepovažujem za správny návrh, ktorý tu bol predložený, ktorý hovorí, že ministerstvo školstva má vykonávať správu vedy na vysokých školách. Veda sa netvorí len na vysokých školách, tvorí sa aj v akadémii vied, aj v iných inštitúciách a tie sa z celého systému vzťahov dostali preč. Zodpoveda to presne tomu, o čom nás presvieča-

ju niektorí pracovníci akadémie vied, že vláda je na to, aby dávala pre vedu peniaze, ale nestarala sa o to, čo sa tam robí. Tak toto žiadna vláda prijať nemôže. Ak by sme boli spokojní s dnešným systémom vedy, tak dovoľte, aby som vám povedal niekoľko čísiel. Napríklad na milión ľudí má Česko-Slovensko 4 120 pracovníkov vo vede, Rakúšanov len niečo cez tisíc. Západní Nemci majú polovicu, presnejšie je to 2 350. A kde sú výsledky? Tak štát má tým vrecom, z ktorého budú tieť peniaze a nebude sa starať o to, čo sa vráti naspäť? Koľko tieto vedecké inštitúcie vyprodukovali za posledné obdobie a pomohli rozvoju spoločnosti? Stále sa tu ukazuje akási reťaz, kde akademici hovoria, že prax nemá záujem o naše výsledky, prax hovorí - akadémia nemá vstupny, ktoré by sa mohli kupovať a za drahé peniaze musíme to isté, do čoho u nás investujeme vo vede, kupovať inde.

Vyzvali sme akademickú obec, aby pristúpila k sebaočiste. Je to ťažký krok. Chceme veriť, že ho zvládne, ale chceme jej pomôcť. Preto Výbor ľudovej kontroly pôsobí v akadémii vied. Jeho zistenia o spôsobe hospodárenia s finančnými prostriedkami a o tom, ako si niektorí zabezpečovali príjmy, sú katastrofálne. Ak dnes akadémia vied chce takýmto spôsobom uniknúť spod správy štátu, to nie je preto, že ju chceme riadiť. To je preto, že štát musí mať inštitucionálny systém, ktorý bude zabezpečovať jej rozvoj vôle.

Dostali sme návrh zákona o akadémii vied, aby sme ho predložili Slovenskej národnej rade. Nepredložíme ho, pretože prioritné sú pre nás záujmy vedy ako celku. Štát možno bude financovať i vedca súkromníka, pokiaľ bude dávať garancie, že dá lepšie výsledky ako akadémia. Štát bude financovať výskumné ústavy rezortov alebo podnikov, ak bude garancia, že dajú lepšie výsledky ako akadémia. Akadé-

mia musí vstupovať do konkurenčných vzťahov a ostatnými ako rovnocenný partner vo vedeckej obci a preukazovať, že je lepšia prácou a výsledkami. Ak to nepreukáže, sama rozhodne o svojej existencii. Preto i vláda zastáva názor, že prioritou musí byť zákon o vede a až keď budeme mať vybudovaný systém riadenia vedy ako celku, budeme prijímať zákony o čiastkových činnostiach a úpravách. Nie je náhodou, že akademická obec má i v pléne toľkých zástancov, ktorí majú tieto názory, ale chcel by som povedať, že existujú aj iné názory. Vychádzajúc z tohoto a preto navrhujeme predložený systém riadenia a správy.

Nikto nechce vede ublížiť, ale nemôžeme trpieť ani stav, že vedecká obec je dnes tá, kde sa staré štruktúry najviac zakonzervávajú. Vedecká obec vynaložila obrovské úsilie, aby zmenila návrhy vlády, ktoré smeruju k uznosi-
niam, ktoré by zabezpečovali výkon štátnej správy voči akademii vied. Keby vynaložili také úsilie na to, aby pomohli predsedovi vlády riešiť dozreté problémy, o čo som ich toľkokrát prosil, bol by som im veľmi vďačný. Ale to nevidím. Túto druhú stránku badať veľmi jednoznačne. Až veda má svoje problémy, až veda je spoločenským problémom, vláda nemôže byť k nej ľahostajná a musí zabezpečovať jej správu. Správa bude najlepšia tá, kde je koncentrácia. Ministerstvá pre vedu na svete majú len dve vlády. Vo všetkých ostatných alebo v drvivej väčšine sú to ministerstvá školstva. Preto sme prevzali skúsenosť pre riadenie vedy ako celku. Budú tam musieť zavládnúť veľmi tvrdé konkurenčné vzťahy, i veľmi tvrdé trhové mechanizmy, ktoré sa nedajú plne aplikovať na základný výskum, ale na odvetvové riadenie áno.

Ďalej pokiaľ tu bola diskusia o tom, že nech existuje Slovenská komisia pre vedecké hodnoty, no nech existuje, ale o čom bude rozhodovať? Veď sme predsa všetko rozhod-

vanle o vedeckých hodnotiach zákonom zobrali. Nevyriešený zostal len veľký doktorát, tam je diskusia, či ešte zostane alebo neexistuje. Ostatné je v právomoci vysokých škôl, tam sú dané tituly, kto má koho právo menovať. Tak prečo máme zriaďovať ešte komisiu, ktorá bude sasaňovať do kompetencie niekomu, kto to robí podľa iného zákona, ktorý bol nedávno schválený?

Tiež bola sporhybnená existencia úradu vlády ako centrálného orgánu. Situácia je smiešna v tom, že úrad vlády vykonáva akty v oblasti štátnej správy, v príprave zasadnutia predsedníctva vlády, riadi iné inštitúcie. A zistili sme, že v starom systéme to bolo zabezpečené tak jednoducho, že ho zabudli vôbec právne ustanoviť. Takže my vlastne ako inštitúcia právne neexistujeme. Nemali sme podľa zákona právo na pečiatku, ani na nič, lebo úrad vlády nikto nezriadil. Ministri to nemôžu, lebo to je viac ako ministerstvo, Slovenská národná rada to neurobila. Tak ako ten rozpor odstrániť? Takže preto prosíme o faktické uznanie situácie, ktorá v tomto smere vznikla.

Ďalej pokiaľ ide o poľovníctvo, tu bolo strašne veľa o tom hovorené. Vo vláde sme rozmyšľali o tom, že to u poľnohospodárov nejde, skúsime to načas u lesákov, či to pôjde. Ani tam nemám záruku, že to pôjde lepšie, ale skúsime aspoň systémovú zmenu, aby to pomohlo zlepšiť hospodárske vzťahy. Je vecou poľovníckych združení, ako sa vysporiadajú i so svojou členskou základňou. Do toho im vláda hovoriť nebude. Povedzme si pravdu, že v poľovníckych združeniach sú India, ktorým oprávnené hovoria, že sú to ozbrojení brigádnici, ktorí robia, majú malú vyťaženosť a podobne. Ale kto ovláda tie lepšie revíry? Koľko tam je pozastavených bývalých funkcionárov, ktorí dodnes žijú dobre a ani sa tak po tých lesoch nenamáhajú. Koľko tam je bývalých príslušníkov štátnej bezpečnosti, koľko bývalých

príslušníkov, vynikajúcich dôstojníkov verejnej bezpečnosti, ktorí opustili jej rady? Tieto zmeny sa netýkajú poľovného zväzu? Prečo sa obyčajný smrteľník nemôže stať členom týchto združení? Existujú ľudia, ktorým spoločenská úcta patrí naďalej a oprávnené túto činnosť ďalej vykonávajú. Ale treba sa pozrieť aj na to, či niektorým z tých, ktorí kričia "pomoc, bude zle s poľovníctvom", nebude rozkvitať na iných princípoch. Možno, že sa členská základňa zmení v tom smere, že bude zle s niektorými osobami.

Ďalej tu ešte boli spochybnené niektoré otázky, ktoré súvisia s ministerstvom telovýchovy a športu. Neodporúčam túto vec dnes vysvetliť. My nemáme dnes vysporiadané základné vzťahy medzi štátom a spoločenskými organizáciami, či bude robiť štát vrcholový šport alebo šport všeobecne a aké bude systémové zariadenie spoločenských dobrovoľných telovýchovných organizácií vo vzťahu k štátu. Keď sa táto vec vyjasní, vráťme sa k nej znovu. Ale je rozdiel robiť vrcholovú reprezentáciu a je rozdiel robiť masový šport. To sú úplne iné princípy, iné základy. Aj keď sa to všetko nazýva športom, predsa len je tam obrovský rozdiel. Kto to dnes chce všetko riadiť rovnako, tak to pokazí. Prosím, dajte nám čas, aby sme túto vec premysleli.

Ďalej pokiaľ ide o farmaceutiku, polygrafiu a podobne, už som svoj názor povedal, ako by to malo existovať. Nie som za to, aby vznikol nový cenový orgán. Ministerstvá lesného a vodného hospodárstva budú zlúčené. O tom rozhodnete vy sami. Podmienka je, že drevárstvo z lesného a vodného hospodárstva odíde, ale nemôžeme to urobiť dnes. Nedá sa to. Je toho strašne veľa a s najväčšou námahou zabezpečujeme, aby na štátna správa všade udržala. Buďte tak dobrí, zvážte, čo sme hovorili, keď budete rozhodovať o jednotlivých bodoch. Je to vaše rozhodnutie, ku ktorému budete mať úctu, ale prosím, skuste porozmýšľať o tom, či v

zmysle koncepcie, ktoru razíme, predsa len nemáme tiež trochu pravdy a nemohlo by to byť robené i trošku inak.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

predkladám návrh na ukončenie rozpravy. Robím to preto, lebo si myslím, že máme spoločný názor v tom, že už včera a najmä dnes sa neobjavili kvalitatívne nové pohľady na prerokovaný návrh zákona a myslím si, že by bolo správne túto rozpravu ukončiť. Najprv sa prezentujeme!

/Prezentovalo sa 135 poslancov./
Kto je za ukončenie rozpravy?
/Za návrh hlasovalo 135 poslancov./
Kto je proti?
/Nikto./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Nikto./
/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem. Myslím, že to bolo prvýkrát, že sme sa zhodli na jednej otázke. Ešte by som sa rád opýtal podpredsedu vlády pána Zászlósa, či sa chce vyjadriť k rozprave.

Podpredseda vlády SR G. Zászlós:

Nie.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Žiada si slovo spoločný spravodajca výborov pán poslanec Sečanský.

Poslanec M. Sečanský:

Nie.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Vyhlasujem rozpravu o platom bode programu za skončenú. Teraz pristúpime k hlasovaniu a schvaľovaniu jednotlivých pozmeňujúcich návrhov.

Výbory Slovenskej národnej rady navrhli k vládnomu návrhu zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky úpravy, ktoré sú obsiahnuté v spoločnej správe. Pripomínam, že je to tlač SNR č. 18a.

Vychádzajúc z prednosennej spoločnej správy výborov Slovenskej národnej rady k tomuto vládnomu návrhu zákona spoločným spravodajcom pánom Milanom Sečanským, ako aj z rozpravy, ktorá odznela k tomuto vládnomu návrhu zákona, odporúčam, aby sme pomocou tlačítka hlasovali najprv o pozmeňujúcich úpravách.

Ako o prvom pozmeňujúcom návrhu budeme hlasovať o návrhu, ktorý je uvedený v spoločnej správe pod bodom č. 3. Hlasovať budeme o tých návrhoch, ktoré sú sporné. O návrhoch, na ktorých sa zhodli všetky výbory, budeme hlasovať an blok. Návrh číslo 3 je sporný, resp. navrhol ho iba jeden z výborov - Ústavnoprávny výbor Slovenskej národnej rady.

Pozmeňujúci návrh oproti vládne mu návrhu znie: "Z Ministerstva pre hospodársku stratégiu Slovenskej republiky a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky vytvoríť jeden ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky."

Prosim, aby sme sa predstavili.

/Predstavilo sa 129 poslancov./

Kto je za pozmeňujúci návrh, ktorý je uvedený pod bodom číslo 3?

/Za návrh hlasovalo 42 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 83 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 4 poslanci./

Zisťujem, že pozmeňujúci návrh uvedený v spoločnej správe pod bodom č. 3 nebol schválený. Ostáva v platnosti pôvodný návrh.

Teraz dávam hlasovať o druhom pozmeňujúcom návrhu, ktorý je uvedený pod číslom 6. Ide o návrh, aby názov ministerstva financií bol upravený na ministerstvo financií a cien.

Najprv sa budeme predstavovať.

/Predstavilo sa 130 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 32 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 87 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Zisťujem, že pozmeňujúci návrh, ktorý je uvedený v spoločnej správe pod bodom číslo 6, nebol schválený.

Protí pozmeňujúci návrh je uvedený v spoločnej správe pod bodom číslo 8.

Najprv sa budeme prezentovať.

/Prezentovalo sa 129 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 18 poslancov./

Kto je proti?

/Protí návrhu hlasovalo 102 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Zisťujem, že návrh uvedený v spoločnej správe pod bodom číslo 8 nebol schválený.

Teraz budeme hlasovať o ďalšom pozmeňujúcom návrhu, ktorý je uvedený pod bodom číslo 9. Návrh znie: "Riadením Slovenskej komisie pre životné prostredie poveriť podpredsedu vlády Slovenskej republiky."

Najpr sa budeme prezentovať.

/Prezentovalo sa 133 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 46 poslancov./

Kto je proti?

/Protí návrhu hlasovalo 81 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov./

Zisťujem, že návrh uvedený v spoločnej správe pod bodom číslom 9 nebol schválený.

Ako platý pozmeňujúci návrh predkladám návrh, ktorý je uvedený v spoločnej správe pod bodom číslo 12. To znamená, že sa navrhuje vypustiť z pôsobnosti ministerstva

príemyslu polygrafický priemysel a pôsobnosť v tejto oblasti presunúť do pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Najprv sa budeme prezentovať.

/Prezentovalo sa 134 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 43 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 81 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Zisťujem, že pozmeňujúci návrh nebol schválený.

Ďalší pozmeňujúci návrh je uvedený pod bodom číslo 13. Navrhuje sa explicitne stanoviť kompetenciu, teda upresniť kompetenciu pokiaľ ide o povinnosť ochrany lesov a povinnosť kvalitatívnej a kvantitatívnej ochrany pôdy. Navrhoval to Výbor Slovenskej národnej rady pre životné prostredie a ochranu prírody.

Najpr sa budeme prezentovať.

/Prezentovalo sa 130 poslancov./

Kto je za?

/Za návrh hlasovalo 58 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Zisťujem, že pozmeňujúci návrh nebol schválený, takže ostáva v platnosti pôvodný návrh.

Budeme hlasovať o siedmom pozmeňujúcom návrhu, ktorý je uvedený pod bodom číslo 14. To znamená, že sa navrhuje vypustiť z kompetencie ministerstva lesného a vodného hospodárstva drevársky a nábytkársky priemysel, priemysel celulózy a papiera a presunúť do pôsobnosti ministerstva priemyslu.

Najprv sa budeme prezentovať.

/Prezentovalo sa 136 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 51 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňujúci návrh nebol schválený. Ostáva v platnosti pôvodný návrh.

V poradí ôsmy pozmeňujúci návrh je obsiahnutý v bode číslo 15. Chcem upozorniť, že hlasovanie k tomuto pozmeňujúcemu návrhu ovplyvní podmienky pre hlasovanie k návrhom uvedeným pod číslami 21, 23, 25 a 26. Hlásí sa pán poslanec Majer.

Poslanec J. Majer:

To sú rôzne veci, nemožno o nich hlasovať naraz.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Hlasujeme najpr o prvej úprave a pokiaľ táto nebude schválená, nebude potrebné hlasovať o druhej a tretej úprave.

Prosím, predstavujeme sa.

/Prezentovalo sa 134 poslancov./

Kto je za?

/Za návrh hlasovalo 66 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol schválený a zostáva v platnosti pôvodný návrh. To znamená, že nie je potrebné hlasovať o druhej a tretej úprave v tomto bode.

Poslanec R. Hamerlik:

Žiadam opakovat hlasovanie, pretože bola dvakrát prezentácia s rôznymi výsledkami.

Poslanec P. Čnáky:

Podporujem nové hlasovanie, pretože bola dvakrát uvedená prezentácia, čo mohlo poslancov pomyliť.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Prijímam pozmeňujúci návrh. Budeme hlasovať o tom, či budeme opakované o tomto bode hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 134 poslancov./

Kto je za to, aby sme zopakovali predchádzajúce hlasovanie?

/Za návrh hlasovalo 52 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov./

Poslanec L. Fogaš:

Hlasovanie bolo opäť zmetkové. Bola tam dvakrát prezencia. Zaprezentovali sme sa a vy ste sa pýtali, kto je za. A opäť tam bola prezentácia. Treba to zopakovať pomaly. Myslím, že nie je žiadnym problémom zopakovať to ešte raz.

Podpredseda SNR. J. Nagy:

Opakujeme hlasovanie o tom, či budeme hlasovať znova.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 133 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 62 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 2 poslanci./

Zisťujem, že návrh neprešiel. To znamená, že zostáva v platnosti pôvodný výsledok hlasovania.

Ako ďalší pozmeňujúci návrh je uvedený v bode č. 17.

Poslanec J. Prokeš:

V bode 15 sú ďalšie alternatívy, ktoré ste vynechali a o ktorých musíme hlasovať.

Podpredneda SNR J. Nagy:

Vraciame sa k bodu číslo 15, k druhej úprave. Druhá úprava znie: "Pre výkon štátnej správy v oblasti školstva, telovýchovy, športu a mládeže zriadí tieto orgány: po prvé - Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, po druhé - Ministerstvo športu a telovýchovy Slovenskej republiky a po tretie - orgán pre riešenie otázok mládeže.

Prosím, aby sme sa predstavili.

/Predstavilo sa 135 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 21 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 105 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Zisťujem, že druhá úprava v bode číslo 15 nebola schválená.

O tretej úprave nebudeme hlasovať, lebo by to bolo v rozpore s prvou úpravou, ktorú sme odhlasovali, resp. prvý návrh neprešiel. To znamená, že nemôžeme hlasovať ani o tretej úprave.

Prechádzame k bodu číslu 17 a budeme hlasovať o tom, či sme za doplnenie textu "a pre evidenciu súkromného podnikania".

Najprv sa budeme predstavovať.

/Predstavilo sa 133 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 117 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Zisťujem, že návrh uvedený pod bodom číslo 17 bol schválený.

Ďalej budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu, ktorý je uvedený pod číslom 18. Je to návrh, aby sa v § 17 odsek 2 slovo "zapojenie" nahradilo slovami "vytváranie podmienok".

Najprv sa budeme prezentovať.

/Prezentovalo sa 131 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 45 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov./

Zisťujem, že pozmeňujúci návrh, ktorý je uvedený pod bodom číslo 18, nebol schválený.

Ako posledný pozmeňujúci návrh je uvedený pod číslom 20, t.j. k § 19. Navrhuje sa do Ministerstva kontroly Slovenskej republiky začleniť pôsobnosť všetkých inšpekčných služieb.

Budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 135 poslancov./

Kto je za návrh.

/Za návrh hlasovalo 30 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 95 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Zisťujem, že pozmeňujúci návrh uvedený pod číslom 20 k § 19 nebol schválený.

Vážané poslankyne,
vážení poslanci,

Ďalej budeme hlasovať o tých úpravách, ku ktorým sa-
užali viaceré výbory Slovenskej národnej rady rovnaké sta-
novisko. Ide o úpravy obsiahnuté v spoločnej správe výbo-
rov Slovenskej národnej rady. Prejdeme ich a ak niektorý
bod bude sporný, vypustíme ho a budeme o ňom hlasovať oso-
bitne.

Hlásia sa pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Mám faktickú pripomienku v tom zmysle, že včera v
spravodajskej správe pán poslanec Sečánsky odporúčal, aby
sme o bodoch 1, 5, 7, 10, 11, 16, 19, 22, 24, 25 a 27 hla-
sovali spoločne. Tieto neboli spochybnené, nikto proti nim
nevystúpil. O týchto by sme mali hlasovať an blok. Ostatné
body, ku ktorým sa vyjadrili poslanci, o tých by sme hla-
sovali jednotlivo.

Podľa môjho názoru sme zabudli na Slovenskú komisiu
pre vedecké hodnosti - bod 21, 23 a 26, ktoré nesúvisia s
bodom 15, teda s ods. 15 o riadení vedy. Čiže navrhujem,
aby sme dokončili body 21, 23 a 26 a potom an blok hlaso-
vali o bodoch 1, 5, 7, 10 atď. Tie body, ku ktorým sa ni-
kto nevyjadril, nikto ich v tejto diskusii nepodporil, nie
sú pozmeňujúcimi návrhmi, takže netreba o nich hlasovať.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Prosím pána poslanca Sečánskeho, aby zopakoval tie body, ktoré včera odporučil.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán poslanec Ftáčnik správne vymenoval jednotlivé body. Odporúčalo sa schváliť úpravy obsiahnuté v bodoch 1, 5, 7, 10, 11, 16, 19, 22, 24, 25 a 27, pretože v tlači 18a je uvedené, že schvaľujeme túto správu aj s pripomienkami. Myslím si, že o každom takom bode, ktorý je sporný, treba dať hlasovať osobitne.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Budeme hlasovať an blok o bodoch, ktoré vymenoval pán poslanec Sečánsky. Ide o body 1, 5, 7, 10, 11, 16, 19, 22, 24, 25 a 27. Prosím, hlási sa poslanec Majer.

Poslanec J. Majer:

Namietal som, že úrad vlády nemôže byť ústredným orgánom, pretože je to výkonný orgán vlády. Preto pokiaľ ide o bod 24, § 34, treba o ňom hlasovať osobitne tak ako o ostatných bodoch, ku ktorým tu boli pripomienky.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Navrhujem, aby sme bod 24 vypustili z hlasovania an blok. O tomto bode budeme hlasovať osobitne.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 138 poslancov./

Kto je za?

/Za hlasovali 128 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovali 3 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 7 poslanci./

Konštatujem, že návrhy uvedené pod číslom 1, 5, 7, 10, 11, 16, 19, 22, 25 a 27 sme schválili.

Hlásí sa podpredseda vlády pán Zászlós.

Podpredseda vlády SR L. Zászlós:

Vážený pán predsedajúci,

vážené plénum Slovenskej národnej rady,

vzhľadom na to, že v paragrafovanom znení úrad vlády nie je zahrnutý medzi ústrednými orgánmi štátnej správy, získava tento úrad analogicky obdobné postavenie ako Kancelária Slovenskej národnej rady. Preto teraz, keď sa už an blok odhlasovali ostatné body, žiadam zaradiť tento bod na osobitné hlasovanie. Na objasnenie chcem uviesť, že nie je to ústredný orgán štátnej správy a vyplýva to i z paragrafovaného textu.

Ďakujem.

Podpredseda SNR J. Nagy:

Hlásí sa pán poslanec Majer.

Poslanec J. Majer:

V § 20 návrhu zákona sa pod bodom g/ uvádza Úrad vlády Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy.

Znovu opakujem, že Úrad vlády Slovenskej republiky nie je ústredným orgánom štátnej správy, ale je výkonným orgánom vlády. Odporúčam v § 20 ods. 1 vypustiť písmeno g/.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Faktickú poznámku má pan poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

V bode 21 v § 20 ods. 1 písm g/ bola navrhovaná taká úprava, aby Úrad vlády Slovenskej republiky bol odtiaľ vypustený a nahradilo sa to slovami Slovenská komisia pre vedecké hodnoty. O tejto komisii musíme ešte hlasovať, pretože to naozaj nesúvisí s pôvodným bodom. Čiže predložený návrh bol v súlade s tým, čo hovoril pán podpredseda vlády, že to nie je ústredný orgán štátnej správy. On ním ani nemôže byť, pretože nemôže vydávať všeobecne záväzné nariadenia. Ale navrhovaná úprava v paragrafovanom znení ani k tomu nezhádza.

Myslím si, že sú teraz dve možnosti. Buď budeme hlasovať za úpravu § 20 ods. 1 písm g/ tak ako je navrhovaná v dokumente 18a a tým pádom budeme hlasovať aj o Slovenskej komisii pre vedecké hodnoty a súčasne následne potom hlasujeme o náplni činnosti uradu vlády. Domnievam sa, že to niekde upravené musí byť, veď predseda vykonáva svoju prácu.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Prosím poslanca Sečánskeho, predsedu ustavnoprávneho výboru, aby zaujal k tomu stanovisko.

Poslanec M. Spáňanský:

Vyjadril som fakticky stanovisko nášho ústavnoprávneho výboru. Chcel by som sa opýtať pána podpredsedu vlády, či Úrad vlády Slovenskej republiky vykonáva nejakú štátnu správu.

Podpredseda vlády SR G. Zászlós:

Je to výkonný orgán vlády. Navrhujem vypustiť písm. q/ ods. 1 § 20. Tym pádom Úrad vlády Slovenskej republiky nebude ústredným orgánom štátnej správy. Potom osobitne hlasovať o Slovenskej komisii pre vedecké hodnosti.

Podpredseda SNR J. Nagy:

Hlásí sa podpredseda vlády pán Kučerák. Dávam mu slovo.

Podpredseda vlády SR J. Kučerák:

Vážené predsedníctvo,
dámy a páni,

mám len malú faktickú poznámku k Slovenskej komisii pre vedecké hodnosti. Ide v podstate o troch ľudí, ktorí by mali potom byť pričlenení pri vláde a asi by boli vo vládnom výbore pre vedu, ktorý by bol podriadený mne. Domnievam sa však, že takáto komisia naozaj už nie je potrebná pri podpredsedovi vlády. Prvým dôvodom je, že nechceme zasahovať do udeľovania vedeckých hodností. Druhým dôvodom je, že tých hodností už máme v republike dosť - každý druhý z nás má CSc. alebo DrSc. - a chceme prejsť na svetový systém, aby boli iba tituly profesor a doktor a aby sa tituly CSc. a DrCs. už nedávali. Preto sme navrhli,

aby táto komisia už neexistovala a bola súčasťou napríklad ministerstva školstva, pretože tým, že ste odhlasovali, že celá veda bude "spravovaná" ministerstvom školstva, tak vlastne táto komisia by aj prináležala tomuto ministerstvu.

Ďakujem.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem pánovi podpredsedovi vlády. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Hamerlik.

Poslanec R. Hamerlik:

Pred chvíľou sme odsúhlasili niekoľko bodov a medzi nimi aj bod č. 25. A tam sme odsek c/ nezrušili. To znamená, že Slovenská komisia pre vedecké hodnosti existuje. Nebola zrušená. Na druhej strane podľa bodu 26 - a ten sme neakceptovali - sme mali podriaďiť túto komisiu ministerstvu školstva. To sme neurobili. Takže to treba dať do súladu.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Najprv budeme hlasovať o § 20, bod g/. Budeme hlasovať o tom, že bod g/ - teda Úrad vlády Slovenskej republiky treba vypustiť zo zoznamu ústredných orgánov štátnej správy. Prosím, hlási sa pán poslanec Hamerlik.

Poslanec R. Hamerlik:

V paragrafe 33 v pôvodnom znení je, že sa Slovenská komisia pre vedecké hodnosti zrušuje.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Vzhľadom na neprehľadnú situáciu navrhujem, aby sme urobili 15-minútovú prestávku. Hlásí sa pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Vzhľadom na neprehľadnú situáciu odporúčam, aby sa cez krátku prestávku zišiel Ústavnoprávny výbor Slovenskej národnej rady a presne sformuloval návrh, aby to bolo jasné a nemuseli sme sa stále vracieť k tomu istému bodu.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Vyhlasujem 15 minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Podpredseda SNR L. Nagy:

Budeme pokračovať bodom 21 spoločnej správy. V § 20 ods. 1 sa navrhuje písm. g/ vypustiť.

Budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 122 poslancov./

Kto je za to, aby sme z § 20 odsek 1 vypustili písmeno g/?

/Za návrh hlasovalo 111 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že návrh úpravy obsahnutý v bode 21 bol schválený, čiže bol vypustený bod g/.

Pokračujeme bodom 23. Navrhujeme zamietnuť zriadenie Slovenskej komisie pre vedecké hodnosti. Hlásí sa prvý podpredseda SNR I. Černogurský.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ak dovolíte, upresním to. Ústavnoprávny výbor konštatoval, že v zmysle všetkých predchádzajúcich bodov, ktoré sme prijali - o kompetencii ministerstva školstva, o riadení vedy - vyplýva, že bod 23 by sme mali odmietnuť. Tým vlastne len potvrdíme to, o čom sme už predtým hlasovali, že sa nemá zriadiť Slovenská komisia pre vedecké hodnosti. V bode 23 sa navrhuje, aby sa zriadila Slovenská komisia pre vedecké hodnosti. Ústavnoprávny výbor na svojom rokovaní cez prestávku došiel k záveru, že v zmysle rokovacieho poriadku je správny taký postup, že tento bod neschválime. To znamená, že sa nezriadi Slovenská komisia pre vedecké hodnosti a všetko čo s tým súvisí.

Poslanec M. Dzjak-Košický:

Pri hlasovaní nemôžeme otázku formulovať tak, že kto je za vypustenie komisie pre vedecké hodnosti. My vypustenie odhlasujeme tým, že sme proti návrhu formulovanému v bode 23 spoločnej správy výborov. Čiže hlasujeme o tom, kto je za prijatie bodu 23, kto je proti a kto sa zdržal hlasovania.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 129 poslancov./

Kto je za prijatie bodu 23?

/Za hlasovalo 29 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovalo 95 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov./

Konštatujem, že sme zamietli návrh na zriadenie Slovenskej komisie pre vedecké hodnosti.

Pokračujeme ďalej. V nadväznosti na predchádzajúce hlasovanie navrhujeme vypustiť bod 25 a bod 26. Bod 25 sme odhlasovali omylom pri hlasovaní an blok.

Navrhujem hlasovať najprv o bode 25, potom o bode 26. Kto je za to, aby sme bod 25 vypustili? Hlásí sa pán poslanec Košický.

Poslanec M. Dziak Košický:

Opäť mám technickú pripomienku k rokovaniu. Nemôžeme formulovať návrh hlasovania tak, že kto je za to, aby sme bod 25 vypustili. Základné zdôvodnenie je: omylom sme odhlasovali zachovanie komisie pre vedecké hodnosti tým, že sme odhlasovali vypustenie písm. c/. Ak uchováme písmeno c/, toto hovorí o tom, že navrhujeme zrušiť komisiu pre vedecké hodnosti. V tom je veľký problém. Ak totiž sme za vypustenie bodu c/, uchováme komisiu pre vedecké hodnosti, ak sme proti vypusteniu písmena c/, zrušíme komisiu pre vedecké hodnosti.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Slovo má podpredneda vlády pán Zászlós.

Podpredseda vlády SR G. Zászlós:

Odhlasovali sme an blok aj bod 25, vypustenie písmena c/, kde bola uvedená pod § 33, bod c/ Slovenská komisia pre vedecké hodnosti. Čiže ide o to, aby sme ju zrušili.

Podpredseda SNR I. Černoqurský:

Myslím si, že nie je potrebné o tomto bode vôbec diskutovať ani hlasovať, pretože tým, že sme neodsúhlasili bod 23, zriadenie Slovenskej komisie pre vedecké hodnosti, sme ju vlastne zrušili. Legislatívni pracovníci Kancelárie Slovenskej národnej rady automaticky vypustia akékoľvek znenie vo väzbe na túto komisiu. Domnievam sa, že je to vyriešené. /Potlesk./

Podpredseda SNR L. Návvi:

Zostávajú nám ešte na schválenie dva body. Návrh obsiahnutý v bode 24 sa týka úradu vlády. Navrhujeme tento bod schváliť.

Budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 133 poslancov./

Kto je za prijatie bodu 24?

/Za hlasovalo 107 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovalo 5 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov./

Konštatujem, že návrh obsiahnutý v bode 24 bol schválený.

Ostáva nám schváliť návrh obsiahnutý v bode 2, t.j. k § 2 ods. 3. Navrhuje sa v druhom riadku vypustiť slová "podľa pokynov vlády a".

Budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 130 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za hlasovalo 77 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovalo 29 poslancov./

Kto sa vzdal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov./

Konštatujem, že návrh obsahnutý v bode 2 sme schválili.

Posledný návrh je obsahnutý v bode č. 4. Pre hlasovanie má ešte pripomienku podpredseda vlády pán Kučerák.

Podpredseda vlády SR J. Kučerák:

Dámy a páni,

dovoľte mi faktickú poznámku. Tu sa navrhuje za slovom "hospodárskej" vložiť slová "najmä štruktúrnej". Rád by som povedal, že hospodárska politika má iba štyri základné zložky, a sice menovú, rozpočtovú, cenovo-mzdovú a zahranično-obchodnú. Štruktúrna politika nemôže byť vôbec ťažinkovou politikou hospodárskej politiky. Tým by sme vlastne prisúdili vláde, že je taká múdra, že vopred vie, aká má byť štruktúra hospodárstva. To je dosť zjednodušená predstava centrálne riadených ekonomík, že vláda je vládou nejakých osvietencov, ktorí povedla, aká má byť štruktúra ekonomiky. Štruktúra sa vlastne vytvára zdola iniciatívou a podnikavosťou ľudí a vláda to len sleduje a robí v tom určitú politiku. Takže neďávajte jej do rúk takú dôveru.

Ďakujem.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem podpredsedovi vlády pánovi Kučerákovi za pripomienku.

Buďme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 132 poslancov./

Kto je za návrh obsiahnutý v bode 4?

/Za hlasovalo 13 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovalo 99 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov./

Konštatujem, že návrh obsiahnutý v bode 4 nebol schválený.

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

konštatujem, že sme odsúhlasili návrhy, ktoré boli obsiahnuté v spoločnej správe výborov Slovenskej národnej rady o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky. Pýtam sa, či boli všetky návrhy, ktoré tu odzneli v priebehu diskusie a rozpravy, obsiahnuté v týchto návrhoch, alebo má niekto pocit, že nebol formulovaný jeho návrh? Hlásí sa pán poslanec Pokorný.

Poslanec J. Pokorný:

V rozprave odznel ešte jeden pozmeňujúci návrh, a to zriadiť úrad pre kontrolu cien, ktorý by podliehal ministerstvu kontroly. Je potrebné dať o tom hlasovať ako o pozmeňujúcom návrhu.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ak som dobre rozumel, pán poslanec namieta, že sme ešte nehlasovali o návrhu, aby sa zriadil úrad pre kont-

rolu člen. Pán poslanec má návrh, aby tento úrad nepatril ministerstvu financií, ale aby pracoval samostatne.

Ešte sa hlási pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Odzneli tu aj ďalšie návrhy, ku ktorým sa budeme musieť vrátiť. Je tam napríklad návrh, ktorý vychádzal z § 13, priamo z dohody medzi ministerstvom školstva, akadémiou a Predsedníctvom Slovenskej akadémie vied a bol v paragrafovanom znení prednesený odtiaľ. Teda musíme aj o tom hlasovať.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Paragraf 13 sme zamietli.

Poslanec J. Prokeš:

Zamietli sme to, čo bolo v spoločnej správe, ale nie to, čo odznelo odtiaľto.

Podpredseda SNR L. Nagy:

To bolo to isté. Hlási sa podpredseda vlády pán Kučerák.

Podpredseda vlády SR J. Kučerák:

Dámy a páni,

dovoľte ešte malú poznámku k cenovému úradu. Už som spomenul, že najlepším spôsobom kontroly je konkurencia a ak existuje nejaký úrad, tak je to skôr protimonopolný

úrad, ktorý kontroluje, či niekto nejakou cenou nezískal monopol na trhu. Neviem si predstaviť, aký štáb úradníkov by kontroloval ceny a aké ceny, keď vlastne chceme ceny liberalizovať, aby vznikli dohodou v ekonomike a vôbec nebudú existovať tisíce ťažkopádnych nezmyselných cenníkov. Ako ekonom sa nielen ja, ale všetci reformní ekonómovia - sa budú obávať, tak ako je to v trhovách ekonomikách, robiť všetky ostatné opatrenia práve protimonopolnou politikou, cenovou politikou, reštrikčnou politikou, aby sa ceny udržiavali na prijateľnej úrovni. Ale v trhovej ekonomike nemusí byť úrad tohto typu. Samozrejme, pri ministerstve financií môže existovať určitý útvar, ktorý sa zaoberá cenami, ale v úzkom obmedzenom meradle len pre vybrané skupiny výrobkov. Nie je však dôvod, aby existoval nejaký osobitný kontrolný aparát, ktorý bude kontrolovať ceny.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Ďakujem pánovi podpredsedovi. Pýtam sa poslanca Pokorného, či trvá na svojom pôvodnom návrhu.

Poslanec J. Pokorný:

Trvám na tom. Navrhoval som len dať hlasovať o pozmenšujúcom návrhu tak, ako to v rozprave predložil pán poslanec Sabo. Ale nie o ďalšej rozprave, tá už bola odhlasovaná za ukončenú.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Prosím poslanca Sabu, aby predniesol svoj návrh, aby sme vedeli, o čom máme hlasovať.

Poslanec P. Šabo:

Ido o návrh na vytvorenie kontrolného orgánu pre kontroly cien v prechodnom období, ktorý by mal zabrániť vzniku inflačnej špirály. Predstavujem si to tak, že by na strane 4 v § 4, ktorý pojednáva o ministerstve financií, z odseku 2 tvorba a uskutočňovanie finančnej a cenovej politiky vypadli slová "cenovej politiky". To je otázka, o ktorej na da debatovať. Ale § 19 - ministerstvo kontroly navrhujem v odseku 3 doplniť o vetu: "Ministerstvu kontroly Slovenskej republiky je podriadená Slovenská obchodná inšpekcia a Slovenský úrad pre kontrolu cien.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Hlasí sa pán podpredseda Čarnogurský.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pan poslanec, pľulujem, ale domnievam sa, že nemôžeme ani o tomto návrhu hlasovať, pretože už sme odhlasovali § 4 v súvislosti s kompetenciou ministerstva financií. Odhlasovali sme, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre oblasť financií a cien. Čiže keby sme teraz chceli zriadiť iný úrad s kompetenciou pre ceny, tak by sme negovali svoje vlastné rozhodnutie, ktoré sme tu prijali.
/Potlesk./

Podpredseda SNR L. Nagy:

S poznámkou sa hlási pán poslanec Pokorný.

Poslanec J. Pokorný:

Mám poznámku, že o pozmeňujúcich návrhoch sme mali dať hlasovať predtým, než sme pristúpili k samotnému hlasovaniu.

Podpredseda SNR L. Nagy:

Dávam hlasovať o pozmeňujúcom návrhu poslanca Sabu. Prosím, aby sme sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 129 poslancov./

Kto je za návrh, ktorý predložil poslanec Sabo?

/Za návrh hlasovalo 24 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 97 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňujúci návrh poslanca Sabu nebol prijatý.

Je ešte ďalší pozmeňujúci návrh?

Poslanec I. Hudec:

Pán poslanec Findra vo svojom vystúpení navrhol jeden zásadný návrh, aby bol z pôsobnosti ministerstva priemyslu vyňatý farmaceutický priemysel a ponechaný v ministerstve zdravotníctva. Prosím, aby sa o tomto dalo hlasovať.

Podpredseda SNR L. Nagy:

O tom sme už hlasovali. Pripomienku ma pan podpredseda Černožurský.

Prvý podpredseda SNR I. Čatargurský:

Páni poslanci, uvedomte si, že sme už odhlasovali prevažnú väčšinu, vlastne všetky body. To znamená, že ak sme už raz odhlasovali ministerstvo a jeho kompetenciu, kde je uvedený farmaceutický priemysel, tak saas nemôžeme hlasovať o tom, čo sme už pred pol hodinou schválili.

Podpredseda SNR I. Nagy:

S poznámkou sa hlási pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Prepáčte pán podpredseda, nesúhlasím s vaším výkladom, pretože sme hlasovali o presnom znení návrhu pod bodom 12, ktorý sa vyjadruje k § 8. To je síce pravda, ale toto znenie neakceptovalo výsledok diskusie a návrh pána poslanca Findru. Preto dávam to ako ďalší návrh, ak to pán poslanec Findra nestiahne.

Podpredseda SNR J. Nagy:

Pán poslanec Findra, nie je prítomný, takže sa ho nemôžeme spýtať, či trvá na svojom pozmeňujúcom návrhu. Hlásia sa pán poslanec Ondruš.

Poslanec M. Ondruš:

Podľa rokovacieho poriadku, keď sa dá pozmeňujúci návrh, treba o ňom hlasovať.

Podpredseda SNR I. Nagy:

Budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu poslanca Findru ako nam ho pred chvíľou predložil pán poslanec Hudec.

Prosím prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 131 poslancov./

Kto je za pozmeňujúci návrh poslanca Findru?

/Za návrh hlasovalo 33 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňujúci návrh poslanca Findru nebol schválený.

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

navrhujem, aby sme hlasovali o návrhu zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky s tými pripomienkami, ktoré sme už odsúhlasili, teda o celom znení zákona.

Prosím prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 133 poslancov./

Kto je za prijatie zákona s úpravami, ktoré sme odsúhlasili ?

/Za návrh hlasovalo 102 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 20 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Zisťujem, že sme schválili vládny návrh zákona o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky.

Predtým, než budeme pokračovať v prerokúvaní ďalšieho bodu, o slovo sa prihlásil pán predseda Mikloško.

Predneda SNR F. Mikloško:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

môj príspevok je trochu zvláštny. Za tieto dva dni máme prerokovať 14 bodov. Skončili sme bod 5. Poobede nás čaká odsúhlasenie viacerých dôležitých zákonov, o ktorých sa takisto predpokladá veľká diskusia. Navrhujem preto, aby sme teraz urobili 50-minútovú obedňajšiu prestávku a oddýchnuť sa dali do popoludňajšieho rokovania. Ak s tým všetci súhlasíte, nemusíme o tom hlasovať.

Predtým vám chcem prečítať jeden oznam. Dnes sa konala mimoriadna schôdza Predsedníctva Slovenskej národnej rady, na ktorej sa prerokovalo zaradenie vládneho návrhu zákona Slovenskej národnej rady o obecnom zriadení. Predsedníctvo Slovenskej národnej rady zvolalo 4. schôdzu Slovenskej národnej rady na pondelok 3. septembra 1990 o 9.00 hodine, kde sa prerokuje uvedený bod programu. V prípade ak by sa dnes neprerokovali všetky body programu, zaradia sa na túto schôdzu.

Sú zabezpečené špeciálne letecké linky z Košíc do Bratislavy s odletom v pondelok ráno o 7.00 hodine a zo Sliača do Bratislavy s odletom o 7.10 hodine. Je potrebné, aby sa poslanci dostavili na letisko 20 minút pred odletom lietadla.

Teraz navrhujem 50-minútovú obedňajšiu prestávku.

/Po prantávke./

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurek:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

pokračujeme v rokovaní Slovenskej národnej rady podľa schváleného programu **š i e s t y m** bodom programu, ktorým je

vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do orgánov samospráv obcí.

Hlásia sa pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vzhľadom na to, čo povedal pán predseda, že sa v pondelok koná zasadnutie Slovenskej národnej rady, kde sa má prerokovať návrh zákona o obecnom zriadení, navrhujem, aby tento návrh zákona bol zaradený až po zákone o obecnom zriadení, pretože naň bezprostredne nadväzuje. Domnievam sa, že tu nehrozí ani strata nejakých lehôt, ktoré sú v tomto návrhu stanovené, pretože tieto lehoty začnú plynúť až od 13. septembra, to znamená, že pokiaľ by sa uvedený návrh v pondelok prijal, bolo by to stále v lehote.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurek:

Pán poslanec, som nútený pripomenúť, že o tom sa rokovalo včera v predsedníctve a rokovalo sa o tom aj na tomto pléne pri schvaľovaní programu. Všetky tieto skutočnosti boli známe. Istéže, v zmysle rokovacieho poriadku možno o návrhu hlasovať, ale domnievam sa, že takýmto spô-

nobom len budeme pokračovať v predpoludňajšom veľmi zdĺhavom prerokúvaní bodov, ktoré nakoniec, ako ukazuje hlasovanie, nezodpovedá skutočným názorom poslancov.

Ak ste to ušlihi zaregistrovať, prakticky väčšina týchto rôznych protichodných návrhov a doplnkov už bola prerokúvaná vo výboroch a boli do značnej miery prerokované v predsedníctve. Napriek tomu sa s nimi znovu vychádza na pléne. Podľa výsledkov hlasovania ste videli, že ak niečo neprešlo v šiestich, siedmich alebo v deviatich z desiatich výborov a znovu sa s tým vystupuje v pléne a žiada sa hlasovanie, stanoviská poslancov sa z hodiny na hodinu nemenia. Veľmi by som vás prosil, aby sme rešpektovali náš vlastný rokovací poriadok a nenanášali tu veci, ktoré už niekoľko týždňov prerokúvali a vyjadrovali sa k nim poslanci vo výboroch. Isteže, podľa rokovacieho poriadku neďá sa tomu zabrániť, ani nemáme záujem to brzdiť. Môžem vás len požiadať, aby ste maximálne racionálne posudzovali svoje protinávryhy.

Pán poslanec Brňák, trváte ešte stále na tom, aby sa dalo hlasovať?

Poslanec P. Brňák:

Isteže, pán predsedajúci, rešpektujem, že ten návrh pôvodne v rámci schvaľovania programu nebol prijatý. Ale vyvátala tu nová skutočnosť.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem. Nemusíte zdôvodňovať. Dám hlasovať o zmene programu dnešného dňa. Som však povinný upozorniť, že zákon o voľbách musí byť vyhlásený najneskôr 70 dní pred voľbami. Akékoľvek odďaľovanie a približovanie tohoto ter-

minu doslova až ku krajnej hranici môže spôsobiť, že zbytočnými prietiahmi odložíme voľby až na budúci rok. Osobne nevidím pre to dôvod.

Hlásí sa podpredseda vlády pán Zászlós.

Podpredseda vlády SR G. Zászlós:

K návrhu poslanca Brňáka chcem poznamenať, že sa nemôže hlasovať o zmene programu, ktorý už bol schválený. V zmysle § 13 ods. 4 rokovacieho poriadku sa môže navrhnúť presun bodu už schváleného programu.

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

Budeme hlasovať o návrhu, aby sa šiesty bod nášho programu, teda vládny návrh zákona SNR o voľbách do orgánov samosprávy obcí presunul na budúce zasadnutie Slovenskej národnej rady, to znamená na pondelok 3. septembra.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 128 poslancov./

Kto je za odloženie šiesteho bodu programu na budúce zasadnutie?

/Za návrh hlasovalo 54 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal jeden poslanec./

Pán poslanec Brňák, váš návrh nebol prijatý.

Pokračujeme v rokovaní podľa programu prerokúvaním vládneho návrhu zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Návrh ste dostali ako tlač 20 a spoločnú správu výborov ako tlač 20a.

Návrh zákona za vládu Slovenskej republiky odôvodní minister vnútra pán Anton Andráš. Prosím, aby sa ujal slova.

Minister vnútra MR A. Andráš:

Vážené predsedníctvo,
vážené pani poslankyne,
páni poslanci.

po voľbách do zákonodarných zborov nás v tomto roku očakávajú voľby do orgánov samosprávy obcí. Týmto orgánmi miestneho významu by mali byť v obciach obecné a v mestách mestské zastupiteľstvá a starostovia obcí, resp. primátori miest. Skôr, než sa orgány samosprávy obcí ujmú svojej pôsobnosti a právomoci, musia sa v krátkom čase konštituovať v slobodných a demokratických voľbách, čím sa vytvorí predpoklad pre včasné a riadne fungovanie miestnej samosprávy.

V mene vlády Slovenskej republiky vám predkladám na posúdenie návrh zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí, ktorý sa musel vypracovať v mimoriadne krátkom čase, a to nadväzne na súbežne pripravovaný zákon o obecnom zriadení. To však neznamena, že pri jeho príprave sa nezvažovali jednotlivé do úvahy prichádzajúce alternatívy tak, ako ich navrhovali rezorty a príslušné národné výbory. Spracovatelia prihliadali aj na nedávne skúsenosti z volieb do zákonodarných zborov, ako aj na skúsenosti z uplatňovania rôznych volebných systémov pri organizácii komunálnych volieb vo vyspelých európskych štátoch a ich regiónoch. Stav volebných systémov v uvedených krajinách je

výsledkom dlhodobého vývoja, zodpovedá demokratickým tradíciám a skúsenostiam. Možno preto predpokladať, že takýmto vývojom prejdeme aj u nás a že i tento nový volebný zákon sa na základe prvých skúseností z jeho uplatňovania v budúcnosti upravi primerane k vývoju spoločnosti.

Jednou z požiadaviek, ktorá sa v návrhu akceptovala, bola tiež požiadavka jednoduchosti volieb a ich racionalnosti. Vychádzajúc i z tejto požiadavky a vzhľadom na špecifické odlišné postavenie samosprávnych orgánov v porovnaní so zákonodarnými orgánmi, zakotvuje návrh zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí väčšinový volebný systém. Jeho vyberom vláda Slovenskej republiky akceptuje požiadavku významnú pre súčasné i nadchádzajúce dvojročné obdobie, aby každý obyvateľ obce, ktorý má v nej trvalý pobyt, mohol slobodne hlasovať za takú osobnosť kandidujúcu za poslanca alebo starostu, či primátora, ktorú pozná, ktorej dôveruje a vidí v nej predpoklad dobrej spolupráce pri zabezpečovaní potrieb rozvoja obce a jej obyvateľov.

V činnosti poslancov obecných zastupiteľstiev sa počíta s tým, že zastupiteľský vzťah bude oveľa bezprostrednejší, než je tomu u poslancov zákonodarných zborov. Jednoducho povedané, návrh vychádza z toho, že v komunálnych voľbách sa bude voliť osobnosť a nie politická strana alebo hnutie, ktoré navyše nie sú v každej obci v súčasnosti už dostatočne vyprofilované. Úloha politických strán a hnutí vo volebnom procese je napriek tomu dostatočne zvýraznená. Napríklad navrhovateľmi kandidátov budú pochopiteľne politické strany a hnutia, návrh zákona im zabezpečuje účasť vo volebných komisiách a ďalšie možnosti zapojenia sa do prípravy, uskutočňovania a kontroly volieb.

Navrhovaná úprava vychádza zo všeobecne demokratických princípov volebného práva, pričom sa oproti minulosti

prehlihuje aj princíp priamosti volieb a tajného hlasovania. Treba však upozorniť, že zásada všeobecnosti volebného práva sa pre potreby komunálnych volieb modifikuje tým, že sa u volebného práva stanovuje podmienka trvalého pobytu v obci. Navrhovateľ zákona vychádzal zo všeobecne vyslovovanej požiadavky, aby právo voliť a byť volený v obci nemali osoby, ktoré v nej trvale nežijú, teda napríklad cezpoľní pracovníci a študenti, chatári, pacienti, vojaci v činnnej službe mimo miesta trvalého pobytu atď. Týmto osobám sa však neupieraajú iné práva spojené so samosprávou obce, v ktorej sa zdržiavajú.

Návrh zákona obsahuje aj ustanovenia o nezlučiteľnosti funkcie poslanca obecného zastupiteľstva s určitými funkciami, napríklad sudcu, prokurátora, príslušníka ozbrojených bezpečnostných zborov a inými. Navrhovateľ zaradil toto obmedzenie vedený snahou zamedziť možnému prelinaniu vplyvu výkonu určitých funkcií na plnenie poslaneckého mandátu.

Prípravované právne postavenie starostu vychádza z predpokladu, že výkon tejto funkcie bude relatívne málo závislý na zastupiteľstve a preto sa navrhuje jeho priama voľba voličmi. U starostu a primátora sa pasívne volebné právo podmieňuje vekom minimálne 25 rokov. Zvýšená veková hranica pasívneho volebného práva vychádza v tomto prípade z predpokladu, že samostatnosť a nezávislosť výkonu funkcie individuálneho samosprávneho orgánu obce sa musí opierať o väčšie životné skúsenosti.

Vážené pani poslankyne,
páni poslanci,

predkladany návrh zákona je komplexnou hmotnoprávnou procesnou úpravou postupu volieb orgánov samosprávy obcí,

preto je aj dosť rozsiahly. Člení sa na 11 častí, ku ktorým by som chcel zaujať stanovisko aspoň niekoľkými poznámkami. O prvej časti venovanej základným ustanoveniam som sa v podstate už zmienil.

V druhej časti zákona sú zaradené ustanovenia o zoznamoch voličov, ktoré sa osvedčili už v predošlých parlamentných voľbách, preto sa v podstate akceptujú aj pre potreby komunálnych volieb. Vzhľadom na to, že sa v návrhu zavádza podmienka trvalého pobytu voliča, nepoužíva sa inštitút voličského preukazu.

V tretej časti sú zaradené ustanovenia o volebných obvodoch a okrskoch. V tejto súvislosti by som chcel podotknúť, že i napriek zvolenému väčšinovému systému návrh zákona akceptuje riešenie s použitím viacmandátových volebných obvodov, v ktorých si budú voliči voliť poslancov zastupiteľstva s tým, že v malých obciach sa ponecháva možnosť utvoriť len jeden volebný obvod pre voľbu všetkých poslancov zastupiteľstva. S cieľom neutvárať nadbytočne veľké volebné obvody sa ustanovuje najvyšší možný počet poslancov pre jeden volebný obvod v počte 12. Výhody zvoleného riešenia a jeho nadväznosť na ustanovenie zákona o obecnom zriadení bližšie vysvetľuje dôvodová správa.

Pri koncipovaní štvrtej časti návrhu zákona sa prihliadalo k množstvu praktických skúseností z predošlých parlamentných volieb konaných v podmienkach nového politického systému. Na rozdiel od zákonov o voľbách do zákonodarných zborov sa zastúpenie politickej strany alebo politického hnutia v Slovenskej volebnej komisii a okresnej volebnej komisii podmieňuje tým, či podala kandidátnu listinu aspoň v jednej tretine okresov Slovenskej republiky, resp. v jednej tretine obcí okresu. V záujme náležitého organizačného zabezpečenia volieb sa ustanovujú pre poli-

lické stitany a hnutia lehoty na delegovanie svojich zástupcov do volebných komisií. Okrsková volebná komisia má kľúčový význam z hľadiska zabezpečenia vlastného aktu hlasovania. Preto sa v návrhu zákona osobitne riešia prípady, ku ktorým by mohlo dôjsť, ak sa nedosiahne zákonom ustanovený počet členov tejto komisie.

Ustanovenia piatej a šiestej časti riešia problematiku navrhovania a registrácie kandidátov na poslancov a starostu. Návrh zákona umožňuje, aby kandidovali aj nezávislí kandidáti. Kandidatúra takéhoto kandidáta musí byť podporená petíciou podpísanou jednou stovkou oprávnených voličov, v obciach do 2 000 obyvateľov 50-timi oprávnenými voličmi.

K sľednej časti zákona by som chcel podotknúť, že pri prerokúvaní návrhu zákona vo výboroch Slovenskej národnej rady sa vyslovovali požiadavky, aby sa voľby konali v jeden deň. Takúto možnosť návrh zákona obsahuje. Čas trvania volebnej agitácie sa po skúsenostiach s trvaním volebnej agitácie pre voľby do zákonodarných zborov skracuje. Dlhší čas agitácie sa podľa názoru navrhovateľa nevyžaduje aj preto, že ide o komunálne voľby, v rámci ktorých by kandidáti mali byť v miestach dostatočne známi. V návrhu sa ustanovujú základné pravidlá vedenia volebnej agitácie.

V ôsmej a deviatej časti zákona sa rieši problematika priebehu hlasovania a zisťovania výsledkov volieb. Návrh ustanovuje, že volič môže rozdeliť medzi kandidátov najviac toľko hlasov, koľko poslancov má byť zvolených v príslušnom volebnom obvode. Pri prerokúvaní návrhu zákona vo výboroch Slovenskej národnej rady sa vyskytovali výhrady voči ustanoveniam § 45, ktoré vyžadujú pre platnú voľbu účasť nadpolovičnej väčšiny osôb zapísaných do zoznamu voličov a získanie nadpolovičnej väčšiny platných hlasov.

Pri stanovení týchto podmienok bola vláda vedená snahou podprieť mandát poslancov a starostov v obciach súhlasom značnej časti voličov. Uplatňovanie týchto demokratických kritérií však vyvoláva potrebu eventuálneho opakovania volieb alebo organizovania nových volieb, čo je bezosporu určitou nevýhodou zvoleného riešenia. Upustenie od požiadavky nadpolovičnej väčšiny by organizáciu volieb zjednodušilo a zaisťilo výsledok volieb v každom prípade už po prvom hlasovaní voličov.

V deviatej časti zákona je zakotvená významná právna záruka ochrany volebného práva spočívajúca v inštitúte volebnej sťažnosti proti vydaniu osvedčenia a zvolení poslanca i starostu, resp. primátora. Oprávnený volič, strana, ktorá v obci navrhovala kandidáta, i nezávislý kandidát majú k dispozícii právny prostriedok kontroly regulárnosti dosiahnutého volebného výsledku. Ustanovenie lehoty pre podanie sťažnosti a konečné prejednanie okresným súdom má zabrániť preťahom pri zisťovaní výsledku volieb.

V posledných dvoch častiach zákona sa riešia veci týkajúce sa zaobstarania pomocných prostriedkov na účely volieb a s tým súvisiace povinnosti štátnych orgánov a všetkých organizácií, prechodné a záverečné ustanovenia.

Vážené pani poslankyne,
páni poslanci,

ako iste viete, s uskutočnením komunálnych volieb sa i vzhľadom na ukončenie práce národných výborov počítá v novembri tohto roku. Krátka doba na prípravu volieb si vyžiada skrátenie lehôt, s ktorými vládny návrh zákona pôvodne počítal. Za predpokladu, že po prerokovaní bude zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí prijatý, budú organizátori volieb vystavení veľkému tlaku faktoru času, v

ktorom budú musieť plniť úlohy. Verím však, že i za pomoci a spolupráce aj najvyššieho orgánu štátnej moci Slovenskej republiky sa nám podarí uskutočniť komunálne voľby aspoň k takej spokojnosti ako to bolo u parlamentných volieb.

Rozprava prebehla vo výboroch Slovenskej národnej rady a môžem povedať, že v niektorých výboroch sa rokovalo niekoľko hodín. V jednom z nich, kde som sa zúčastnil rokovania štyrikrát, to trvalo spolu 17 hodín. Preto by som vás prosil o konštruktívne, stručné formulácie vašich názorov, pripomienok či doplnkov a bol by som rád, keby sa rozprava, ktorej gro prebehlo vo výboroch, sa opäť neopakovala. V mene vlády Slovenskej republiky vás žiadam, aby ste návrh zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí posúdili a prijali.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Cernoqurský:

Ďakujem ministrovi vnútra pánovi Andrášovi za odôvodnenie návrhu zákona. Prosím spoločného spravodajcu výborov Slovenskej národnej rady poslanca Ľubo Rózsua, aby predniesol spravodajsku správu.

Poslanec E. Rózsa:

Vážená Slovenská národná rada,
pani poslankyne, páni poslanci,

v nadväznosti na pripravovaný zákon Slovenskej národnej rady o obecnom zriadení a v súvislosti s prípravou na utváranie orgánov miestnej samosprávy máme prerokovať a

schváliť vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do orgánov samosprávy obcí. Ak sa pred krátkym časom na tomto mieste mohlo konštatovať, že po viac ako štyroch desaťročiach Slovenská národná rada schvaľuje zákon o prvých slobodných voľbách do zákonodarného zboru Slovenskej republiky, môžeme aj teraz obdobne podčiarknuť, že Slovenská národná rada má dnes po takom istom časovom odstupe schváliť prvý zákon o slobodných voľbách do miestnych zastupiteľských orgánov, konkrétne do obecných a mestských zastupiteľských orgánov a o voľbách starostov obcí a primátorov miest. Cieľom predloženého návrhu je upraviť spôsob volieb do týchto správnych orgánov.

Návrh zákona prorokovali všetky výbory Slovenskej národnej rady okrem mandátového a imunitného výboru. Ako spoločný spravodajca týchto výborov pokladám si za povinnosť zdôrazniť, že všetky výbory prorokovali a posudzovali vládny návrh veľmi starostlivo. Rokovania boli neraz veľmi zdĺhavé a členovia výborov nešetřili čas, pretože si boli vedomí významu návrhu pre uskutočnenie slobodných volieb do miestnych samosprávnych orgánov. Bez zveličenia možno konštatovať, že v rokovaníach výborov bola zrejma starostlivá príprava poslancov, využívanie ich poznatkov z prípravy a priebehu posledných volieb do Slovenskej národnej rady a napokon i spolupráce s voličmi. Viaceré stanoviská a pripomienky vychádzali z konzultácií poslancov so svojimi voličmi.

Na rozdiel od systému pomerného zastúpenia politických strán a politických hnutí, ktorý sa uplatnil vo voľbách do zákonodarných zborov, navrhuje sa vo voľbách do samosprávy obcí uplatniť väčšinový volebný systém. Vychádza sa z toho, že potrebám rozvoja miest a obcí a uspokojovania potrieb obyvateľstva vyhovuje viac to, aby bolo možné voliť popri politických stranách a hnutiach aj kon-

krátko oachy za poslancov obecných a mestských zastupiteľstiev, za starostov a primátorov miest. To aj preto, že v podmienkach obcí a miest je vzťah voliča k poslancovi a poslanca k voličovi, ako aj vzťah poslanca k svojej obci či mestu oveľa bezprostrednejší ako je to v prípade poslancov zákonodarných zborov. Práve k tejto otázke sa vo všetkých výboroch rozvinula veľmi široká diskusia. Viacerí poslanci navrhovali, aby sa pri voľbách poslancov do obecného alebo mestského zastupiteľstva uplatnil systém pomerneho zastúpenia ako to bolo pri voľbách do Slovenskej národnej rady a pri voľbách starostov obcí a primátorov miest systém väčšinový. Po zvážení systému pomerneho zastúpenia, najmä veľkých komplikácií, ktoré by znamenalo jeho uplatnenie v podmienkach volieb do orgánov samosprávy obcí, sa poslanci zjednotili v názore, že navrhovaný väčšinový systém pri voľbách do orgánov samosprávy obcí má svoje opodstatnenie.

Podľa predloženého vládneho návrhu kandidátne listiny do obecných a mestských zastupiteľstiev a na starostov obcí a primátorov miest majú predkladať politické strany a politické hnutia, pričom sa umožňuje kandidovať aj nezávislým kandidátom na základe ich vlastného návrhu, ktorý musí byť podporený petíciou podpísanou zákonom ustanoveným počtom oprávnených voličov. Vo viacerých výboroch poslanci vyšli s návrhom, že by sa navrhovanie nezávislých kandidátov malo umožniť aj skupinám oprávnených voličov. Aj v tomto smere sa poslanci zjednotili a preto sa navrhuje vládny návrh v tomto smere doplniť, pričom sa neuvádza aký počet oprávnených voličov má tvoriť skupinu. To preto, že aj návrh skupiny oprávnených voličov sa odporúča podporiť petíciou podpísanou takým istým počtom oprávnených voličov ako je tomu v prípade, keď sa nezávislý kandidát navrhuje sám za poslanca.

Ďalším, vo všetkých výboroch diskutovaným problémom bolo ustanovenie predloženého vládneho návrhu, podľa ktorého za poslanca obecného alebo mestského zastupiteľstva je zvolený ten kandidát, v ktorého volebnom obvode sa zúčastnila hlasovania nadpolovičná väčšina osôb zapísaných do zoznamov voličov a ktorý dostal nadpolovičnú väčšinu hlasov. Ide síce o zámer správny, ale ťažko realizovateľný. Všeobecne sa totiž uznáva zásada dobrovoľnosti pokiaľ ide o účasť voličov na voľbách. Z tohto princípu vychádzali aj zákony o voľbách do Federálneho zhromaždenia a do národných rád. Aj predložený vládny návrh zákona proklamuje právo a nie povinnosť voličov voliť. Navrhovaná nadpolovičná väčšina účasti voličov na voľbách je teda jednak v rozpore so spomenutým princípom a jednak by vyvolala nebezpečenstvo, že pri nižšej účasti voličov na voľbách by sa voľby museli opakovať.

Po zdĺhavých diskusiách došlo napokon vo výboroch k zjednoteniu názorov a prijal sa záver, podľa ktorého budú zvolení tí kandidáti, ktorí dostali bez ohľadu na veľkosť účasti voličov na voľbách najväčší počet hlasov. Ide o podstatnú zmenu vládneho návrhu zákona, v dôsledku ktorej sa mení rad jeho ustanovení, resp. niektoré ustanovenia sa zrušujú tak, ako je to uvedené v spoločnej správe výborov.

Predložený návrh vyžadoval podstatnejšie spresnenie, pokiaľ ide o otázku platnosti či neplatnosti hlasovacích lístkov o novej voľbe a iné.

Niektoré ďalšie spresnenia a úpravy ustanovení navrhovaného zákona sú uvedené taktiež v spoločnej správe. V prípadoch keď vo výboroch nedošlo k rovnakým záverom, sa sporné otázky uvádzajú v spoločnej správe osobitne.

Predložený návrh neuvažuje s tým, ako sa má postupovať v prípadoch, ak na ňu pre obec vzniknú pred účinnosťou navrhovaného zákona, ktorá nemá miestny národný výbor, zvolil obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Máme na myslí prípady zlučenia obcí napríklad v prípade dolezajúcej existencie jedného národného výboru pre viac obcí. Nepočíta sa takouto eventualitou ani po účinnosti navrhovaného zákona a napokon ani tým, že v priebehu volebného obdobia môže dôjsť k zlučeniu obcí. V tomto zmysle výbory odporúčili návrh doplniť o ďalšie ustanovenie tak, ako sa uvažuje v spoločnej sprave výborov, ktorú máte písomne predloženú.

Záverom, pretože ide o novú problematiku uvádzam, že poslanci vo viacerých výboroch poukázali na problémy, ktoré môžu vzniknúť z volieb v národnostne zmiešaných obciach a mestách, ak sa nedosiahne také zastupenie obyvateľstva v obecnom alebo mestskom zastupiteľstve, ako zodpovedá zloženiu obyvateľstva z hľadiska národnosti. Zatiaľčo vo väčšine výborov poslanci dospeli k záveru, že navrhovaný zákon nie je možné z tohoto dôvodu meniť a že nastolený problém by mal byť predmetom politického pôsobenia, národohospodársky a rozpočtový výbor a výbor branno-bezpečnostný prijali uznesenie, aby sa návrh rozšíril o nový § 5a, resp. § 6, ako je to na strane 10 spoločnej správy. K tejto otázke sa žiada upozorniť, že navrhované ustanovenie nového § 5a, resp. § 6 ods. 1, je ťažko realizovateľné. Väčšina poslancov zastáva názor vyjadrený v priebehu rokovania výborov, že inak správny postulát pomerného zastupenia voličov v obecných alebo mestských zastupiteľstvách v národnostne zmiešaných obciach a mestách, ktoré by zodpovedalo percentuálnemu zloženiu obyvateľstva, by sa mal riešiť politickou cestou a mal by byť vyjadrený už v navrhnutých kandidátnych listinách. S takto navrhovanou úpravou § 6 súvisia niektoré ďalšie upravy uvedené v spo-

ločnej správe v časti nazvanej ďalšie pripomienky z rokovania výborov Slovenskej národnej rady na strane 10 pod bodmi 2 až 5.

Úpravy uvedené v tejto časti spoločnej správy na stranách 11 a 12 pod bodmi 6 až 10 navrhol len Výbor Slovenskej národnej rady pre štátnu správu a uzemnú samosprávu a pod bodmi 11 a 12 Výbor Slovenskej národnej rady pre obchod a služby a Branno-bezpečnostný výbor. Tieto návrhy sú rozdielne od úprav navrhnutých a obsiahnutých v uzneseniach väčšiny výborov Slovenskej národnej rady i Ústavnoprávneho výboru Slovenskej národnej rady. Ich akceptovanie by sa dostalo do kontradiKCie s celkovou koncepciou navrhnutou vo väčšine výborov. Preto tieto návrhy nie sú predmetom spoločnej správy a spoločného návrhu.

Pripomínam ďalej, že voľby do orgánov samosprávy v hlavnom meste Slovenskej republiky sa nevykonajú podľa navrhnutého zákona, ale podľa pripravovaného návrhu zákona o hlavnom meste Slovenskej republiky, ktorý by mal nadobudnúť účinnosť zhodne so zákonom, ktorý teraz prerokovávame.

Vážená Slovenská národná rada,
pani poslankyne, páni poslanci,

ako spoločný spravodajca výborov Slovenskej národnej rady odporúčam, aby ste návrh zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí s úpravami pod bodmi 1 až 63, uvedenými v spoločnej správe, tlač č. 20a schválili.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrsky:

Ďakujem poslancovi Rózsovi za prednesenie spravodajskej správy. Sučasne otváram rozpravu o šiestom bode prog-

ramu k návrhu zákona o voľbách do samosprávy obcí.

Dovoľujem si využiť právo člena predsedníctva a predniesť spoločný návrh koalícnych strán a hnutí Kresťansko-demokratickej strany, Verejnosti proti násilliu a Demokratickej strany, ktorý už tu bol spomínaný ako ďalšie pripomienky z rokovaní výborov a ktorý sa týka § 6. Podľa nás má zásadný význam pre plnitosť tohoto zákona o voľbách a nielen pre celý priebeh volieb, ale pre nasledujúce funkčné obdobie.

Predložený návrh zákona o voľbách vychádza síce zo spoločnej dohody, aby do samosprávy obcí nekandidovali strany alebo hnutia, ale aby kandidovali jednotlivci. Teda aj keď ich na kandidátkach navrhovali politické zoskupenia, aby kandidovali a boli volení jednotlivci systémom, aký sme mali vo voľbách do parlamentov v podobe zakružkovania. Podľa názoru predkladateľov tento spôsob môže v národnostne zmiešaných oblastiach a obciach privolať následné, veľmi zložité situácie. Konkrétne v obciach, kde je viac ako 50 %-ná väčšina niektorej z národností - to je jedno či slovenskej, maďarskej alebo inej - predložený návrh zákona umožňuje v prípade, že príslušníci tejto národnosti si krúžkovaním zvolia zástupcov svojej národnosti, príslušníci inej národnosti sa už prakticky v zmysle zákona nedostanú do obecného zastupiteľstva. Sme si vedomí, že takýto stav by neprospeľ ani v jednom, ani v druhom prípade. Neprospeľo by ani v prípade obcí, ako sú napríklad Komárno alebo niektoré iné obce na južnom Slovensku, v ktorých je väčšina maďarskeho obyvateľstva, presahujúca 50 %, ak by sa v takýchto obciach neúmerne alebo vôbec nedostali do zastupiteľstva zástupcovia slovenskej národnosti. Obdobne sa domnievame, že ak by sa podobný prípad stal v obciach, kde je maďarská, rusínska alebo iná menšina, opäťovne by tieto menšiny boli už zákonom vylúčené z možnosti

podieľať sa na správe vecí verejných. Takýto stav by následne v obidvoch prípadoch vyvolával ďalšie nové konflikty, ktoré - domnievame sa - nie sú žiaduce a nechceme ich. Navrhujeme preto, aby za § 5 navrhovaného zákona bol vstunutý nový § 6 v nasledovnom znení:

Bod 1, - v národnostne zmiešaných obciach, mestách, má zloženie obecného, mestského zastupiteľstva zodpovedať percentuálnemu zloženiu obyvateľstva príslušnej obce, mesta v súlade s ústavným zákonom č.144/1968 Zb., čl. 2. Ak si to na strane 10 iba opravíte, zopakujem to, lebo je to dôležitý bod. V národnostne zmiešaných obciach, mestách má - nie musí - zloženie obecného, mestského zastupiteľstva zodpovedať percentuálnemu zloženiu obyvateľstva príslušnej obce, mesta v súlade s ústavným zákonom 144/68 Zb. čl. 2.

Bod 2 by sa upravil takto: Za národnostne zmiešanú sa považuje obec, mesto, v ktorých má trvalý pobyt viac ako 10 % občanov menšinovej národnosti. Škrtnúť slová "než slovenskej".

Bod 3 by sa upravil takto: Za základ pre posúdenie národnostného zloženia sa použijú výsledky posledného sčítania ľudu, domov a bytov z roku 1980 - tak ako to tu je uvedené - a pokračovať - ak nie sú v obci novšie oficiálne údaje. Čiže ak sú k dispozícii novšie oficiálne údaje, vzali by sa za základ tieto. Toto je posledný oficiálny stav, ktorý je vzhľadom k dispozícii.

Ostatné body by zostali tak ako sú tu uvedené. Dôležité je v tomto návrhu odstránenie, teda zrušenie všetkých paragrafov, resp. odvolaní v paragrafoch 42, 45, 50 a 53, kde sú uvedené podmienky nadpolovičnej väčšiny. To znamená, že v celom zákone by zostala iba prostá väčšina, aj v prípade účasti na voľbách, aj v prípade zvolenia kandidá-

ta. Na vysvetlenie: takáto úprava zákona by umožnila zostať pri všetkých ostatných bodoch, článkoch, paragrafoch navrhovaného pôvodného zákona. Ostať by rovnaký systém kandidátov, rovnaký systém voľby zakrúžkovaním. Vo vykonávacích pokynoch k voľbám, ktoré vyjdú, by sa upresnil bod 1, že v národnostne zmiešaných obciach má zloženie obecného zastupiteľstva zodpovedať percentuálnemu zloženiu.

Dovoľte, vážené poslankyne a vážení poslanci, aby som navrhol spôsob prerokovania tejto spoločnej správy. Ako pán spravodajca uviedol, spoločná správa obsahuje 63 pripomienok v prvej časti a ďalších 12 v druhej časti. To je 75 pripomienok. Toto sú pripomienky, ktoré ste uplatnili v jednotlivých výboroch, ktoré boli prerokované a neboli spoločne uzavreté, predloha vládneho návrhu zákona nebola podľa nich upravená. Podľa rokovacieho poriadku máme všetky tieto pripomienky prejsť a príslušnou formou ich schváliť alebo neschváliť. Navrhujem - budeme o tom hlasovať - aby sme v prvom kole prešli bod po bode všetkými pripomienkami, schválili alebo neschválili ich a potom aby sme pokračovali v rozprave a takou formou zvládli prerokovanie tohto zákona.

Má niekto pripomienku k návrhu tohoto postupu alebo môžem dať hlasovať? Prosím, hlási sa pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Domnievam sa, že postup nie je celkom v súlade s rokovacím poriadkom. § 16 hovorí o tom, že navrhovateľ predloží návrh zákona, potom spravodajca prednesie spravodajskú správu a potom musí byť otvorená rozprava. To znamená, že sa teraz nemôžeme zaviazat len za to, čo je predložené v spoločnej správe, ale každý poslanec má právo k tomu vystúpiť. Myslím si, že by sme mali najskôr otvoriť rozpra-

vu, diskutovať k tomu a potom, keď z diskusie vyplynie niečo iné, než je navrhnuté, pristúpiť k diskusii k jednotlivým bodom.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem. Hlásí sa pán poslanec Ásványi.

Poslanec L. Ásványi:

Návrh zákona sme dostali na prerokovanie vo výboroch. Mali sme dostatok času vyjadriť sa ku každému bodu. Nakoniec gestorský výbor ako spravodajca správu zhrnul, materiál máme predložený. Nevidím dôvod, aby sme znovu dávali pripomienky k celému návrhu zákona. Som za to, ako uviedol pán podpredseda, aby sme hlasovali k jednotlivým bodom spoločnej správy.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem. S pripomienkou sa hlási pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Podporujem návrh poslanca Fogaša, pretože sice boli prijaté závery výborov, ale nie názory jednotlivých poslancov.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem. Hlásí sa pán poslanec Majer.

Poslanec J. Majer:

Mám dopĺňujúci návrh k tomu, čo predniesol prvý podpredseda, a to aby sa vzniesli pripomienky k tým 75 bodom.

Kto má pripomienky alebo iný návrh, nech ich povie a príslušný bod sa vyjme zo spoločného hlasovania a bude sa o ňom hlasovať osobitne. Potom aby sme hlasovali an blok o všetkých ostatných bodoch, voči ktorým nebudú námietky.

Prvý podpredseda SNR I. Carnoqurský:

Ďakujem. Pán poslanec Majer, k vášmu návrhu mám pripomienku z hľadiska rokovacieho poriadku. Nemôžeme zabrániť poslancom, aby sa vyjadrili k jednotlivým zmenám alebo doplnkom, teda aby nebola rozprava. Môj návrh vychádza z predpokladu, že svoje pripomienky už dali. Je ich 75. Teda aby sme týmito 75 pripomienkami prešli normálnym hlasovaním, k nim už niet čo dodávať alebo uberať. Aj keď rozprava by teraz trvala tri hodiny, musíme o týchto 75 bodoch hlasovať. Čiže odporúčam tých 75 bodov prejsť hlasovaním a potom v zmysle rokovacieho poriadku umožniť ďalšiu rozpravu.

Hlásí sa pán poslanec Hrnko.

Poslanec P. Hrnko:

Keby sme súhlasili s navrhovaným postupom, navrhujem, aby sme o ničom nerokovali a priamo všetko schválili, pretože ďalšia rozprava nemá zmysel. To je porušenie rokovacieho poriadku, ako to povedal poslanec Fogaš a neviem, či je to celkom v súlade s demokraciou.

Prvý podpredseda SNR I. Carnoqurský:

Ďakujem pán poslanec. Iste, beriem vašu pripomienku. Rokovací poriadok pripúšťa, že každý návrh má odhlasovať plénum. Dal som návrh, čiže budeme o tom hlasovať. Máte možnosť to zamietnuť.

Hlásí sa pán poslanec Ptačník.

Poslanec P. Ptačník:

Mám faktickú pripomienku. Zvážme dobre, čo navrhol pán poslanec Majer. Myslím, že to nie je v rozpore s rokovacím poriadkom. Rovnaký postup sme uplatnili pri predložení návrhu, aj keď predtým bola obrovská diskusia, ktorá trvala možno príliš dlho. Ale an blok sme odhlasovalo to, čo navrhol spoločný spravodajca pán Sečánsky. To iste navrhol pán poslanec Majer, aby to, čo navrhol spoločný spravodajca, body 1 až 63, sme odhlasovali spoločne. Pan Majer to rozšíril o to, že ak by niekto z pléna mal pripomienku voči niektorému bodu, tento sa vyjme zo spoločného hlasovania. Ostatné body nemá zmysel preberať jeden po druhom, pretože ich chápeme ako jeden spoločný návrh spravodajcu všetkých výborov. Dávam tento návrh, aby sme takto postupovali.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Entujem, ale nie je to tak. To sú mnohé protichodné pripomienky, to znamená, že niektorú prijmete a niektorú neprijmete. Čiže my ich musíme prejsť jednotlivo. Alebo by sme postupovali tak ako navrhol pán poslanec Majer, že by sme sa držali tejto predlohy a iba v prípade, že niektorý poslanec ešte má voči návrhom vyhrady, najprv by sme to opravili, ale potom zase by sme museli hlasovať. Takže nevidím v tom žiadne zrychlenie. Dávam hlasovať.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 128 poslancov./

Kto je za to, aby sme teraz hlasovaním prešli tých 75 bodov?

/Za návrh hlasovalo 84 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 35 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Konštatujem, že väčšinou hlasov bol prijatý môj návrh, aby sme hlasovali o jednotlivých bodoch spoločnej správy a po skončení hlasovania pristúpili k rozprave.

Faktickú poznámku má poslanec Fogaš.

Poslanec H. Fogaš:

Nehnevajte sa, že sa opäť hlásim. Odhlasovalo sa tu niečo - som ochotný sa tomu podriaďiť - ale tým vlastne zamedzujeme rozprave, pretože budeme hlasovať o jednotlivých bodoch a hlasovať sa môže až po skončení rozpravy, pričom sa má dať slovo predkladateľovi alebo spravodajcovi, ak o to požiadajú. Dokonca člen vlády má právo vystúpiť ešte pred ukončením rozpravy. Je to tu jasne povedané, že sa má otvoriť rozprava. Neviem, či to doceňujeme alebo nie, ale myslím si, že takto je to riadená rozprava a je to v rozpore s bežnými zvyklosťami v parlamente. Zvážme, či tým neporušujeme zákon o rokovacom poriadku.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pán poslanec, postupujeme úplne jednoznačne v zmysle rokovacieho poriadku. Každý návrh má byť hlasovaním prijatý alebo neprijatý. Návrh bol prijatý, čiže je to v súlade s rokovacím poriadkom. Rozprava k zákonu má byť, ohlásil som ju, bude po schválení alebo neschválení už podaných návrhov, ktoré sú vlastne súčasťou rozpravy. Čiže nevidím v tom ani najmenšie porušenie rokovacieho poriadku. Nakoniec väčšina prítomných poslancov to potvrdila. Ja naozaj nemám záujem nejakou formou tento zákon urýchliť alebo

zmanipulovať. Ale sami vidíte, že predchádzajúci zákon sme prerokovali štyri hodiny a nakoniec sme neschválili skoro ani jednu z pripomienok.

Prosim, faktickú poznámku má pán poslanec Kotrus.

Poslanec Y. Kotrus:

Som toho názoru, že nič nebráni tomu, aby sme k jednotlivým príspevkom a návrhom predneseným v rozprave hneď hlasovali. Ďalej som toho názoru, že jednotlivé body uvedené v spravodajskej správe možno považovať za takéto príspevky. Čiže keď budeme hlasovať o každom príspevku osobitne, tým vlastne realizujeme rozpravu.

Ďalej by som navrhoval, aby aj ďalšie návrhy, ktoré nie sú uvedené v spravodajskej správe, jednotliví diskutujúci presne konštituovali tak, aby sme o nich mohli hneď hlasovať. Lebo po dlhej obsiahlej diskusii dospievame k tomu, že máme tu masu v rozprave prednesených diskusných príspevkov a na konci sa potom dohadujeme o tom, či to boli alebo neboli návrhy. Keď jednotlivé návrhy posúdime okamžite hlasovaním, prakticky vylúčime to, čo nechceme prijať.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem páňovi poslancovi. Keďže sme schválili postup prerokováňania tohto zákona, prikrôčime k jeho prerokováňiu v zmysle spoločnej správy. Budem uvádzať jednotlivé návrhy tak ako sú uvedené v správe a v zápatí budeme o nich hlasovať.

Bod 1 - žiada sa doplniť § 2 o nový odsek 3 tohto znenia: "Pr prekážkou vo vykonaní volebného práva je: a/ zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany zdravia ľudu a b/ výkon trestu odňatia slobody alebo výkon väzby." To znamená, že väznený občan, ak nebol zbavený občianskych práv, pokiaľ je len väznený, tak by nemohol podľa tohto zákona voliť, mať volebné právo. Môžeme za tento bod hlasovať?

Otázku má pán predseda.

Predseda SNR F. Mikloško:

Mám otázku, čo mal na mysli navrhovateľ pod písmenom a/. Keby nám to mohol vysvetliť.

Prvý podpredseda SNR I. Černožurský:

Prosím o vysvetlenie navrhovateľa. Bod 2. v pôvodnom návrhu zákona hovorí, že právo voliť však nemá občan, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená. To znamená, že svojím spôsobom zjednodušene toto pôvodné znenie obsahuje ohľadva tieto body.

Prípomienku má pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Pretože som lekár, viem z čoho to vyplýva. Keď má niekto infekčnú žltáčku, je v karanténe, nemal by ísť do spoločných priestorov, aby tým neohrozil zdravie ostatných občanov. Navrhované ustanovenie je správne.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnoucký:

Faktickú poznámku má pán poslanec Szabó.

Poslanec R. Szabó:

Odporúčam návrh, ktorý predniesol pán poslanec Róza. Ak k tomu nikto nemá pripomienku, netreba hlasovať. Odporúčam takto postupovať aj ďalej.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnoucký:

Súhlasím. To znamená, že sa vždy spytám, či sú pripomienky. Ak nie sú, ideme ďalej. Sú pripomienky k tomuto bodu? Nie sú.

Bod 2 - v § 3 ods. 2 začiatok ustanovenia upraviť takto: "Funkcia poslanca obecného /mestského/ zastupiteľstva je nezlučiteľná s funkciou..." a ďalší text s ohľadom na túto zmenu gramaticky upraviť. Teda nie poslancom obecného zastupiteľstva nemôže byť, ale uviesť text, že "funkcia poslanca obecného zastupiteľstva je nezlučiteľná" atď. Čiže je to gramatická úprava. Sú pripomienky? Nie sú.

Hlasí sa podpredseda vlády pán Zászlós.

Podpredseda vlády SR G. Zászlós:

V § 16 rokovacieho poriadku je jasne povedané, kedy sa má otvoriť rozprava. Pokiaľ nechceme obchádzať zákon, pýtam sa, či pripomienky resp. úpravy v spoločnej správe sa majú chápať ako pozmeňovacie návrhy?

Predseda SNR F. Mikloňko:

Chápme to ako začiatok rozpravy.

Podpredseda vlády SR G. Zászlós:

Pokiaľ to chápeme ako interpretáciu § 16 ods. 1, je jasné, že sa má otvoriť rozprava. Preto sa pýtam, či sa pripomienky v spoločnej správe majú chápať ako pozmeňovacie návrhy jednotlivých poslancov. Podotýkam, že sú to stanoviská výborov.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Nepoznám výbory, ktoré by neboli zložené z poslancov. Všetky tieto návrhy uviedli konkrétni poslanci v jednotlivých výboroch. Prонím vás, aby sme znovu nezastavovali to, čo sme odhlasovali. Je tu predseda 150 či 130 poslancov, ktorí sú si vedomí svojich kompetencií a postupov. Pokračujeme v rokovaní.

Bod 3 - § 4 vzhľadom na doplnenie § 2 ods. 3 vypustiť a ďalšie paragrafy prečíslovať. Teda celý § 4 vypustiť.

Bod 4 - v § 4 ustanovenie prvej vety označiť ako odsek 1 a ustanovenie druhej vety ako odsek 2, čiže rozlúčiť tieto dve vety: "Za starostu obce /primátora/ môže byť zvolený občan, ktorý má právo voliť a dovŕšil v deň volieb 25 rokov veku. To je odsek 1. Odsek 2 by znel: "Funkcia starostu obce /primátora/ je nezlučiteľná s funkciami uvedenými v § 3 ods. 2 písm. a/ až d/. To znamená, že nemôže byť súčasne poslancom aj starostom. Sú pripomienky? Hlásí sa pán poslanec Chmelo.

Poslanec J. Chmelo:

V ďalších pripomienkach z rokovaní výborov SNR v bode 11 je návrh Výboru SNR pre obchod a služby na 71 rokov veku. Mám otázku, či to spojíme alebo sa k tomu vrátíme.

Prvý podpredseda SNR 1. Černogursky:

Odporúčam, aby sme sa k tomu vrátili, keď dôjdeme k bodu 11.

Bod 5 - § 7 ods. 1 doplniť ďalšou vetou tohto znenia: "Každý volič môže byť zapísaný iba v jednom zozname voličov."

Bod 6 - v § 10 vynechať ustanovenie ods. 1: "Voľby do orgánov samosprávy obcí sa vykonávajú podľa volebných obvodov" a odsek 2 označiť ako ods. 1 v tomto znení: "Pre voľby do obecných /mestských/ zastupiteľstiev sa v každej obci utvoria viacmandátové volebné obvody, v ktorých sa volia poslanci obecného /mestského/ zastupiteľstva pomerne k počtu obyvateľov obce, najviac však 12 poslancov v jednom volebnom obvode." Odsek 1 sa vynechá, odsek 2 ostane ako odsek 1 a ostatné sa prečísľujú.

Bod 7 - v novom odseku 3 § 10 sa lehota 80 dní mení na lehotu 65 dní. Volebné obvody a počet poslancov v nich podľa odseku 2 alebo 3 určí a zverejní miestny národný výbor podľa osobitných predpisov najneskôr 80 dní pred dňom volieb. Termin 80 dní pred dňom volieb by sme vlastne už neboli schopní dodržať. Je ešte ďalšia pripomienka? Nie je. Teda upravíme z 80 na 65 dní.

Bod 8 - § 11 odsek 3 upraviť takto: "Volebný okraj sa utvorí tak, aby zahŕňal spravidla tisíc voličov. Pre vzdialené časti obce možno utvoriť samostatné volebné okrsky, ak je v nich aspoň 50 voličov. Volebné okrsky nesmú prešahovať hranice volebného obvodu." Sú pripomienky? Nie sú.

Bod 9 - v § 12 odsek 4 upraviť takto: "Volebné komisie sa utvoria z rovnakeho počtu zástupcov politických

strán a politických hnutí alebo ich koalícií /ďalej len "politické strany"/, ktoré podávajú samostatnú kandidátnu listinu, a to za podmienok uvedených v § 13 ods. 1 a § 14 ods. 1. Mená a priezviská zástupcov a náhradníkov s uvedením adresy oznamujú politické strany tomu, kto zvoláva zasadanie volebnej komisie. V prípade odvolania, zaneprázdnenia alebo zániku funkcie člena volebnej komisie povolá jej predseda jeho náhradníka podľa poradia určeného politickou stranou. Vyhlásenie kandidátnej listiny za neplatnú alebo jej stiahnutie má za následok zánik členstva zástupcov tejto politickej strany v príslušnej volebnej komisii."

S pripomienkou sa hlási pán poslanec Pirovits.

Poslanec L. Pirovits:

Mam pripomienku, aby v ods. 4 § 12 sa za legislatívnu skratku "politické strany" dali slová "a ich koalície". Ďalej za slová "...kto zvoláva..." odporúčam vsunúť slovo "prvé"... zasadnutie volebnej komisie. V ďalšej vete má byť namiesto slov "v prípade odvolania" slová "v prípade ochorenia".

Ďalej si myslím, že v ods. 2 § 12 má byť uvedené "okreskové volebné komisie riadia voľby" a nie "sa zriaďujú". K tomuto boli pripomienky aj vo výboroch.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Predpokladám, že volebná komisia, ktorá sa zriadi kvôli voľbám, tieto voľby aj riadi. Pán poslanec, muselo by tam ostať pôvodné ustanovenie s vaším doplnkom, teda že vo volebných okresech sa zriaďujú okreskové volebné komisie, ktoré riadia voľby, pretože nemôžu ich riadiť, ak sa

najprv nezriaďa. Dávam vám do pozornosti ďalšie body tohto istého paragrafu, ktoré podrobne rozoberajú prácu tejto volebnej komisie. Kým v odseku 2 sa hovorí o ich zriadení, v odseku 5 sa hovorí, že členovia volebnej komisie sa ujímajú svojej funkcie zložením slubu atď a v ďalších paragrafoch sa uvádzajú ulohy členov komisie.

Hlasí sa pan poslanec Anđel.

Poslanec M. Anđel:

Vážené dámy,
vážení páni,

poslanci nášho klubu su toho názoru, že predložený návrh zákona nezodpovedá potrebám a požiadavkam, avšak nemáme možnosť vysloviť svoj názor. Bol porušený § 16 zákona Slovenskej národnej rady o jej rokovacom poriadku, čiže bolo hrubo porušené ustavné právo. Nemáme možnosť presadiť svoje myšlienky, preto poslanci Slovenskej národnej strany na znak protestu a nesuhlasu s takouto formou rokovania na tento bod rokovania opúšťajú zasadaciu miestnosť.

Prvy podpredseda SNR I. Čarnogursky:

Hlasí na predsedu Slovenskej národnej rady pan Mikloško.

Predseda SNR F. Mikloško:

Vzhľadom na náočnosť prijatia tohto zákona navrhujem, aby sme presunuli jeho prerokovanie na pondelok, kedy bude dostatok času, pretože na programe je iba jeden zákon /potlesk/. Diskusia a prijatie tohto zákona si vyžaduje aspoň tri hodiny. Čakaju nás ešte ďalšie zákony, ktoré

treba prijať. Navyše, zákon o obciach urko súvisí so zákonom o voľbách /politick/. Môže sa stať, že diskusia sa bude opakovať, niektoré veci sa budú zbytočne opakovať. Dávam ešte raz na zváženie, aby sme teraz prerušili prerokovávanie tohto zákona a pokračovali v ňom v pondelok.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem pánovi predsedovi. Keďže o každom návrhu, ktorý prednesie poslanec, rozhodne plénum hlasovaním, musíme dať hlasovať.

S faktickou pripomienkou sa hlási pán minister Kosta.

Minister spravodlivosti SR I. Košťo:

Váženy pán prvý podpredseda,

aj vzhľadom na to, čo tu pred chvíľou odznelo vo vystupení pána poslanca Andela, myslím si, že by som mohol požiadať pána predsedu Slovenskej národnej rady, aby svoj návrh o odložení prerokovania návrhu zákona zvážil. Už sme totiž raz o programe hlasovali. Bol prijatý tak ako prebieha. A skutočne ako to prebieha, môžeme kvalifikovať ako rozpravu. V tom prípade sme neporušili § 16 ods. 1 rokovacieho poriadku. V ňom sa jednoznačne hovorí: Rokovanie o veci zaradenej na program schôdze uvedie spravidla navrhovateľ. To sa stalo. Po ňom vystupí spravodajca - ak bol určený. To sa tiež stalo. Potom predsedajúci otvorí rozpravu. Ak toto považujeme za rozpravu, v tom prípade nie sme v rozpore s našim vlastným zákonom.

Navrhujem, aby sme rokovanie prerušili na desať minút a túto procedurálnu vec vyriešili. Nech sa prípadne kluby poradia. Prosím, aby dovtedy pán Anđel a poslanci Sloven-

skej národnej strany neodchádzali, aby počkali na výsledok našich konzultácií, ktoré by boli počas tejto prestávky.

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

Ďakujem páňovi ministrovi Košťovi. Skôr ako vyhlásim prestávku, chcel by som pripomenúť, že prerokovanie pripomienok výborov bolo uvedené tak, že je súčasťou rozpravy a že po prví bodi 75 bodov rozprava pokračuje /potlesk/.

Teraz vyhlasujem desaťminútovú prestávku.

/Po prestávke.

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

Prosím pána poslanca Sečáňakeho, aby podal vysvetlenie k priebehu rokovania.

Poslanec M. Sečáňsky:

Bolí tu vznesené pripomienky, že bol porušený § 16 rokovacieho poriadku Slovenskej národnej rady. Dovoľte, aby som tento paragraf prečítal.

Rokovanie o veci zaradenej na program schôdze uvedie spravidla navrhovateľ. Stalo sa. Po ňom vystúpi spravodajca, ak bol určený. Spravodajca vystúpil. Potom predsedajúci otvorí rozpravu. Podpredseda Slovenskej národnej rady pán Černoqursky uviedol, že postupne sa budeme vyjadrovať k jednotlivým bodom. Inými slovami, uviedol rozpravu. Formu tejto rozpravy sme si odhlasovali. Nevidím teda žiadne porušenie § 16.

Čo je to rozprava? Právo poslanca vyjadriť sa k čomkoľvek, čo je predmetom prerokovania Slovenskej národnej

rady. Toto právo tu obmedzené nebolo. V rámci racionalizácie prerokovania tejto otázky sa zatiaľ vyjadrujeme k jednotlivým bodom - to právo má každý. Pan podpredseda uviedol, že po prerokovaní týchto bodov sa možno vyjadriť k čomukolvek v rámci prerokovaného návrhu zákona.

Navrhujem, aby sme v rokovaní pokračovali. Ak niekto ri pani poslanci opustili schôdzu, je to ich vec. Osobne mi je to ľuto, najmä ich voličov, pretože tým ich ochudobnili o právo sledovať ich vystúpenie na pôde Slovenskej národnej rady /potlesk/.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrsky:

O slovo sa hlási predseda Slovenskej národnej rady pán Mikloško.

Predseda SNR F. Mikloško:

Odvolavam svoj návrh, aby prerokovanie tohto návrhu zákona bolo odložené na pondelok /potlesk/.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrsky:

Prosim kvôli poriadku, aby sme sa predstavovali /Predstavovali sa 111 poslancov./

Prítomných je 111 poslancov, takže Slovenská národná rada je schopná sa uznať.

Pred predstavkou sme sa dostali k bodu 9, k zneniu odseku 4 § 12. Sú ďalšie pripomienky k tomuto bodu?

Poslanec L. Pirovita.

Zopakujem svoje pripomienky k tomuto bodu. Slová "v prípade odvolania" nahradiť slovami "v prípade ochorenia", pretože odvolanie v zákone nie je riešené. Ďalej medzi slovami "zvoláva zasadanie" vsunúť slovo "prvé" a za slovami politické strany a politické hnutia používať aj slová a ich koalície, aby bolo zrozumiteľné, že sa môžu vytvárať koalície.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Su pripomienky k týmto doplnkom? Nie su.

Bod 10 v § 12 odsek 5 slovo "tomu" nahradiť slovom "toho". Ide o gramatickú upravu.

Bod 11 - v § 12 odsek 8 nahradiť slovo "zapisovateľ" slovom "tajomník". Myslím, dámy a páni, že to nebude možné urobiť. Zapisovateľ nie je členom volebnej komisie. Ak by sme to nahradili slovom tajomník, tento by musel byť členom komisie. Aj v predošlých voľbách bol zapisovateľ, ktorý mal veľmi presne vymedzené povinnosti vo volebnej komisii. Slovo tajomník by tu funkčne a vecne naozaj nosedalo. Preto navrhujem ponechať pôvodné slovo zapisovateľ.

Má niekto k tomuto doplnku ešte pripomienky. Hlasí sa pan poslanec Brestenský.

Poslanec R. Brestenský:

Ide o protinavrh, ktorý nie je v súlade s tým, čo je tu napísané. Preto o tomto protinávhrhu je potrebné hlasovať, ako sme sa dohodli na začiatku

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Pán poslanec, súhlasím s vami. Budeme o tom hlasovať. Ešte sa hlási pan poslanec Kotrus.

Poslanec V. Kotrus:

Navrhujem, aby sme hlasovali až potom, keď prejdeme všetky body.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Keďže ide o rozdielne názory na úpravu v odseku 8 § 17, je potrebné o tom hlasovať.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 112 poslancov./

Kto je za to, aby sa v odseku 8 § 17 nahradilo slovo "zapisovateľ" slovom "tajomník"?

Za návrh hlasovalo 10 poslancov.

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 93 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Konštatujem, že tento doplnok nebol prijatý. Prosím, aby ste v spoločnej správe výborov vyškrtli bod 11.

Bod 12 - v § 17 odsek 8 nahradiť slovo "menovať" slovom "vymenovať". Sú pripomienky? Nie sú.

Bod 13 - v § 13 odsek 1 nahradiť lehotu 50 dní lehotou 45 dní ide o delegovanie kandidátov. Sú pripomienky? Nie sú.

Bod 14 - v § 13 odsek 1 nahradil slovo "členov" slovom "zástupcov". Domnievam sa, že ide o jazykovú záležitosť. Proším pána predsedu ústavnoprávneho výboru o vysvetlenie.

Poslanec M. Šeďáňsky:

Vyrazy "členov" a "zástupcov" neznamenajú to isté. Nemôžeme to vytrhnúť z vety a musíme ju posudzovať celú. "Do Slovenskej volebnej komisie deleguje najneskôr 45 dní pred dňom volieb každá politická strana, ktorá podala kandidátne listiny do obecných zastupiteľstiev aspoň v jednej tretine okresov Slovenskej republiky, dvoch členov a dvoch náhradníkov. Ak prijmeme výraz dvoch členov, tak hovoríme, že každá strana deleguje do týchto komisií dvoch svojich členov. Vyplýva to zo zmyslu vety. Ale to by predsa nebolo správne. Strana môže poveriť zastupovaním aj nečlena, niekoho iného, bez politickej príslušnosti, aby zastupoval záujmy strany v tejto komisii. Preto navrhujem ponechať výraz "zástupcov".

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Sú k tomu pripomienky? Nie sú. Čiže platí to, čo je uvedené v bode 14.

Bod 15 - v § 14 odsek 1 nahradil lehotu 55 dní lehotou 50 dní.

Bod 16 - v § 15 odsek 1 nahradil lehotu 60 dní lehotou 55 dní.

Bod 17 - § 15 odsek 3 doplnil o nové ustanovenie pod písmenom a/ tohto znenia: "a/ dozerá na dodržiavanie právnych predpisov týkajúcich sa volieb" a poradie ostatných písmen upravil.

Bod 18 v § 15 odsek 3 písm. b/ slovo "prejednáva" nahradiť slovom "posudzuje" a slovo "registruje" kandidátne listiny vynechať.

Prosim opäť pána predsedu ústavnoprávneho výboru o vysvetlenie, či sa môže vynechať registrácia kandidátnych listín.

Hlásí sa ešte pán poslanec Aeványi.

Poslanec L. Aeványi:

Úkon registrovania je potrebné ponechať. Navrhovaným kandidátom sa stane vtedy, keď volebná komisia odobrí jeho prihlásenie za kandidáta. Tento úkon sa nazýva registrácia.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pán poslanec, súhlasím s vami. Pýtam sa preto pána predsedu ústavnoprávneho výboru, aký má k tomu komentár.

Hlásí sa pán poslanec Rózsa.

Poslanec E. Rózsa:

V bode b/ pôvodného návrhu slová "registruje kandidátov" sú v druhej časti vety. Slovo "registruje" treba vynechať z prvého riadku bodu b/, pretože sa neregistrujú kandidátne listiny, ale kandidáti.

Poslanec M. Sečanský:

Pokiaľ ide o slovo "prejednáva", súhlasím so zmenou, pretože to nie je slovenský výraz. Mohol by byť nahradený slovom "prerokováva". Pokiaľ ide o registráciu kandidát-

nych listín, to je pozitívny právny úkon, pretože kandidáti sú uvedení na jednotlivých listinách a je povinnosťou miestnej volebnej komisie - a robí to zapisovateľ - zaviesť register týchto listín. Z toho vyplývajú aj konkrétne povinnosti. Teda navrhujem ponechať "registruje kandidátne listiny".

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Keďže sú to rozdielne stanoviská, zase musíme o tom hlasovať.

Káže sa hlási pán poslanec Fogaš.

Poslanec E. Fogaš:

Hlasujeme počas rozpravy a hlasovať sa má po skončení rozpravy. Rozprava sa má viesť tak ako sa poslanci prihlásili. Prosím, aby sa počas rozpravy nehlasovalo. Až keď sa rozprava skončí a uzavrie sa, môže sa hlasovať.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Pán poslanec, akceptujem vašu pripomienku. Body, v ktorých dôjde k zmene, si poznačíme a keď prejdeme všetky, budeme o nich postupne hlasovať. K bodu 18 sa teda vrátíme.

Bod 19 - v § 16 odsek 1 je preformulovaný v súlade s bodom 14, čiže ide o výraz "zástupca".

Hlási sa pán poslanec Masarik.

Poslanec J. Magarič:

Domnievam sa, že nie je správne nahradiť výraz "členov" výrazom "zástupcov", pretože pod pojmom člen sa tu nemyslí člen strany, ale zástupcom tej-ktorej strany je v podstate člen, aj náhradník. Je bežné, že sa používa výraz člen komisie, člen okrskovej komisie, nie zástupca okrskovej komisie. Predsa aj náhradník je zástupcom tej strany, ktorého táto strana určí do okrskovej alebo do akejkoľvek komisie.

Prvý podpredseda SNR L. Čarnogurský:

Faktickú poznámku má pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Navrhujem takú formuláciu, že každá strana ui za členov komisie deleguje dvoch svojich zástupcov.

Prvý podpredseda SNR L. Čarnogurský:

V podstate by to bola len jazyková úprava. Návrh zákona však hovorí o jednom zástupcovi a jednom náhradníkovi, resp. jednom členovi a jednom náhradníkovi a nie o dvoch členoch. Ide o použitie slova "člen" alebo slova "zástupca". V bode 14 sme nahradili slovo "člen" slovom "zástupca". Obdobne by sme mali postupovať aj teraz.

Hlasí sa pán poslanec Agárdy.

Poslanec G. Agárdy:

Pripájam sa k názoru, aby sa doplnilo "z ktorých jeden je náhradník".

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

S pripomienkou sa hlási pán poslanec Seják.

Poslanec I. Seják:

Som si istý, že túto interpretáciu si treba vysvetliť nasledovne. Jedného zástupcu a jedného náhradníka, ktorý má byť náhradníkom toho zástupcu. Čiže stačilo by doplniť slovo "jeho" náhradníka, čiže "jedného zástupcu a jeho náhradníka".

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Súhlasíte s takýmto návrhom? Dobré. Namiesto slova "jedného" bude slovo "jeho".

Bod 20 v § 16 odnok 2 nahradiť týmto znením: "Okresná volebná komisia má najmenej 5 členov. Namiesto "musí" bude slovo "má". Ak politické strany nedelegujú tento počet, vyzve ich predseda miestneho národného výboru, aby delegovali do okresnej volebnej komisie potrebný počet svojich zástupcov. Namiesto výraz "ak sa" sa zmení na výraz "ak politické strany". Ďalšia veta ostáva.

Ešte sa hlási pán poslanec Pirovits.

Poslanec I. Pirovits:

Navrhujem koniec tohto odseku pred bodkou doplniť "... a to z občanov bez politickej príslušnosti." Tým by sme vybavili ďalší návrh, ktorý je v závere tohoto materiálu. Bolo to aj v pôvodnom návrhu.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Hudeme o tom hlasovať. Prosím však prene formulovať doplňujúce znenie.

Poslanec L. Pirovits:

Ak politicke strany napriek vyzve tak neurobia do troch dní, vymenuje chybajúci počet členov okrskovej volebnej komisie rada miestneho národného výboru, a to z občanov bez politickej príslušnosti.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pod 21 v § 1/ odsek 2 vložiť za slová "vlastného návrhu" slová "alebo skupiny oprávnených voličov".

S pripomienkou sa hlási poslanec Pirovits.

Poslanec L. Pirovits:

Navrhujem vynechať "alebo skupiny oprávnených voličov". Neviem, čo to je skupina. Máme zákon o politických stranách. Strany alebo hnutia môžu kandidovať, môžu sa kandidovať aj nezávislí kandidati, ktorí by nemali skrývať svoju politickú ambíciu. Čo je to skupina? To nebolo ani v pôvodnom návrhu. Kandidatura musí byť podporená petíciou 100 oprávnených voličov. Tak načo vytvárať ešte možnosť pre ďalšiu skupinu? Navrhujem upustiť od tejto možnosti.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Käte chce hovoriť poslanec Huba.

Ponlanec M. Huha:

Chcel by som to vysvetliť. Táto požiadavka odznela aj v našom výbere. Išlo o to, že v mnohých obciach nie sú dostatočne vyformované strany a politické hnutia. Skôr sú tam dobre vyformované a tradične zastúpené a populárne spoločenské organizácie. Tak sa hľadal najvšeobecnejší pojem pre spoločenskú organizáciu a usudilo sa, že je to skupina občanov, ktorá môže byť aj neformálna alebo formalizovaná do podoby tej organizácie. Takže najvšeobecnejší pojem je skupina občanov.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Pán poslanec Pirovits, o vašom návrhu budeme potom hlasovať.

Bod 22 - v § 17 odsek 3 nahradiť lehotu 60 dní lehotou 55 dní.

Bod 23 - v § 17 odsek 4, písmeno c/ vložiť za slovo "splnomocnenca" slová "politickéj strany". Písmeno c/ teda bude znieť: "meno a priezvisko splnomocnenca politickej strany a jeho náhradníka ..." Splnomocnencov menujú politické strany, čiže je to len spresnenie. Sú námietky voči zneniu ako je uvedené v bode 23? Nie sú. Môžeme pokračovať.

Bod 24 - v § 17 odsek 9 nahradiť prvú vetu týmto znením: "K návrhu nezávislého kandidata sa pripojuje petícia podpísaná v obciach nad 2 000 obyvateľov najmenej 100 oprávnenými voličmi a v obciach do 2 000 obyvateľov podpísaná najmenej 50 oprávnenými voličmi."

Hlásia sa pán poslanec Okces.

Poslanec P. Okres:

Je veľký rozdiel medzi voličom a obyvateľom. Obyvateľ je ten, kto nema volebné právo a volič je ten, kto ho má, ako je to uvedené v základných ustanoveniach, v prvých paragrafoch.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Myslím si, že či tento bod tam bude alebo nie, zmysel je stále rovnaký. Sú ešte pripomienky? Nie sú.

Bod 25 - v § 18 odsek 2 doplniť za slová "nezávislých kandidátov" slová "a skupín oprávnených voličov".

Hlani sa pán poslanec Pirovits.

Poslanec L. Pirovits:

Navrhujem ešte na konci odseku 2 doplniť: ..."ako aj § 18 ods. 1, písm. a/, b/ a d/", lebo aj nezávislý kandidát musí spĺňať tieto podmienky.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

O tomto návrhu budeme hlasovať.

Bod 26 - v § 18 odsek 3, v prvej vete vložiť za slová "nezávislých kandidátov" slová "a skupín oprávnených voličov" a lehotu 50 dní nahradiť lehotou 45 dní. V druhej vete odseku 3 vložiť za slovo "návrhu" slová "a návrhu skupiny oprávnených voličov". Je k tomu pripomienka? Nie je.

Bod 27 . v § 19 za slovo "uverejní" vložiť slová "opísaným v mieste obvyklým".

Bod 28 - v § 21 odsek 1. v druhej vete za slovo "strana" vložil slová "alebo skupina oprávnených voličov".

S pripomienkou sa hlási podpredseda vlády pán Ondruš.

Podpredseda vlády SR V. Ondruš:

Mám pripomienku k termínu "skupina oprávnených voličov". Bolo by ho treba nejako bližšie definovať. Kandidáta alebo delegáciu, navrhujú politické strany a hnutia alebo vystupuje ako nezávislý kandidát. Oprávnenú skupinu voličov tvorí 50 alebo 100 voličov. To je duplicitné. To by automaticky znížovalo hranicu na nejakú bližšie neohraníčenú skupinu ľudí. Je to teda duplicitné vo všetkých paragrafoch.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Hlási sa pan poslanec Fogaš.

Poslanec U. Fogaš:

Myslím si naopak, že to nevádza k ničomu zlému. Podporujem stanovisko poslanca Hubu, pretože môže ísť jednak o spolky, združenia a možno i o spolok, ktorý ešte nie je zaregistrovaný, ale už existuje. Aj pri skupine oprávnených voličov sa predpokladá, že to bude podporené petíciou 100 alebo 50 ľudí. Vládny návrh zákona je v tom zmysle domyslený. Znamená to, že to nemôže byť len nejaka malá skupinka, aj oni musia získať 100 alebo 50 podpisov. Myslím si, že je to dobre myslené a nebráni to vôbec realizácii návrhov politických strán.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Dovoľujem si pripomenúť, že nech prijmemo akukoľvek formuláciu, v bode 9 § 17 zostáva, že k návrhu nezávislého

kandidáta sa pripoí polícia podpísaná 100 alebo 50 oprávnenými voličmi. Teda musí ich byť minimálne 50.

Bod 29 v § 21 odsek 2 upraviť takto: "Pre každý volebný obvod sa vyhotoví hlasovací lístok spoločný pre všetkých zaregistrovaných kandidátov." Su pripomienky? Nie su.

Bod 30 v § 21 odsek 3 na konci doplniť textom: "...ako aj počet členov obecného /mestského/ zastupiteľstva, ktorý má byť zvolený."

Hlásí sa pán poslanec Pirovits.

Poslanec I. Pirovits:

V pôvodnom návrhu zákona v odseku 1 § 21 je zrejme chyba a pozmeňovací návrh sa nedostal do spoločnej správy. V pôvodnom znení je takáto formulácia: "Predseda miestnej volebnej komisie zabezpečí prostredníctvom okresného národného výboru rozmnoženie hlasovacích lístkov v potrebnom množstve. Myslím si, tak ako sme to konštatovali vo výbere, že by to mal byť predseda miestneho národného výboru, ktorý bude zabezpečovať tieto technické veci a nie predseda miestnej volebnej komisie. Túto zmenu odporúčam doplniť ako spoločný návrh.

Prvý podpreda SR I. Černoourský:

Pripomienku má poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Mam pozmeňujúci návrh k odseku 3, kde sa uvádza, že v hlasovacom lístku sa uvedú kandidáti v abecednom pora-

dí.... Navrhujem slová "v abecednom poradí" zrušiť a nahradiť slovami "na hlasovacom lístku sa uvedú kandidáti podľa strán, hnutí, prípadne nezávislí kandidáti s uvedením mena, priezviska, veku a povolania" - a pokračuje pripomienka, ktorá je pod bodom 30. Ak strana predkladá kandidátku, aby mala možnosť urobiť poradie ako pomôcku pre voličov.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pán poslanec, poznamenal som si vašu pripomienku. Budeme o tom osobitne hlasovať, pretože je to zásadny pozmeňovací návrh.

Prosim o ďalšie pripomienky. Hlásí sa pán poslanec Čečetka.

Poslanec V. Čečetka:

V Branno-bezpečnostnom výbore sme k paragrafu 21 ods. 3 vyjadrili taký názor, že práve na každom hlasovacom lístku konkrétne by malo byť uvedené, aký je počet volebných poslancov v tom-ktorom obvode. Pokiaľ to tam nebude vyznačené, môže dôjsť k tomu, že voliči prekročia určený počet mandátov a tak sa hlasovací lístok stane neplatným.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ešte sa hlási pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Chcel by som upozorniť, že návrh pána poslanca, aby kandidáti boli uvedení podľa politických strán, za ktoré kandidujú, nás stavia pred následný problém, v akom poradí

budú tieto strany uvedené na kandidátnej listine. Čiže ak sa rozhodneme, že podľa politických strán, musíme nájsť aj mechanizmus riešenia tohto problému.

Inak sa vyslovujem proti prijatiu návrhu pána poslanca, lebo logika týchto volieb alebo návrhu zákona je založená na osobnostiach. Ak by sa išlo na strany, znižuje to uplatnenie osobnosti a vytvára sa zložitý následný problém, ktorý bol v predchádzajúcich voľbách do zákonodarných zborov napríklad riešený číslami jednotlivých strán. Podľa môjho názoru by nás to pri voľbách do obecných zastupiteľstiev odvieďlo od základnej logiky celého návrhu a zase by nás privádzalo k pomernému zastúpeniu, ktorému zodpovedá systém volieb podľa politických strán.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda SNR J. Čarnogurský:

Ďakujem. V každom prípade musíme o tom hlasovať.

Bod 30 žiada doplniť § 21 odsek 3 textom: "...ako aj počet členov obecného/mestského/ zastupiteľstva, ktorý má byť zvolený." Táto poznámka je správna. Ide o to, že ak je tam iný počet ako 12, aby volič vedel, koľkých je potrebné zakrúžkovať.

Bod 31 - v § 22 odsek 1 nahradiť lehotu 60 dní lehotou 55 dní.

Bod 32 - v § 22 odsek 2 nahradiť obdobne lehotu 60 dní lehotou 55 dní. Druhu vetu upraviť takto: "K návrhu pripojiť petíciu podpísanú v obciach s počtom nad 2 000 obyvateľov najmenej 100 oprávnenými voličmi a v obciach s počtom do 2 000 obyvateľov najmenej 50 oprávnenými volič-

mi." To je obdobné, ako sme to tu už mali. A na koniec odseku pripojiť túto vetu: "Rovnako sa postupuje, ak návrh na nezávisleho kandidáta podala skupina oprávnených voličov."

O tomto poslednom doplnku budeme hlasovať v súvislosti s výrazom skupina oprávnených voličov.

Bod 33 - v § 23 odsek 2 v prvej vete za slovo "návrh" vložiť slová "na kandidátov".

Bod 34 - v § 23 odsek 2 v prvej vete nahradiť lehotu 50 dní lehotou 45 dní, vetu ukončiť slovom "volieb" a ďalší text vypustiť a nahradiť ho týmto textom: "Údaj o registrácii kandidátov vyznačí na kandidátnych listinách..." - ďalej podľa textu, ktorý máte predložený.

Domnievam sa, že zmysel je rovnaký, ide len o širšiu formuláciu. Sú pripomienky? Nie sú.

Bod 35 - v § 25 odsek 2 v druhej vete za slovo "uveď" vložiť slovo "číslo".

Bod 36 - v § 26 odsek 2 nahradiť lehotu 90 dní lehotou 70 dní.

Bod 37 - v § 29 odsek 1 v prvej vete vypustiť slovo "prípadne".

Bod 38 - v § 29 odsek 2 vypustiť slovo "prípadne" a koniec vety za slovom "listky" upraviť takto: "a spolu s ostatnými volebnými spismi uložiť na bezpečné miesto."

Bod 39 - v § 31 odsek 1 upraviť takto: "Volebná agitácia začína 30 dní pred začiatkom volieb a končí dva dni

pred začiatkom volieb." Budeme o tom hlasovať, pretože pôvodný návrh 48 hodín je - podľa mňa - presnejšie ako dva dni. Znamenalo by to dva kalendárne dni a museli by sme doplniť, či sa do toho ráta deň volieb alebo nie, atď. Myslím, že pôvodný návrh 48 hodín je presnejší.

Hlásí sa pán poslanec Pirovitz.

Poslanec L. Pirovitz:

Mal by som ešte návrh k § 30 v súvislosti s tajnosťou volieb. Nie je tam zvýraznená podmienka, že volič musí prejsť osobitným priestorom určeným na úpravu volebného lístka. Je tam napísané, že treba zabezpečiť oddelené priestory, ale nie je to výrazné, tak ako to bolo pri predchádzajúcich voľbách. Tam to bolo uvedené ako podmienka.

Prvý podpredseda J. Čarnogurský:

Pán poslanec, pripomínam, že je tu použitý výraz, aby bola zaručená tajnosť. Je to síce dosť široký výraz, ale umožňuje to prakticky všetko, čo si v tej-ktorej dedine každý dokáže urobiť.

Hlásí sa pán poslanec Hofbauer.

Poslanec R. Hofbauer:

Domnievam sa, že v § 32 je to obsiahnuté.

Prvý podpredseda SNR J. Čarnogurský:

Ďakujem.

Hod 40 - v § 31 odsek 4 vypustiť.

Bod 41 - v § 32 odsek 3 sa terajšie znenie nahrádza takto: "Na požiadanie voliča mu okrsková volebná komisia vydá za chybajuci alebo nesprávne upravený hlasovací listok iný hlasovací listok." Rozdiel je v tom, že v pôvodnom návrhu zákona bolo množné číslo a teraz je jednotné. Nemá to význam, budeme o tom hlasovať.

Bod 42 - v § 35 na konci štvrtej vety pripojil slová: "a prenosnú volebnú schránku".

Bod 43 - znenie § 36 nahradiť znením: "Po uplynutí hodiny určenej na ukončenie hlasovania môžu hlasovať už len tí, ktorí su vo volebnej miestnosti alebo pred ňou. Potom sa volebná miestnosť uzavrie a predseda okrskovej volebnej komisie vyhlási hlasovanie za ukončené "

Hlasí sa pan poslanec Dičovčič.

Poslanec R. Dičovčič:

Kvôli logike je tam uvedené, že voliči najprv odvolia a potom sa volebná miestnosť uzavrie.

Prvy podpredseda SNR I. Čarnogursky:

Bod 44 - § 39 ods. 1 znie takto: "Neplatný je hlasovací listok, a/ ktorý nie je na predpisanom tlačive, b/ na ktorom volič ustanoveným spôsobom neoznačil kandidátov, c/ ak volič na hlasovacom listku neoznačil zakružkovaním ani jedného kandidata, alebo ak označil zakružkovaním viac kandidátov, než ma byť zvolených do obecného /mestského/ zastupiteľstva, alebo neoznačil zakružkovaním ani jedného kandidata na funkciu starostu obce /primatora/, alebo ak zakružkovaním označil viac ako jedného kandidata na túto funkciu " Je to to iste ako v pôvodnom návrhu, ale je to usporiadane prehľadnejšie.

Hlasí sa pán poslanec Pirovits.

Poslanec L. Pirovits:

Navrhujem za slová "než má byť zvolených" vsunúť slová "v príslušnom volebnom obvode". Budú totiž vytvorené volebné obvody a bude treba zvoliť do obecného zastupiteľstva povedzme 19 kandidátov, a to v jednom volebnom obvode 11 a v druhom 8. Potom na hlasovacom lístku sa má zakrúžkovať nie počet kandidátov volených do obecného zastupiteľstva celkovo, ale iba počet, ktorý sa volí vo volebnom obvode.

Prvý podpredseda SNR J. Čarnoucký:

Je to logická pripomienka, ktorá spresňuje to, čo je tu uvedené.

Bod 45 - § 39 odsek 2 znie takto: "Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia vylúči hlasovacie lístky s neoznačenými kandidátmi. Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov pre voľby poslancov, na ktorých sú kandidáti označení zhodne a správne, okrsková volebná komisia počíta za správny len jeden z hlasovacích lístkov; v opačnom prípade sú všetky hlasovacie lístky neplatné. Obdobne sa postupuje pri posudzovaní hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce /primátora/."

Keďže ide o iný text ako bol pôvodný, budeme o tom hlasovať.

Bod 46 - § 39 odsek 3 znie takto: "Poškodenie hlasovacieho lístka nemá vplyv na jeho platnosť. Na prečiarknuté alebo na dopísané mená sa neprihliada." Je to opäť len iný text toho istého významu.

Bod 47 - v § 40 text odseku 2 pripojiť ako druhú vetu do odseku 1 a ďalšie odseky predíslovať. Navrhujem o tom hlasovať, pretože nevidím dôvod, prečo by sa to malo meniť.

Bod 48 - nadpis pod § 41 upraviť takto: "Ukončenie činnosti okružkovej volebnej komisie." Myslím, že to takto môže byť. Pripomienky nie sú.

Bod 49 - v § 42 vypustiť odsek 2. Tento bod súvisí s nadpolovičnou alebo naprostou väčšinou. V ďalšom k tomu prideme.

Bod 50 - v § 43 vypustiť písmeno j/ - údaje podľa § 42, odsek 2 - súvisí to s predchádzajúcou pripomienkou.

Bod 51 - v § 44 odsek 2 vypustiť písmeno l/. To je to isté ako v predchádzajúcom bode.

Ďalej v § 44 odsek 2, v písm. g/ nahradiť text na konci "že sú bez politickej príslušnosti" textom "že ide o nezávislých kandidátov". Sú námietky? Nie sú.

Bod 52 - v § 45 vypustiť odseky 1 a 2 a nahradiť ich novým odsekom 1 tohto znenia: "Za poslancov zastupiteľstva obce sú zvolení kandidáti, ktorí dostali vo volebnom obvode najväčší počet hlasov." O tomto bode budeme hlasovať, ide o jeden z podstatných bodov.

Bod 53 - v § 47 odsek 3 doplniť text za písmenom c/ o nové písmeno d/ tohoto znenia: "počet obcí, v ktorých bolo zvolené obecné /mestské/ zastupiteľstvo". Písmeno d/ označiť ako písmeno e/. Súhlasíte? Nie sú pripomienky.

Bod 54 - v § 48 odsek 3 doplniť text za písmenom c/ o nové písmeno d/ tohoto znenia: "počet obcí, v ktorých bolo

zvolené obecné /mestské/ zastupiteľstvo" a terajšie písme-
no d/ označiť ako písmeno e/. Je to obdobné ako v predchá-
dzajúcom bode.

Bod 55 - § 49 sa vypúšťa. O tom budeme hlasovať,
resp. ak odhlasujeme, že sa vypúšťa nadpolovičná väčšina,
v tom prípade tento bod je bezpredmetný, pretože nemôže
byť potom opakované hlasovanie.

Bod 56 - vypustiť § 50 v navrhovanom znení a nahradiť
ho novým znením, ako to máte v predloženom materiáli. Ob-
dobne to súvisí s nadpolovičnou väčšinou. Nové voľby by
prakticky neboli.

Hláni sa pán poslanec Varga.

Poslanec A. Vargai:

Zaobhrali sme sa tým vo výbore a zhodli sme sa na
tom, že v každom prípade musí byť ustanovenie o nových
voľbách, lebo voľby môžu byť neplatné aj z iných dôvodov
ako z dôvodu nezvolenia zástupcov, teda nadpolovičnou ale-
bo prostou väčšinou. Môžu byť napadnuté niektorou stranou
alebo sa začne okolo toho súdne konanie. Čiže môžu byť
prípady, síce veľmi extrémne - dúfame, že taký prípad ne-
bude - ale ustanovenie o nových voľbách v každom prípade
musí byť.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem pánovi poslancovi Vargovi za vysvetlenie. Je
to úplne nový moment v tomto zákone. Nové voľby v zmysle
pôvodného ponímania by boli zbytočné, resp. strácajú zmy-
sel, ak nie je tam podmienka nadpolovičnej väčšiny. Toto
je návrh, ktorý má riešiť problém nových volieb za akých-
koľvek iných okolností. Budeme o ňom hlasovať.

Bod 57 - v § 53 nahradiť terajšie znenie odseku 1 takto: "Ak sa uprázdni v obecnom /mestskom/ zastupiteľstve mandát, nastupuje za poslanca zastupiteľstva obec ako náhradník kandidát, ktorý získal najväčší počet hlasov, ale nebol zvolený za poslanca. V prípade rovnosti hlasov sa postupuje obdobne podľa § 45 ods. 2 a 3."

Predpokladám, že tento paragraf prijme, lebo sa týka obdobia po voľbách až do nasledujúcich voľieb. .

Bod 58 v § 54 nadpis pod paragrafom nahradiť nadpisom "Zabezpečenie pomocných prostriedkov". Myslím, že s tým možno súhlasiť.

Bod 59 - v § 54 odsek 2 vypustiť text: "pre okresné volebné komisie okresný národný výbor" a doplniť nový odsek 3 tohto znenia: "Pre okresné volebné komisie zabezpečí všetky pomocné prostriedky okresný národný výbor." To je len spresnenie, rozšírenie vety. Myslím, že sa to môže doplniť.

Bod 60 - vzájomne vymeniť poradie paragrafov 55 a 56. Sú pripomienky? Nie su.

Bod 61 - za § 59 vložiť nový § 60 znenia ako ho máte uvedené v predloženej správe. Odporúčam, aby sme o tomto paragrafe hlasovali.

Bod 62 - doterajší § 60 označiť ako § 61. To je logické. Ak sa návrh prijme, tak sa to prečísľuje.

Bod 63 - doterajší § 61 označiť ako § 62 a ďalšie paragrafy prečíslovať. To je obdobné ako v predchádzajúcom bode.

Toraz máme stranu 10 - ďalšie pripomienky z rokovaní výborov Slovenskej národnej rady.

Bod 1 za doterajší § 5 vložiť § 5a alebo nový § 6, ktorý znie: "V národnostne zmlieňaných oblastiach /mestách/ má zloženlo obecného /mestského/ zastupiteľstva zodpovedať percentuálnemu zloženlu obyvateľstva príslušnej obce /mesta/ v súlade s ustavným zákonom č. 144/68 Zb., článok II. O tomto paragrafe budeme hlasovať.

Bod 2 súvisí s bodom 1. Ak odhlasujeme bod 1, automaticky sa zaradia ďalšie body.

S poznámkou sa hlási pán poslanec Ondruš.

Poslanec M. Ondruš:

Podľa mňa môžeme hlasovať o všetkých piatich bodoch naraz, pretože jeden bez druhého nemôže byť.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ano. Ďalej sa hlási podpredseda vlády pán Ondruš.

Podpredseda vlády SR V. Ondruš:

Bod 3 navrhujem rozdeliť na dve časti - národnosť a rodinný stav, pretože to spolu nesúvisí.

Podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Problém rodinného stavu nemá žiadnu funkciu, len rozširuje profil kandidáta. Takže aj o tom budeme hlasovať, či je to potrebné alebo nie.

Hlási sa pán poslanec Fogaš.

Poslanec U. Fogaš:

Keďže spravodajská správa vlastne obsahla tých prvých 63 pripomienok, vyjadrených v 63 bodoch, navrhujem, aby sme sa teraz už vo voľnej rozprave vyjadrili k ďalším návrhom a potom prípadne to uzavreli pri hlasovaní, lebo preberáme ďalšie pripomienky, ktoré neboli v spravodajskej správe obsiahnuté.

Podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pripomienky sú jej súčasťou. Ale povedali sme, že neprerokúvame spravodajskú správu, ale je to začiatok rozpravy. Ešte máme 5 bodov a potom budeme pokračovať v rozprave.

Stotožnili sme sa, že body 1 až 5 vzájomne súvisia, čiže ak sa bude hlasovať o prvom, alebo o všetkých piatich, tým budú riešené.

Bod 6 - § 45 odsek 5 súvisí s nadpolovičnou väčšinou, teda s bodom, ktorý sme už prebrali.

Hlasí sa pán poslanec Galanda.

Poslanec M. Galanda:

Táto teória nadpolovičnej väčšiny naburáva princíp, ktorý sme pôvodne už rozoberali a o ktorom budeme hlasovať. Budeme sa musieť k tomu vrátiť. Budeme o tom hlasovať a záleží od toho, na čom sa dohodneme.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Hlasí sa pán poslanec Sládek.

Poslanec V. Šládek:

Voľmi krátko ma chcem k tomu vyjadriť. Tieto pripomienky a návrhy prijal výbor pre štátnu správu a územnú samosprávu. Všetky tieto body spolu súvisia. Ide o to, aby sme zrušili potrebu majorizácie, tej prvej majorizácie pri voľbách starostu, aby sa pri voľbách starostu nemusela zúčastniť nadpolovičná väčšina zapísaných voličov v danom volebnom obvode. Textúra, ktorá je navrhovaná pánom správodajcom v spoločnej správe, sa s tým nezhoduje. Takže my ako výbor môžeme od toho odstúpiť - od tej prvej majorizácie pri voľbách starostu.

Prvý podpredseda SNR I. Carnogurský:

Budeme o tom tak či tak hlasovať. Ak budeme hlasovaním bod po bode prechádzať pôvodné znenie, tak tam je nadpolovičná väčšina zrušená aj u starostu.

Bod 7 - § 49 odsek 2 súvisí s tým istým.

Bod 8 - v § 49 odsek 3 sme navrhovali úplne vypustiť. Ak bude vypustený, nedochádza ani k úprave, čiže súvisí to s hlasovaním.

Bod 9 - v § 49 odsek 5, tiež to súvisí s hlasovaním.

Bod 10 - v § 49 a bod 11 - v § 5 v prvej vete slová "25 rokov veku" nahradiť slovami "21 rokov veku". Musíme o tom hlasovať.

Bod 12 - v § 16 odsek 2 nahradiť týmto znením: "Okresová volebná komisia musí mať najmenej 5 členov". K tomu už bola jedna pripomienka predtým, podľa ktorej sa slovo "musí" odporúčalo nahradiť slovom "má". K tomuto bodu máme teda dve pripomienky. Budeme o nich hlasovať osobitne.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

tým sme prešli prvú časť pripomienok, ktoré boli vznesené k tomuto zákonu. Prikróčime k ďalšej časti rozpravy, do ktorej sa doteraz prihlásili piati poslanci. Vystúpi poslanec Juraľ Plesník a pripraví sa poslanec Kilman.

Poslanec J. Plesník:

Vážene plénum Slovenskej národnej rady,
vážená vláda,

demokratická väčšina poslancov sa so stranickou disciplínou vyjadrila za prerokovanie tohoto návrhu zákona, a to i napriek skutočnosti, že takmer vo všetkých výboroch zaznelo, že tento návrh nemožno prerokovávať bez predchádzajúceho odsúhlasenia zákona o obecnom zastupiteľstve. Takto tento zákon napokon uvádzala i vláda v dôvodovej správe, z ktorej mi dovoľím citovať: "Vzhľadom na to, že navrhovaný zákon úzko nadväzuje na pripravovaný zákon o obecnom zriadení, zosuladí sa dátum nadobudnutia účinnosti oboch zákonov." Predpokladá sa, že komunálne voľby sa uskutočnia v novembri 1990. Dňom týchto voľieb nadobudne účinnosť zákon o obecnom zriadení. Len pre súvislosť, pretože je potrebné vopred prerokovať zákon o obecnom zriadení, ešte dodávam: Podľa návrhu novely ustavného zákona o československej federácii a ústavy, ktorý sme prerokovali ešte v júli, zvolením poslancov podľa tohoto zákona a zložením sľubu zaniká mandát poslancov zvolených podľa zákona č. 56/1971 Zb. čo sa stane v tom prípade, ak na následných zasadnutiach neprijmeme zákon o obecnom zriadení, nebudem radšej rozvádzať.

Ale nie to som chcel, pretože v podstate už rokujeme o predložennom návrhu. Dovoľte mi, aby som veľmi stručne

vyjadril názory, ktoré tu doteraz ešte neodznali, teda názory našich voličov, našich spoluobčanov. Dovoľm si interpretovať niektoré myšlienky, s ktorými som sa stretol, vážené kolegyně a kolegovia, na stretnutí s občanmi nášho okresu Senica.

Súčasný stav priprav obecných volieb, najmä nejasnosti okolo miestnej samosprávy, jej previazanosti na štátnu správu, neujasnené nové územné členenie, nevyjasnené otázky okolo majetku obcí, vytvárajú na mnohých národných výboroch obcí a miest atmosféru napokoja a nedôvery v realnosť pripravenosti volieb k navrhovanému novembrovému termínu. Z národných výborov nám odchádzajú schopní, odborne fundovaní ľudia, a podozýkam že i tí, ktorí boli kooptovaní do národných výborov po 17. novembri. Záujem o kandidovanie v obecných voľbách z radov reálne uvažujúcich schopných ľudí, po ktorých voláme, je minimálny. Veď vlastne nevedia do čoho idú, z čoho obce budú žiť, aké budú ich ďalšie previazanosti a podobne. Sú oprávnené obavy, aby túto situáciu neznaužili ľudia nekritickí, neseriózni, odborne nepripravení, ktorých jediným cieľom je profitovať za každej situácie. A tieto slová som citoval od funkcionárov národných výborov, ktorí boli doplnení do národných výborov po 17. novembri.

Voliči mi zároveň pri týchto stretnutiach dali otázku. Čo si myslíte vy, poslanci Slovenskej národnej rady, čím prispějete viac k demokratizačnému procesu? Tým, že budete podporovať urýchlené prijímanie nedopracovaných, nekomplexných právnych noriem, alebo že sa budete zasadzovať o dôsledný princíp kvality každej prijatej právnej normy? Odpoveď si dá každý z nás veľmi rýchlo, ak ju postaví ako odpoveď pre svojich spoluobčanov a nepodriadi ju len svojim úzkym straníckym záujmom. Uvedomme si, že voliči nás neposudzujú podľa rýchlosti prijímaných zákonov, i keď

tieto dva dni o tom nesvedčia, ale podľa ich skutočnej kvality. Preto dávam na zváženie, keďže by sme schvaľovali zákon o voľbách do čohosi, čo ešte zatiaľ nemáme definované zákonom, aby sme akt hlasovania o tomto vládnom návrhu vykonali až po prijatí návrhu zákona o obecnom zastupiteľstve a ďalších nadväzných zákonov.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

Ďakujem poslancovi Plesníkovi. Vystúpi poslanec Klíman. Do rozpravy sa ďalej prihlásil poslanec Ásvanyl.

Poslanec L. Klíman:

Vážené predsedníctvo,

vážená vláda,

vážené plenum,

ekonomická a politická, i spoločenská zložitost veľkých mestských aglomerácií, vrátane ich územnej zložitosti, si vyžadujú oproti ostatným tzv. neštatutárnym mestám osobitný právny režim. Veľké mestá sa odlišujú nielen vysokým počtom obyvateľstva, jeho mimoriadnou koncentráciou a migráciou, ale aj významom svojich hospodárskych, kultúrnych a politických inštitúcií, ktoré ďaleko presahujú región a majú celorepublikový, niekedy i medzinárodný význam. Sú univerzitnými a vysokoškolskými centrami, streďiskami významných inštitúcií. Dôležité je udržať integritu týchto veľkých miest.

Voľby vo veľkých mestách vyžadujú určité odchýlky najmä v otázke vzťahu mesta k mestským časťami, ktoré majú

mať odlišné postavenie ako v iných mestách. Osobitné najmä vtedy, ak sa na základe dohody mesta dosiahne ich väčšia samostatnosť. Taktiež ide o odchýlny spôsob vytvárania volebných obvodov a niektoré ďalšie špecifiká. Preto ako poslanec i ako vedúci pracovník Národného výboru mesta Košíc chcem navrhnúť doplnok k dnešnému zákonu, a to doplniť osobitný paragraf do záverečného ustanovenia v tomto znení: "Odchýlky pri voľbách do orgánov samosprávy v mestách s počtom obyvateľov nad 200 000 upraví osobitný zákon."

Vážení kolegovia poslanci,
vážené kolegyně poslankyne,

prosím by som vás o pochopenie situácie a zložitosti problematiky, ktorú má mesto Košice. Je to dnes už 300-tisícová metropola s veľmi zložitým ekonomickým, organizačným i spoločenským životom, s náboženskými i národnostnými problémami. Nazdávame sa, že zákon v znení, ako ho prerokovávame - zákon o voľbách - nevytvára priestor pre riadenie a ďalší rozvoj tohoto mesta a že si teda vyžaduje osobitný zákon, čo by umožnila klauzula a dodatok, ktorý som práve predniesol.

Chcem vás ďalej informovať, že máme pripravené pracovné znenie zákona o Košiciach. Chcem predostrieť, že budem musieť k tomuto problému vystúpiť i v pondelok na našom štvrtom zasadnutí, pretože pôjde aj o súvisiaci zákon o obecnom zriadení a že návrh zákona o Košiciach je predložený na ministerstve vnútra. Prosím by som jednak pána ministra, jednak všetkých, ktorých sa to pracovne týka, aby sa urýchlila procedúra jeho prípravy, pripomienkovania a potom, samozrejme, jeho následného predloženia plénu. Nás, poslancov z Košíc, je tu 5. Máme neľahkú úlohu presvedčiť vás o tom, že toto mesto skutočne potrebuje svoj osobitný zákon, ak má ďalej zdravo a adekvátne svojím zlo-

žitým podmienkam rozvíjať svoj organizmus i správu a, samozrejme, uskutočniť nasledujúce alebo nadchádzajúce voľby. Prosil by som vas v jednotlivých komisiách, keď dostanete tento návrh zákona, o vašu pozitívnu podporu, o vaše cenné pripomienky a prosil by som aj toto plénum, keď zákon bude predložený na prerokovanie a schválenie, aby bol takto posúdený a prijatý, za čo, i za vašu pozornosť, vám vopred ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem poslancovi Klimanovi. Pán poslanec, váš doplňujúci návrh som poznačil. V zmysle rokovacieho poriadku budeme o ňom hlasovať. Upozorňujem však, že v prípade, že by osobitný zákon, o ktorom ste hovorili, nebol predložený, prerokovaný a prijatý do dňa hraničného termínu, teda tých 70 dní pred voľbami, v Košiciach by sa potom nemohli voľby uskutočniť. Treba si to uvedomiť. Je to len moja poznámka.

Ako ďalší sa do diskusie prihlásil poslanec Ásványi z MKDH a pripraví sa poslanec Agárdy tiež z MKDH.

Poslanec L. Ásványi:

Vážené predsedníctvo,
dámy a páni,

môj pôvodný diskusný príspevok sa značne skrátil, pretože keď podpredseda Slovenskej národnej rady pán Čarnogurský uvádzal doplňujúce body zo spoločnej správy vyborov okolo § 6, prakticky doslovne hovoril o všetkých dôvodoch, podporných momentoch, ktoré som chcel pôvodne u

viesť. Hovoril o rozdielnom systéme oboch volieb, o semi náli ja účasti politológov zo západných štátov, o nedostatku pôvodného návrhu zákona o voľbách do samosprávnych orgánov, keď uvádzal mestá Dunajská Streda a Komárno a o- pačne, mestá a obce, kde su zase v prevahe slovenskí oby- vatelia a ak v nich nebude zvoleny ani jeden z navrhova- ných maďarských poslancov, že to vyvola ďalšie trenice me- dzi občanmi. Naše hnutie je rozhodne proti stupňovaniu týchto nešvárov a treníc medzi obyvateľmi toho istého mes- ta alebo obce. Včera sme vyhlásili, že sme za prijaté zá- sady z Trenčianskych Teplic a chceme spoločne so sloven- skymi obyvateľmi, s prevažnou väčšinou tejto republiky, tuto republiku budovať.

Chcel by som doplniť ešte toľko, že cieľ nového sys- tému, iného systému tohto volebného zákona, teda väčšino- vého systému predpokladá, že sa budú voliť osobnosti. Po- chybujem o tom a hovorím, že to je len teória a už minulá iluzia, pretože denná tlač, periodiká a, žiaľ, i niektorí poslanci Slovenskej národnej rady nesprávne, skreslene a tendenčne publikovanými informáciami vyvolávajú medzi ná- rodmi a národnosťami taku nevraživosť, že na volebnej lis- tine už nikto nebude pozerat na osobnosti, ale každá stra- na, každé hnutie bude prisne sledovať, koho kandidovali. Silou-mocou, všetkými prostriedkami bude chcieť zvoliť svojich navrhovaných kandidátov. To vyvola nespokojnosť s výsledkami volieb v jednotlivých mestách a miestach so zmiešaným obyvateľstvom. A my, poslanci, sa budeme musieť zodpovedať voličom za to, že menšínovi obyvatelia sloven- skej národnosti v južných mestách a obciach nebudu v samo- správnom orgáne vôbec zastupení. Opačne, tam, kde je väč- šina slovenských obyvateľov, nebudu vôbec zastupení maďar- skí alebo ukrajinskí poslanci. Oni v tej menšine ani nebu- du rozhodovať o závažných veciach obce, ale keď nebudú prítomní vôbec, tak nebudu ani môcť hovoriť o vlastných

problémoch. A že by sa väčšina poslancí tak strašne chceli starať o tých, ktorí zostali za dverami, ktorí nie sú účastníkmi samosprávy obce a mesta? Aká je to samospráva, keď 20 alebo 40 % obyvateľov nechcem vôbec vidieť a vedieť, že sú zastúpení v obecnom samosprávnom orgáne? Za toto sa my, poslanci, budeme musieť svojim voličom zodpovedať.

Preto podporujem návrh, ktorý tu predniesol pán podpredseda Slovenskej národnej rady v súvislosti s § 6 a ďalších dopĺňujúcich zmien v ďalších paragrafoch.

Ešte chcem prehlásiť za Klub poslancov MKDH a Spoluzitlie, že sme za to, aby zákon o voľbách do samosprávnych orgánov bol dnes schválený, prijatý. Odôvodňujeme to tým, že nevidíme rozdiel, ak dnes budeme hlasovať o prijatí zákona o voľbách a v pondelok budeme prerokúvať a hlasovať o prijatí zákona o obecnom zriadení. Keby boli tieto dva zákony na programe dnes, aj tak by sme neukončili ich prerokovanie. Je v tom nejaký rozdiel, že ten druhý zákon budeme schvaľovať v pondelok? Veď všetci tento zákon poznáme, jeho návrh sme dostali. Mali sme k nemu pripomienky, ktoré sú už uvedené v spoločnej správe. Aj keď pozmeníme návrh zákona o obecnom zriadení, tým sa nemusí meniť zákon o voľbách. Ak sa to dáva do takejto súvislosti, že bez zákona o obecnom zriadení nie je možné schváliť tento zákon, je v tom tendencia, o ktorej nechcem obšérne hovoriť. Všetci viete, aj tí, ktorí takto vystupujú, prečo takto hovoria /potlesk/.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

Ďakujem poslancovi Ásványimu. Ďalej bude hovoriť poslanec Agárdy a pripraví sa poslanec Prokeš.

Poslanec G. Agárdy:

Vážná Slovenská národná rada,
vážené predsedníctvo,
vážená vláda,

dobrý gazda myslí na všetko. Naše hnutie podporuje návrh pána podpredsedu Černoğurského. Ale všetko sa môže stať. Tento návrh nemusí prejsť. Podľa rokovacieho poriadku preto dávame druhý návrh, o ktorom sa bude hlasovať až potom, než budeme vadiť výsledky návrhu pána Černoğurského.

Náš návrh je nasledovný: v § 10 doplniť odsek 7 takto: "V národnostne zmiešaných obciach určí a zverejní miestny národný výbor aj počet poslancov..." - a teraz použijem veľmi zlé slovenské slovo - ..."hovorcov národnostnej menšiny"... nasledovne: do 10 % obyvateľstva národnostnej menšiny sa počet poslancov doplní o jedného poslanca-hovorcu národnostnej menšiny, do 20 % obyvateľstva národnostnej menšiny sa počet poslancov doplní o dvoch poslancov-hovorcov národnostnej menšiny, nad 20 % obyvateľstva národnostnej menšiny sa počet poslancov doplní o troch poslancov-hovorcov národnostnej menšiny. Poslanec-hovorca národnostnej menšiny je plnoprávnym členom obecného zastupiteľstva. Výmena poslanca-hovorcu sa môže uskutočniť len v súlade s § 53 odsek 4."

§ 17 sa doplní o odsek 11 nasledovne: "Na kandidátov na funkciu poslanca-hovorcu sa vzťahujú všetky horeuvedené ustanovenia § 17. Kandidáti na funkciu poslancov-hovorcov figurujú na kandidátnych listinách a hlasovacích lístkoch bez akéhokoľvek označenia ako riadni kandidáti." Tu máme na mysli, aby to nevyzeralo ako v južnej Afrike.

§ 45 odsek 1 preformulovať nasledovne: "Za poslancov obecného /mestského/ zastupiteľstva sú zvolení kandidáti v počte podľa § 10 odsek 4, ktorí získali vo volebnom obvode najväčší počet platných hlasov." Teda nič zvláštneho.

§ 45 odsek 2 preformulovať nasledovne: "Poslanci hovorcovia národnostných menšín sa určujú z náhradníkov. V národnostne zmiešaných obciach sa vyhovori zvlášť zoznam náhradníkov a náhradníkov na funkciu poslancov-hovorcov národnostných menšín. Uvedené zoznamy musí odsuhlasť každý člen mestskej, resp. miestnej volebnej komisie." To znamená, aby sme zaručili, že aj v prípade vypadnutia kandidáta hovorcu nastupuje za neho kandidát resp. člen obecného zastupiteľstva z náhradníkov národnostnej menšiny.

§ 53 doplniť o odsek 4 takto: "Ak sa uprázdni v obecnom /mestskom/ zastupiteľstve mandát poslanca hovorcu národnostných menšín, môže nastupovať náhradník len zo zoznamu náhradníkov-hovorcov národnostných menšín v zmysle ods. 1 tohto paragrafu."

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem. Proším pána poslanca, aby ešte spresnil svoj doplnok v tom, či bude predmetom hlasovania len v prípade, ak tento zákon, ako sme ho pôvodne prerokovali, neprejde, alebo ho uplatňuje ako ďalší doplnok.

Poslanec G. Agárdy:

Návrh som formuloval tak, že naše hnutie podporuje návrh znenia nového § 6, ktorý je uvedený na strane 10. Ak by tento návrh neprešiel, trváme na našom návrhu.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

s faktickou pripomienkou sa hlási poslanec Brestenský.

Poslanec R. Brestenský:

Nepochopil som, čo znamená pojem poslanec-hovorca.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Beriem to ako faktickú pripomienku. Pri hlasovaní o tomto návrhu bude ešte podrobnejšie vysvetlený. Teraz vystúpi pán poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Vážený pán podpredseda,
vážená vláda,
vážené plénum,

vôbec nemám radosť z toho, čo teraz chcem povedať, ale považujem to za svoju povinnosť. Zákon, ku ktorému sme vzniesli 75 pripomienok, je, podľa môjho názoru, zrelý na vrátenie. Nie sme tu predsa na to, aby sme nahrádzali kvalifikovanú činnosť odborníkov niektorého ministerstva a tu v pléne, prípadne vo výboroch doformulovávali zákony. Samozrejme, že potom naši voliči musia mať dojem, že naša práca je úplne neefektívna, pretože suplujeme prácu niekoho iného. /Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Iste sa mi nebudete diviť, ak poviem, že by som prejavil maximálnu radosť, keby som mohol konštatovať, že diskusia k tomuto návrhu zákona skončila a môžeme pristúpiť k hlasovaniu.

Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, poslankyňa Marhulíková.

Poslankyňa O. Marhulíková:

Navrhujem ešte doplniť § 27, v ktorom sa hovorí o dni volieb. Vo výbore sme mali pripomienku, aby sa veta "pokiaľ to miestne potreby vyžadujú, môže miestny národný výbor určiť začiatok volieb na skoršiu hodinu" doplnila znením "a ukončenie volieb na neskoršiu hodinu". Konzultovala som to i v našom popradskom okrese s predsedami národných výborov. Všetci máme záujem na tom, aby sa čo najviac voličov zúčastnilo volieb. Preto umožnime národným výborom túto možnosť.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Prosím, hlási sa poslanec Hamerlik.

Poslanec R. Hamerlik:

Vážení pán predneda,,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

už sme všetci trochu unavení, preto nebudem veľmi zaťažovať vašu pozornosť. Mám krátky, maličký doplňujúci návrh. Myslím, že je dôležitý. Ak by som ho nepovažoval za dôležitý, tak by som tu nebol. Ide o funkciu primátora a poslanca. V § 3 písm. e/ sa píše, že poslancom nemôže byť starosta obce. Potom sa píše, kto a ako môže kandidovať a v dôvodovej správe na str. 43 v štvrtom riadku od konca sa

píše: "Ak kandidát kandiduje na funkciu starostu i na funkciu poslanca, zvolením za poslanca sa musí vzdať kandidatúry na starostu." Viete, toto pripravili zrejme odborníci, a je tu taká nezrovnalosť. On ešte nevie, že bude zvolený za starostu a už sa musí vzdať nojakej kandidatúry.

Preto by bolo dobre doplniť § 22 o odsek 5. Hneď poviem, čo by malo byť to doplnenie. Ale vidíte, dôvodovú správu vypracovali odborníci a predsa sa dopustili čohosi. Takže tieto záležitosti, či niekto môže kandidovať súčasne za poslanca aj za starostu, nie sú tak stopercentne jasné. A na vidieku a vo veľtíjakých okrskoch, obvodoch vlastne to budú robiť nie najkvalifikovanejší ľudia. Preto by bolo treba explicitne povedať - a to je ten doplnok - § 22 navrhujem doplniť o odsek 5, že "kandidatúra na starostu nevylučuje súčasnú kandidatúru za poslanca podľa § 17." Samozrejme, keď ho zvolia, tak sa vzdá, keby ho zvolili za starostu aj za poslanca, tak sa jedného vzdá. Vzdá sa poslanectva.

Prečo je to dôležité? Zoherme také menšie obce, kde za starostu budeme kandidovať najschopnejšieho človeka, ale môže sa stať, že práve on neprejde, aj keď je najschopnejší. A tým vlastne niektorá strana, hnutie stratí najschopnejšieho človeka, lebo nebude kandidovať na funkciu poslanca. Takto sa ocitne medzi dvoma stoličkami, čo je na škodu vecí. Preto by som prosil, keby sme takýmto spôsobom doplnili § 22 o odsek 5. Čiže môže kandidovať každý na obidve funkcie a potom, už na základe existujúcich paragrafov, sa jednej vzdá.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem. Hlásí sa pán poslanec Snopko.

Poslanec L. Snopko:

Vážaná Slovenská národná rada,

ako poslanec by som chcel upriamiť pozornosť na jeden zásadný problém, ktorý tu riešime. My vlastne pripravujeme organizačný poriadok zabezpečenia volieb, nie zákon, ktorý by mal pretrvať do hlbokéj budúcnosti. Prípomienky, ktoré sú vznesené, sú zvyčňa na báze právnej dikcie, ktorá je z hľadiska obsahu síce dôležitá, ale nie prvoradá. Uvedomme si, že závažnosť tohto rozhodnutia je závažnosťou kvôli obsahu, nie kvôli tomu, ako to vyzerá. Myslím, že by sme sa mali sústrediť najmä na to, ako odsúhlasit, aby predmetný zákon zabezpečil voľby a nie na slovičkárne.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR L. Černoouřský:

Ďakujem pánovi poslancovi Snopkovi. Kláň sa pán poslanec Trepáč.

Poslanec J. Trepáč:

Vážená poslankyne,

vážení poslanci,

vážaná vláda,

mám pripomienku k § 6 na strane 10 doplnkov. Chcel by som sa pýtať, či si vôbec uvedomujeme, že týmto, keby sme to schválili, dopredu určujeme výsledok volieb, že zavádzame národnostný cenzus? A uvedomujeme si tiež to, že je tým vlastne narušená rovnosť hlasov voličov? Pretože môže sa stať, že nebude zvolený poslanec ako kandidát, ktorý získa tisíc hlasov, ale bude zvolený ten, ktorý získa de-

sať hlasov. A posledná otázka - nemyslím si, že situácia v národnostne zmiešaných oblastiach je až taká zlá, ako sa o tom hovorí. Nezvyšujeme práve týmto napätie v týchto oblastiach?

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Cernogurský:

Ďakujem. Hlávni sa ešte niekto do rozpravy? Ak nie, navrhujem, aby sme ako prvé prešli tie body, o ktorých je potrebné hlasovať. Tých je asi 25. Potom ako celok an blok schválime ostatné body a nakoniec pristúpime k hlasovaniu o hamotnom zákone ako celku.

Vyhlasujem teraz krátku prestávku, po ktorej pristúpime k hlasovaniu.

/Po prestávke./

Prvý podpredseda SNR I. Cernogurský:

Prosím prítomných poslancov, aby sa predstavili. Zisťujem, že prítomných je 108 poslancov, takže sme uznášaniaschopní. Odporúčam, aby sme teraz pokračovali tak ako sme začali, aby sme hlasovali o sporných bodoch a nakoniec budeme mať verziu návrhu pre konečné hlasovanie. Predtým ešte dostanú slovo spravodajca a predkladateľ návrhu zákona. Prosím, slovo má pán poslanec Rózsa.

Poslanec R. Rózsa:

VÁŽENÁ Slovenská národná rada
pani poslankyne, páni poslanci,

Ako spoločný spravodajca všetkých vyhorov zotrvávam na predloženej sprave a navrhujem Slovenskej národnej rade, aby zákon bol s pripomienkami schválený. Pokiaľ ide o toľko pertraktovanú otázku "skupiny občanov", dovoľm si na vysvetlenie uviesť, že v teoretickej rovine môže dôjsť k tomu, že v niektorej malej obci nebude ani jedna politická strana, ani žiadne záujmové združenie, budú tam iba občania. Ak podľa návrhu zákona umožníme jednotlivým občanom prihlásiť sa za kandidáta, tak bolo by nedemokratické, ak by sme určitému zoskupeniu občanov podľa kritérií o podávaní petícií neumožnili, aby sa mohli združiť a navrhnuť poslanca. To bol zmysel návrhu, prerokovaného vo všetkých výboroch Slovenskej národnej rady. A na škodu veci to nebude, lebo zákon v každom prípade má vytvárať predpoklady, aby mohol byť abdikovaný za každej situácie.

Pokiaľ ide o celý obsah návrhu, dovoľm si pripomenúť, že podľa § 67 rokovacieho poriadku predkladateľom návrhu je vláda republiky a úlohou spravodajcu podľa § 74 rokovacieho poriadku bolo predložiť návrh, zdôvodniť ho, a pokiaľ sa vyskytli rozporné názory, môže sa to vyriešiť iba hlasovaním.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

Ďakujem. Prosím, slovo má minister vnútra pan Andráš.

Minister vnútra SR A. Andreáš:

vážené predsedníctvo

vážené poslankyne, poslanci,

dovoľte, aby som prv než pristúpime k hlasovaniu, stručne reagoval na niektoré pripomienky poslancov.

Na adresu pána poslanca Plesníka: Musíme si všetci uvedomiť zložitosť danej situácie, z ktorej vychádza aj tlak a náročné ulohy pre legislatívu. Jednoducho povedané, treba odniekiaľ začať a treba sa snažiť čím skôr dôjsť do konca. Nevidím vôbec chybu v tom, že dnes prerokujeme zákon o voľbách a v pondelok sa prerokuje zákon o miestnej samospráve. Pokiaľ by to bolo bývalo na dnes, aj tak asi by sme sa k tomu neboli dostali. Treba povedať aj to, že obidva tieto zákony predkladateľ predložil naraz. A teda - ako hovorím - nie je dôvod k tomu, aby sme zákon o voľbách nemohli prerokovať dnes a v pondelok pokračovať prerokovávaním zákona o miestnej správe a samospráve.

Na adresu poslanca Klimana: Jeho pripomienka je akceptovateľná. Treba snáď povedať, že táto pripomienka je už formulovaná v pripravovanom návrhu zákona o miestnej samospráve, kde sa hovorí o tom, že mestá alebo obce nad 200 tisíc obyvateľov budú mať samostatný štatút alebo samostatný zákon tak, ako to budete v pondelok akceptovať. Keďže pán poslanec oznámil, že Košičania majú pripravený návrh zákona o meste Košice, je to možné prijať prípadne v pondelok ako iniciatívu poslancov s tým, že ministerstvo vnútra sa k návrhu vyjadrí a potom bude postúpený do výborov. Dokonca je možné aj to, že zákon o Bratislave a zákon o Košiciach by sa mohli prerokovávať vo výboroch súčasne.

Na adresu poslanca Asványiho: myslím, že v mojom úvodnom vystúpení bol jednoznačne vyslovený dôraz na to, v čom sú prednosti väčšinového systému. Problém národnosti je možné riešiť konsenzom politických síl. Nikde nie je vylúčená možnosť toho, aby jednotlivé strany vytvárali koalície a rôzne koalície, v ktorých sa jednotliví kandidáti na poslancov môžu, jednoducho povedané, vyprofilovať. To je možné.

Na adresu pána poslanca Agárdyho, ktorý dáva návrh v prípade, že nebude prijatý návrh dikcie § 6, že by mali byť navrhnutí akýsi poslanci-hovorcovia národnostných menšín s počtom národnostnej menšiny v prípade, že to bude 10 % - jeden hovorca, 20 % - dvaja, 30 % a viac - traja. Mám dojem, že by to bolo určité skreslenie vôle voličov, pretože náhradník, ktorý by bol dopĺňovaný tak ako to on navrhoval, by mohol mať podstatne menší počet hlasov ako ten kandidát, ktorý bol navrhovaný. Čiže došlo by jednoznačne k skresleniu vôle voličov. Návrh v podstate ani nie je legislatívne dotvorený. Prijatím tohoto návrhu by sa vlastne vytvoril nový inštitút, ktorý nie je zohľadnený ani v návrhu zákona o obecnom zriadení. Čiže považujem tento návrh za neprijateľný.

Na adresu pána poslanca Prokeša: jeho vystúpenie bolo na adresu predkladateľa zákona veľmi kritické a povedal by som veľmi tvrdé. Vôbec nemám ten pocit a myslím, že so mnou súhlasíte, že tento zákon má 72 doplnkov, resp. nejakých nedostatkov. Vo väčšine prípadov ide len o zmenu dikcie alebo o výmenu nejakých slov s tým, že v podstate zmysel toho paragrafu sa neporušil. Ak by sme to mali vyčistiť, koľko tam bolo doplňujúcich alebo nových návrhov, je ich podstatne menej ako 72. Čiže jeho narážka na to, že poslanci tu supľujú nedostatok odborníkov na ministerstve vnútra, resp. nedostatok odborníkov predkladateľa, s tým vôbec nemôžem súhlasiť. Je to tendenčné.

Na adresu pani poslankyne Marhulíkovej: jej návrh je možné prijať. V podstate dala návrh, aby sa doplnil začiatok, resp. koniec, teda posun začiatku, resp. posun konca volieb, aby sa vyšlo v ústrety voličom v danom regióne alebo v danej obci v snahe, aby sa volieb zúčastnilo čo najviac voličov. Tuto požiadavku je možné akceptovať v plnej miere.

Návrh pána poslanca Hamerlika taktiež možno akceptovať. To znamená, že ak niekto kandiduje za starostu, resp. primátora, v podstate môže zároveň figurovať aj na kandidátnej listine za poslanca do zastupiteľstva. V prípade, že nebude zvolený za starostu alebo primátora, samozrejme, že môže byť poslancom v danom miestnom zastupiteľstve.

To je z mojej strany všetko. Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуракý:

Ďakujem pánovi ministrom. Navrhujem, aby sme pokračovali podľa paragrafov zákona a tým postupne prechádzali jednotlivými jeho bodmi.

Prvým bodom zo spoločnej správy výborov, o ktorom máme hlasovať, je až bod 18, ktorý sa týka § 15. Vzhľadom na túto skutočnosť budeme najprv hlasovať o návrhu na strane 10, kde sa v prvom bode navrhuje za doterajší § 5 vsunúť § 5a alebo nový § 6. Kvôli prehľadnosti odporúčam, aby ste ho teraz chápali ako § 5a a potom to legislatíve posunú o jeden paragraf. V bode 1 ide o návrh, ktorý ovplyvňuje aj znenie ďalších paragrafov uvedených v bodoch 2 až 5. Odporúčam, aby sme o tomto prvom bode hlasovali osobitne a potom o bodoch 2 až 5 môžeme hlasovať spoločne, lebo tie súvisia s bodom 1.

Prvým prezentáciu.

/Prezentovalo sa 126 poslancov./

Kto je za prijatie § 6 ako je uvedený v návrhu?

/Za návrh hlasovalo 55 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 42 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov./

Konštatujem, že tento doplnok nebol prijatý. Keďže § 6 nebol prijatý, nemá zmysel hlasovať ani o bodoch 2, 3, 4 a 5.

Ďalší bod 6 sa týka až § 45, takže pokračujeme podľa predloženej spoločnej správy.

Bod 18 sa týka § 15 odsek 3 písm. b/, kde sa odporúča vynechať slovo "registruje". Bolo vysvetlené, že slovo "registruje" je tam potrebné. Keďže sú dva návrhy, dávam o tom hlasovať.

Prvým prezentáciu.

/Prezentovalo sa 129 poslancov./

Kto je za to, aby sa vynechalo slovo "registruje"?

/Za návrh hlasovalo 11 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 95 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov./

Zisťujem, že návrh nebol schválený. Bod 18 sa vylučuje z doplnku, čiže ponecháva sa slovo "registruje".

Ďalej bod 20 sa týka § 16 ods. 2, ktorý sa navrhuje nahradiť znením podľa spoločnej správy. Bolo navrhnuté na konci navrhovaného znenia doplniť "...a to z občanov bez politickej príslušnosti." Budeme o tom hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 129 poslancov./

Kto je za navrhovaný doplnok?

/Za návrh hlasovalo 85 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 36 poslancov./

Konštatujem, že navrhovaný doplnok je prijatý.

Ďalší doplnok sa týka bodu 21 - v § 17 ods. 2 vložiť za slová "vlastného návrhu" slová "alebo skupiny oprávnených voličov". Ide tu o termín skupina oprávnených voličov, ktorý sme si vysvetlili v rozprave. Dávam o návrhu hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 128 poslancov./

Kto je za?

/Za návrh hlasovalo 57 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov./

Zisťujem, že návrh neprešiel. Tento doplnok sa vyčiarke. Prosím pána predsedu ústavnoprávneho výboru, keby v skrátenej forme povedal, ktorých ďalších bodov sa to dotýka a o ktorých už nie je potom potrebné hlasovať.

Poslanec M. Sečánsky:

Týka sa to bodov 25, 28, 32 /posledná veta/ a bodu 34.

Prvý podpredseda SNR 1. Černogurský:

To znamená, že vyčlarkneme aj bod 25.

V rozprave ešte bol uplatnený návrh na doplnok § 18, ktorý navíhol pán poslanec Pirovits.

Poslanec J. Pirovits:

Navrhol som, aby sa podmienka ods. 1, prípadne ods. 2 vzťahovala aj na nezávislého kandidáta mimo písm. b/. To znamená, že odsek 2 na konci by sa mal doplniť ..."ako aj v § 18 ods. 1 písm. a/, b/ a d/."

Prvý podpredseda SNR 1. Černogurský:

Dávam hlasovať o tomto doplnku pána poslanca Pirovitsa.

Prosím prezentačiu.

/Prezentovalo sa 125 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 64 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov./

Konštatujem, že tento návrh bol prijatý.

Pokračujeme bodom 32, ktorý sa týka § 22. Navrhuje sa úprava druhej vety v odseku 2, ako je uvedená v spoločnej správe. Ide len o sprosnenie, že 100 oprávnených voličov sa týka obce nad 2 000 obyvateľov.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 124 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 93 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov./

Konštatujem, že nové znenie bolo prijaté tak, ako je uvedené v spoločnej správe.

Ďalším sporným bodom je bod 39 - § 31, ods. 1. Navrhuje sa znenie: "Volebná agitácia začína 30 dní pred začiatkom volieb a končí dva dni pred začiatkom volieb." V pôvodnom návrhu je 48 hodín.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 124 poslancov./

Kto je za upravené znenie?

/Za návrh hlasovalo 18 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 86 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý. Zostáva pôvodné znenie.

Ďalším bodom je bod 41 - § 32 ods. 3. Pôvodné znenie je: "Na požiadanie voliča mu okrsková volebná komisia vydá za chýbajúce, prečiarknuté alebo inak nesprávne upravené hlasovacie lístky iné." Navrhované znenie bolo v jednotnom čísle - listok. Predseda ústavnoprávneho výboru nám vysvetlil, že hlasovacie lístky budú naozaj dva a vyplýva to aj z návrhu zákona. Budeme hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 126 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 26 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 75 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov./

Konštatujem, že úprava nebola prijatá.

Bod 43 - § 36 nahradiť týmto znením: "Po uplynutí hodiny určenej na ukončenie hlasovania môžu hlasovať už len tí, ktorí sú vo volebnej miestnosti alebo pred ňou. Potom sa volebná miestnosť uzavrie a predseda okrskovej volebnej komisie vyhlási hlasovanie za ukončené." Pôvodné znenie bolo, že hlasujú všetci, ktorí sú vo volebnej miestnosti alebo pred ňou, čiže ide len o štylistickú úpravu.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 121 poslancov./

Kto je za navrhovanú úpravu?

/Za návrh hlasovalo 74 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov./

Úprava bola prijatá v zmysle nového textu podľa bodu 43.

Ďalší bod 44 - § 39 ods. 1 - je to nová preformulovaná úprava a navrhnutý doplnok o slová "v príslušnom volebnom obvode".

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 125 poslancov./

Kto je za túto úpravu?

/Za návrh hlasovalo 87 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 21 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov./

Konštatujem, že § 39 ods. 1 bol schválený v novej
úprave s navrhnutým doplnkom.

Ďalší bod 45 - § 39 ods. 2 sa navrhuje opäť v rozší-
renejšom a presnejšom znení.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 125 poslancov./

Kto je za túto úpravu?

/Za návrh hlasovalo 97 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Konštatujem, že bol prijatý text § 39 ods. 2 podľa
spoločnej správy.

Bod 47 - v § 40 text odseku 2 pripojiť ako druhú vetu
do odseku 1.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 122 poslancov./

Kto je za túto úpravu?

/Za návrh hlasovalo 68 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov./

Zisťujem, že návrh bol prijatý.

Další bod 52 sa týka § 45. Ide o nadpolovičnú väčšinu. Nový text znie: "Za poslancov zastupiteľstva obce sú zvolení kandidáti, ktorí dostali vo volebnom obvode najväčší počet hlasov." Teda namiesto nadpolovičnej to bude prostá väčšina.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za túto úpravu?

/Za návrh hlasovalo 100 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov./

Konštatujem, že bol prijatý nový text § 45 ods. 1.

Z toho automaticky vyplýva, že sa vypúšťa § 49.

V bode 56 sa navrhuje vypustiť § 50 a nahradiť ho znením o nových voľbách. V správe je navrhnuté nové znenie.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 116 poslancov./

Kto je za tento nový text?

/Za návrh hlasovalo 109 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že bol prijatý nový text § 50 o nových voľbách.

Bod 61 - za § 59 doplniť nový § 60, ktorý hovorí o tom, kto má zabezpečovať priebeh volieb v obciach vzniknutých pred účinnosťou tohto zákona, ktoré nemajú miestny národný výbor.

Prosim prezentáciu.

/Prezentovalo sa 125 poslancov./

Kto je za navrhovaný nový text?

/Za návrh hlasovalo 114 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 2 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Konštatujem, že bol prijatý nový § 60 v znení podľa predloženej správy.

Kým máme hlasovať o doplnku, ktorý je uvedený na strane 11 a týka sa § 45 odseku 5. Navrhuje sa, aby sa odsek 5 § 45 zmenil takto: "Za starostu obce /primátora/ je zvolený ten kandidát, ktorý získal nadpolovičnú väčšinu platných hlasov..." V pôvodnom znení bolo ... "najväčší počet hlasov...". Dávam o tom hlasovať.

Prosim prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za navrhovanú zmenu?

/Za návrh hlasovalo 48 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov./

Konštatujem, že návrh neprešiel, čiže zostáva pôvodný návrh, že starosta je zvolený prostou väčšinou hlasov.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, máme už donlo-
va len pár bodov, takže hlasovanie sme podľa doterajšieho
priebehu schopní veľmi rýchlo ukončiť. Keďže potom televi-
zia končí prenos, navrhujem, aby sme ukončili dnošné roko-
vanie a ostatné body odložili na pondelok.

Hlásí sa pán predseda Slovenskej národnej rady.

Predseda SNR F. Mikloško:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

Prerokovanie tohto zákona dokončíme a budeme o ňom
hlasovať. Ide však o to, aby sme potom ukončili rokovanie
a ostatné body rokovania presunuli na pondelok, pretože
nás čaká prerokúvanie ďalších zákonov, ktoré ni vyžadujú
aspoň takú diskusiu ako doteraz prerokované. Navyše, potom
musí zasadať Predsedníctvo Slovenskej národnej rady, ktoré
sa bude zaoberať menovaním generálneho prokurátora. Odpo-
rúčam, aby sme po uzavretí tohto bodu dnošné rokovanie
ukončili a pokračovali v pondelok.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pokračujeme v prerokovávaní zákona o voľbách a potom
budeme hlasovať o ďalšom postupe.

Keďže sme odhlasovali vypustenie § 49, o ďalších bo-
doch 7, 8, 9 a 10 nie je potrebné hlasovať, pretože sa ty-
kajú tohoto paragrafu.

Bod 11 sa týka veku. Navrhuje sa v prvej vete § 5 na-
hradiť slová "25 rokov veku" slovami "21 rokov veku". Pô-
vodné znenie je: "Za starostu obce /primátora/ môže byť

zvolený občan, ktorý má právo voliť a v deň volieb dovŕšil 25 rokov veku. Návrh znie, aby starosta mohol byť aj 21 ročný.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 123 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 29 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 88 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý, zostáva pôvodný návrh.

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, teraz pristúpime ku konečnému hlasovaniu.

Hlas z pléna:

Ešte sme nehlasovali o návrhu poslanca Agárdyho.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pán poslanec Chmelo, môžete predniesť len faktickú poznámku, pretože rozprava je ukončená.

Poslanec J. Chmelo:

Upozorňujem, že treba ešte hlasovať o § 22 - doplnenie o odsek 5.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Budeme hlasovať o návrhu poslanca Hamerlika - doplniť § 22 o odsek 5 znením: "Kandidatúra na starostu nevylučuje súčasnú kandidatúru za poslanca."

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 124 poslancov./

Kto je za návrh poslanca Hamerlika?

/Za návrh hlasovalo 109 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že návrh poslanca Hamerlika bol prijatý. Prosím teraz poslanca Agárdyho, aby sa vyjadril, či trvá na prerokovaní návrhu, ktorý predniesol predtým.

Poslanec G. Agárdy:

Áno. Trvám na prerokovaní návrhu.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Prosím pána poslanca Agárdyho, aby v krátkosti zopakoval body, ktorých sa to týkalo.

Poslanec G. Agárdy:

Predítam to ešte raz. Vzhľadom na to, že teraz prijatý zákon nám nezaručuje účasť národnostných menšín na obecnom zriadení, dávame nasledovný návrh:

§ 10 - doplniť odsek 7 nasledovne: "V národnostne zmiešaných obciach určí a zverejní miestny národný výbor

aj počet poslancov hovorcov národnostnej menšiny nasledovne: do 10 ‰ obyvateľstva jeden poslanec-hovorca, do 20 ‰ dvaja a nad 20 ‰ traja. Poslanec-hovorca národnostnej menšiny je plnoprávnym členom obecného zastupiteľstva. Výmena poslanca-hovorcu sa môže uskutočniť len v súlade s § 53 odsek 4." Posledná veta dáva odpoveď aj na otázku týkajúcu sa pojmu hovorca. Je to plnoprávny člen obecného zastupiteľstva.

§ 17 sa doplní o odsek 11 nasledovne: "Na kandidátov na funkciu poslanca-hovorcu sa vzťahujú všetky horeuvedené ustanovenia § 17. Kandidáti na funkciu poslancov-hovorcov figurujú na kandidátnych listinách a hlasovacích lístkoch bez akéhokoľvek označenia ako riadni kandidáti."

"§ 45 odsek 1 preformulovať nasledovne: "Za poslancov obecného /mestského/ zastupiteľstva sú zvolení kandidáti v počte podľa § 10 odsek 4, ktorí získali vo volebnom obvode najväčší počet platných hlasov." Teda zase nič sa nemení.

§ 45 odsek 2 preformulovať nasledovne: "Poslanci-hovorcovia národnostných menšín sa určujú z náhradníkov. V národnostne zmiešaných obciach sa vyhotoví zvlášť zoznam náhradníkov a náhradníkov na funkciu poslancov-hovorcov národnostných menšín. Uvedené zoznamy musí odsúhlasiť každý člen mestskej, resp. miestnej volebnej komisie." To znamená, že ak vypadne hovorca, nastúpi za neho náhradník-hovorca. Ak vypadne riadny člen obecného zastupiteľstva, nastupuje za neho riadny člen obecného zastupiteľstva.

§ 53 - doplniť odsek 4 takto: "Ak sa uprázdni v obecnom /mestskom/ zastupiteľstve mandát poslanca-hovorcu národnostných menšín, môže nastupovať náhradník len zo zoznamu náhradníkov-hovorcov národnostných menšín v zmysle ods. 1 tohto paragrafu." To je to, čo som povedal pred chvíľou.

Podpredseda SNR I. Nagy:

Mám otázku na pána poslanca Agárdyho, ako treba chápať pojem národnostná menšina. Mám obavy, že pokiaľ pod pojmom národnostná menšina budeme chápať na Slovensku len príslušníkov maďarskej a ukrajinskej, resp. rusinskej národnosti, tak tento návrh zákona nebude chrániť menšiny Slovákov na južnom a východnom Slovensku, ktorí sú v obci v menšine.

Poslanec G. Agárdy:

Môžem odpovedať takto: Naša strana sa volá Kresťansko-demokratické hnutie. Sme kresťanskí demokrati, takže sa to vzťahuje na každého, aj na Slovákov, Rusínov atď.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pán poslanec, prepáčte, beriem síce vety dobre myslené slová, ale pojem národnosť, národnostná menšina je v zákone presne stanovený. Pokiaľ viem, ani v jednom zákone sa netýka slovenskej národnosti, čiže v takom poňatí ako sa tu predkladá váš doplnok, by sa to týkalo iba národnostných menšín. V žiadnom prípade by sa to netýkalo Slovákov, ktorí žijú v obciach, kde sú v početnej menšine.

Hlásí sa pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Vážené predsedníctvo,
vážená Slovenská národná rada,

dovoľte mi, aby som veľmi stručne vysvetlil podstatu návrhu. Ide o to, že návrh predložený vládou neprihliada

na zastúpenie minorít v danej obci. Na riešenie tohto problému ponúkam, resp. naďo hnutie ponuka nasledovnú podmôcku. Národný výbor určí počet poslancov v danej obci, napríklad 13. Ak ide o národnostne zmiešanú oblasť, ak je tam 10 % počtu minorít - akýchkoľvek - tak bude 13 + 1 poslanec, ale tento jeden musí byť členom minority. Keď tam bude do 20 %, tak bude 13 + 2, keď nad 20 %, tak 13 + 3. Voľby prebehnú podľa predloženého návrhu. To znamená, že na kandidátnej listine, ani na hlasovacej listine nefiguruju ako iní kandidáti, figuruju ako normálni kandidáti. Po skončení volieb sa výsledky volieb vyhodnotia, a to nasledovne: Automaticky sa stane prvých 13 členmi a na štrnástom mieste nenastúpi štrnásty, ale dajme tomu sedemnásty alebo devätnásty, ktorý je členom minority v obci. Na prípadné pätnástom mieste nenastúpi pätnásty člen, ale ďalší člen minority.

Prvý podpredseda SNR I. Černoğurek:

Ďakujem páňovi poslancovi za vystúpenie. Rozprava skončila. Upozorňujem však, že odhlasovávame zákon a zákon musí mať presnú formuláciu a musí narábať so zákonnými pojmami. Čiže akékoľvek sebaľepšie myslené vyňvetlenia nemôžu nahradiť paragrafovanú formuláciu zákona. V tejto chvíli máme v zmysle rokovacieho poriadku len jednu možnosť - hlasovať o tomto návrhu tak ako bol predložený. Budeme však hlasovať o návrhu, ktorý nospíňa náležitosti, ale týka sa naozaj len národnostných menšín. Už sme tu povedali, čo sú v zmysle zákona národnostné menšiny v Slovenskej republike.

Prosim, hlási sa poslanec Kusý.

Poslanec M. Kusý:

Chcem poukazať na skutočnosť, že tento zákon nie je dobre vypracovaný, je nečlntý. Čo, keď v danej obci je dostatok zastupenia, vo voľbách prejde dostatok príslušníkov danej národnostnej menšiny? V tom prípade tam budú zastupcovia menšiny, aj hovorcovia navyše, to znamená, že z tohto hľadiska to bude sporné. Treba tam preto voliť politické proutriedky, ktoré dajú predložený zákon a nie takéto technické riešenia. /Potlesk./

Prvý podpredseda SNR J. Čarnogurecky:

Hlavní sa poslanec Sečanský.

Poslanec M. Sečanský:

Mám dve faktické pripomienky k tomuto návrhu. Po prve - ak by sme prijali takto znejúci návrh, tak do rovnosti volieb zavádzame národnostný cenzus, čo by bol celosvetový precedens a vo volebných zásadách to nie je možné uplatniť.

Druhá pripomienka - viem, že je to dobre myslené, ale musím sa vyjadriť, že v obciach, kde je väčšina občanov inej národnosti, je prinajmenšom trúfalosť, považovať príslušníkov slovenskeho národa za národnostnú menšinu. /Potlesk./

Prvý podpredseda SNR J. Čarnogurecky:

S faktickou pripomienkou sa hlási pani poslankyňa Rozinajová

Poslankyňa H. RozinaJoyová:

Prosim doplniť § 17 odnok 4 tak ako je uvedené v pripomienkach z rokovani vyborov v bode 3, aby u kandidáta na poslanca a primátora bol doplnený aj údaj o národnosti a rodinnom hlave. Som toho názoru, že keď hovoríme o osobnostiach, vek a povolanie nevystihuje charakteristiku osobností. V mestach na ľudí nepoznajú, povedať preto len vek a povolanie je malo na takúto vážnu funkciu. Pôvodne to v pripomienkach bolo.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem pani poslankyni. Ako predsedajúci upozorňujem, že rozprava už bola ukončená. Bola vznesená pripomienka v súvislosti s údajom o národnosti v § 6, ktorý sme zamietli. Ďalšie dopĺňovanie nie je možné.

Prosim, ďalšiu fakticku poznámku má pán poslanec Agárdy.

Poslanec G. Agárdy:

Opravujem svoj návrh v tom zmysle, že je to národnosť, ktorá je v danej obci v menšine.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Hlásí sa pán poslanec Zászłós.

Podpredseda vlády SR G. Zászłós:

Mam fakticku poznámku. Paragraf 23 rokovacieho poriadku Slovenskej narodnej rady jasne hovorí, že po ukončení rozpravy už niet ďalej o čom diskutovať. Predsedajúci môže udeliť slovo len navrhovateľovi a spravodajcovi.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Prosím poslancov, aby v zmysle rokovacieho poriadku faktické pripomienky mali už len k problematike hlasovania o návrhu zákona. Hlásí sa pán poslanec Ivan.

Poslanec J. Ivan:

Prí takýchto trüfalých návrhoch my, poslanci - a zrejme i diváci - máme pocit, že nie sme poslancami v Slovenskej republike. /Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Faktickú poznámku má pán predseda Mikloško.

Predseda SNR F. Mikloško:

Pán poslanec Agárdy to myslí presne tak ako my, len nenachádza v tejto chvíli správny výraz. Prosim, aby neboli na jeho adresu vznášané žiadne invetkívy. Ma na myslí tú skupinu ľudí, ktorá je v obci v menšine.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Hlásí sa pán poslanec Filipp.

Poslanec J. Filipp:

Mám otázku, či je povinnosťou všetkých prítomných poslancov hlasovať.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Máte možnosť hlasovať za, proti a máte možnosť zdržať sa hlasovania.

Poslanec J. Filipp:

Ak odpoveď na otázku je, že štvrtá možnosť neexistuje, tak spochybňujem hlasovanie o § 6, resp. 5a.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Hlasovanie prebehlo riadne. Registrovalo sa 126 poslancov. Pri hlasovaní sa neďa kontrolovať, či sa registruje každý prítomný poslanec.

Vážené poslankyne a poslanci, táto diskusia už nesúvisí s prerokúvanou témou. Rozprava bola ukončená, preto môžu byť už len faktické poznámky.

Hlásí sa pán poslanec Klíman.

Poslanec L. Klíman:

Prosím by som, keby sa dalo hlasovať o zaradení ďalšieho odseku do záverečného paragrafu zákona v tomto znení: "Odchýlky pri voľbách orgánov samosprávy v mestách s počtom obyvateľov nad 200 tisíc upraví osobitný zákon."

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Pán poslanec, upozornil som vás, že ak tento doplnok prijmeme - a ten osobitný zákon zrejme asi behom tohto týždňa neschválime, pretože doteraz nebol predložený - tak sa neuskutočnia voľby v Bratislave ani v Košiciach. Prijatie takéhoto doplnku považujem za neprijateľné. Vám ide zrejme o štatút Košíc a nie o samotný priebeh volieb. Ten priebeh volieb bude rovnaký v Košiciach aj v Bratislave, aj inde. Má k tomu pripomienku minister vnútra pán Andráš?

Minister vnútra SR A. Adorján:

Plne súhlasím s tým, čo hovorí pán predsedajúci, pretože táto skutočnosť, ktorú pán poslanec chce presadiť, je zohľadnená v návrhu zákona o obecnom zriadení.

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

Ešte má pripomienku pán poslanec Klíman.

Poslanec I. Klíman:

Prepáčte, naozaj nechcem skúšať trpezlivosť tohoto zhromaždenia, ale podľa mojich informácií pán primátor mesta Košíc dohodol s pánom ministrom, že keď sa bude o tomto zákone hovoriť, tak sa predloží. Podmienkou jeho predloženia, ako som to vysvetlil predtým vo svojom vystúpení, je zaradenie navrhovaného paragrafu v tomto zákone. Bol som poverený plénom, radou i vedením mesta Košíc tento návrh predložiť.

Prvý podpredseda SNR I. Černoqurský:

V zmysle rokovacieho poriadku má poslanec právo uplatniť návrh. My máme právo ho odhlasovať alebo ho zamietnuť. Navrhujem, aby sme o návrhu poslanca Klímána hlasovali.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 126 poslancov./

Kto je za doplnok § 60 v zmysle návrhu?

/Za návrh hlasovalo 14 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 83 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov./

Konštatujem, že tento doplnok nebol prijatý.

Prosim, hlási sa poslanec Hrnko. Znovu upozorňujem, že rozprava bola ukončená.

Poslanec A. Hrnko:

Mam poznámku k otázke pomerného zastupenia, aby tu nevzniklo z maďarskej strany nejaké nedorozumenie. Slovenská národná strana hlasovala za to, aby bol prijatý systém pomerneho zastupenia ako bol navrhovaný v 6 §. To, že nebol prijatý, to nie je naša vina. Taktisto sme hlasovali za prijatie návrhu pána poslanca Agárdyho. Ak pán Filipp vystupil proti tomu, to je žiaľbohu jeho mylné vysvetlenie, pretože pán Agárdy to myslel tak, že ide o menšinu v obci. Pritom je to návrh, ku ktorému sa všetci hlásime. Toľko na vysvetlenie.

Prvy podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Pan poslanec, niet o čom diskutovať. Otázka pomerného zastúpenia, čo sa tyka národností, bola väčšinou tohoto pléna odmietnutá. To bol § 6.

Predseda SNR F. Mikloško:

Dovoľte, aby som pri tejto príležitosti konštatoval, že teraz sa už hlasovania zúčastňuje aj Slovenská národná strana.

Prvy podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Hlasi sa poslanec Hamerlik.

Poslanec R. Hamerlík:

Po hlasovaní o § 5a/ bola širšia rozprava. Preto navrhujem, aby sme ukusili zopakovať hlasovanie o tomto paragrafe.

Prvý podpredseda SNR L. Čarnogurský:

To žiaľ, aj keď by sme si to mnohí priali, nie je možné, lebo poslanci sú zodpovední za každé svoje hlasovanie. Ak raz väčšina poslancov hlasovala proti, výsledok rokovania platí a podľa rokovacieho poriadku hlasovanie nemožno opakovať.

Teraz budeme aj blok hlasovať o prijatých pripomienkach, tak ako sme ich prerokovali, v zmysle spoločnej správy výborov.

Prosím prezentačiu.

/Prezentovalo sa 128 poslancov./

Kto je za?

/Za hlasovalo 88 poslancov

Kto je proti?

/Proti hlasovalo 30 poslancov

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že sme schválili úpravy návrhu zákona v zmysle spoločnej správy výborov ako boli odsuhlasené po pripomienkach.

Teraz môžeme prikrôčiť k hlasovaniu o vládnom návrhu zákona ako celku.

Prosím prezentačiu.

/Prezentovalo sa 127 poslancov./

Kto je za návrh zákona ako bol predložený so schválenými pripomienkami?

/Za návrh hlasovalo 85 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 34 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov./

Konštatujem, že vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do orgánov samosprávy obcí bol schválený.

Vážené pani poslankyne,

vážení páni poslanci,

v priebehu rokovania bol predložený návrh, aby sme vzhľadom na neskory večerný čas prerušili rokovanie a v prerokovávaní ostatných bodov programu tak, ako sme ho včera ráno odhlasovali, pokračovali v pondelok na mimoriadnom zasadnutí. Legislatívny odbor Kancelárie SNR nás upozorňuje, že je potrebné ešte dnes prerokovať správu o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej rady za predchádzajúce obdobie, ktorú máte predloženú písomne.

S pripomienkou sa hlási pán poslanec Sládek.

Poslanec V. Sládek:

Myslím si, že legislatívny odbor Kancelárie SNR nemá čo hovoriť do toho, čo sme povinní ale nie sme povinní prerokovať. To je jedna vec. Ďalej mám ešte jednu poznámku k tomu, či máme možnosť nehlasovať. Myslím si, že máme možnosť hlasovať buď za alebo proti, alebo sa zdržať hlasovania. Tá štvrtá možnosť je položiť poslanecký mandát, lebo voliči nám dali dôveru, aby sme sa tu vyjadrovali aj

za nich. A či máme alebo nemáme pokračovať v rokovaní, o tom by sme mali hlasovať. Osobne som za to, aby sme pokračovali, pretože táto časová tieň vznikla aj našou vlastnou nedisciplinovanosťou, ku ktorej sa aj ja ako člen tohto parlamentu hlásim.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNK 1. Čarnogurský:

Hláni sa pán poslanec Košický.

Poslanec M. Dziak-Košický:

Mám faktickú pripomienku. Zatiaľ sme sa nedohodli na tom, či dnešné rokovanie prerušíme. Ak sa dohodneme na tom, že dnešné rokovanie prerušíme, až z toho nám vyplýva povinnosť rokovať o správe predsedníctva. Ak rokovanie ne-pererušíme, niel dôvodu, aby sme menili poradie stanoveného programu, ktorý sme odhlasovali. /Potlesk./

Prvý podpredseda SNK 1. Čarnogurský:

Budeme hlasovať o tom, či naše rokovanie prerušíme.

Prosím vas, aby ste v prípade odhlasovania prerušenia rokovania zostali na svojich miestach, aby sme mohli ukončiť priebeh dnešného rokovania.

Prosím o prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za prerušenie dnešného rokovania?

/Za prerušenie hlasovalo 45 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovalo 68 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Ďakujem za vytrvalosť. Pokračujeme v rokovaní. Navrhujem teraz desaťminútovú prestávku.

/Po prestávke /

Prvý podpredseda SNR J. Černogurský:

Pokračujeme v rokovaní 3. schôdze Slovenskej národnej rady bodom 7, ktorým je

návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch.

Prosím ministra vnútra Slovenskej republiky pána Andraša, aby návrh zákona o priestupkoch uviedol.

Minister vnútra SR A. Andraš:

Vážené predsedníctvo,
vážene pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

začali sme niečo v dobrom duchu a v dobrej nálade, ale prepáčte mi, nemôžem si odpustiť jeden moment. Keď sledujem ako zredli vaše rady, chyba mi tu akási - povedal by som "štátna kultúra". Bolo tu povedané, že predložený návrh zákona, ktorý ste schválili, mal značne množstvo nedostatkov, na čo som citlivo reagoval. Dovoľm si povedať, že keby s takouto disciplínou pracovala vláda, asi by sme dnes nemali o čom rokovať. Takže prvým predpokladom k tomu, aby sme úspešne pracovali, je váš prístup k práci. Samozrejme, netýka sa to vas, ktorí ste tu, ale tých, ktorí

tu nie sú. Mám voči tomu dosť značné výhrady a nepáči sa mi, že poslanci takto pristupujú k rokovaniu.

Dovoľte úvodné slovo k predkladanému zákonu. Cesta, ktorou sa uberali prípravné práce na dnes prerokovanom vládnom návrhu zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch, nebola jednoduchá. Obsah prác a ich priebeh poznamenali viaceré významné zmeny v našej spoločnosti i v našom právnom poriadku. Tieto sa museli, pochopiteľne, odzrkadliť aj vo vládnom návrhu zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch.

Návrh zákona bol vypracovaný v úzkej nadväznosti na výsledky rokovaní výborov Slovenskej národnej rady o tomto návrhu v roku 1989 a zároveň musel zohľadniť aj súbežne pripravované a medzičasom už prijaté novely česko-slovenského trestného práva hmotného, ale i rad ďalších zákonov. Ide o komplexnú úpravu všeobecnej hmotno-právnej i procesno-právnej stránky priestupkov. Nevylučuje sa však, aby osobitné zákony aj v budúcnosti upravovali niektoré skutkové podstaty priestupkov v jednotlivých odvetviach alebo na úsekoch štátnej správy, vrátane sankcií.

Nová právna uprava predstavuje teda otvorenú kodifikačnú úpravu priestupkového práva. Návrh odráža požiadavky súčasnej i predpokladanej praxe administratívneho postihu a odráža dosiahnuté vedecké poznanie v tejto oblasti.

Vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch sleduje okrem iného výraznejšie posilnenie represívnych možností orgánov, prejednávajúcich dane priestupky. Ide však aj o rad ďalších zmien v porovnaní s terajšou zákonnou úpravou. Napríklad rozkazným konaním, ako novou právnou inštitúciou, sa sleduje podstatné zjednodušenie prejednávania priestupkov tam, kde by riadne konanie o prie-

stupkoch podľa zákona o správnom konaní bolo nepotrebné, resp. neúčelné.

Vzhľadom na presun niektorých protispoločenských konaní zo sféry súdneho postihu do sféry administratívneho postihu bolo potrebné zaviesť do priestupkového práva nové hmotno-právne i procesno-právne inštitúcie. Ide napríklad o ustanovenie o formách zavinenia, o niektoré nové sankcie, zákaz činnosti a prepadnutie vecí, ochranné opatrenia sledujúce zamedziť ďalšie možné páchanie priestupkov, ako aj o ustanovenia o objasňovaní priestupkov a náhrade trov konania. Zavedením preskúmavania rozhodnutí o priestupkoch sudmi sa sleduje posilnenie právnych záruk občana pri postihu za priestupok.

Vážené pani poslankyne,
páni poslanci,

ako je vám známe, v ostatných mesiacoch bol zaznamenaný vysoký nárast porušovania zákonnosti. Nejde však iba o páchanie závažných trestných činov, ale aj o skutky nedonahujúce ich spoločenskú nebezpečnosť z hľadiska trestného zákona. Majú charakter drobného narušania spoločenských vzťahov chránených zákonom. Spôsobujú materiálne i morálne škody na majetku spoločnosti i občanov. Prijatie navrhovaného zákona umožní tieto konania postihovať dôslednejšie. Potreba prijatia uvedeného zákona bola zvýraznená aj vami na rokovaníach výborov Slovenskej národnej rady, na ktorých boli uplatňované požiadavky na sprísnenie postihu niektorých druhov priestupkov nad rámec predloženého vládneho návrhu.

Prijatím zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch sa vytvoria obdobné podmienky postihu priestupkov v

Slovenskej republike, ako boli utvorené v Českej republike. Z uvedených dôvodov odporúčam v mene vlády predložený návrh zákona schváliť.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem minintrovi vnútra pánovi Andrašovi za zdôvodnenie návrhu zákona. Prosím spoločného spravodajcu výborov Slovenskej národnej rady poslanca Vladimíra Sládeka, aby predniesol spravodajskú správu.

Poslanec V. Sládek:

Vážená Slovenská národná rada,
vážene predsedníctvo,
dámy a páni,

predložený vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch vychádza zo súčasnej spoločenskej a politickej situácie v Slovenskej republike, upojenej s prehľbovaním a posilňovaním demokracie. Proces prehľbovania demokracie však vyžaduje nielen rozširovanie práv občanov, ale aj plnenie občianskych povinností, k čomu má navrhovaný priestupkový zákon vytvoriť zodpovedajúcu právnu základňu.

Súčasnne platná právna úprava priestupkového práva je obsiahnutá v množstve právnych predpisov. Za základný prameň skutkových podstát priestupkov, ich prejednávanie a postihu považujeme zákon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku, ktorého jednotlivé ustanovenia su už dlho predmetom kri-

tických pripomienok zo strany právnickej verejnosti i orgánov štátnej správy vecne príslušných na prejednávanie priestupkov. Medzi najviac kritizované nedostatky patrí príliš všeobecný rámec právnej úpravy v citovanom zákone a existencia viacerých právnych predpisov upravujúcich problematiku prejednávania a postihu priestupkov mimo rámec priestupkového zákona, čo spôsobovalo neprehľadnosť a množstvo problémov pri aplikácii týchto právnych noriem v činnosti národných výborov, kde sa vzhľadom na ich generálnu príslušnosť zastreďuje najväčšie percento prejednávaných priestupkov.

Uvedené i ďalšie nedostatky viedli už v minulosti k spracovaniu viacerých návrhov na novelizáciu zákona č. 60/1961 Zb., ktorých prerokovania sa v dôsledku rôznych príčin odložili alebo boli vrátené na dopracovanie. Výsledkom je súčasne platný nepriaznivý právny stav.

Nevyhnutnosť prerokovať návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch v orgánoch Slovenskej národnej rady je determinovaná viacerými skutočnosťami. Okrem uvedeného prehibovania a posilňovania demokracie je to hlavne novelizácia trestno-právnych predpisov, keď z Trestného zákona vypadli niektoré skutkové podstaty, o čom hovoril aj pán minister, napríklad ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, nedovoľené požívanie alkoholu, či iných návykových látok. Zo zrušeného zákona o prečinoch sa do priestupkového zákona transferujú napríklad prečin pytláctva, porušenie predpisov o cestovných dokladoch a prečin proti občianskemu spolunažívaniu.

Návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch obsahuje z hľadiska systematiky štyri časti, v rámci ktorých sa riešia základné otázky hmotno právnej i procesno-právnej stránky prejednávania priestupkov. Oproti doteraz

platnému právnomu stavu prináša návrh zákona povinnosť náhrady trov konania. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy musí občan, ktorý bol uznany vinným z priestupku, za platiť trovy konania, ktoré vznikli prejednávaním priestupku. Trovy konania sa uhradia paušálnou sumou, ktorú určí Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom. Novým je aj ustanovenie o spomínanom rozkaznom konaní.

Pri tvorbe návrhu zákona o priestupkoch vyvstala aj otázka ústavnoprávneho charakteru, či uvedená právna regulácia patrí do pôsobnosti republik alebo do pôsobnosti federácie. Z interpretačného pravidla čl. 9 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o československej federácii vyplýva, že právna úprava pojednávania a postihu väčšiny priestupkov patrí do pôsobnosti českej republiky a Slovenskej republiky, nakoľko nie je výslovne zverená do pôsobnosti českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Z týchto dôvodov sa predmetná právna úprava pripravovala paralelne v českej republike a v Slovenskej republike s cieľom zosúladenia a približnej jednoty.

Návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch je vecne a dikčne zhodný so zákonom českej národnej rady o priestupkoch, ktorý Česká národná rada medzičasom už schválila 17. mája tohto roku. Tento zákon už nadobudol aj účinnosť 1. júlom 1990, čím sa vytvoril v českej a Slovenskej Federatívnej Republike dvojité právny režim priestupkového práva. Prijatím zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch sa predpokladalo odstránenie tohto právneho dualizmu pri prejednávaní a postihu za priestupky.

Damy a pani,

dňa 26 júna tohto roku obdržal predseda Slovenskej národnej rady list predsedu vlády Slovenskej republiky, ktorým z poverenia vlády Slovenskej republiky predložil Slovenskej národnej rade vládny návrh zákona o priestupkoch. Následne bol uvedený vládny návrh zákona rozoslaný poslancom Slovenskej národnej rady a uznesením Predsedníctva Slovenskej národnej rady z 27. júna 1990 bol pridelený všetkým výborom Slovenskej národnej rady okrem mandátového a imunitného výboru na prerokovanie do 5. septembra a Ústavnoprávnemu výboru Slovenskej národnej rady a Výboru Slovenskej národnej rady pre štátnu správu a uzemnú samosprávu do 8. septembra 1990. Týmto sa vytvoril dostatočný časový priestor na dôkladné oboznámenie sa a preštudovanie tohto návrhu zákona. Výbory Slovenskej národnej rady prerokovali na svojich schôdzach v auguste tento vládny návrh s tým, že s nim vyslovili súhlas a zároveň odporúčajú Slovenskej národnej rade, aby predložený vládny návrh zákona schválila s úpravami. Všetky výbory, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený, ho prerokovali starostlivo a táto skutočnosť sa prejavila v pripomienkach a v navrhovaných úpravách uvedených v bodoch 1, 5, 9, 16, 17, 19, 21, 24, 25, 30 a 32 až 36 spoločnej správy výborov Slovenskej národnej rady o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona o priestupkoch.

V súvislosti so značným rozsahom ďalších úprav, ktoré výbory odporúčajú, treba povedať, že úpravy premietnuté v spoločnej správe v bodoch 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 29 a 31 by nemali byť Slovenskou národnou radou akceptované a zahrnuté do zákona o priestupkoch. Aj keď boli dôvody vo výboroch väčšinou vysvetlené, treba pripomenúť, že ide o odporúčania, ktoré patria do úpravy iných zákonov alebo sú upravené v

iných zákoch, prípadne nemajú normatívny a relevantný charakter.

Ako spoločný spravodajca chcem svoje odporúčania, aby úpravy vo vyššie uvedených bodoch neboli premietnuté v zákone Slovenskej národnej rady o priestupkoch, podprieť týmto stanoviskom:

K bodu 2 - v § 7 sa navrhuje pri spáchaní priestupku a ukladaní sankcií uplatňovanie účinnosti podľa zákona č. 60/1961 Zb., čím sa vytvorí stav, že sa ešte rok budú ukladať malé pokuty podľa tohto zákona. Tým sa vlastne vytvorí právny stav, že síce budeme mať nový zákon Slovenskej národnej rady o priestupkoch, ale sankcie sa budú ukladať vzhľadom na jednoročnú prekluzívnu lehotu aj podľa starého priestupkového zákona.

K bodu 3 - § 10 upravuje vyňatie určitých skupín osôb z pôsobnosti priestupkového zákona, napríklad príslušníci Zboru národnej bezpečnosti, Zboru nápravnej výchovy, sudcovia atď. Navrhovanou zmenou by boli vyňaté z pôsobnosti priestupkového zákona aj osoby vo väzbe. Nakoľko vo väzbe neexistuje osobitný zákon, treba vychádzať z trestného poriadku, ktorý stanovuje podmienky, za ktorých je možné väzbu uvaliť. Uvalenie väzby však nezavaruje osobu podozrivú z priestupku zodpovednosti za priestupok, ani orgány zodpovednosti za prejednanie priestupku. Dĺžka väzby je spravidla dva mesiace, čo nebráni tomu, aby priestupok bol vzhľadom na jednoročnú prekluzívnu lehotu riadne prejednaný.

K bodu 4 - v § 11 sa navrhuje medzi sankcie zaradiť prijatie záväzku páchateľa vlastnou prácou odstrániť škodlivý následok svojho konania, alebo vykonať spoločensky prospešnú činnosť za podmienok dohodnutých obecným zasu-

piteľstvom, prípadne obecnou radou. Návrh je podmienený úmyslom riešiť problém sankcie odpracovaním, ktorý odznel vo viacerých výboroch. Podľa medzinárodných dohovorov však nie je možné ukladať mimosúdnou cestou trest núteného výkonu práce a výbory po vysvetlení návrh na podobnú úpravu vzali späť. Navrhovaná formulácia nie je sankciou, ale dobrovoľným záväzkom páchateľa, ktorý je podmienený dohodou s obecným zatlupiteľstvom, prípadne obecnou radou. Domnievam sa, že ide o rozporuplnú formuláciu, ktorá nepatrí do tohto zákona.

K bodom 6 a 7 - navrhované zmeny predpokladajú, aby prepadnuté a zhabané veci boli predmetom obecného vlastníctva. Námietka nesmeruje k podstate návrhu, ale obce ako samostatné právne subjekty ešte neexistujú, problematiku je možné riešiť v zákone o vlastníctve. Nie je zanedbateľná aj súvislosť, kto bude vykonávať štátnu správu v priestupkových veciach, nakoľko priestupkové konanie by nemalo byť predmetom samosprávnej pôsobnosti obcí, ale mali by ho realizovať okresné a obecné úrady ako územné orgány štátnej správy.

K bodu 8 - v § 23 odsek 2 sa navrhuje nahradiť sumu 5 000 Kčs dvojnásobnou sumou, teda 10 000 Kčs, čím sa podstatne sprísňuje postih za konanie spočívajúce v odmietnutí dychovej skúšky alebo odberu krvi. Do pozornosti treba dať súvislosť s § 30 ods. 1 písm. f/, kde za použitie alkoholického nápoja v spojení s výkonom zamestnania alebo inej činnosti - ide o opilstvo prevzaté ako z Trestného zákona - je možné uložiť pokutu do 3 000 Kčs. Zvýšenie pokuty na 10 000 Kčs je vzhľadom na možné problémy pri aplikácii tohto ustanovenia v praxi a v zložitosti spojenej s dokazovaním týchto priestupkov neprimerané. Preto odporúčame ponechať pôvodnú sumu 5 000 Kčs.

K bodom 10, 12, 13, 18, 28 a 31 - navrhované úpravy sú postavené na úvahe niečo zväžiť, rozlišovať, prekvallifikovať alebo ustanoviť, ale neobsahujú konkrétny spôsob ako premieňať tieto úvahy v zákone o priestupkoch. Okrem toho niektoré z úvah nerespektujú súvislosti s inými existujúcimi zákonmi, s ústavou a Trestným zákonom. Pokiaľ ide o návrh ustanoviť právny súd ako najvyššiu odvolaciu inštitúciu v priestupkovom konaní, túto úpravu nemožno realizovať priestupkovým zákonom.

Vráťim sa k bodu 11 - v § 27 sa navrhuje až desaťnásobné zvýšenie pokuty. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o neúmyselné konanie a finančný postih totožný s trestnými činmi proti mene podľa štvrtého oddielu trestného zákona, odporúčam ponechať pôvodnú výšku pokuty 5 000 Kčs.

K bodu 14 - v § 32 ods. 1 sa navrhuje uložiť sankciu do 3 000 Kčs za porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov o ochrane kultúrnych pamiatok a štátnej ochrany prírody. Pokiaľ ide o štátnu ochranu prírody, nejde o skutkovú podstatu na úseku kultúry, ale životného prostredia a skutkové podstaty priestupkov na úseku štátnej ochrany prírody sú obsiahnuté v zákone SNR č. 72/1986 Zb. o štátnej ochrane prírody.

K bodu 15 - navrhovaná zmena požaduje rozlišovať výšku pokuty medzi jednotlivcami a organizáciami s tým, že zároveň žiada zvýšenie výšky pokút u organizácií. Vychádzajúc z definície priestupku § 2 tohto zákona je zrejmé, že organizácia nemôže spáchať priestupok, nakoľko organizácie sú zodpovedné a postihnuteľné za iné správne delikty podľa osobitných právnych predpisov.

K bodu 20 - v § 42 sa navrhuje vyplnenie skutkovej podstaty neoprávneného vytvorenia alebo umylného zneu-

ženia vyznamenania alebo časného uznania, udeľovaného štátnym orgánom. Odporúčam zvážiť vypustenie písmena c/. Zákon Českej národnej rady a priestupkoch tuto skutkovú podstatu obsahuje. Dostali by sme sa do určitého rozporu.

K bodu 22 - to je vlastne to isté, čo k bodu 15, organizácie nemôžu spáchať priestupok.

K bodom 23 a 26 - navrhovanou úpravou sa určujú nové sankcie a podstatným spôsobom sa zvyšujú horné hranice pokút, čím sa vytvára dvojitý právny režim postihu priestupkov v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike. Bez toho, aby bolo potrebné rešpektovať a presadzovať vytváranie zrkadlového obrazu zákonodarstva Slovenskej republiky a Českej republiky, treba povedať, že v takých zásadných otázkach, ako je postih za priestupky, by mala byť zachovaná v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike aspoň približná jednotnosť. Inak sa nerozšpektuje ústavný princíp jednoty práv a povinností občanov na celom území federácie podľa čl. 5 ústavného zákona o československej federácii.

K bodu 27 - to je § 49 - navrhovanou úpravou sa odporúča inými slovami prevziať do priestupkového zákona skutkovú podstatu príživníctva, ktorá bola vypustená z Trestného zákona z dôvodu, že pracovná povinnosť nie je ústavou ustanovená. Z tohto dôvodu návrh neodporúčam akceptovať.

K bodu 29 - to je § 59 - navrhovaná úprava odporúča rozšíriť okruh orgánov vykonávajúcich objasňovanie priestupkov z orgánov Zboru národnej bezpečnosti na prípadné iné orgány štátnej správy. Objasňovanie je ale špecifický postup orgánov Zboru národnej bezpečnosti, ktorých oprávnenia sú dané zákonom o Zbore národnej bezpečnosti. Je ťažké v praktickej rovine realizovať túto požiadavku. Okrem toho rozšíriť okruh orgánov vykonávajúcich objasňova-

nie je možné len zákonom presne upravujúcim oprávnenia a nie formuláciou prípadne iného orgánu štátnej správy.

Dámy a páni,

vzhľadom na uvedené stanovisko a zdôvodnenie v tomto spravodajskom vystupení ako spoločný spravodajca výborov SNR odporúčam, aby Slovenská národná rada predložený vládny návrh zákona o prístupkoch a upravami, uvedenými v bodoch 1, 5, 9, 16, 17, 19, 21, 24, 25, 30, 32, 33, 34, 35 a 36, schválila. Upravy uvedené v bodoch 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 29 a 31 spoločnej správy, vzhľadom na tu uvedené súvislosti neodporúčam Slovenskej národnej rade schváliť.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem pánovi poslancovi Sládekovi za prednesenie spravodajskej správy. Otváram rozpravu o nasledujúcom bode programu. Súčasne navrhujem, aby sme v rozprave pokračovali obdobným spôsobom ako sme prerokovali predchádzajúci volebný zákon. To znamená, aby sme najprv rokovali o bodoch, ktoré sú uvedené v spoločnej správe. Odporúčam, aby sme v prvom rade hlasovali an blok o návrhu, ktorý predniesol spravodajca poslanec Sládek. To znamená, či prijímame alebo nie dve skupiny pripomienok, a to prvú skupinu, ktorú navrhuje spravodajca po prerokovaní vo výboroch prijať a druhú skupinu pripomienok, ktoré spravodajca odporúča zamietnuť. Ak ani jeden ani druhý návrh an blok neschválime, budeme pokračovať v pripomienkach jednotlivo.

Hlásí sa pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Mám faktickú pripomienku. Paragraf 16 odsek 3 rokovacieho poriadku ustanovuje, že po otvorení rozpravy predsedajúci oznámi prihlásených rečníkov a udeľuje im slovo v poradí, v akom sa o slovo prihlásili. Najskôr však udeľi slovo rečníkom, ktorí chcú predniesť pozmeňovacie návrhy k prerokovanej veci. Zatiaľ sa to nestalo. Prosím, aby sme postupovali v zmysle rokovacieho poriadku.

Prvý podpredseda SNR J. Černogurský:

Pán poslanec, beriem vaše pripomienky. Navrhol som v prvom kole hlasovať o roztriedení a o priebehu rozpravy. Ak sa plénum Slovenskej národnej rady domnieva, že je potrebné všetky pripomienky, ktoré spoločný spravodajca odporučil na schválenie alebo zamietnutie - je ich spolu 36 - prerokovávať bod po bode, budeme ich v zmysle rokovacieho poriadku prerokovávať jednotlivo. Ešte sme nezačali rozpravu, dám o jej priebehu hlasovať. Potom v zmysle rokovacieho poriadku dám slovo poslancom, ktorí majú pozmeňovacie návrhy.

Ste toho názoru, že máme dať hlasovať o tom, či budeme riadiť priebeh rozpravy podľa týchto dvoch skupín pripomienok, alebo pokračujeme v zmysle rokovacieho poriadku, to znamená bod po bode?

Pripomienku má poslanec Kotrus.

Poslanec V. Kotrus:

Podľa môjho názoru rozpravu o týchto dvoch bodoch môžeme viesť, ale kým rozprava nie je skončená, nehlasujme. Nehlasujeme ani o spôsobe vedenia rozpravy. Je to možné do-

hodnúť. Ak niekto má námietky proti tomu, aby sa porovnávali tieto dve skupiny alebo viedla rozprava o nich, nech ich vyjadrí, ale nehlasujme, kým sa rozprava neskončí.

Prvý podpredseda SNR L. ČERNOMIRSKÝ:

Ďakujem pánovi poslancovi. Myslím, že je zbytočné, aby sme celý problém otvárali. Ideme v zmysle rokovacieho poriadku. Ako prvý sa do diskusie prihlásil poslanec Kusý.

Poslanec M. Kusý:

Vážení poslanci,
vážená vláda,

Mal by som vlastne poznámku pred závierku, pred vlastné rokovanie. Úlohou pána ministra Andráša bolo uviesť zákon o priestupkoch. Zdá sa mi trochu nepatričné, aby pán minister vnútra v tejto súvislosti kritizoval činnosť alebo účasť poslancov Slovenskej národnej rady na rokovaníach. /Potlesk./

Nakoniec kontrolné hlasovanie o prezencii ukázalo, že je nás tu dostatočný počet, aby sme považovali túto poznámku pána ministra za nepatričnú. Za nepatričné považujem aj to, aby porovnával činnosť Slovenskej národnej rady s činnosťou vlády. V tom by sme sa dostali do sporov. Vláda nám totiž podošlý zákon predložila v takej podobe, že sme ho museli prerokovávať celý deň a všetky poznámky k nemu boli vlastne našou nadprácou na to, čo nám vláda predložila v nedostatočnej podobe. /Potlesk./ Myslím si, že Slovenská národná rada môže brať na zodpovednosť činnosť jednotlivých ministrov, ale naopak to neplatí. /Potlesk./

Bol by som veľmi nerád, aby sme v tomto ohľade vyvolávali nejaké spory. Ide o to, aby sme si presne vymedzili kompetencie, pretože by sa mohlo stať, že minister vnútra by nás bral na zodpovednosť za to, ako si vykonávame svoje funkcie. A tomu by som bol hrozne nerád. Rád by som sa spýtal pána ministra, či v tomto prípade hovoril v mene vlády, alebo či hovoril sám za seba.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa prihlásil minister Andráš.

Minister vnútra SR A. Andráš:

Hovoril som naozaj za seba. Ale napriek tomu, čo povedal pán poslanec, je mi ľuto, že páni poslanci nevydržali a ako ste videli z prezentácie, chýba asi 20 poslancov.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem za pripomienku. Ďalej sa do diskusie prihlásila pani podpredsedníčka Keltošová.

Podpredsedníčka SNR O. Keltošová:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

oslovujem v prvom rade poslankyne, ktoré tu ešte vydržali doteraz. Skutočne si myslím, že by bolo treba umravniť určitých členov vlády, pretože k predošlému bodu sme mali 75 pripomienok, k terajšiemu 36. Nemám to zatiaľ

prekonzultované s klubom našich poslancov, ale za seba dá
vam taký návrh, že pokiaľ vláda predloží text v takomto
znení, mali by sme prijať určité uznesenie. Povedzme do 20
prípomienok - podľa hierarchie, to znamená podľa obsahu -
buď budeme o tom rokovať alebo nie. Predsa my nemôžeme
suplovať legislatívu vlády. Ako budeme vyzerat' pred verej-
nosťou? Parlament nie je schopný dohodnúť sa na slovách.
Čiže znova opakujem, pokiaľ predložia text v takom znení,
že to výbory nie sú schopné prijať, do určitého počtu prí-
pomienok - znovu opakujem, podľa hierarchie - dala by som
vo výboroch hlasovať o tom, či vôbec budeme rokovať o ta-
kýchto textoch.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR J. Černoгуrsky:

Ďakujem pani podpredsedníčke Keltošovej. Keďže roko-
vací poriadok má svoje pravidlá a táto pripomienka nesúvi-
si s prerokúvaným bodom, nemôžem dať o nej hlasovať a ne-
môžeme ju prijať ani nijakou inou formou, iba ak by sa vý-
bory v priebehu svojich rokovaní dohodli na takomto spo-
ločnom opatrení.

S technickou pripomienkou sa prihlásil pán poslanec
Snopko.

Poslanec L. Snopko:

Vážená Slovenská národná rada,

Budem hovoriť ako poslanec, aj ako člen vlády. Mali
by sme si uvedomiť, že doba, v ktorej žijeme, nie je dobou
vyrovnaného pokojného štátu, že sa snažíme aj vo vláde, aj

v parlamente o konštrukciu nového - dá sa povedať zriadenia. Takže ak sú niektoré nedostatky zo strany vlády, tak to sú nie nedostatky profesionálneho charakteru. To sú nedostatky, ktoré vyplývajú z množstva úloh a časového stresu, v ktorom pracujeme. Ak sú niektoré nedostatky v rokovaní parlamentu, tak to sú tiež nedostatky, ktoré vyplývajú z toho, že vlastne tento parlament sa prvýkrát v dejinách tejto krajiny formuje do demokratickej podoby.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrskyj:

Ďakujem pánovi poslancovi Snopkovi. Ako ďalší sa do diskusie prihlásil poslanec Rezső Szabó.

Poslanec R. Szabó:

Svoju prihlášku do diskusie stahujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrskyj:

Ďakujem. Nemám žiadne ďalšie písomné prihlášky. Hlásia sa ešte niekto do diskusie? Prosím, pán poslanec Petko.

Poslanec J. Petko:

Vážené dámy,

vážení páni,

k zákonu o priestupkoch mám tieto pripomienky:

Po prvé - všeobecne návrhu musím vytknúť, že vytvára možnosť pre rozsiahle protekcionárstvo, úplatkárstvo a ro-

dinkárstvo, pretože dovoľuje rozhodujúcim správnym orgánom posudzovať ten istý priestupok rozdielne. V príslušných ustanoveniach o finančných či iných sankciách sa totiž hovorí, že za priestupok, citujem: "možno uložiť stanovenú sankciu". Taka istá možnosť je daná v stanovenej sankčnej sadzbe, ktorá označuje len hornú hranicu - pozri slová do 1 000 Kčs alebo do 5 000 Kčs a podobne. V praktickom ži voľe to znamená, že ten istý čin jedného občana bude prie stupkom, ale iného nie. A za ten istý čin dostane jeden občan pokutu nula Kčs a iný občan 5 000 Kčs. Prítom tresný zákon používa slová "potrestá sa", a nie "možno potrestať", takže to riešil aj zákon o priestupkoch.

Navrhujem preto v príslušných ustanoveniach navrhovaného zákona použiť slová "uloží sa" a sankčné sadzby stanoviť ako pevné alebo aspoň stanoviť aj nenultú dolnú hranicu. Nechceme vari, aby doterajšie nelegálne privilégiá skupiny osôb sme vlastne týmto spôsobom legalizovali.

K §§ 22 a 54 Priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Orgánom Zboru národnej bezpečnosti - ak dobre rozumiem - sa v návrhu zákona umožňuje, aby v určitých veciach rozhodovali v prvom stupni, aj v odvolaní ako odvolacia inštancia. Všetci vieme, že orgány zboru boli aj budú organizované na vojenskom princípe, kde sú prísne vzťahy podriadenosti, nedeľiteľnej veliteľskej právomoci, kde platí disciplinárny poriadok a pevná profesná súdržnosť. Preto vzhľadom na skúsenosti z minulosti nepokladám práva občanov za zabezpečené, ak o nich budú rozhodovať bezpečnostné orgány. Ide hlavne o zákaz činnosti, lebo ide o veľmi citeľný zásah do živobytia nielen postihnutého, ale jeho celej rodiny. Preto pokladám za účelné doplniť zákon o podstatu, aby v druhom stupni rozhodoval vždy civilný správny orgán.

K § 49 Priestupky voči občianskemu spolunažívaniu. Podľa písmena b/ bude ublíženie na zdraví, ktoré doteraz postihoval trestný zákonník, pokladané za priestupok, za ktorý možno, ale ani sa nemusí uložiť pokuta od nula do 1 000 Kčs. Doteraz trestný zákon hovoril, že páchateľ "sa potrasce" - teda nie "môže sa potrestať" - odňatím slobody na 6 mesiacov nápravným opatrením alebo zákazom činnosti. Zrejme tvorcovia tohto návrhu vychádzali zo zásad humanity a uplatnili ich tak, že sme došli k zvrátenosti. Humánni budeme voči lajdákovi a násilníkovi, pretože mnohokrát násilníkovi ťažko dokážeme úmysel činu, a preto to bude len nedbanlivosť a nehumánni voči ich obetiam. A keď nás zbijú odborne, ani sa im nemusí nič stať. Podobne budeme podľa písmena d/ citovaného ustanovenia náramne humánni a veľkorysí voči výtržníkovi a hrubiánovi, násilníkovi, ktorí sa nám vyhrážajú zbitím, opľúvajú nás, budú nás na verejnosti fackovať, ťahať za vlasy a nemusí sa im nič stať. Takito rambovia môžu obísť dokonca lepšie ako Lasica a Satinský, ktorí si z niekoho urobia žart a tým ho vydajú na posmeh podľa písmena a/ citovaného zákona.

A toto všetko robíme v čase, keď sú naše ulice plné násilníkov a kriminálnych trestancov prepustených na slobodu na základe nedomyslenej pseudohumánnej amnestie. Vari všetci nevidíme a necítíme, že mimo nárastu sociálnej a existenčnej neistoty v občanovi hrozivo narastá pocit ohrozenia osobnej bezpečnosti? V uliciach miest - a myslím, že nielen v Košiciach - kde situáciu osobne poznám, už aj za bieleho dňa sa rozpína násilie, arogancia a bezohľadnosť. Snažíme sa vytvárať ilúziu, že sa vlastne nič nedeje, že je to nutná daň demokracie, že k pomerom v Bronxu a Harleme máme ešte ďaleko. Čo vlastne robíme na eliminovanie tejto lavíny násillia? Argumentujeme o budúcich vyšších systemizovaných miestach polície, filozofujeme o blahodarných účinkoch nových policajných uniforiem, a v praktickej

rovine dnes ideme preklasifikovať skutkovú podstatu trestných činov za priestupky - násilných trestných činov.

Navrhujem preto, aby písmeno b/ a d/ ustanovenia § 49 bolo riešene v rámci trestného zákona a bolo vypustené z priestupkového zákona

/Potlesk/

Prvý podpredseda SN .. Černoгуrsky:

Ďakujem poslancovi Petkovi. Ako ďalšia sa hlási pani poslankyňa Radálová.

Poslankyňa B. Radálová:

Som Radálová Božena, Demokratická strana, za Východoslovenský kraj.

Prepačte, už je neskoro, som veľmi unavená aj aj, ale nedá mi, aby som sa neozvala tiež k § 49 navrhovaného zákona o priestupkoch. Bola som spravodajkyňou tohto zákona vo výbore pre životné prostredie a náležite som si ho prekonzultovala s odborníkmi, ktorí majú čo k tomuto zákonu povedať. K § 49 som na základe odporúčania sudcov okresného súdu odporúčala doplniť písmeno e/, teda tak, ako je v tomto návrhu uvedené - "kto sa úmyselne vyhýba práci a priživuje sa na ukor iného". Tu som mala na mysli rodinného príslušníka - manželku, matku. Aj napriek tomu, že v dnešnej dobe je situácia taká, že niektorí občania nepracujú, je možnosť podľa určitých smerníc dostávať príspevok a sú aj občania, ktorí úmyselne nepracujú. V týchto prípadoch - a je ich dosť - sme vychádzali z toho, že ak nebude tento skutok pojatý v zákone o priestupkoch, nebude možnosť pomôcť rodinným príslušníkom, tým, ktorí sú práve ta-

kýmto občanmi znoužívaní. Veľmi by som prosila Slovenskú národnú radu, aby tento bod bol do zákona pojatý, pretože novelou Trestného zákona - ako to spomínal pán Sládek - paragraf o príživníctve bol zrušený.

Ďakujem vám za pozornosť.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem poslankyni Badálovej. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Kotrus.

Poslanec V. Kotrus:

Mám len faktickú poznámku. Chcem poukázať na jednu závažnú skutočnosť. Vytvoriť, koncipovať trestný zákon alebo zákon o priestupkoch, si vyžaduje vysokú profesnú odbornosť. To vôbec nie je jednoduchá vec. K tomu je potrebné do určitej miery kvalitné právnické vzdelanie. Chcem poukázať napríklad na takúto skutočnosť - kritizovaný bod b/ odseku 1 § 49 - inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví. Poznáme trestné činy úmyselné a z nedbanlivosti. To sú dopravné nehody, kde človek neprispôobil rýchlosť podmienkam prevádzky alebo dopravy. Takéto trestné činy sú z nedbanlivosti. Treba si uvedomiť aj jednotlivé slová. Na tom si treba zakladať. Na to nesmieme zabudnúť. A zvážiť svoje príspevky pri hodnotení tohto zákona.

Myslím si, že spravodajská správa veľmi dobre vystihla a rozlíšila príspevky a pozmeňovacie návrhy a rozdelila ich do dvoch skupín. Myslím si, že správa ako celok bola skôr takého ázijského charakteru ako európskeho.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrsky:

Ďakujem pánovi poslancovi. Prosím, hlási sa ešte niekto do diskusie? Hlási sa pán poslanec Bárany.

Poslanec B. Bárany:

Vážené dámy,
vážení páni,

vynasunutím sa byť veľmi stručny. Rád by som zareagoval na dva návrhy, ktoré tu odzneli. Prvý sa týkal určitého vyhýbania sa práci. Chcel by som upozorniť, že ak by sme prijali navrhovanú formuláciu, ak by sme ňou doplnili zákon, bolo by možné podľa nej postihnúť napríklad aj vlastníka akcií, ktorý bude žiť z úrokov. Čiže musíme si uvedomiť, k čomu by to viedlo. Pokiaľ ide vlastne o presunutie dvoch písmen z § 49, znie to veľmi dobre, ale na toto už pamätajú aj niektoré ustanovenia Trestného zákona. Takéto paušálne sprisňovanie by znemožnilo diferenciáciu. Keď niekoho zrazím na bicykli a spôsobím mu ťahké zranenie, už by to bolo treba nejak inak postihovať, alebo by to nebolo možné postihovať vôbec.

Preto odporúčam v tomto prípade zotrvať pri pôvodných formuláciách. Neuvedomujeme si vždy sériu dôsledkov, ktoré vyplývajú z takýchto zmien. Podľa mňa tu musíme zvažovať, či dáme podľa určitej všeobecnej smernice priestupkový zákon prepracovať - dajme tomu, že sankcie sú príliš vysoké, príliš nízke, nepostihuje niektoré činnosti. Ale pokiaľ sa dá, vyhýbal by som sa hlavne u trestnoprávneho predpisu hľadaniu formulácií v kolektíve 150 ľudí. Ani keby tu bolo 150 právnikov, nedokázali by sme nájsť hlavne v tomto odvetvi vhodnú formuláciu. Proste, nedomysleli by sme vždy dôsledky, ktoré sú tu citlivejšie ako v iných oblastiach práva,

kdu právo ja zvyknem prednášať aj vládnej lavici neprijemné alebo veľmi neprijemné návrhy.

Ďakujem za pozornosť.

Prvy podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem poslancovi Báránymu. Hlásí sa ďalší poslanec do diskusie? Prosím, pán poslanec Hajduk.

Poslanec A. Hajduk:

Som Andrej Hajduk, KDĽ, Východoslovenský kraj.

Po dohode s odborníkmi navrhujem na úseku dopravy a priestupkov, na úseku cestného hospodárstva doplniť § 23 o priestupok pod písmenom k/ v tomto znení: "Priestupku sa dopustí ten, kto bez vodičského oprávnenia riadi motorové vozidlo a takto ohrozuje iných účastníkov cestnej premávky." Za uvedený priestupok v ods. 2 uvedeného paragrafu možno uložiť pokutu do výšky 5 000 Kčs. Odôvodňujem to tým, že uvedený priestupok nie je priamo zakotvený v právovom vládnom návrhu. Zvlášť na východnom Slovensku je značne rozšírený a stále sa rozširuje. Súčasným postihom pred komisiou dopravného inšpektorátu je možné uložiť pokutu 500 Kčs. Je nepostačujúca a náprava v tomto smere nenastala. Za marenie úradného rozhodnutia takejto osoby nemožno postihovať a pokuta 500 Kčs nie je pre tieto osoby postačujúca. Ide najmä o osoby vekslákov a špekulantov, pre ktorých nie je problém zaplatiť uvedenú sumu. Prijatím uvedeného odseku by sa tento problém podarilo v značnej miere eliminovať.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem poslancovi Hajdukovi. Poslanec Kusý má takú tickú poznámku.

Poslanec M. Kusý:

Ospravedlňujem sa, že vystupujem ešte raz. Chcel by som len veľmi stručne uviesť veci na pravú mieru. Poslanec Petko znevažoval formuláciu 1 000 Kčs pokuty. Vo výbore sme predsa o tom rokovali a vysvetľovali sme jemu i ďalším, čo to znamená. To znamená, že do 1 000 Kčs je taxa. Keď mám priestupok v dopravnom konaní, bloková pokuta má predsa sadzobník, to znamená, že príslušník mi môže dať blokovú pokutu podľa sadzobníka - podľa toho, akého priestupku sa dopustím - až do výšky 1 000 Kčs. To znamená, že to nie je rubovála, podľa ktorej postupuje, ale má na to presný sadzobník. Predsa sme si to podrobne prebrali.

Takisto pokiaľ ide o ublíženie na zdraví. Predsa treba rozlišovať medzi fackou, ktorú si dajú v krčme dvaja, ktorí sa pohádajú a medzi tým, keď niekto niekoho zmrazí. Akonáhle dochádza k pracovnej neschopnosti, na to sa už vzťahuje Trestný zákon. Prechádza to z priestupkového konania do Trestného zákona. Je to nedorozumenie, keď sa tu vznášajú takéto požiadavky. To je opäť otázka, ktorú sme poslancovi Petkovi podrobne vysvetľovali vo výbore. Napriek tomu tu s tým opäť prišiel - s tým istým. Tu predsa nikto nedáva na roveň facku so zmračením človeka. Treba však stanoviť hranicu, kedy je to v rámci priestupkového zákona a kedy to prechádza do Trestného zákona. Tam sú tie hranice jednoznačne stanovené. Niet sa tu o čom dohadovať.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem. Do diskusie sa ďalej hlási pán poslanec Krajčovič, po ňom sa prihlásil pán poslanec Dianiška.

Poslanec M. Krajčovič:

Vážená Slovenská národná rada,

keď som počúval ako pán spravodajca zdôvodňoval niektoré body, ktoré sú v druhej kategórii, tak nemôžem s ním súhlasiť pokiaľ ide o § 30. Dovoľm si citovať z odseku 1 písm. b/ "neoprávnene predá, podá alebo inak umožní druhej osobe škodlivé užívanie inej návykovej látky než je alkohol" a písm. e/ "úmyselne umožňuje požívať alkoholický nápoj alebo užívať iné návykové látky osobe mladšej ako 18 rokov, ak tým ohrozuje jej telesný alebo mravný vývoj". Dávam na zváženie, či tieto dve písmená by nemali byť riešené len Trestným zákonom a vyňaté z priestupkového zákona, pretože požívanie drog v danom okamžiku je na Slovensku veľmi akútnou záležitosťou. Viem o tom, že sa sem začínajú dostávať tvrdé drogy. Takže dávam na zváženie, aby sme drogy a návykové látky dali vyslovene do kompetencie Trestného zákona.

Ďakujem za slovo.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďalej vystúpi poslanec Dianiška.

Poslanec I. Dianiška:

Mám pripomienku k § 19 ods. 3. Ustanovenie v súlade s účelom postihu mladistvých osôb analogicky ako v Trestnom

zákon znižuje horné hranice pokút na polovicu. Nariešil však otázku, či mladistvému možno uložiť sankciu pokuty v prípade, že nie je zárobkovo činný, najmä ak sa pripravuje na povolanie. Tým by dochádzalo k zbytočným komplikáciám pri výkone rozhodnutia z dôvodu nemožnosti vymôcť rozhodnutie v naznačených prípadoch. Bolo by v súlade so zásadou jednotnosti právneho poriadku, ak by zákon výslovne v súlade s platným znením ustanovenia § 78 Trestného zákona stanovil, že mladistvému možno uložiť pokutu len ak je zárobkovo činný. Preto navrhujem, aby sa § 19 doplnil o odsek 5 v tomto znení: "Mladistvému možno uložiť pokutu len v prípade, ak je zárobkovo činný".

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogureký:

Ďakujem. Hlásí na ďalší poslanec do diskusie? Chce sa v rozprave vyjadriť ešte pán minister Andráš?

Minister vnútra SR A. Andráš:

Myslím si, že tak ako to bolo zdôvodnené v správe spravodajcu, bolo to veľmi citlivo rozdelené do dvoch kategórií. V podstate debata sa točí okolo § 49, kde si treba uvedomiť, že niektoré záležitosti sa nemôžu dostať do klasifikácie priestupku. Prečítam § 223 zo zákona, ktorým sa dopĺňa Trestný zákon: "Kto inému z nedbalosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, potrasce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti". V podstate keby sme niektoré skutky neklasifikovali tak ako sú predložené, neboli by postihnuteľné. Takže k § 49 treba pristupovať tak alebo v zmysle toho, ako to navrhovateľ predkladá, pretože sa vymykajú z Trestného zákona a v tom prípade by neboli postihnuteľné.

Pokiaľ ide o drogy a priekupníctvo, to je trestná činnosť, ktorá je riešená v Trestnom zákone. Zasa by som povedal, že nie je citlivo rozlíšená, čo je priestupok a čo je trestný čin.

Prvý podpredseda SNR L. Čarnogurský:

Páni poslanci, v správe spravodajcu je to presne tak uvedené. Spravodajca nenavrhuje tieto body vylúčiť z priestupku. Naopak, navrhuje, aby boli kvalifikované ako trestné činy, to znamená, že ide o prítvrdenie skutku, nie o jeho vylúčenie.

Prosim, hlási sa pán Čendula.

Námestník generálneho prokurátora SR poverený vedením prokuratúry SR L. Čendula:

Vážené dámy a páni,

chcem prispieť k tomu, aby sa veci uviedli na pravú mieru. Rozdiel medzi priestupkom a trestným činom je daný jednak jednotlivými skutkovými podstatami, ale aj stupňom spoločenskej nebezpečnosti konania pre spoločnosť. Takže pokiaľ tu máte niektoré priestupky, ktoré by sa vám zdali, že by to mali byť trestné činy, či ide o prípady s drogami, prípady mravného ohrozenia mládeže a podobne, tak to všetko má svoje skutkové podstaty aj v Trestnom zákone. Takéto prípady sa postihujú ako trestné činy za určitého predpokladu, že to dosahuje určitý stupeň spoločenskej nebezpečnosti a naplnia to znaky skutkovej podstaty toho-ktorého trestného činu. Toto je taký slabší odvar Trestného zákona a skutky, ktoré postihuje, resp. má postihnúť tento návrh priestupkového zákona, sú tie menej spoločensky nebezpečné skutky. V tom smere nemajte obavy, že niektoré

prípady na tu zľahčujú. To isté sa týka falšovania a po-
zmeňovania peňazi. To všetko má svoje skutkové podstaty aj
v Trestnom zákonníku. Prosím vás, aby ste to chápali aj z
tohto hľadiska a z tohto hľadiska na to nazerali.

Veľmi som uvažoval, či mám tu nadhodiť ďalšiu otázku.
V praxi sa stáva, že sú značné problémy s vymožiteľnosťou
peňažitých trestov. Prakticky neraz, pokiaľ niekomu je
uložený peňažitý trest, je nevymožiteľný aj za stavu, že
peňažitý trest je možné vymáhať aj výkonom rozhodnutia, na
čo výslovne pamätá aj návrh tohto priestupkového zákona.
Ostáva to nevymožiteľné a, pochopiteľne, nepôsobí to vý-
chovne na toho, kto sa priestupku dopustil. Treba preto
zvážiť, či by tu potom nebola namieste náhradná sankcia
spočívajúca povedzme v tom, že by sa uložilo - pokiaľ by
niekto peňažitý trest nezaplatil - vykonať verejno-pros-
pečné práce v určitom rozsahu, povedzme do 7 dní a podob-
ne. Viem, že je to vec na úvahu, ale ako určité riešenie
to vyvstáva.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Prosím, vystúpi pán predseda Najvyššieho súdu SR
prof. Plank.

Predseda Najvyššieho súdu SR K. Plank:

Dovoľte, aby som sa tiež zapojil do tejto diskusie.
Som toho názoru, že skutkové podstaty, ktoré sú formulova-
né v tomto návrhu zákona, boli formulované v súlade s tým,
čo je formulované v Trestnom zákone. A práve preto nenavr-
hujem, aby sa prijali určité zmeny, najmä aby sa nevylúči-
li z tohto zákona niektoré skutkové podstaty. Potom by

skutočne zostali nepokryté určité činnosti, ktoré nie sú pokryté Trestným zákonom. Musel by som tu mať Trestný zákon, aby som vám to u jednotlivých skutkových podstat preukázal, ale je skutočne určitá delba právomoci medzi Trestným zákonom na jednej strane a medzi priestupkovým zákonom na druhej strane. Sú skutky menšej spoločenskej nebezpečnosti, ktoré postihuje tento priestupkový zákon a skutky väčšej spoločenskej nebezpečnosti, ktoré postihuje Trestný zákon.

Chcel by som ešte povedať jednu pripomienku k návrhu, ktorý tu odznel, že mladistvému by sa mala pokuta uložiť jedine vtedy, keď má vlastné príjmy. Za mladistvého považujeme človeka, ktorý má viac ako 15 rokov. V § 88 o výkone rozhodnutia sa hovorí, že rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok, o nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania možno vykonať do 5 rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie. Ak by sme uložili pokutu 16-ročnému mladistvému, tak za 5 rokov bude už v takej situácii, že to bude môcť zaplatiť. Myslím, že tým je to pokryté.

Ďalej by som ešte chcel poukázať na problematiku, ktorá vyplýva aj z pripomienok, ktoré tu predčítal pán spravodajca. V bode č. 6 k § 15 sa hovorí, že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva obec, ak vec a priestupok spadá do jej kompetencie, v inom prípade sa vlastníkom stáva štát. To je v poriadku. Obdobná pripomienka je aj v bode č. 7 pokiaľ ide o § 18. Stále sa tu operuje pojmom štát. Ktorý je to štát, bude to federácia alebo republika? Zatiaľ je situácia taká, že všade tam, kde sa hovorí o štátnom vlastníctve, máme na mysli vlastníctvo federácie. Domnievam sa, že správne riešenie je také, aby to prvom rade pripadlo obci. V druhom rade, ak by to nemala dostať obec, tak by tam malo byť ustanovenie, že to prepadá v prospech Slovenskej republiky a nie v prospech štátu. Iste, tieto

vzájomné vzťahy medzi vlastníctvom federálneho štátu, vlastníctvom republiky a vlastníctvom obce bude treba riešiť v osobitnom zákone, ale máme príležitosť spresniť len to zákoncom smere, že pokiaľ sa hovorí o prepadnutí vecí alebo o zániku vecí v prospech štátu, aby sme tu jednoznačne hovorili v prospech Slovenskej republiky. Veď je to zákon, ktorý prijíma Slovenská národná rada, platí len na území Slovenskej republiky a preto je namieste, aby tieto veci pripadali Slovenskej republike.

Ďakujem za pozornosť.

/Pctiek./

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pánovi Plankovi. Hlásí sa poslanec Diiovčoš. Dovoľujem si vás upozorniť, že v zmysle rokovacieho poriadku sme rozpravu ukončili. Po ukončení rozpravy sa môže prihlásiť už len navrhovateľ a spravodajca a ak by sa prihlásil niektorý člen vlády, potom sa znovu otvorí rozprava. Taky je platný poriadok. Pán poslanec, trváte na vašom vystupení?

Poslanec R. Diiovčoš:

Nie.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem. Pytam sa spravodajcu pána poslanca Sládeka či chce vystúpiť.

Poslanec V. Sládek:

Mám len dve poznámky. Nie som právnik, takže neviem na pripomienky rýchlo reagovať. Ale k pripomienkam pána

profesora Planka chcem povedať, že som neobhajoval tie body, o ktorých hovoril. Naopak, navrhoval som ich vyňať. Ale v § 15 by mohla byť Slovenská republika a analogicky aj v § 18. K pripomienke poslanca Krajčoviča - tu nešlo o podstatu vecí v § 30, písm. b/ a e/, ale ide o to, že ich bolo treba iba vyňať. V návrhu je termín prekvalifikovať. To je vážny termín, ktorý možno ťažko hodnotiť, ktorý nič neurčuje.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Prosím pána spravodajcu, aby zotrval pri mikrofóne. Pán profesor Plank navrhol určitý doplnok, ale keďže nie je poslancom, nemôže navrhovať doplnky zákonov. Pán poslanec Sládek, stotožňujete sa s návrhom ako spravodajca?

Poslanec V. Sládek:

Stotožňujem sa s tým, aby sa v § 15 posledné slovo "štát" zamenilo za slová "Slovenská republika".

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Pripomienka sa netýka len tohoto paragrafu, týka sa celého znenia zákona všade tam, kde je uvedené slovo "štát". Vyžaduje to najšť príslušnú formuláciu, aby vystihovala pojem republika alebo Slovenská republika.

Poslanec V. Sládek:

Nakoľko som sa oboznámil s celým zákonom, súhlasím s tým, aby slovo "štát" bolo všade zamenené za slová "Slovenská republika". Je to zákon Slovenskej národnej rady, ktorý platí na území Slovenskej republiky.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem spravodajcovi poslancovi Bládekovi a vyhlasujem rozpravu o naslednom bode za skončenú.

Prosím o faktickú poznámku sa hlási pán poslanec Fogaš.

Poslanec E. Fogaš:

Chcem sa pripojiť k tomu, čo povedal profesor Plank, pokiaľ ide o zhabané a prepadnuté veci. To môžeme nahradiť. Nemôžeme však v celom zákone nahradiť slovo "štát" slovami "Slovenská republika", pretože by to bolo nepresné. Konkrétne u prepadnutých a zhabaných vecí by to bolo logické a treba to prijať. Inak tehcom podporiť prijatie tohto zákona. Myslím, že aj spravodajská správa je výstižná a treba to v tomto zmysle chápať. Takže myslím si, že je to rozumný nápad a zostáva to u nás doma.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Prosím, faktickú poznámku má pán poslanec Dziak-Košický.

Poslanec M. Dziak-Košický:

Mám faktickú poznámku. Pán profesor Plank napriek tomu, že nie je poslancom, je predsedom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a je najvyšším odborníkom pre slovenské právo. Ocitli sme sa v pikantnej situácii. On odporučil, aby sme prijali celé znenie, to znamená, aby vec prepadla predovšetkým v prospech obce, v iných prípadoch v prospech Slovenskej republiky a laik, ktorý sa prizná, že nemá právne vzdelanie, povie, že akceptuje druhú časť návrhu predsedu Najvyššieho súdu.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrsky:

Ďakujem za poznámku. Na podstate návrhu zákona to nič nemení.

Prikrôčime k hlasovaniu o jednotlivých bodoch tak, ako ich predkladá spoločná správa a potom k ďalším bodom, ktoré predniesli jednotliví poslanci. Spravodajca navrhol, aby sme o upravách obsiahnutých v bodoch 1, 5, 9, 16, 17, 19, 21, 24, 25, 30, 32, 33, 34, 35 a 36 ako zjednotených hlasovali an blok. Najskôr dávam hlasovať o tom, či o nich budeme hlasovať an blok. Ak to neodsúhlasíme, budeme o nich hlasovať jednotlivo.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za spoločné hlasovanie o týchto bodoch?

/Za spoločné hlasovanie hlasovalo 114 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasoval 1 poslanec./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Odhlasovali sme, že o bodoch, ktoré navrhol spravodajca, budeme hlasovať an blok. Dávam hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 122 poslancov./

Kto je za to, aby tieto body, ako sú uvedené v spoločnej správe, boli zapracované do zákona?

/Za návrh hlasovalo 108 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 3 poslanci./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Konštatujem, že body 1, 5, 9, 16, 17, 19, 21, 24, 25, 30, 32, 33, 34, 35, a 36 boli odsúhlasené v zmysle spoločnej správy a budú zapracované do zákona.

Dávam hlasovať o tom, či budeme o bodoch 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 29 a 31 hlasovať opäť spoločne alebo jednotlivo. Tieto body spravodajca navrhol odmietnuť.

Prosím, s faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Koňický.

Poslanec M. Dzjak Koňický:

To je nedorozumenie, pretože spravodajca sám navrhol, aby sa v bodoch 6, 7, v paragrafoch 15 a 16 zmenilo záverečné znenie - vlastníkom sa stáva "štát" na znenie "Slovenská republika". Ak to teraz an blok odhlasujeme, že to zamietame, už sa nemáme možnosť k tomu vrátiť.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrsky:

Ďakujem. Je potrebné, aby to spravodajca uviedol na správnu mieru a zmenil svoj pôvodný návrh.

Poslanec V. Sládek:

Nezmenil som návrh, ale znenie, pretože bol iný návrh. Odmietol som návrhy, ktoré sú v tomto texte. Ale poviem, ku ktorým bodom boli pripomienky, o ktorých by sa malo hlasovať. Je to bod číslo 6, 7, 10, 13, 27, a 28. K týmto bodom jednotliví poslanci vzniesli pripomienky a mali by sme sa k nim vrátiť. K ostatným predpokladám, že argumentácia uvedená v spravodajskej správe bola prijatá a že tieto neboli inkriminované.

Prvý podpredseda SNR l. Čarnogurský:

Ďakujem. Prosím, hlási sa pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Podľa rokovacieho poriadku musíme najprv hlasovať o protinávrchoch. Protinávrhy v bodoch 6, 7 a ďalších sú jasne formulované.

Prvý podpredseda SNR l. Čarnogurský:

Prosím spravodajcu, aby upresnil upravenie bodu 6 k § 15.

Poslanec V. Sládek:

v bode 6 k § 15, odsek 3 sa stotožňujem s návrhom pána profesora Planka a upraví sa takto: "Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva obec, ak vec a priestupok spadá do jej kompetencie, v inom prípade sa stáva vlastníkom Slovenská republika."

Prvý podpredseda SNR l. Čarnogurský:

Ďakujem. Prosím hneď upraviť aj návrh znenia bodu 7.

Poslanec V. Sládek:

Bod 7 k § 18, odsek 3 znie: "Vlastníkom zhabanej veci sa stáva obec, ak vec a priestupok spadá do jej kompetencie, v inom prípade sa stáva vlastníkom Slovenská republika."

Prvý podpredneda SNR 1. Čakounček:

Dávam hlasovať o bodoch 6 a 7. Bod 6 sa týka § 15 a bod 7 § 18. Jedinou zmenou oproti pôvodnému návrhu bude, že namiesto slova "štát" bude znenie "Slovenská republika". Teda celé znenie bude: "Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva obec, ak vec a priestupok spadá do jej kompetencie, v inom prípade sa stáva vlastníkom Slovenska republika". Rovnako v § 18, odsek 3.

Dávam hlasovať o týchto dvoch bodoch.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za to, aby tieto dva body boli upravené v zmysle textu obsiahnutého v správe?

Za návrh hlasovalo 110 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 3 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že body 6 a 7, teda §§ 15 a 18 budú v návrhu zákona upravené.

Teraz sa vrátime k bodu 10, ktorý sa týka § 27. Spravodajca pôvodne tento bod navrhol zamietnuť. Podľa mojich poznámok v rozprave k tomuto bodu neboli navrhnuté doplnky. Budeme o ňom hlasovať spoločne.

Bod 13, ktorý spravodajca uviedol ako sporný, sa týka § 30, kde sa hovorí: "V odseku 1, písm. b/, d/, e/ prekvalifikovať zodpovednosť podľa Trestného zákona. Poslanec Krajčovič práve žiadal, aby sa to zaradilo do trestného zákona, takže v tejto pripomienke nevidím žiaden rozpor, pretože v bode 13 je tento návrh zahrnutý.

Bod 27 sa týka § 49. Poslankyňa Badálová navrhla tento paragraf doplniť bodom e/ a poslanec Bárany ho navrhuje vylúčiť s odôvodnením, že aj akcionár by bol stíhaný ako príživník. Pýtam sa poslankyne Badálovej, či trvá na svojej pripomienke.

Poslankyňa B. Badálová:

Trvám na svojej pripomienke.

Prvý podpredseda SNR J. Černoгуrský:

Budeme hlasovať o návrhu poslankyne Badálovej.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 113 poslancov./

Kto je za doplnok, ktorý navrhuje poslankyňa Badálová, to znamená v § 49 ods. 1 doplniť bod "e/ úmyselne sa vyhýba práci a príživuje sa na úkor iného".

/Za návrh hlasovalo 28 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Konštatujem, že pripomienka nebola prijatá, § 49 ostáva v pôvodnom znení.

Ďalej máme sporný bod 28, to je tiež § 49, ktorý znie: "V odseku 2 zväžiť podstatné zvýšenie sadzieb podľa § 49 ods. 1 písm a/, b/, d/.

Prosím, hlási sa poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Som toho názoru, že poznámku pod č. 28 nemožno schváliť, pretože nemá normatívny charakter, má len odporúčací charakter. Podľa mňa nemáme o čom rozhodovať.

Prvý podpredseda SNR I. Černogureky:

Konštatujem, že doplnok nemá náležitosti na to, aby mohol byť odhlasovaný.

To boli všetky sporné body z celej zostavy, o ktorej dávam hlasovať, či ju zamietame v zmysle návrhu spravodajcu ako celok, s výnimkou tých bodov, ktoré sme prerokovali. To znamená, že budeme hlasovať o tom, či ako celok zamietame body 2, 3, 4, 8, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 26, 29 a 31. Ak ich neodmietneme ako celok, budeme o nich hlasovať jednotlivo. Spravodajca navrhuje tieto body spoločne ako celok zamietnuť.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 118 poslancov./

Kto je za zamietnutie všetkých uvedených bodov?

/Za hlasovalo 108 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovali 3 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že pripomienky k bodom 2, 3, 4, 8, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 26, 29 a 31 boli odmietnuté.

Kvôli poriadku prosím ešte urobiť kontrolu. Podľa mojích poznámok boli prerokované všetky pripomienky, ktoré tu boli vznesené. Hlasí sa pán poslanec Hajduk.

Poslanec A. Hajduk:

Mal som pripomienku k § 23, ktorá nebola prerokovaná.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Doplnok poslanca Hajduka k § 23 znie nasledovne: "Priestupku sa dopustí ten, kto bez vodičského preukazu riadi motorové vozidlo a takto ohrozuje dopravu." Tento doplnok navrhuje uviesť ako bod k/ v § 23. Podľa bodu 2 za priestupok podľa písm. a/ až f/ je pokuta 3000 Kčs, podľa písmena g/ až j/ 5000 Kčs. Váš návrh, pán poslanec, treba doplniť v tom zmysle, do ktorej z týchto kategórií má byť bod k/ zaradený.

Poslanec A. Hajduk:

Navrhujem kategóriu do 5000 Kčs.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

To znamená, že bude bod g/ až k/.

Prosím, hlási sa poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Treba uviesť presnú formuláciu, že nevlastní vodičské oprávnenie.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Opravujem znenie, že "priestupku sa dopustí ten, kto nevlastní vodičský preukaz a riadi motorové vozidlo...."

Poznamenávam, že máme možnosť návrh prijať alebo zamietnuť, nie je vhodné o ňom polemizovať. Prosím, faktickú poznámku má pán poslanec Fogaš.

Poslanec F. Fogaš:

Aj z písm. f/ a g/ vyplýva možnosť postihu, pokiaľ ten, kto nemá povolenie, riadi motorové vozidlo. V písm. z/ je povedané: "kto vykonáva cestnú dopravu bez povolenia alebo poruši povinnosť ustanovenú všeobecne záväzným právnym predpisom na vykonávanie dopravy". Takýmto predpisom by mohol byť aj predpis o vodičských preukazoch. Myslím si, že týmto je to pokryté.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem. PÁN poslanec Hajduk, trváte na svojom návrhu?

Poslanec A. Hajduk:

Návrh stahujem.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Tým sme vyčerpali všetky doplnky, pripomienky a návrhy. Môžeme prikrčiť k hlasovaniu o vládnom návrhu zákona o priestupkoch.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za prijatie tohto návrhu?

/Za návrh hlasovalo 109 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že vládny návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch bol schválený.

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

navrhujem, aby sme pokračovali ďalším bodom 8 a po jeho prerokovaní urobili prestávku, v priebehu ktorej majú byť vymenovaní ministri vlády Slovenskej republiky a generálny prokurátor v zmysle zákona, ktorý sme dnes prijali.

O s m y m bodom nášho programu je

Návrh Predsedníctva Slovenskej národnej rady na vydanie zákona SNR o vyhlásení 1. novembra 1990 za Deň zmierenia, Pamiatke obetiam politického násillia.

Návrh odôvodní predseda Slovenskej národnej rady pán Mikloško. Prosím, aby sa ujal slova.

Predneda SNR F. Mikloško:

Vážená Slovenská národná rada,

vážené poslankyne,

vážení poslanci,

výbory Slovenskej národnej rady prerokovali na svojich schôdzach 21. až 24. augusta 1990 návrhy skupín poslancov Slovenskej národnej rady na vydanie a/ zákona SNR o vyhlásení 29. augusta za štátny sviatok Slovenskej republiky, b/ zákona SNR o vyhlásení 1. novembra za štátny sviatok Slovenskej republiky ako Deň zmierenia, Pamiatke

obetiam politického násillia a c/ zákon SNR o vyhlásení 19. novembra za štátny sviatok Slovenskej republiky ako Deň boja za slobodu a demokraciu.

Z výsledkov prerokovania návrhu skupín poslancov SNR na vydanie zákona SNR o vyhlásení štátneho sviatku Slovenskej republiky vyplýva, že za predloženie návrhov zákonov o vyhlásení 29. augusta, ako aj o vyhlásení 19. septembra za štátny sviatok Slovenskej republiky sa nevyslovil ani jeden výbor Slovenskej národnej rady.

Branno-bezpečnostný výbor odporúča vyhlásiť 19. september za pamätný deň Slovenskej republiky. Návrh zákona o vyhlásení 1. novembra za štátny sviatok prijali štyri výbory Slovenskej národnej rady: výbor pre obchod a služby, výbor pre životné prostredie a ochranu prírody, výbor pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport a výbor pre národnosť, etnické skupiny a pre ľudské práva. Posledný z uvedených výborov pritom odporúča vyhlásiť 1. november nie za štátny sviatok, ale za deň pracovného pokoja. Päť výborov Slovenskej národnej rady, a to ústavnoprávny výbor, zahraničný výbor, výbor pre sociálnu politiku, zdravotníctvo a sociálne vzťahy, výbor pre štátnu správu a územnú samosprávu a branno-bezpečnostný výbor neodsúhlasili ani jeden z návrhov zákona vzhľadom na skutočnosť, že pri hlasovaní sa nedosiahla nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru podľa § 48 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady. Z týchto výborov nevzišli žiadne iné návrhy. Národohospodársky a rozpočtový výbor žiada odložiť rozhodnutie o návrhu štátneho sviatku.

K návrhom, ktoré vyplynuli z prerokovania vo výboroch Slovenskej národnej rady, či ide o vyhlásenie dňa pracovného pokoja, významného dňa, pamätného dňa alebo netradičného jednorazového štátneho sviatku 1. novembra 1990, je

nevyhnutné uviesť, že každé takéto vyhlásenie vyžaduje formu zákona.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

nakoľko rokovanie vo výboroch nebolo jednoznačné, predkladám vam s odporúčaním Predsedníctva Slovenskej národnej rady návrh na prijatie zákona Slovenskej národnej rady, ktorým sa 1. november 1990 jednorazovo vyhlasuje za Deň zmierenia s podnadpisom Pamiatke obetiam politického násillia, ktorý by bol dňom pracovného pokoja. Pokúsim sa povedať krátke ideové zdôvodnenie tohto návrhu.

Slovenská národná rada pokladá za svoje poslanie napomáhať realizáciu myšlienky zblížovania pre všetkých občanov Slovenskej republiky v duchu najhumánnejších myšlienok ľudstva. Novembrová revolúcia vo vlaňajšom roku nesie vo svojom erbe moment odporu proti násilliu. V tom bolo a ostáva aj slovenské špecifikum novembrového zlomu. Spočíva v presvedčení o neprípustnosti násillia ako formy potláčania ľudských slobôd. Spočíva však aj v presvedčení, že to, čo spája ľudí tejto krajiny, je spoločná skúsenosť obetí najrozličnejších foriem politického násillia. Spočíva však aj v spoločnom poznaní, že jedinou formou udržiavajúcou integritu dejín Slovenska, Slovákov a všetkých národnostných menšín, je potreba zmierenia. Zmierenia ako predpokladu vstupu Slovenska do tretieho tisícročia ako demokratickej krajiny vzájomného spolužitia založeného na vzájomnej dôvere, dodržiavaní ľudských práv a demokratickej zákonnosti.

Deň 1. november 1990 sa navrhuje za deň pracovného pokoja v predvečer pamiatky zosnulých ako deň zamyslenia a rozjímania, ako deň venovaný nevinným obetiam, ako deň pripomínajúci sa živým ako výstraha, ale aj ako mož-

nosť vzájomného porozumenia a odpustenia. Napriek tomu, že pôjde o netradičný deň pracovného pokoja z hľadiska jeho jednorazovosti, môže byť jeho význam pre Slovenskú republiku ďalekosiahly. Ideovým zmyslom tohto sviatku je, aby po všetkých politických, národných, národnostných, náboženských, rasových a sociálnych násillach tohto storočia, ale i predchádzajúcich, sa vylúčilo uplatňovanie kolektívnej zodpovednosti a hľadala sa cesta k zmiereniu.

Z uvedených dôvodov navrhujem, aby Slovenská národná rada predložený návrh schválila v znení, ako ste ho dostali v tlač. 46

Ďakujem

/Podpis /

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrsky:

Ďakujem predsedovi Slovenskej národnej rady pánovi Mikloškovi za odôvodnenie návrhu.

Otváram rozpravu o ôsmom bode programu. Ako prvý sa písomne prihlásil poslanec Peter Weiss.

Poslanec P. Weiss:

Vážené pani poslankyne,

vážení páni poslanci,

priznám sa, že dnes sa pred vami mimoriadne necitím vo svojej koži. Nie preto, že je pokročilá doba, ale jednak preto, že budem hovoriť o veci, ktorú som vždy považoval za prirodzenú a jednak preto, že cítim svoju možnosť a povinnosť niečo splatiť našim otcom. Áno, aj otcom, či deťom mnohých z vás. Viem, niečí rodičia možno stali vtedy

na druhej strane barikády, ale to už je iná kapitola. Hovorim o Slovenskom národnom povstaní.

Skupina komunistickejch poslancov, ako iste väčšina z vás vie, predložila na prerokovanie do výborov návrh na vyhlásenie 29. augusta za štátny sviatok Slovenskej republiky. Aj naši poslanci za Komunistickú stranu Slovenska dnes podporia návrh na jednorazové vyhlásenie 1. novembra 1990 za Deň zmierenia, Pamiatke obetiam politického násillia. Možno je to teraz jediné riešenie, na ktorom sa dokážeme v danú chvíľu dohodnúť, ale považujem za mimoriadne dôležité zdôrazniť, že nemôžeme a nebudeme považovať otázku vyhlásenia 29. augusta za štátny sviatok za vec uloženú ad acta.

Viete, vo svojej koži sa necítim práve preto, že nemalu časť nedôvery odkazu Slovenského národného povstania má na svedomí práve naša strana. Zďaleka sa to netýka iba nejakých glorifikácií, či zatracovania, ktorých sa jednotlivé vládnuce skupiny postupne dopúšťali pri jeho historickom hodnotení. Som trochu v pomykove preto, že deň, keď slovenský národ povstol proti útlaku, už štátnym sviatkom bol, dokonca dvakrát a dvakrát ním prestal byť. Keď spomeniem roky, kedy sa tak stalo, iste pochopíte moje rozpaky. Prvý raz sa stal štátnym sviatkom v roku 1945. Zrušili ho v roku 1951. Druhýkrát ho vyhlásili za sviatok v roku 1968 a zrušili ho v roku 1975. Všimnite si tú závislosť. Vždy v čase demokratických zmien tento deň považovali za sviatočný a ako divne, hriešny ho rušili v obdobiach upaľovania najtuhšieho stalinizmu a neostalinizmu. Tým skôr je nie právom, ale doslova povinnosťou práve našej strany, odčiniť tieto prechmaty. Lebo dnes hoci hovoríme, že sme na ceste ku skutočnej demokracii, dochádza prvýkrát v našich dlhodobých dejinách k akémusi paradoxu. Pre tento deň už akoby nebolo v pamäti národa dôstojné miesto. A tu si už treba celkom vážne položiť základnú otázku - prečo?

Viem, dejiny prokrútené a vybielené obmedzenosťou - nech už bola akéhokolvek pôvodu - treba doplniť, opraviť, vrátiť im pravdivú tvár. Ale vari to znamená opäť ich obmedzene iba postaviť na hlavu? Stačí na dejiny národa ono biblické "a poslední budú prví a prví budú poslední"? Či si to dnes uvedomujeme alebo nie, aj my dnes píšeme slovenské dejiny, a to veľmi výrazne. Po rokoch gerontokracie je len prirodzené, že väčšina z nás ako tu sedíme, v čase povstania nebola ešte na svete, alebo ak aj áno, tak to bol čas dorastania do kolisky. Sme si naozaj takí istí, že natoľko sme pochopili čas, mysle a prácu svojich otcov a dedov, že ich môžeme dnes bez váhania sudiť, či aspoň nerozhodne zasunúť ich túžby, boj a obete medzi zaprášené zložky historického archívu? Uložíme jednu z najnárodnejších vystúpení národa ad acta? Lebo čím bolo povstanie veľké, len svojou vojenskou hodnotou? Tým, že vôbec vzniklo a bolo jedným z najmasovejších vystúpení proti fašizmu? Podľa mňa nie. Najväčšie bolo tým, že to bol náš špecifický a jednoznačný vstup do Európy medzi moderné európske národy, tým, že mu išlo o viac, než o holú existenciu a plné vrecká. Išlo mu o morálny kredit národa, ktorý vtedajší štát deportoval do lágrov. Išlo mu o jeho sebaurčenie, ktoré malo v tom čase charakter provincie veľkonemeckej ríše.

Parafrázujúc slová generála Vlasta - slovenský národ sa sám, so zbraňou v ruke chcel pričiniť o svoju slobodu, o svoje nové historické postavenie i vedomie. Zaradil sa tak medzi národy aktívne bojujúce za pokrok a demokraciu. A tak, kým Európa zostáva dôsledne európska, kým Francúzi sa vyrovnali s Peténovcami, dodnes si ctia a vážia Machistov, kým Juhoslovania sú dnes hrdí na svoj odboj, dokonca aj Nemci sa so svojím ťažkým historickým dedičstvom dokázali vyrovnat, my sa ako prví na svete budeme tváriť nad výsledkami druhej svetovej vojny akosi rozpačito?

Áno, povstanie bolo násilným aktom, ale bola vojna. Na nenásilie sa vtedy odpovedalo tak, ako nám to predviedli "bratia" z SS v Kláku, Telgárte, Nemeckej, Kremničke. A mimochodom, nepomáhalo im pri tom málo Slovákov? Dnes sú to iba všetko beztvaré obete politického násillia? Áj tí, ktorí strieľali do tyla, áj tí, ktorí sa na to nemohli pozerať a tiež napokon zdvihli zbraň? Ak sa s podobnými rozpakmi bude i naďalej koketovať, nebudem už mať strach, ako nás Európa prijme. Budem mať strach o to, čo si o nás pomyslí, ako nás bude hodnotiť.

Nehovorím tu dnes zďaleka iba za členov komunistckej zločky protifašistického odboja, ktorí nám - prirodzene - poslali mnoho listov. Naši poslanci dostali v poslednom čase množstvo listov áj od iných. Dovoľte mi z jedného zacitovať.

"Sme jedna z podhorských obcí Stredoslovenského kraja, ktorá mala v roku 1944 okolo 870 obyvateľov. Z toho počtu sa 60 zúčastnilo v národnoslobodzovacom boji so zbraňou v ruke na rôznych úsekoch povstaleckých frontov. 12 ich položilo svoje mladé životy a všetci boli katolíci. Dňa 13. januára 1945 v skorých ranných hodinách bola obec obsadená nemeckými fašistickými jednotkami Einsatzkomando, Zipo a Gestapo a začalo drancovanie a zatýkanie občanov bez rozdielu politického a náboženského presvedčenia. Celkove bolo zaistených a odvlečených na Gestapo do Prievidze 126 občanov, z toho bolo 11 komunistov, kde boli podrobení krutému výsluchu, 10 z nich bolo odvlečených do koncentračných táborov v Nemecku, odkiaľ sa už traja nevrátili a boli to tiež kresťania. Ďalší siedmi boli na Gestape beštialne zavraždení, z toho boli 4 komunisti." Toľko z listu, ktorý poslala 50-členná organizácia Zväzu protifašistických bojovníkov z obce Cigeľ so žiadosťou, aby poslanci Slovenskej národnej rady vyhlásili 29. august za štátny sviatok.

Neviem, ako vy, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, ale podľa mňa takéto čosi nemôže jednoducho patriť ad acta. To nie je zaprášený šanon, to sú konkrétne ľudské osudy, konkrétne obete prinesené za slobodu národa v mene nádeje na nový začiatok. Jednoducho nesmieme zabudnúť na to, že dnes sa môžeme mravne povznášať nad násilie iba preto, že nám túto možnosť vykúpili, že nám ju vykúpil ktosi iný a aj keď to dnes možno neznie uhladene, ale dejiny ľudstva sú už také - vykúpil krvou.

Preto to všetko musím za klub komunistických poslancov povedať, že náš dnešný súhlas s kompromisným návrhom na jednorazové uctenie si obetí politického násillia nie je aj súhlasom na ďalšie prekrúcanie a delenie dejín, nech by sa už dialo pod akoukoľvek zástavou. Náš návrh na vyhlásenie 29. augusta za štátny sviatok Slovenskej republiky považujeme aj naďalej za aktuálny, aj keď ho dnes nemôžeme schváliť. Považujeme ho za aktuálny, keď pre nič iné, tak preto, aby sme sa mohli svojim otcom pozrieť do očí.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem poslancovi Weissovi. Ako ďalší sa do rozpravy prihlásili poslanec Košický.

Poslanec M. Dziak-Košický:

Svoju prihlášku do rozpravy ťahujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďalej sa do rozpravy prihlásil poslanec Majer.

Poslanec J. Majoci:

Mám som len poznámku, svoju prihlášku ruším.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

Prosím, hlási sa pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Mám otázku, čo sa stalo s našimi návrhmi, ktoré boli podané na pôde Slovenskej národnej rady.

Predseda SNR F. Mikloško:

Na schôdzi Predsedníctva Slovenskej národnej rady sme o tom hovorili a poslanci, ktorí sú v predsedníctve za tieto strany, návrhy stiahli. Zatiaľ, pre tento prípad. Znamená to, že o nich nemusíme rokovať.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Sú ďalšie príspevky do rozpravy o návrhu tohoto zákona?

Keďže nie sú, vyhlasujem rozpravu za skončenú. Budeme hlasovať.

Prosím, aby sme na prezentovali.

/Prezentovalo sa 113 poslancov./

Kto je za to, aby bol 1. november 1990 schválený ako štátny sviatok, ako Deň zmierenia s podtitulom Pamiatke obetiam politického násillia?

/Za návrh hlasovalo 89 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov./

Zisťujem, že sme predložili návrh zákona schváliť.

Vyhlasujem teraz 15-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Prvý podpredseda SNR J. Černogurský:

Vážené pani poslankyne,

vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som vás oboznámil, že na návrh generálneho prokurátora Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky Predsedníctvo Slovenskej národnej rady vymenovalo dnešným dňom JUDr. Vojtecha Bachu za generálneho prokurátora Slovenskej republiky /potlesk/. Spoločne Dr. Bachovi gratulujeme a prajeme mu úspešné vykonávanie funkcie.

Súčasne dovoľte, aby som poďakoval JUDr. Čendulovi, ktorý bol doteraz poverený riadením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a týmto menovaním ukončil funkciu, ktorú doteraz zastával /potlesk/.

S faktickou poznámkou k schválenému programu schôdze sa prihlásil poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predseda,
vážení prítomní,

Klub poslancov Kresťansko-demokratického hnutia navrhuje, aby dnešné rokovanie schôdze Slovenskej národnej rady bolo pred deviatym bodom programu prerušené a v rokovaní o ďalších bodoch programu sa pokračovalo v pondelok 3. septembra 1990. Svoj návrh zdôvodňujeme širokým záujmom verejnosti práve o schválenie tohto zákona, zákona o plati poslancov Slovenskej národnej rady. Nakoľko je pokročilý čas, aby si verejnosť nevysvetľovala naše doterajšie spoločné sneženie jednostranne, že zasadáme netradične dlho kvôli poslaneckým platom /potlesk/.

Prvý podpredseda SNR J. Čarnogurský:

Ďakujem poslancovi Brockovi. V zmysle rokovacieho poriadku dávam o tomto návrhu hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 113 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 40 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov./

Konštatujem, že návrh nezískal väčšinu.

Pokračujeme v rokovaní d e v i a t y m bodom, ktorým je

Návrh skupiny poslancov SNR na vydanie zákona Slovenskej národnej rady o plati a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady.

Vážaná poslankyne,
vážení poslanci,

v súlade s ustanovením § 74 ods. 2 zákona číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady vám predkladám správu o prerokovaní návrhu skupiny poslancov Slovenskej národnej rady Františka Miklošku, Ivana Černočurského Milana Zemku, Jána Klepáča, László Nagya a Olgy Keltošovej na vydanie zákona o plati a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady.

Predložený návrh tak, ako je to uvedené v spoločnej správe /tlač SNR 21a/ prerokovali všetky výbory Slovenskej národnej rady okrem Mandátového a imunitného výboru SNR. Národohospodársky a rozpočtový výbor SNR nesúhlasil s predloženým návrhom zákona a odporučil zmeniť poslanecký plat na úroveň Federálneho zhromaždenia, t.j. na 7 000 Kčs. Výbor SNR pre sociálnu politiku, zdravotníctvo a sociálne vzťahy predložený návrh neodsúhlasil, pretože návrh nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých členov výboru. Ostatných osem výborov Slovenskej národnej rady s návrhom súhlasilo a odporučilo ho Slovenskej národnej rade schváliť buď bez pripomienok alebo s pripomienkami, ktoré uvediem.

Dovoľte mi poukázať na hlavné pripomienky poslancov tak, ako odzneli v jednotlivých výboroch. Najpodstatnejšou otázkou bola profesionalizácia poslanca. Na rozdiel od Fe-

federálneho zhromaždenia ČSRH predložený návrh vychádzal z koncepcie uxiľúenia nárokov poslancu, ktorý požiadal zamestnávateľa o pracovné voľno bez náhrady mzdy /profesionála/ od nárokov poslancu, ktorý zamestnávateľa nepožiadal o pracovné voľno a tým bude poberať mzdu za vykonanú prácu podľa všeobecne záväzných právnych predpisov /neprofesionál/. Návrh u profesionála uvažoval s platom 5 500 Kčs. Ďalej tento návrh uvažuje s paušálnymi cestovnými náhradami vo výške 2 000 Kčs a s paušálnymi náhradami výdavkov spojenými s funkciou poslancu tiež 2 000 Kčs.

Poslancovi, ktorý by nepožiadal o pracovné voľno bez náhrady mzdy, by okrem mzdy u zamestnávateľa patrili diety, teda paušálna čiastka cestovného vo výške 2 000 Kčs a náhrada ďalších výdavkov, spojených s výkonom funkcie poslancu vo výške 2 000 Kčs.

Doterajšie predpisy priznávali neuvolneným poslancom popri mzde od zamestnávateľa, pri jej refundácii aj náhradu výdavkov 1 500 Kčs, predsedom výborov Slovenskej národnej rady ďalších 1 000 Kčs a členom predsedníctva a stálych komisií predsedníctva 500 Kčs.

Pripomienky poslancov smerovali najmä za zrušenie členenia poslancov a poukazovali na potrebu priznania platu a náhrad všetkým poslancom. Kardinálnou otázkou sa stala výška poslaneckého platu. Návrh 5 500 Kčs je oproti platu poslancov Federálneho zhromaždenia nižší o 1 500 Kčs a bol navrhovateľmi zdôvodnený. S touto výškou súhlasili poslanci Výboru SNR pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport, ďalej Výboru SNR pre životné prostredie a ochranu prírody, Zahraniečného výboru SNR a Branno-bespečnostného výboru SNR. Zostávajúcich päť výborov Slovenskej národnej rady navrhlo vyrovnáť, resp. priznať poslanecký plat obdobne ako je to vo Federálnom zhromaždení, t.j. vo výške 7 000 Kčs.

Názory poslancov na tieto skutočnosti boli rozdielne. Uvediem len niektoré z návrhov, ktoré odzneli vo výboroch.

Ako najvšeobecnejšia pripomienka k pôvodnému návrhu bola tá, že už z doterajšej praxe poslancov Slovenskej národnej rady pri výkone funkcie možno konštatovať, že ide o funkciu, ktorá nemá v žiadnom prípade ani osem, ani desať ani dvanásťhodinovú pracovnú dobu a nemá ani päťdňový pracovný týždeň, že funkcia poslanca je spojená nielen s rokovaním v pléne Slovenskej národnej rady, vo výboroch Slovenskej národnej rady, ale aj na rôznych postoch a pracoviskách vo svojom okolí, v kraji kde bol poslanec volený a takisto v ďalších iných organizáciách. Bolo konštatované, že pracovné aj fyzické zaťaženie poslancov - ukazuje sa to už po niekoľkých mesiacoch výkonu funkcie - je natoľko vyčerpávajúce a zaťažujúce, že v žiadnom prípade neumožňuje akékoľvek iné ďalšie činnosti.

Nie nepodstatnou pripomienkou bolo, že väčšina poslancov sa vlastne stala pre svoje vlastné rodiny členmi, s ktorými sa stretávajú len občas. Týmto argumentami poslanci, ktorí navrhovali vyrovnanie s výškou poslaneckého platu na úroveň Federálneho zhromaždenia, zdôvodňovali, že funkciou poslanca nemôžu v žiadnom prípade poškodzovať alebo znížovať možnosti životnej úrovne svojej vlastnej rodiny a žiadali, aby sa pokračovalo obdobne, ako sa zdôvodňovalo aj v prípade poslancov Slovenskej národnej rady.

Niektoré pripomienky sa zamerali na rozdiel medzi výkonom funkcie poslanca Slovenskej národnej rady a poslanca Federálneho zhromaždenia. V súvislosti s dohodami, ktoré boli vykonané medzi vládami Slovenskej republiky, Českej republiky a federálnej republiky a v súvislosti s rokovaniami, ktoré prebiehajú na úrovni Federálneho zhromaždenia, Českej národnej rady a Slovenskej národnej rady, bude

a) legislatívna činnosť národných rád podstatne rozšírená a kompetencia, resp. prerokovanie zákonov vo Federálnom zhromaždení na strane záležitosťou tých delegovaných, resp. delimitovaných funkcií, ktoré tam národné rady postupia. Z tohoto dôvodu niektorí poslanci upozorňovali a uvádzali, že by nemalo právo v takomto opačnom pomere výkonu aj zodpovednosti funkcie dochádzať k rozdielnemu oceneniu.

Uvádzam niektoré argumenty, ktoré odzneli, a ktoré som považoval za podstatné, aby bola s nimi do značnej miery oboznámená aj verejnosť. Domnievam sa, že nie je možné, aby tieto argumenty spravodajca jednoznačne vyhodnotil a zaujal k nim opäť jednoznačné stanovisko.

Návrh, ktorý vychádza z čiastky uvedenej v predlohe zákona, 5.500 Kčs, bol odôvodnený opätovne iným hľadiskom a sice, aby v období, keď celá verejnosť a celá spoločnosť prechádza a prekonáva určité krízové stavy, aby tieto krízové stavy svojím spôsobom boli prenesené v určitej čiastke aj na poslancov Slovenskej národnej rady. O výške budeme zrejme rokovať a v rozprave bude možnosť sa k jednej alebo druhej čiastke vyjadriť.

Funkčné príplatky predsedovi Slovenskej národnej rady, prvému podpredsedovi Slovenskej národnej rady, podpredsedom Slovenskej národnej rady odsúhlasilo všetkých osem výborov, okrem Národohospodárskeho a rozpočtového výboru SNR, ktorý všeobecne nesúhlasil s celým predloženým návrhom. Výbor SNR pre štátnu správu a územnú samosprávu odporučil upraviť funkčné príplatky na úroveň hodnôt uvedených v zákone Federálneho zhromaždenia o plate a náhradách výdavkoch poslancov Federálneho zhromaždenia. Teda oproti návrhu na zmena týka funkčného príplatku uvedeného v § 2 odsek 5 až 7 tohto zákona, a to u predsedu výboru Slovenskej národnej rady z 2 000 Kčs na 2 500 Kčs, u pod-

predsedu výboru z 500 Kčs na 1 000 Kčs a u člena Predsedníctva Slovenskej národnej rady z 1 000 Kčs na 500 Kčs. Návrh skupiny poslancov vychádza z faktu, že funkcia člena Predsedníctva Slovenskej národnej rady je náročnejšia, zodpovednejšia ako funkcia podpredsedu výboru Slovenskej národnej rady. V týchto intenciách je odporúčana aj výška ich funkčného príplatku. Je nelogické, aby členovia Predsedníctva Slovenskej národnej rady boli ohodnocovaní nižšie ako podpredsedovia výborov Slovenskej národnej rady.

Aj keď tento výbor výslovne neuviedol konkrétne pripomienky k tomuto paragrafu, požiadavka úpravy funkčných príplatkov vo všeobecnosti na úroveň hodnoty uvedenej v zákone Federálneho zhromaždenia znamená, že je rovnako nutné rozhodnúť aj o otázke, či patrí funkčný príplatok uvedený v § 2 odsek 5 až 7 aj funkcionárom, ktorí zastávajú funkcie predsedu Slovenskej národnej rady, prvého podpredsedu Slovenskej národnej rady a podpredsedov Slovenskej národnej rady, pretože poslancom v obdobných funkciách Federálneho zhromaždenia zákon tieto príplatky nepriznáva. Pre tento prípad navrhujem rozhodnúť o doplnení § 2 o odsek 9, ktorý by znel: "Funkčný príplatok podľa odseku 5 až 7 nepatrí poslancovi, ktorý zastáva funkciu uvedenú v odseku 2 až 4.

Cestovné náhrady v paušálnej výške 2 000 Kčs odsúhlasili všetky výbory Slovenskej národnej rady, preto ich navrhujem schváliť. Ústavnoprávny výbor SNR odporučil v § 4 odsek 2 písm. c/ vypustiť časť vety, podľa ktorej použitie lietadla na cesty poslanca, na ktoré ho poveril výbor Slovenskej národnej rady alebo komisia Predsedníctva Slovenskej národnej rady, je viazané na súhlas predsedu Slovenskej národnej rady. Keďže aj tento bod sa nachádza v predloženom návrhu, budeme o ňom hlasovať.

S výškou 2 000 Kčs na úhradu ďalších výdavkov podľa § 5 súhlasil Výbor SNR pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport, Výbor SNR pre životné prostredie a ochranu prírody a Národohospodársky a rozpočtový výbor SNR. Zahraničný výbor navrhhol túto čiastku zvýšiť na 3 000 Kčs. Ostatné výbory odporúčajú túto čiastku upraviť obdobne s priznanou výškou uhrady týchto výdavkov vo Federálnom zhromaždení na 4 000 Kčs.

Časť poslancov zotrvala na stanovisku, že 2 000 Kčs je primeraná čiastka, zvlášť, keď stanoviská a posudky pre poslancov sú vedecké a odborné inštitúcie povinné poslancom poskytovať. K používaniu vlastných osobných aut je nutné poznamenať, že povolenie ich používania by mohlo spôsobiť neočakávané zásahy do zdravia poslancov a vznik škôd. Teda je potrebné hlasovať či pôvodný návrh 2 000 Kčs sa zmení na 3 000 Kčs alebo na 4 000 Kčs.

Branno-bezpečnostný výbor SNR odporučil vypustiť § 7 o strate nárokov. Keďže ostatné výbory s návrhom poslancov súhlasili, odporúčam aj tento rozdiel odstrániť hlasovaním. Návrh chce predísť tomu, aby pasívny poslanec bol honorovaný ako aktívny. Sankcia tu má motivačný charakter, preto odporúčam znenie § 7 ponechať. Pôvodný návrh je v súlade s obdobným ustanovením zákona Federálneho zhromaždenia o plati a náhradách výdavkov poslancov Federálneho zhromaždenia a s návrhom Českej národnej rady.

Ústavnoprávny výbor SNR odporučil vypustiť v § 8 celý odsek 2 a doterajšie odseky 3 a 4 označiť ako odseky 2 a 3. V novom odseku 2 odporúča vypustiť časť vety "nepožiadala o pracovné voľno podľa odseku 1 a". V tomto ustanovení ide o ďalšiu veľmi závažnú otázku, a to či členiť poslancov na kategóriu plne profesionalizovaných, s nárokom na poslanecky plat, náhradu cestovného a náhradu ďalších

výdavkov, alebo tých, ktorí budú poslancú funkciu vykonávať bez poskytnutia pracovného voľna, bez náhrady mzdy, s nárokom iba na náhradu cestovného a náhradu ďalších výdavkov. Výbory trvali na zrušení členenia poslancov a žiadali, aby plat a náhrada výdavkov patrili všetkým poslancom rovnako podľa zastávaných funkcií. Argumentovali tým, že je vecou poslancov, aby si doriešili svoj pracovnoprávny vzťah k zamestnávateľovi tak, aby mali čas a podmienky na výkon poslanskej funkcie.

Predložený návrh vychádzal z predpokladu, že poslanecký plat podľa § 1 bude patriť iba poslancovi, ktorý požiada zamestnávateľa o pracovné voľno bez náhrady mzdy /bez refundácie zo strany Kancelárie SNR/ na celé funkčné obdobie. Proti tomuto argumentovali poslanci, že nie každý môže požiadať o pracovné voľno, a to z dôvodov profesných, napríklad herci, speváci, lekári, vysokoškolskí pedagógovia a podobne, alebo z dôvodov sociálnych istôt - aj profesných, alebo významu vykonávania terajšej funkcie, ako napríklad pracovníci vo vedúcich funkciách, riaditelia podnikov, zabezpečenie pôvodného miesta u zamestnávateľa po skončení poslaneckého mandátu a pod.

Vzhľadom na predložené dôvody odporúčam prijať pripomienku Ústavnoprávneho výboru SNR a vypustiť v § 8 celý odsek 2 s ďalšími úpravami tak, ako sú uvedené v spoločnej správe. Navrhovaná úprava bude potom totožná so zákonom Federálneho zhromaždenia a s návrhom Českej národnej rady.

Rovnako odporúčam vyhovieť pripomienke Ústavnoprávneho výboru SNR k § 12 ods. 1 a 2, pretože poslanec si plní povinnosti voči Slovenskej národnej rade a nie voči Kancelárii Slovenskej národnej rady. Z toho vyplýva aj zodpovednosť za škodu, ktorá mu vznikne pri výkone poslanskej funkcie alebo v priamej súvislosti s ňou, ako aj zodpovednosť poslanca za spôsobené škody pri tejto činnosti.

K ostatným ustanoveniam predloženého návrhu neboli pripomienky, preto ich odporúčam schváliť tak, ako sú predložené.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

pri prerokovaní predloženého návrhu poslanci vo výboroch Slovenskej národnej rady zvažovali hlavný zámer pôvodného návrhu, prihliadali k náročnosti poslaneckej funkcie, ako aj k súčasnemu stavu našej ekonomiky. Je nesporné, že názorovú hladinu ovplyvnil aj zákon Federálneho zhromaždenia o plati a náhradách výdavkov poslancov. Navrhovaná úprava bude mať pomerne značný ekonomický dopad na rozpočet. Pri schválení predloženého návrhu sa uvažuje so zvýšením rozpočtu Slovenskej národnej rady ročne približne o 8 140 000 Kčs. Ak by sa schválil návrh s pripomienkami výborov Slovenskej národnej rady, zvýšil by sa rozpočet Slovenskej národnej rady približne o 14 000 000 Kčs.

V súlade s ustanovením § 63 ods. 1 zákona č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku bol návrh skupiny poslancov na vydanie zákona o plati a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady zaslaný vláde Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska. Je na nás, aby sme podľa vlastného svedomia, s úprimným vzťahom k nášmu národu, vyjadrili svoje stanoviská k predloženému návrhu, k pripomienkam a rozhodli o nich.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

verím, že návrh, ktorý sme mali k dispozícii a mal dostatok priestoru na prerokovanie vo výboroch, na zaujatie osobného stanoviska každého poslanca a poslankyne, bu-

de prerokovany a odsúhlasený s náležitou zodpovednosťou. Verím tiež, že takto, s poňatím zodpovedností funkcie, aj náročností výkonu tejto funkcie, posúdia naše rozhodnutie aj naši voliči a občania.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlusk./

Predseda SNR F. Mikloško:

Ďakujem prvému podpredsedovi za prednesenie správy. Otváram rozpravu k tomuto bodu programu. Do rozpravy sa písomne neprihlásil nikto, preto sa pýtam, kto chce vystúpiť? Hlásí sa pán poslanec Kotrus.

Poslanec V. Kotrus:

Vážená Slovenská národná rada,

mám zásadu, že keď môžem, lejem do pohára čisté víno. Rozhodol som sa preto, že v záujme vecí pôjdem k veci aj teraz. Vidím tu prejavy neúprimnej skromnosti, ale aj prejavy neúprimnosťou zastretej dravosti. Skutočnosť je taká, a to je pravda, že keby sme tento zákon schválili v pondelok, zabezpečenie zákonom je účinné až od októbra. Časť poslancov žije vo finančnej neistote a tiesni a potrebuje tento problém vyriešiť. Mimoriadne zaťaženie spôsobuje, že poslanci nemôžu riadne vykonávať svoje povolanie, takže na profesionalizáciu a s tým spojené zabezpečenie čakajú ako poslanci, tak aj ich zamestnávateľia. Je to stav zotrúvania vo vákuu, ktorý treba vyriešiť. Kto sa nevie postarať o seba, nemôže sa starať ani o iných, pretože je neschopný. Som presvedčený, že ak by v pondelok nebol september, rokovanie by sme určite prerušili. Toto je pravda, ktorú som musel povedať a nalíať tak čistého vína do pohára nám všetkým, nielen našim oslávencom.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem. Ďalej sa hlási poslanec Košťál.

Poslanec P. Košťál:

Vážený pán predneda,
vážené predsedníctvo,
vážená vláda,
vážení poslanci,
vážené poslankyne,

dovoľte mi uviesť niekoľko poznámok k nastolenej problematike. Som toho názoru, že túto otázku treba posudzovať veľmi citlivo. Treba vidieť nielen rovinu ekonomickú, ale i politickú, spoločenskú, sociálnu a podobne. V rozvinutých demokratických krajinách pracujú v parlamentoch profesionálni poslanci s adekvátnym vzdelaním pre parlamentnú prácu. Táto je tiež adekvátne honorovaná, napríklad v rakúskom parlamente asi 90 000 šilingov, v maďarskom parlamente asi 45 000 forintov. Ich príjem predstavuje troj až päťnásobok priemerného platu. Jeho výška je aj prevenciou voči korupcii, lebbizmu a podobne. Situácia u nás je však iná. Zvyšujú sa ceny, stúpajú životné náklady najmä v sociálne slabších vrstvách, zvyšuje sa vnímavosť a emotivnosť našich občanov a narastá sociálne napätie v spoločnosti. Z daných dôvodov treba otázku poslaneckých plátov posúdiť veľmi citlivo a uvažlivo. Práve v dnešných komplikovaných časoch by nebolo dobré riskovať nedôveru národa k parlamentu a bolo by veľmi zlé, ak by sa z titulu poslaneckých plátov národ postavil proti svojmu parlamentu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNH J. Cernogurský:

Ďakujem poslancovi Košťálovi. Ako ďalší sa prihlásil poslanec Pokorný, potom poslankyňa Kaliská.

Poslanec J. Pokorný:

Vážená Slovenská národná rada,

Predsedníctvo Slovenského koordináčneho výboru Strany zelených ma poverilo, aby som vám predtial tento list:

"Vážené poslankyne a poslanci, občania Slovenskej republiky vás zvolili za svojich poslancov preto, aby ste reprezentovali ich vôľu a viedli našu spoločnosť z hlbokkej ekonomickej, ekologickej a mravnej krízy. Cesta z tejto krízy nemôže byť ľahká. Celé desaťročia sme za svoj relatívny blahobyt platili narastajúcim dlhom v podobe zostávajúcej technickej úrovne nášho hospodárstva, ekologickej devastácie Slovenska, úpadku zdravotníctva, školstva, kultúry a ďalších oblastí. Splácanie tohto dlhu sa dotkne životnej úrovne veľkej väčšiny občanov, počnúc mladými rodinami žijúcimi od výplaty k výplate a končiac dôchodcami žijúcimi od dôchodku k dôchodku. Sme presvedčení, že vaším poslaním je zdieľať toto ťažké obdobie s národom. Národ by prijal ako vaše morálne zlyhanie, keby ste na to zabudli v blízkych chvíľach, keď si budete schvaľovať poslanecké príjmy. Než zdvihnete ruky, započúvajte sa do hlasov prostých ľudí okolo seba, akými ste donedávna, až na pár výnimiek, boli aj vy. Ich mesačný príjem je niečo málo cez 3 000 korún."

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Ďakujem pánovi poslancovi Pokornému. Vystúpi poslankyňa Kaliská.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

Volám sa Kaliská, sedím tu za Stranu zelených. Prajem vám už vlastne dobré ráno, lebo je pol jednej. Mňa zas po-veril poslanecký klub Strany zelených, aby som prečítala nasledovné stanovisko:

Domnievame sa, že profesionalizácia sa nemá týkať len poslancov Slovenskej národnej rady a ich platov, ale hlavne jej činnosti, teda hlavne organizácie práce. Minulý deň tu spomínal dr. Huba, že poslanci pracujú v časovom strese. Zákony dostávame na rokovanie dva dni dopredu, ale nie je výnimka ani v deň rokovania. Aká je potom kvalita pripomienok, to sami dobre vieme. Chápeme argument, že poslanci Slovenskej národnej rady nie sú o nič horší ako poslanci Federálneho zhromaždenia. Veď nakoniec sa vyjadrujú aj k zákonom federálu, teda vzaté čiste matematicky majú na pripomienkovanie viac zákonov ako samotný federál. Teda podľa tohto kritéria naozaj nie sme poslancami druhej kategórie. Preto si myslíme, že peniaze na činnosť Slovenskej národnej rady by mali byť naozaj v rovnakom množstve ako pre Federálne zhromaždenie, ale nemusia sa rozdeliť medzi poslancov.

Naši občania sa po štyridsaťročnej skúsenosti obávajú, a hádam aj právom, že peniaze, ktoré poslanec dostane priamo na ruku, nepoužije na parlamentnú prácu, ale pre svoj vlastný prospech. Časť peňazí by mala ostať v Sloven-

skej národnej rade a platí z nich poslancom odborného poradcu a administratívneho pracovníka. Mne osobne však bolo vysvetlené, že to právne nie je možné, ale nič viac. Prišli strohý argument.

Strana zelených ni mysli, že maximálne zdaniteľný príjem by mal mať výšku 5 500 korún a bezplatne cestovné. V prípade, že bude odsuhlasený nám predložený iniciatívny návrh poslancov, poslanci Strany zelených poukážu 2 000 korún, a ak tá čiastka bude vyššia, na konto strany, aby tá im zabezpečovala odborných poradcov a administratívne práce. Ak by sa tak rozhodli aj ďalší poslanci politických strán, ktorí su tu početnejšie zastúpení ako my, mala by ich strana viac finančných prostriedkov na odbornú a aj administratívnu činnosť. Domnievame sa však, že bez rozdielu politickej príslušnosti a počtu poslancov, každý bez výnimky by mal vystupovať a pracovať odborne, profesionálne. Hľadám profesionalita by nemala úmerne klesať s počtom poslancov a financiami.

Domnievame sa, že o platoch poslancov sa hovorí a hovorilo už dlho, a tak nebolo od vecí, keď sa naše tri vlády mohli stretnúť v Trenčianskych Tepliciach, aby sa stretli predsedníctva, resp. určení zástupcovia troch zákonodarných zhromaždení a prerokovali platy poslancov vopred. Domnievame sa, že v tomto mohlo Predsedníctvo Slovenskej národnej rady vyvinúť väčšiu aktivitu. Latku, ktorú postavilo Federálne zhromaždenie, je ťažko vyriešiť prijateľne k názorom občanov, k morálke, ale aj k tej národnej hrdosti.

A ešte by som len v dobrom upozornila našich občanov, či majú prehľad o platoch stredných a vyšších riadiacich kádrov v našej republike, či si uvedomujú, že títo riadiaci pracovníci majú k dispozícii sekretárky, auto, telefóny

a dokonca aj tých odborných pracovníkov a určite túto prácu nefinancuju zo svojho platu a tieto práce určite nestoja len 2 000 korún.

Takže to zhrniem: Strana zelených podporuje iniciatívny návrh poslancov.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem poslankyni Kalliskej. Hlásí sa ďalší poslanec do rozpravy? Prosím, poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážení pán predsedajúci,
vážené plénum,
dámy a páni,

chcel by som v krátkosti len podporiť svojich predrečníkov a osobne sa prikláňam k pôvodnému návrhu. Navyše si myslím, že tá posledná čiastka 2 000 korún by mala byť akýmsi spôsobom zučtovateľná. Myslím si totiž, že schválením pôvodného návrhu by sme vlastne potvrdili mravné a etické princípy, ktoré nás, dúfam všetkých, viedli do tohto parlamentu, a to bez ohľadu na prax Federálneho zhromaždenia alebo prípadne aj Českej národnej rady, ktorá, pokiaľ som informovaný, dodetaz o tomto nerozhodla.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem poslancovi Brňákovi. Vystúpi poslanec Masarik.

Poslanec J. Masarik

Ján Masarik, KDH, Východoslovenský kraj.

Vážaná Slovenská národná rada,
vážená vláda,
dámy a páni,

na včerajšej plenárnej schôdzi Slovenskej národnej rady sa hovorilo u oslavách Andreja Hlinku. Hlinka ako slovenský poslanec v deň svojich sedemdesiatin zrekapituloval svoje celoživotné krédo takto - cítujem: "Ako Slovák pracoval som cez celý život za blaho slovenského národa. Nerobil som tak nikdy pre slávu svetskú, ale z lásky k Bohu a svojmu národu, pretože pracovať za národ považoval som za svoju povinnosť a preto nerobil som si z toho žiadne zásluhy. Robil som len to, čo mi diktovalo svedomie a kázalo moje slovenské presvedčenie." Na inom mieste: "Kým Boh dá, budem požívať dôveru ľudu, ostanem oddaným a poslušným bojovníkom národa."

Prečo som upriamil vašu pozornosť na otca národa Andreja Hlinku. Pretože v týchto niekoľkých vetách povedal to, čo by malo byť i naším krédom v období našej činnosti ako poslancov, ale nielen v tomto období. Hlinka pracoval nezištne, z lásky k národu a svoju borbu pre národ považoval za česť. Cítil, že bez dôvery národa stráca svoj mandát.

Povedzme si úprimne, ako je to s dôverou národa vo svojich poslancov niekoľko mesiacov po voľbách. Je fakt, že je značne otrávená a podľa môjho názoru vzniká priepasť medzi nami a tými, ktorí nás volili. Príčinou nie sú iba vysoké poslanecké platy, ako mnohí namietajú, ale i amatérska práca, ktorú diváci majú možnosť vidieť na obrazov-

kách. Vidia, že vidina nadpriemerných príjmov spôsobila pokles súdnosti poslancov Federálneho zhromaždenia. Treba si dať pozor, aby sa to nestalo i nám. Dokážme najskôr našim voličom, že sa nie slovami, ale činmi hlásime k duchovného odkazu Andreja Hlinku, že chceme pracovať pre národ bez mimoriadnych nárokov na odmenu, veď žijeme z národa a on nás bude živiť. Mnohí z poslancov bagatelizujú verejnú mienku a poukazujú na závišť a iné podobné motívy. Rozprával som s ľuďmi jednoduchými, prostými, ale charakternými, ktorých si vážim a nemám dôvod domnievať sa, že z nich hovorili nižšie pohnútky. Svoje mi tvrdili, že naša prestíž bude tým väčšia, čím kvalitnejšiu prácu odvedieme a čím menej budeme myslieť na seba samých. Podľa reakcie ľudí usudzujem, že zatiaľ sme ich o týchto kvalitách nepresvedčili.

Teraz prajdem k svojím návrhom. Je nesporné, že poslanec má výdavky spojené s jeho činnosťou. Považujem preto za správne, aby štát prevzal na seba rozhodujúcu časť jeho výdavkov súvisiacich bezprostredne s výkonom poslanskej činnosti. Hovorí sa, že bez spojenia niet velenia. Preto navrhujem, aby Kancelária Slovenskej národnej rady prevzala na seba náklady za používanie telefónnej stanice v určitej mesačnej výške. Náklady za telefón považujem za neúmerne vysoké, lebo je pravdou, že telefón je u nás stále ešte luxusom. A nebolo by správne, aby poslanec uvažoval nad tým, či sa má spojiť alebo nemá spojiť s určitým miestom v našej republike alebo mimo. A on rozmýšľať bude, ak to bude platiť z vlastného vrecka.

Moje konkrétne návrhy teda sú:

do § 1 za slová "poslanecký plat" vložiť slová "vo výške priemerného mesačného platu v Slovenskej republike podľa údajov Slovenského štatistického úradu" a do § 6

vložiť nový odsek 4, ktorý znie: "Slovenská národná rada hradí poslancom náklady za používanie účastníckej telefónnej stanice vo výške 2 000 Kčs mesačne."

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNH I. Černožurský:

Ďakujem poslancovi Masarikovi. Ďalej sa hlási pán poslanec Brestenský.

Poslanec R. Brestenský:

Brestenský, nezávislý poslanec na kandidátke SNS, Západoslovenský kraj.

Vzhľadom k tomu, čo tu odznelo, i vzhľadom k tomu, čo je v dôvodovej správe k návrhu zákona, odporúčam takéto znenia niektorých mojich protinávrhov:

Poslednú vetu dôvodovej správy k § 1 doplniť aj do dôvodovej správy k § 2 a vzhľadom k tomu upraviť niektoré znenia v § 2, a to v § 2 ods. 2 číslo 10 000 upraviť číslom 4 000, v paragrafe 2 ods. 3 číslo 6 000 upraviť číslom 3 500 a v paragrafe 2 ods. 4 číslo 4 000 upraviť číslom 3 000.

V § 6 ods. 3 navrhujem vypustiť slovo "zriadenie". Ďalej si dovoľujem navrhnúť v § 6 doplniť buď ods. 4 alebo ods. 5 - ak ods. 4 bude prijatý, ako o tom bolo hovorené predtým - tohto znenia: "Poslanci majú právo používať pri vyložení bezplatne služobné vozidlo Slovenskej národnej rady."

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Käte sa hlási poslanec Sládek.

Poslanec V. Sládek:

Nebudem navrhovať výšku platov. Zdá sa mi, že skromné návrhy máme preto, že sa nám zdá, že čím viac si uberieme z platov, tým viac si kúpime slovenský národ a našich voličov. Neviem, či je to dobré alebo zlé, ale zdá sa mi, že voliči už majú svoj názor na charakter poslancov a nerozlišujú medzi poslancom Federálneho zhromaždenia alebo Slovenskej národnej rady. Som jednoznačne za to, aby sme zo seba nerobili trpaslíkov aj v tomto zmysle. Aj keď môžu byť výhrady voči našej práci, ale možno sa to naučíme. Ak budeme slabo platení, tak sa to určite nenaučíme, lebo akosi budeme mať a cítiť menšiu zodpovednosť. Zdá sa mi, že ak bude rozdiel - to nebude otázka finančná, to je skôr otázka - nazvem to politická. Ak budeme robiť rozdiely medzi našimi kolegami vo Federálnom zhromaždení a v Českej národnej rade, tak po prvé podliezame sa voličovi, akosi lacno si ho chceme kúpiť, a po druhé je to akoby ľacka všetkým našim kolegom.

A mám ešte technickú poznámku. Ak budeme o tomto hlasovať, nehlasujeme tlačítkami, ale aklamáciou. Nech sa každý potom postaví, ako bolo zvykom, alebo nech sa každý vyjadrí zdvihnutím ruky, aký chce mať plat. Pretože navrhnuť nízky plat, a potom anonymne tlačítkom hlasovať za návrh vyššieho platu, je veľmi jednoduché.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem poslancovi Sládekovi. Vystúpi poslanec Lupták.

Poslanca I. Fugtáki

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne a poslanci,

tiež nebudem hovoriť o platoch, ale spomeniem našu profesionalitu. Je pravda, že ešte máme ďaleko k profesionalite. Ale postupom času sa zrejme k nej dostaneme, vypracujeme, a) keď netvrdím, že budeme vynikajúci. Ale chcel by som položiť zásadnú otázku, akým to vlastne chceme byť parlamentom? Akými poslancami chceme byť? Či chceme byť poslancami, ktorí sa plne budú venovať svojej činnosti, ktorí sa pripravujú na každé prerokovávanie zákona, na všetko, o čom budeme rokovať, svedomite, že budú mať na to čas. Alebo chceme byť poslancami, ktorým pošlú domov ten veľký balík zákonov, ani sa naň nepozrieme, lebo nebudeme mať čas, lebo budeme kade-tade naháňať nejakú tú korunu, budeme sa starať o to, lebo naše ženy sú naše ženy, muži poslankyň sú muži a tiež si myslím, že nebudú súhlasiť s tým, aby rodina nejak zvlášť doplácala na poslaneckú činnosť.

Ak budeme chcieť robiť profesionálov, ak sa budeme chcieť plne venovať činnosti poslanca, tak ešte aj na ten tečuci kohútik si naša žena bude musieť zavolať opravára. A bude ho musieť zaplatiť. Jedným slovom, ženy sa nám musia postarať o všetko a všetko budú musieť zaplatiť. Mne už doma práčka nefunguje asi mesiac. Čiže musíme si uvedomiť tento moment. Nenúťme poslancov do polohy, že sa budú musieť starať o existenciu svojej rodiny, že si budú musieť hľadať nejaké vedľajšie džoby, ale uvažujme v tých intenciách, aby poslanec sa naozaj mohol venovať práci poslanca, aby nám nemohli povedať, že sme nejakí panáci, ktorí dvíhajú ruky, keď im dá niekto signál. Aby sme boli na každý zákon pripravení.

To je môj názor. Nehovorím o výške platu, ale mal by to byť taký plat, aby sme mohli túto svoju činnosť vykonávať tak, ako to národ od nás očakáva a aby na druhej strane nehovoril, že sme k ničomu, že sme takí ako pred rokom alebo pred dvoma, ktorí dvíhajú ruky na tie signály.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem poslancovi Euptákovi. Hlásí sa poslanec Košický.

Poslanec M. Dziak-Košický:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené dámy,
vážení páni,

patrim k tej doteraz mlčiacej väčšine. Som členom výboru pre národnosť, etnické skupiny a pre ľudské práva a ako ste počuli, tento výbor sa postavil za to, aby výšky plátov a poslaneckých náhrad Slovenskej národnej rady boli v tých istých reláciách, ako sú výšky plátov poslancov Federálneho zhromaždenia. Postavil som sa sem len preto, aby to nebolo tak, že som cez celú diskusiu mlčal a potom budem aj tak hlasovať za to, čo som vo výbore už raz odhlasoval a čo sme si tam prediskutovali.

Otázka týchto plátov je okrem niekoľkých ďalších aspektov aj otázkou prestížnou. Prestížnou vo vzťahu k Federálnemu zhromaždeniu, vo vzťahu k Českej republike atď. Nebudem to rozvádzať.

Počuli sme názor pani kolegyne zo Strany zelených. Z histórie vieme veľmi dobre, že za prvej republiky, kedy poslance platili, myslím 6 000 prvorepublikových korún, poslanci komunistického parlamentu si z poslancov platov nechávali iba toľko, koľko bol priemerný príjem robotníka a zvyšok poukazovali na konto komunistického parlamentu. Tak ma to učila história. Obdobné čosi teraz navrhuje Strana zelených.

Ja si myslím, a vo výbore sme o tom hovorili, že časť poslancov platov sa dá vždy venovať na istú konkrétnu charitatívnu činnosť, ak sa to ukáže byť potrebné. Dokonca sme vo výbore diskutovali o tom, že by sme si mohli nájsť inštitúciu, ktorú pravidelne budeme zo svojich platov podporovať. Riešenie je totiž v tom, že my tým, že si priznáme nižšie platy, ušetríme akési peniaze, ale nikto z nás sa nikdy nedozvie, na čo sa tieto ušetrené peniaze použili. V prípade, že by sme sa vždy zriekli časti platu na istú konkrétnu charitatívnu akciu, bola by situácia celkom iná a prehľadnejšia.

K otázke náhrad chcem povedať, že náhrady sú na to, aby poslanec mohol pracovať. Myslím si, že je veľmi správne, že sa necháva na neho, aby rozhodol, ako s tými náhradami naloží. Lebo podľa toho, ako s tými náhradami naloží, o dva roky s ním naloží jeho volič, ak sa bude opäť uchádzať o zvolenie. Ale nemali by sme sa dostať do situácie, aby sme chodili po republike, krčili ramenami a hovorili: nič nemôžeme, pretože nemáme žiadne zabezpečenie a vlastne na nič nemáme peniaze. A to je, vážení priatelia, fakt. Pretože ja sa tu môžem obracať kvôli bezplatnej pomoci na kohokoľvek, ale len do istej miery. Mám množstvo priateľov, každý mi rád raz za čas urobí priateľskú službu. V tom okamihu, keď to budem od neho požadovať systematicky, ma každý ten môj dobrý priateľ pekne pošle kdesi do teplých

krajin a vysvetlí mi, že sa potrebuje venovať čomusi inému, čomusi lukratívnejšiemu, než tomu, aby mne zadarmo robil poradcu. Ale len z tých štyroch či troch zasadaní, ktoré sme mali, mám taký pocit, že by som tých odborných poradcov potreboval asi sedem. Vôbec nebudem hovoriť o potrebe kancelárie a o potrebe sekretárky. O takých maličkostiach, ako sú telefónne poplatky, sa už ani neodvážim uvažovať. My musíme mať peniaze na to, aby sme mohli pracovať. My musíme mať možnosti, aby sme mohli pracovať. A až potom pracovať budeme môcť.

Ďakujem vám.

/Pollesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem poslancovi Košickému. Ďalej sa prihlásil poslanec Ivan.

Poslanec C. Ivan:

Poslanec Ivan, Slovenská národná strana.

Vážení poslanci,

vážené predsedníctvo,

odzneli tu viaceré názory a návrhy. Počuli sme otázky prestíže, otázky národnej hrdosti, otázky dôležitosti našej práce. Myslím, že to, čo sa odohralo vo federálnom orgáne, umožnilo aj nám zaujať určité stanovisko. Počuli sme tu rôzne názory vo vzťahu k federácii. Pán premiér nám po rokovaníach v Trenčianskych Tepliciach naznačil, aká dôležitosť nielen významu našej republiky, federácie, ale aj vo vzťahu k Európe a svetu, čaká našu prácu v orgáne, ktorý zastupujeme. Prečo teda tu odznievajú názory milosrd-

ných samaritánov, že kvôli získaniu vlastnej popularity sa hrajeme na samaritánov? Nehrajeme sa, ale robíme ako vysoko odborní profesionáli tak, aby sme pracovali v záujme národa, jeho potrieb, aby práca, ktorú vykonávame, ukázala, že my ako poslanci, ako kodifikátori určitých zákonov práve týmito zákonmi umožníme, aby náš slovenský človek nebol na takej nízkej úrovni, aby sa len pozeral, ako sa vo svete žije, ale aby sme mu umožnili, aby bol aj na úrovni dobrých európskych štátov. A že to je fakt, dokazujú aj naši občania, ktorí chceli alebo boli donútení odísť a teraz sa vracajú a dokazujú, že sú toho schopní, keď sa im vytvorila lepšie pracovné podmienky. Prosím vás, keby sme my mali odísť do Ameriky, tak by sme asi zbankrotovali aj s celou našou rodinou. Tito naši blízki priatelia odišli, prichádzajú, umožňujú dokonca našim príbuzným, aby sa išli pozrieť ako to tam vyzerá. A to práve preto, že sa im vytvorili podmienky pre prácu, pre odbornú kvalifikovanú prácu.

Boli tu už určité porovnania, že naše navrhované poslanske platy sa ani zďaleka nevyrovnajú susedným európskym štátom. Naopak, k týmto platom by ešte poslanec potreboval aj nejaký zdroj valút, aby sa mohol ísť pozrieť a to, čo eventuálne na poslaneckej stáži uvidí, aby tu vehementne presadzoval.

Nehrajme sa teda na samaritánov, naopak, na vysoko kvalifikovaných odborníkov. Okrem telefónu potrebujeme napríklad bežné stenografické stroje na úrovni písacieho stroja, to, čo vidíme na Brnenskom veľtrhu. Veď Brnenský veľtrh do dnešných čias - to bola ekonomická a technická provokácia. Dnes sa len s ťažkým srdcom pozeráme a konštatujeme, ako sa tento svet od nás vzdaluje iným geometrickým radom. Ale my ho musíme dobehnúť, aj keď to rastie geometrickým radom. Otázka výpočtovej techniky - ktorý z vás

má možnosť mať k dispozícii bežný magnetofón, ktorý dostaneme tu v predajni za schillingy? A tieto magnetofóny, tieto rôzne aparatúry by sme potrebovali. Pracujeme tak, aby sme dokázali, že tento národ práve zákonmi, našou prácou chceme pozdvihnúť na inú úroveň, a neusvedčujeme ich, že my budeme skromní, aby boli aj oni skromní, aby sme zostali tam, kde tento národ nechce byť.

Prihováram sa, resp. som sa to stanovisko, aby sme sa dostali minimálne na úroveň federálnych orgánov, pretože by sme sa nedostali do pekného svetla, ale v očiach federácie aj v očiach vlastného národa by sme sa jednoducho zhodili. A národ aj tak bude mať svoje pripomienky, komentáre. My v krátkej dobe dokážeme, že to vieme ináč, že sme na to schopní, a slovenský národ je schopný.

Prihováram sa za zmeny a eventuálne s tými pripomienkami.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNH I. Černoğurský:

Ďakujem poslancovi Ivanovi. Do diskusie sa prihlásil poslanec Ľuba.

Poslanec M. Ľuba:

Vážené dámy a páni,

myslím, že tu riešime veľmi zaujímavý problém. Vyplýva to nielen z búrlivých reakcií verejnosti, ktoré keby sme my sami mali vnútorne zodpovedané, vyriešené, snáď by sme sa nimi nemuseli až tak zaoberať. Ale myslím, že by

sme sa tu mali zamyslieť aj nad odkazom tejto revolúcie, nad tým, ako prebiehala, čo podmieňovalo tu jednotu ľudí na tribúnach a námestiach. Myslím si, že problém, ktorý tu riešime, je akýmsi vnútorným problémom pokračovania alebo prerušenia dialógu s voličom, občanom, so spoluobčanom. Nechcem tu ani moralizovať, ani nič podobné. Chcem len apelovať na nás všetkých, aby sme sa zamysleli nad morálnym odkazom toho, čo nás priviedlo do tohto auditória. V tomto duchu by som chcel rozvíjať túto moju trochu abstraktnú úvahu aj vo vzťahu k Federálnemu zhromaždeniu a Českej národnej rade, pokiaľ prijme podobný návrh ako už prijalo Federálne zhromaždenie.

Myslím, že v rámci tej niekedy aj nezdravej rivality, ktorá tu vzniká a prehľbuje sa medzi slovenským a českým národom, je to práve jeden z prvých krokov, kedy by sme česky národ v dobrom predbehli, keby sme si pre seba odhlasovali menšie platy ako Česká národná rada. Nie je to k Českej národnej rade neférové, čo môžem potvrdiť ako zhodou okolností účastník rozhovoru medzi našim predsedom a predsedníčkou Českej národnej rady ešte v prvých chvíľach stretnutia oboch predsedníctiev, keď z obidvoch strán bolo tlmočené presvedčenie, že tie platy by mali byť pokiaľ možno čo najnižšie.

Ešte by som chcel zdôrazniť, v čom spočíval ten návrh Strany zelených. Ten balík paňazi nie je vysoký ani vo Federálnom zhromaždení ako celok. Ide len o problém prerozdelenia. Ide o to, aby sme si neuzurpovali ako osoby vysoké platy, ale aby sme vytvorili čo najlepšie predpoklady pre kvalitnú prácu, ktoré, samozrejme, dnes sa nezaobídu bez určitej finančnej položky. Čiže nie celkový balík príjmov na poslanca je vysoký. Ide len o to, aby bol ten pomer čo najviac v prospech reálnych služieb pre zdokonaľenie práce poslanca a nie v prospech jeho obohatenia.

Ďakujem pekne.

Prvý podpredseda SNR J. Černošický:

Ďakujem poslancovi Hubovi. Prihlásení sú ešte dvaja poslanci, poslanec Sabo a Zorličák. Najprv vystupí poslanec Sabo.

Poslanec P. Sabo:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

dovoľte, aby som sa dotkol troch diskusných príspevkov, ktoré sa týkali spochybnenia nášho návrhu. Chcel by som povedať, že by sme mali rešpektovať právo na to, že každý poslanec, aj každý poslanecký klub má právo na svoj vlastný názor a nevidieť v predložení svojho vlastného názoru a v jeho prezentovaní nejaký iný úmysel. Náš návrh na nízke poslanecké platy vychádza z hlbokého presvedčania, ktoré v nás žije z dôb ochranárskych, keď sme sa naučili merať hodnoty aj trochu ináč ako peniazmi, a keď naši členovia ochranárskej základne svojimi prostriedkami, svojou prácou a svojou motiváciou zachraňovali staré slovenské dediny, mlyny a iné s tým, že sme nevsadili na to, že všetko budeme merať len peniazmi. A zachránili sa hodnoty, ktoré oficiálne inštitúcie považovali dávno za odpísané. Prosím vás, berte to tak, že je to návrh, ktorý vychádza z nášho presvedčenia a je to návrh, ktorý silne korešponduje s návrhom skupiny poslancov aj v tom zmysle, že chápeme výnimočnosť tejto doby ako nesmierne kritickú. Nie je to v žiadnom prípade lacné kupovanie voličov, ale ide o kritickú dobu, v ktorej každý by mal ten údel trošku zdieľať.

Ďakujem vám.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem. Prihlásený je ešte poslanec Zoričák.

Vážení páni poslanci, dovoľujem si pripomenúť, že rozprava má smerovať k tomu, aby sa vždy týkala konkrétnych bodov predloženého návrhu zákona. Okrem prvých troch či štyroch konkrétnych pripomienok ostatné príspevky sa už netýkajú predloženého návrhu zákona, ale posúvajú celú diskusiu do filozofickej roviny. Prosím vás, zvážte, či je únosné, alebo či vôbec je účelné, aby sme tu ďalej morализovali. Pri hlasovaní každý má možnosť svoje stanovisko uplatniť. Navrhujem, aby sme po príspevku poslanca Zoričáka ukončili rozpravu. Potom dám o tom hlasovať.

Poslanec A. Zoričák:

Vážení pán predsedajúci,

Čiastočne som vlastne aj upozornený a možno by som spoločne mal stiahnuť svoj terajší príspevok, pretože za-se by to malo byť pokračovanie alebo výzva k rozprave, ktorá sa nesie v rôznosti názorov na tento problém. Viem, že preťahujeme rokovanie. Možno to zase vyznie zle, že kvôli platom sme ochotní venovať čas v noci, ale rozdielnosť názorov ma vedie k tomu, aby sa vyslovili všetky poslancie kluby. Mám taký dojem, že sme sa ešte všetci ako zástupcovia nevyjadrili. Nech je tá pestrosť názorov ukončená a tvorí určitý celok, aby sme mali pred sebou celú paletu, aby sme sa potom nemuseli vyhovárať jeden na druhého, že kto je vinný za ten-ktorý návrh zákona, pokiaľ ide o výšku plátov.

Ďakujem pekne.

Prvý podpredseda SNK J. Čarnogurský:

Ďakujem. Sú ešte ďalšie príspevky do diskusie? Prosil by som pánov poslancov, aby sa prihlásili všetci, ktorí ešte chcú diskutovať, aby sme mali o tom prehľad. Hlásia sa ešte štyria poslanci. Vystúpi pán poslanec Varga.

Poslanec A. Varga:

Vážená Slovenská národná rada,

budem hovoriť krátko. Chcem upozorniť na jednu vec. Keď poslanec príde do parlamentu, do národného zhromaždenia, hovoríme, že nie je profesionálom. Pýtam sa, kde by mal získať tú profesionalitu? Máme na to vysokú školu, máme na to nejaké ustanovizne, kde sa vychovávajú poslanci? Nemáme. Nie je to ani v jednej krajine. Takže profesionalitu treba posudzovať z toho hľadiska, či poslanec má základné vzdelanie, či má vysokoškolské vzdelanie, či vie uvažovať. Predpokladám, že jednotlivé politické strany do parlamentu alebo na svoju kandidátnu listinu pri voľbách nekandidovali hlupákov. Takže môžeme vychádzať z toho, že v parlamente sedí prierez spoločnosti, teda na takej vzdelanostnej úrovni, akú má naša spoločnosť vo všeobecnosti. Z toho hľadiska treba pristupovať aj k profesionalite.

Druhá otázka sa týka závažnosti našich rozhodnutí. Svojím hlasom rozhodujeme o celej krajine, o udalostiach, o veciach, ktoré sa týkajú celej našej spoločnosti, celého Slovenska. Pri takýchto rozhodovaniach je oveľa väčšia zodpovednosť ako napríklad zodpovednosť človeka, ktorý robí vo fabrike, robí jeden úkon atď. Tým nechcem podceňovať jeho robotu, ale každá spoločnosť posudzuje prácu svojich členov podľa toho, aká je zodpovednosť a spoločenská vážnosť ich rozhodovania, ich činností. Teda z toho hľadiska

je jednoznačné, že naša zodpovednosť v tejto krajine je najvyššia. A z toho hľadiska som presvedčený, že plat, ktorý bol vypočítaný vo Federálnom zhromaždení, je adekvátny a primeraný našej činnosti.

Ďakujem.
/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoqursky:

Ďalej vystúpi poslanec Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

domnievam sa, že tejto diskusii sa dá urobiť krátky koniec jednoduchým spôsobom. Najvyššia cifra, ktorá tu odznela na plat poslanca, bola 7 000 Kčs. Navrhujem, aby § 1 bol upravený v tom zmysle, že "poslancovi Slovenskej národnej rady /ďalej len "poslancovi"/ patrí poslanecký plat /ďalej len "plat"/ vo výške do 7 000 Kčs podľa vlastného uváženia.

Ďakujem.
/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoqursky:

Ďakujem poslancovi Prokešovi za jeho veľmi podnetný návrh. Násil sa poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Fráček:

Vážené dámy a páni,

vystupujem len preto, aby tu zaznela názorová pluralita. Boli sme na to vyzvaní. Poviem len dve vety, dva pohľady a vyzvem vás na hlasovanie. Hovorili sme tu o profesionalite. Ale keď sa trpezvo a reálne pozrieme na to, čo sme tu predviedli za pondelok a utorok, tak sa ešte veľa musíme učiť. Prosím, keby ste zobrali na vedomie, že každý má rôzny názor na to, čo sa tu prerokováva. Padli tu slová neúprimná skromnosť. Prosím, zoberte na vedomie, že sú tu ľudia, ktorí sú možno úprimne skromní a tolerujte ich tak ako tých druhých, ktorí majú iný názor. Myslím, že každý svoj názor najlepšie vyjadrí hlasovaním.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem. Ďalej vystúpi pán poslanec Gašpar.

Poslanec J. Gašpar:

Som Gašpar, Slovenská národná strana.

Chcem povedať len toľko, že ak začíname robiť poslancov a pritom ani jeden z nás nie je profesionálom, len sa nimi chceme stať, vlastne by sme obrazne mali začať študovať na niekoľkých vysokých školách naraz psychológiu, sociológiu, politológiu, ekonómiu, právo a tak by sme mohli pokračovať ďalej. Pokiaľ to nebudeme nejakým spôsobom robiť, tak ani o dva roky z nás profesionáli nebudú. Povedzte mi, akú motiváciu budeme mať, aby to každý z nás za tie dva roky zvládol, keď na to nestačí ani 24 hodín denne.

Ďakujem.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem poslancovi Gašparovi. Hlásí sa ešte niekto do diskusie? Prosím, poslanec Sabo.

Poslanec P. Sabo:

Mám len krátku poznámku. Pripájame sa k návrhu pána poslanca Sládeka, ktorý predniesol. Rovnako žiadame, aby sa o tomto návrhu hlasovalo aklamačne, zdvihnutím ruky.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Hlásí sa ešte niekto do diskusie? Keďže sa nikto nehlási, končím rozpravu k tomuto bodu.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

na záver diskusie dovoľte, aby som zhrnul stanoviská a pripomienky a zaujal tiež vlastné stanovisko ako spravodajca, ktorý predkladal tento návrh zákona. Odznali tu viaceré návrhy, niektoré z nich navrhujú zníženie čiastok, ktoré sú tu uvedené, iné zas predpokladajú zvýšenie týchto čiastok. O tom, či prijmeme zníženie alebo zvýšenie, sa rozhodne hlasovaním.

Domnívam sa, že celá táto diskusia o platoch má trochu nesprávny podtón, aký by na pôde Slovenskej národnej rady nemala mať. Diskutujeme tu stále o tom, či máme mať menej alebo viac ako je priemerný zárobok v štáte. A to, že priemerný zárobok v republike dnes nie je vysoký a kúpna sila tohoto priemerného zárobku je ešte horšia, berieme za akúsi konštantu, od ktorej by sme sa mali kdesi pohybovať, aby nás občania posudzovali krajšie alebo škaredšie.

alebo aby menej zaserali na naše predstavy. Domnievam sa, že našou prvou a hlavnou funkciou ako poslancov Slovenskej národnej rady je práve svojou činnosťou, zákonmi navodiť atmosféru, aby sa krivka, ktorá sa za tých 40 rokov nielen v príjmoch, ale aj v životnej úrovni národa dostávala stále dolu a dolu, začala rapidne obracať smerom hore, aby sme zákonmi, ktoré tu prijmemo, konečne dali krajine perspektivu, že naša profesionálna alebo amatérska predstava je pozitívna, konštruktívna a že vieme ako vyviesť krajinu smerom na vzostupnú tendenciu a nie to, ako si budeme ďalej predstavovať znižovanie úrovne, znižovanie výroby, čelenie nezamestnanosti a podobným neudhom. To od nás naozaj naši voliči nečakajú. Naši voliči čakajú, aby sme im, a teda aj sebe alebo vzájomne umožnili, aby priemerný zárobok nebol 3 300 Kčs, resp. keď aj bude, ale nech má hodnotu ako 3 300 dolárov. To od nás očakávajú. A teda ak sa svojou prácou pričínime o taký charakter Slovenskej národnej rady, nikto nebude závidieť žiadnemu poslancovi, ani nikto nebude kritizovať žiadneho poslanca za výšku jeho platu.

Odporúčam teda, aby sme ťažisko svojich starostí, pripomienok a námetov obrátili tým smerom, aby sme čím skôr prácu tohto zákonodarného orgánu naviedli smerom k podstatnému zlepšeniu nielen životnej úrovne, ale celej našej situácie v štáte. Domnievam sa, že pri takomto poňatí našej vlastnej práce akéhokoľvek platy, ktoré v budúcnosti budeme poberať, budú asi nezáujímavé, pretože každý občan bude mať rovnaké, ak nie podstatne väčšie možnosti na zabezpečenie si svojho zárobku.

Považoval som za potrebné povedať tieto svoje názory a teraz prikráčime k hlasovaniu.

Keďže boli vznesené konkrétne pripomienky k jednotlivým paragrafom, budeme hlasovať o prijatí alebo neprijatí pozmeňujúcich návrhov.

Najskôr budeme hlasovať o spôsobe hlasovania, teda či budeme hlasovať pomocou tlačítka alebo aklamačne.

Prosím, faktickú poznámku má pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Mám faktickú poznámku. Nie som si istý, ale v podstate rokovací poriadok nepozná tlačítkový spôsob hlasovania. Pozná len aklamačné a tajné hlasovanie.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Pán poslanec, ak niekto prednesie návrh, plénum má o ňom hlasovať. Teda dávam hlasovať, či pri hlasovaní použijeme hlasovacie zariadenie alebo či budeme hlasovať o všetkých bodoch zdvihnutím ruky. V druhom prípade požiadame overovateľov, aby spočítavali hlasy.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za pozmeňujúci návrh, aby sa hlasovalo ručne a nie pomocou hlasovacieho zariadenia?

/Za návrh hlasovalo 30 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov./

Konštatujem, že návrh neprešiel. Pokračujeme v hlasovaní.

K § 1 boli podané dva pozmeňujúce návrhy. Prvá pripomienka bola v správe, ktorú som predniesol a odporúčajú ju štyri výbory Slovenskej národnej rady. Je to návrh, že navrhovaný plat sa má vyrovnáť na úroveň platu poslanca Federálneho zhromaždenia, t.j. na 7 000 Kčs. Dávam hlasovať o tomto pozmeňovacom návrhu.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 119 poslancov./

Kto je za tento pozmeňovací návrh, to znamená za plat 7 000 korún?

/Za návrh hlasovalo 63 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 37 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Zisťujem, že návrh bol prijatý. Tým návrh poslanca Masarika je bezpredmetný.

K § 2 sú dve pripomienky. Výbor pre štátnu správu a územnú samosprávu navrhol zmeniť body 5, 6 a 7, a to tak, aby funkčné príplatky vo funkciách uvedených v týchto bodoch boli na úrovni poslancov Federálneho zhromaždenia. V bode 5 sa pre predsedu výboru navrhuje 2 500 Kčs, v bode 6 podpredsedovi výboru 1 000 Kčs a v bode 7 členovi predsedníctva 500 Kčs. Dávam o tomto návrhu hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 119 poslancov./

Kto je za pozmeňovací návrh výboru pre štátnu správu a územnú samosprávu?

/Za návrh hlasovalo 35 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý. Zostáva v platnosti pôvodný návrh.

Poslanec Brestenský navrhol v bodoch 2, 3 a 4 zníženie navrhovaných čiastok, a to v bode 2 na 4 000 Kčs, v bode 3 na 3 500 Kčs a v bode 4 na 3 000 Kčs. Dávam o návrhu hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 118 poslancov./

Kto je za pozmeňovací návrh poslanca Brestenského?

/Za návrh hlasovalo 10 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 91 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov./

Zisťujem, že návrh neprešiel a zostáva v platnosti pôvodný návrh.

V § 4 ods. 2 podľa pôvodného znenia písm. c/ na cesty poslanca lietadlom, na ktoré bol poverený výborom Slovenskej národnej rady alebo komisiou Predsedníctva Slovenskej národnej rady, bol potrebný súhlas predsedu Slovenskej národnej rady. Podľa pripomienok výborov sa navrhuje, aby bola táto podmienka vypustená, teda aby sa v písm. c/ tohto paragrafu vypustila časť vety "ak dá k tomu súhlas predseda Slovenskej národnej rady", aby sa s každým cestovným príkazom nebolo potrebné obracať na predsedu Slovenskej národnej rady. Dávam o návrhu hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 119 poslancov./

Kto je za pozmeňovací návrh?

/Za návrh hlasovalo 105 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Konštatujem, že sme schválili úpravu § 4 ods. 2 písm.
a/.

K § 5 boli vznesené dva pozmeňovacie návrhy. Tri vý-
bory súhlasili s pôvodným návrhom, ďalších päť výborov na-
vrhuje zmenu. Zahraničný výbor navrhuje náhradu vo výške
3 000 Kčs, ďalšie štyri výbory navrhujú sumu 4 000 Kčs.

Najprv dávam hlasovať o návrhu na zmenu z 2 000 na
4 000 Kčs.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 116 poslancov./

Kto je za tento pozmeňovací návrh?

/Za návrh hlasovalo 54 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov./

Konštatujem, že návrh nezískal nadpolovičnú väčšinu.

Podľa druhého návrhu sa odporúča zmena z 2 000 Kčs na
3 000 Kčs.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 118 poslancov./

Kto je za tento pozmeňovací návrh?

/Za návrh hlasovalo 75 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že bol prijatý druhý pozmeňovací návrh, to znamená stanovenie výšky náhrady vecných výdavkov na 3 000 Kčs.

Ďalej k § 6 boli tri pripomienky. Podľa prvej sa navrhuje vypustiť v § 6 ods. 3 slovo "zriadenie", to znamená, že má právo len na používanie účastníckej telefónnej stanice. Dávam o tomto návrhu hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 115 poslancov./

Kto je za pozmeňujúci návrh poslanca Brestenského?

/Za návrh hlasovalo 23 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 79 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Konštatujem, že návrh v tomto bode nebol schválený.

Ďalej bola ďalšia pripomienka k § 6 doplniť ods. 4 o bezplatné používanie účastníckej stanice pre poslancov vo výške 2 000 Kčs.

Prosím, faktickú poznámku má pán poslanec Masarik.

Poslanec J. Masarik:

Tento môj pozmeňujúci návrh bol podmienený schválením pozmeňovacieho návrhu v § 1. Návrh stahujem.

Prvý podpredseda SNR J. Čarnogurský:

Ďakujem. Ďalej bol návrh na doplnenie bodu 5
Poslanci majú právo pri vyťažení bezplatne používať
služobné vozidlo Slovenskej národnej rady.

Prosím, hlási sa poslanec Brestenský.

Poslanec R. Brestenský:

Svoj návrh stahujem.

Prvý podpredseda SNR J. Čarnogurský:

Branno-bezpečnostný výbor odporučil vypustiť celý § 7
o strate nárokov. Keďže ostatné výbory súhlasili s jeho
ponechaním, budeme hlasovať o pozmeňujúcom návrhu Branno-
bezpečnostného výboru SNR.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 118 poslancov./

Kto je za pozmeňujúci návrh, to znamená za vypustenie
§ 7?

/Za návrh hlasovalo 31 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 78 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Zisťujem, že pozmeňovací návrh nebol schválený.

V § 8 Ústanoprávny výbor SNR navrhuje vypustiť ods. 2
a doterajšie odseky 3 a 4 prečíslovať na odseky 2 a 3. Ďa-
lej odporúča v novom odseku 2 vypustiť časť vety "nepožia-
da o pracovné voľno podľa odseku 1a".

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za vypustenie ods. 2 z § 8 a vypustenie navrhovanej časti vety?

/Za návrh hlasovalo 68 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol schválený.

K § 12 bola pripomienka, že právnu zodpovednosť nesie Slovenská národná rada a nie Kancelária Slovenskej národnej rady. Týka sa to odseku 1 aj odseku 2 § 12. Budeme hlasovať o oboch odsekoch naraz, pretože ide o to isté, teda o nahradenie Kancelárie Slovenskej národnej rady Slovenskou národnou radou.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 117 poslancov./

Kto je za navrhovanú zmenu?

/Za hlasovalo 110 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že úprava § 12 bola prijatá.

Prosím, ešte jedna pripomienka. V § 2, odseky 5 až 7, ktoré sa týkajú funkčných príplatkov predsedu výboru, podpredsedu výboru a člena Predsedníctva Slovenskej národnej rady, sme schválili výšku príplatkov. Keďže predseda Slovenskej národnej rady, prvý podpredseda a podpredsedovia

Slovenskej národnej rady sú členmi Predsedníctva Slovenskej národnej rady, pri striktnom vysvetľovaní tohoto odseku by príplatky patrili aj im. Domnievam sa, že by to bolo nesprávne. Preto bol návrh, aby sa § 2 doplnil v tom zmysle, že tento príplatok podľa bodu 5 až 7 sa netýka poslancov, ktorí zastávajú funkciu uvedenú v odsekoch 2 až 4.

Prosím, hlási sa poslanec Brestenský.

Poslanec R. Brestenský:

Mám faktickú poznámku. Ja by som si dovoľil navrhnúť takéto znenie: "Z uvedených funkčných príplatkov prináleží poslancovi len jeden." To znamená, že keď berie jeden, nemôže brať druhý.

Prvý podpredseda SNR J. Černogurský:

Jedna aj druhá verzia hovorí to isté. Dávam hlasovať o doplnovacom návrhu, to znamená o doplnení § 2 o odsek 9, ktorý by znel: "Funkčný príplatok podľa odseku 5 až 7 nepatrí poslancovi, ktorý zastáva funkciu uvedenú v odsekoch 2 až 4."

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 116 poslancov./

Kto je za tento doplnok?

/Za hlasovalo 92 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasovali 2 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol schválený. To znamená, že § 2 doplníme o bod 9.

Tým sme prešli jednotlivé paragrafy navrhovanej predlohy zákona. Na záver dávam hlasovať o návrhu zákona Slovenskej národnej rady o plate a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady ako celku.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za prijatie zákona tak, ako sme ho prerokovali s pripomienkami?

/Za návrh hlasovalo 83 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov./

Konštatujem, že zákon o plate a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady bol prijatý.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

Ďalšie body by sme mali prerokovať veľmi rýchlo, pretože ich máte písomne. Odporúčam, aby sme pokračovali v rokovaní bez ohľadu na čas.

Ako ďalej bod máme prerokovať odpoveď na interpeláciu prednesenú na 2. schôdzi Slovenskej národnej rady.

Písomnú predlohu ste všetci obdržali. Bola to interpelácia, ktorú predniesol poslanec Ivan Kupták. Prosím, aby sa poslanec Kupták vyjadril, či odpoveď považuje za dostačujúcu.

Poslanec J. Lupták:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

Interpelácia sa týkala stavu a rekonštrukcie košického letiska. Dostal som odpovede od pána ministra stavebníctva Dubníčka, pána ministra vnútra Andráša a pána ministra hospodárstva Belcáka. Zo všetkých týchto odpovedí vyplýva, že vo veci košického letiska slovenská vláda podniká čo sa dá. Aj čo som si zistil vlastným prieskumom, ak to tak môžem nazvať, je tomu skutočne tak. Celý problém je v peniazoch. Zatiaľ sa ešte nenašli peniaze. Podľa poslednej odpovede pána ministra Belcáka aj táto otázka sa má doriešiť v druhom polroku tohto roku. Som presvedčený, že slovenská vláda, menovite ministri, ktorí to majú v kompetencii, vyvinú všetko úsilie, aby sa táto otázka doriešila a aby sa košické letisko nemuselo uzavrieť.

Ďakujem.
/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Carnogurek:

Ďakujem pánovi poslancovi Luptákovi. Odporúčam, aby sme prijali nasledovné uznesenie:

"Slovenská národná rada súhlasí s odpoveďou ministra Jozefa Belcáka na interpeláciu poslanca Ivana Luptáka prednesenú na 2. schôdzi Slovenskej národnej rady dňa 4. júla 1990."

Prosím, o slovo sa hlási pani podpredsedníčka Keltošová.

Podpredsedníčka SNR O. Koltošová:

vážené poslankyne,
vážení poslanci,

mám takýto návrh. Predtým než pristúpime k dnešnému poslednému hlasovaniu, navrhujem prerušiť naše rokovanie pred otázkami poslancov. Vychádzam z praxe. Končí priamy prenos. Naši voliči budú zvedaví. Ak tento bod bude ďalej pokračovať, navodí to zbytočné napätie. Navrhujem tento posledný bod nášho programu preniesť na pondelok, aby verejnosť vedela, na čo sa poslanci budú pýtať.

Prvý podpredseda SNR I. Černogurský:

Ďakujem. Dávam hlasovať hlasovať o prijatí uznesenia v súvislosti s interpeláciou poslanca Čuťáka.

Prosím prezentáciu.
/Prezentovalo sa 101 poslancov./
Kto je za návrh uznesenia?
/Za návrh hlasovalo 88 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu hlasovali 2 poslanci./
Zdržal sa niekto hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Konštatujem, že sme uznesenie schválili.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

podľa § 90 nášho rokovacieho poriadku sa poslanci majú oboznámiť s obsahom odpovedi na otázky poslancov, ktoré boli vznesené na členov vlády. V tom zmysle máte predlože-

né písomné odpovede na otázky, ktoré poslanci predniesli na 2. schôdzi Slovenskej národnej rady 4. júla 1990 v rámci bodu "Otázky poslancov". Pýtam sa poslancov Ivana Eupátaka, Pála Csákyho, Jozefa Filippa, Jána Masarika, Roberta Brestenského a Heleny Rozínajovej, ktorí predniesli otázky, či odpovede považujú za uspokojujúce.

Poulanec R. Brestenský:

Na jestvujúci právny stav áno.

Prvý podpredseda SNR I. Čarnogurský:

Ďakujem.

D v a n á s t y m bodom programu je

Návrh na voľbu poslanca do výboru a na zmeny v zložení výborov Slovenskej národnej rady.

Návrh ste dostali ako tlač 25. Návrh uznesenia máte predložený. Ide o uvoľnenie poslancov Jozefa Miklošku, Vladimíra Ondruša, Gábora Zászlósa, Ladislava Koštu, Antona Andráša, Augustína Húsku, Ladislava Snopku, Viliama Oberhausera a Bohumila Kačmára z členstva vo výboroch a zároveň na voľbu Jána Chmelu, nového poslanca, ktorý včera skladal sľub, za člena ústavnoprávneho výboru a Bohumila Kačmára za člena národohospodárskeho a rozpočtového výboru.

Prosím, aby sme sa predstavovali.

/Predstavovalo sa 106 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 95 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 4 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že návrh na zaradenie poslanca do výboru a na zmeny v zložení výborov Slovenskej národnej rady bol prijatý.

T r i n á s t y m bodom programu je

Správa o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej rady za obdobie od 4. do 27. augusta 1990.

Správu ste dostali ako tlač 23.

Má niekto pripomienky k predloženej správe?

Ak nemá, dávam hlasovať o návrhu na uznesenie, ktoré máte v predloženom materiáli.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 104 poslancov./

Kto je za prijatie správy?

/Za hlasovalo 96 poslancov./

Kto je proti?

/Proti hlasoval 1 poslanec./

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že sme so súhlasom vzali na vedomie správu o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej rady za obdobie od 4. júla do 27. augusta 1990.

Vážené pani poslankyne,

vážení páni poslanci,

skôr ako prejdeme k poslednému bodu programu, dovoľte mi prečítať túto informáciu.

Dnes ste dostali tlač 19a Spoločná správa výborov Slovenskej národnej rady o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Slovenskej národnej rady o obecnom zriadení. O tomto zákone bude rokovať 4. schôdza Slovenskej národnej rady v pondelok 3. septembra 1990. Prosím, aby ste si na rokovanie 4. schôdze spolu s príslušným vládnyim návrhom priniesli uvedenú spoločnú správu. Rovnako prosím, aby ste si priniesli všetky ostatné materiály, ktoré sme dnes neprerokovali.

Posledným bodom nášho programu by mali byť otázky poslancov. Súhlasíte, aby tento bod programu bol presunutý na ďalšie rokovanie? Dávam o tom hlasovať.

Prosím prezentáciu.

/Prezentovalo sa 109 poslancov./

Kto je za preloženie posledného bodu programu Otázky poslancov na nasledujúce rokovanie v pondelok?

/Za návrh hlasovalo 97 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 2 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovanie sa zdržalo 10 poslancov./

S faktickou poznámkou sa hlási poslanec Majer.

Poslanec J. Majer:

K pripomienke pána ministra Andráša chcem uviesť, že pri hlasovaní o deviatom bode programu bolo prítomných 120 zo 150 poslancov, čo je 80 %. Pánov ministrov a členov vlády tu bolo 9 z 23.

Druhá poznámka: viacerí sme tu hovorili a navrhovali prijatie slovenského jazyka ako štátneho. Súhlasím, som za

jeho urýchlené prijatie. Ale počúvajte sa, páni poslanci, väčšina z vás hovorí takou slovenčinou, že to trhá uši. Tak si predovšetkým urobme doma poriadok!

Tretia poznámka: včera a dnes sme zistili, že takmer väčšina poslancov nepozná rokovací poriadok. Navrhujem, aby sa urobilo pred alebo po niektorom zasadnutí Slovenskej národnej rady školenie poslancov o právach a povinnostiach a o rokovacom poriadku, pretože ho neovládajú a potom sa rokovanie predlžuje.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Prosím, faktickú poznámku má pán predseda Mikloško.

Predseda SNR F. Mikloško:

Vitam návrh pána poslanca Majera na školenie poslancov k rokovaciemu poriadku a zároveň ho poverujem, aby toto školenie viedol /potlesk/.

Prvý podpredseda SNR I. Černoгуrský:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

program schôdze sme vyčerpali. Ďakujem vám za účasť a končím trojdňové rokovanie 3. schôdze Slovenskej národnej rady.

Schôdza ukončená 29. augusta 1990 o 2,30 hodine.

U z n e s e n i a
prijaté na 3. schôdzi Slovenskej národnej rady
27. až 29. augusta 1990.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo: 1374/1990

25

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY

z 28. augusta 1990

k vládnemu návrhu zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky /tlač SNR 18/

S l o v e n s k á n á r o d n á r a d a
s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Slovenskej národnej rady o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov SNR /tlač 18a/ a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy; prijaté znenie zákona je uvedené v prílohe.

Predseda
Slovenskej národnej rady:
František M i k l o š k o , v.r.

Overovateľiu:

Ján P a u č o , v.r.

Andrej H a j d u k , v.r.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo: 1365/1990

26

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY

z 28. augusta 1990

k vládnemu návrhu zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do
orgánov samosprávy obcí /tlač SNR 20/

S l o v e n s k á n á r o d n á r a d a
s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Slovenskej národnej rady o voľbách
do orgánov samosprávy obcí podľa výsledkov hlasovania k spo-
ločnej správe výborov SNR /tlač SNR 20a/ a k pozmeňujúcim ná-
vrhom poslancov z rozpravy; prijaté znenie zákona je uvedené
v prílohe.

Predseda
Slovenskej národnej rady:
František M i k l o š k o , v.r.

Overovateľka:

Ján P a u č o , v.r.

Andrej H a j d u k , v.r.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo: 1093/1990

27

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY

z 28. augusta 1990

k vládnemu návrhu zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch
/tlač SNR 11/

S l o v e n s k é n á r o d n á r a d a
s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Slovenskej národnej rady o priestupkoch podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov SNR /tlač SNR 11a/ a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy; prijaté znenie zákona je uvedené v prílohe.

Predseda
Slovenskej národnej rady:
František M i k l o š k o , v.r.

Overovatelia:

Ján P a u č o , v.r.
Andrej H a j d ů k , v.r.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo: 1424/1990

28

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NARODNEJ RADY

z 28. augusta 1990

k návrhu Predsedníctva Slovenskej národnej rady na vydanie zákona Slovenskej národnej rady o vyhlásení 1. novembra 1990 za Deň zmierenia /Pamiatke obetiam politického násillia/
/tlač SNR 26/

S l o v e n s k á n á r o d n á r a d a
s c h v a ľ u j e

návrh zákona Slovenskej národnej rady o vyhlásení
1. novembra 1990 za Deň zmierenia /Pamiatke obetiam politic-
kého násillia/ tak, ako ho odporučil predseda Slovenskej národ-
nej rady.

Predseda
Slovenskej národnej rady
František M i k l o š k o , v.r.

Overovatelia:

Ján P a u č o , v.r.

Andrej H a j d u k , v.r.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo. 1426/1990

29

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY

z 29. augusta 1990

k návrhu skupiny poslancov Slovenskej národnej rady na vydanie zákona SNR o plati a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady /čísť SNR 21/

Slovenská národná rada
s c h v a ŕ u j e

navrh zákona Slovenskej národnej rady o plati a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov SNR /čísť SNR 21a/ a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy; prijaté znenie zákona je uvedené v prílohe.

Predseda
Slovenskej národnej rady
Ivan Lišček M i k l o s k o , v. r.

Overovatelia:

Ján Paučo , v. r.

Andrej Hajdúk , v. r.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo: 1424/1990

30

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY

z 29. augusta 1990

k odpovedi ministra vlády Slovenskej republiky J. Belcáka
na interpeláciu poslanca I. Čuťáka

S l o v e n s k á n á r o d n á r a d a
s d h l a s í

s odpoveďou ministra vlády Slovenskej republiky Jozefa
Belcáka na interpeláciu poslanca Ivana Čuťáka, prednesenú
na 2. schôdzi Slovenskej národnej rady 4. júla 1990.

Predseda
Slovenskej národnej rady
František Mikloško, v.r.

Overovatelia:

Ján Paučo, v.r.

Andrej Hajduk, v.r.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo: 1425/1990

31

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NARODNEJ RADY

z 29. augusta 1990

k zmenám v zložení výborov Slovenskej národnej rady

Slovenská národná rada

podľa § 4 písm. 1/ zákona Slovenskej národnej rady č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady

A. u v o ľ u t i l a

Jozefa M i k l o š k o
podpredsedu vlády ČSR

z členstva v Zahraničnom
výbore SNR

Vladimíra O n d r u š a
podpredsedu vlády SR

z členstva vo Výbore SNR
pre životné prostredie a
ochranu prírody

Gáboru Z á s z l á c s a
podpredsedu vlády SR

z členstva v Ústavnopráv-
nom výbore SNR

Ladislava K o š t o
ministra spravodlivosti SR

z členstva v Ústavnopráv-
nom výbore SNR

SLOVENSKA NÁRODNÁ RADA

2 -

Augustína Marján - H o u k u
ministra vlády SR

z členstva v Národohospodár-
skom a rozpočtovom výbore SNR

Indiľtyna Š o u p k u
ministra kultúry SR

z členstva vo Výbore SNR pre
vzdelanie, vedu, kultúru a
šport

Viliama Ťubeľhausera
ministra lesného a vodného
hospodárstva a drevospracujú-
ceho priemyslu

z členstva v Národohospodár-
skom a rozpočtovom výbore SNR

Bohumila K a c m a r a

z členstva vo Výbore SNR pre
sociálnu politiku, zdravotní-
ctvo a sociálne vzťahy,

B z v o l i t a

Jána Č h m e l u

za člena Medzivládneho vy-
bora SNR

Bohumila K a c m a r a

za člena Národohospodárskoho
a rozpočtového a výbora SNR

Predseda
Slovenskej národnej rady
František M i k l a ť k o , v. r.

Overovatelia

Ján P a u c o , v. r.

Andrej H a j d u k , v. r.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA

Číslo: 1424/1990

32

UZNESENIE

SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY

z 29. augusta 1990

k správe o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej rady
za obdobie od 4. júla do 27. augusta 1990

S l o v e n s k á n á r o d n á r a d a
b e r i e s o s u h l a s o m n a v e d o m i e

správu o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej ra-
dy za obdobie od 4. júla do 27. augusta 1990.

Prodseda
Slovenskej národnej rady
Ivan Liška M i k l o š k o , v.r.

Overovatelia:

Ján P a u ť o , v.r.

Andrej H a j d ů k , v.r.

O B S A H

27. augusta 1990:

Otvorenie a procedurálne otázky	str. 1
Navrh programu schôdze	str. 1
Poslanec P. B i ň á k	str. 2
Podpredseda vlády SR G. Z á s z l o a	str. 2
Poslanec R. S z a b ó	str. 2
Hlasovanie o navihu programu	str. 3

1. Informácia prvého podpredsedu SNR

<u>1. Č a r n o g u r s k é h o o</u> <u>spomienkovom zhromaždení v Ružomberku</u> <u>konanom 26. augusta 1990</u>	str. 4
--	--------

R o z p r a v a	str. 11
Poslanec P. T a t á r	str. 11
Poslanec P. B r ň á k	str. 14
Poslanec A. H r n k o	str. 15
Poslanec P. H o m o l a	str. 16
Poslanec C. I v a n	str. 17
Poslanec L. D o b o s	str. 18
Poslanec C. I v a n	str. 18
Poslanec J. P r o k e š	str. 19
Poslanec M. D z i a k -Košícky	str. 20

2. Informácia predsedu vlády SR V. M e -

<u>č i a r a o výsledku pracovného stre-</u> <u>nutia predstaviteľov Federálnej vlády a</u> <u>narodných vlád v Trenčianskych Tepliciach</u> <u>8. a 9. augusta 1990</u>	str. 21
---	---------

Prvý podpredseda vlády SR J. Č a r - n o g u r s k ý	str. 51
---	---------

K o n s p r a v a	str.	57
Podpredsedníčka SNR O. K o l i t o š o v á	str.	57
Poslanec J. M a j e r	str.	60
Poslanec A. H r n k o	str.	61
Poslanec P. T a t á r	str.	64
Poslanec M. A n d e l	str.	64
Poslanec M. K r a j č o v í ě	str.	67
Poslanec J. H ť b e l	str.	68
Predseda SNR P. M i k l o š k o	str.	69
Poslanec M. D s i a k - K o š i c k y	str.	70
Poslanec M. P t á ě n i k	str.	71
Poslanec I. L u p t á k	str.	73
Poslanec P. B r á ě k	str.	74
Predseda SNR P. M i k l o š k o	str.	77
Poslanec P. H r á ě k	str.	77
Poslanec P. K o š t á l	str.	77
Poslankyňa K. B a u e r o v á	str.	78
Poslanec A. H r n k o	str.	80
Predseda vlády SR V. M o ě i a r	str.	81
Podpredsedníčka SNR O. K o l i t o - š o v á	str.	87
3. <u>Správa Mandátového a imunitného výboru SNR o nastúpení náhradníka na uvoľnený mandát poslanca</u>	str.	88
Poslankyňa K. K o n d á š o v á	str.	88
4. <u>Sľub poslance Slovenskej národnej rady</u>	str.	89
5. <u>Vládny návrh zákona SNR o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej re- publiky</u>	str.	89
Podpredseda vlády SR G. Z á s z l o s	str.	90

Spoločný spravodajca výborov SNR	
poslanec M. Sečanský	str. 94
 Rozpráva	 str. 100
Poslanec J. Berényi	str. 101
Prvý podpredseda SNR I. Černo-	
gurský	str. 103
Poslanec M. Huba	str. 103
Poslanec J. Varjú	str. 106
Poslanec P. Sábó	str. 108
Poslanec Š. Kvietik	str. 111
Poslanec E. Bárány	str. 115
Poslanec R. Hammerlik	str. 116
Poslanec M. Ftáčnik	str. 117
Poslanec J. Majer	str. 118
Poslanec Š. Macko	str. 119
Poslanec J. Dobrovoľný	str. 124
Poslanec E. Fogaš	str. 124
Poslankyňa B. Badálová	str. 126
Poslanec M. Dziah - Košický	str. 128
Poslanec C. Ivan	str. 129
Prvý podpredseda vlády SR J. Čar-	
nogurský	str. 132
Poslanec I. Hudec	str. 133
Poslanec K. Dubjell	str. 133

28. a 29. augusta 1990

Poslanec P. Tirinda	str. 136
Poslanec J. Pindra	str. 137
Minister zdravotníctva SR A. Rakús	str. 138
Podpredseda vlády SR J. Kučerák	str. 142
Minister plánovania SR R. Filkus	str. 147
Minister lesného a vodného hospodár-	
stva SR V. Oberhauser	str. 148

Minister priemyslu SR J. H o l č í k	str. 154
Minister zdravotníctva SR A. R a k u n	str. 156
Predseda vlády SR V. M e č i a r	str. 157
Minister poľnohospodarstva a vyživy SR M. D ž a t k o	str. 157
Predseda Úradu pre správu a privatiza- ciu národného majetku A. M. H u s k a	str. 159
Poslanec I. H u d e c	str. 161
Poslanec R. B r e s t e n s k y	str. 163
Poslanec P. S a b o	str. 165
Predseda vlády SR V. M e č i a r	str. 166
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	str. 174
Schválenie vládneho návrhu zákona	str. 200

6. Vládny návrh zákona SNR o voľbách do orgánov samosprávy obcí	str. 202
Poslanec P. B r ň á k	str. 202
Podpredseda vlády SR G. Z á s z l o n	str. 204
Hlasovanie o protinávru poslanca P. B r ň á k a	str. 204
Minister vnútra SR A. A n d r a š	str. 205
Spoločný spravodajca výborov SNR poslanec E. R o z s a	str. 211
R o z p r a v a	str. 216
Prvý podpredseda SNR J. Č a r n o g u r s k y	str. 217
Prečítanie pripomienok k návrhu za- kona podľa spoločnej správy výborov SNR	str. 225
Poslanec J. P l e s n í k	str. 258
Poslanec L. K l í m a n	str. 260
Poslanec L. A s v á n y i	str. 262
Poslanec G. A g á r d y	str. 265
Poslanec J. P r o k e š	str. 267
Poslankyňa O. M a r h u l i k o v á	str. 268

Poslanec R. H a m e r l i k	str. 268
Poslanec L. S n o p k o	str. 270
Poslanec J. T r e p á ě	str. 270
Poslanec E. R o z n a	str. 272
Minister vnútra SR A. A n d r á š	str. 273
Návrhovanie o vládnom návrhu zákona	str. 275
<u>Schválenie vládneho návrhu zákona</u>	str. 297
7. <u>Vládny návrh zákona SNR o priestupkoch</u>	str. 299
Minister vnútra SR A. A n d r á š	str. 299
Spoločný spravodajca výborov SNR poslanec V. S l á d e k	str. 302
R o z p r a v a	str. 310
Poslanec M. P l a č n í k	str. 311
Poslanec V. K o t r u s	str. 311
Poslanec M. K u s ý	str. 312
Podpredsedníčka SNR O. K e l t o š o v a	str. 313
Poslanec L. S n o p k o	str. 314
Poslanec J. P e t k o	str. 315
Poslaníkyňa B. H a d á l o v á	str. 318
Poslanec V. K o t r u s	str. 319
Poslanec E. U á r á n y	str. 320
Poslanec A. H a j d u k	str. 321
Poslanec M. K u s y	str. 322
Poslanec M. K r a j č o v í ě	str. 323
Poslanec I. D i a n i š k a	str. 323
Minister vnútra SR A. A n d r á š	str. 324
Námestník generálneho prokurátora SR poverený vedením prokuratúry SR	
L. Č e n d u l a	str. 325
Predseda Najvyššieho sudu SR K. P l a n k	str. 326
Poslanec V. S l á d e k	str. 328
Poslanec B. P o g a ň	str. 330
Poslanec M. D z i a k - Košický	str. 330

Hlasovanie o vládnom návrhu zákona	str.	331
Schválenie vládneho návrhu zákona	str.	338
8. Návrh Predsedníctva SNR na vydanie zá- konného <u>NH o vyhlásení 1. novembra 1990</u> <u>za 1. uzmierenia, Pamiatke obetiam po</u> <u>litického násillia</u>	str.	339
Prededa SNR F. M i k l o š k o	str.	339
R o z p r a v a		
Poslanec P. W e i s s	str.	342
Hlasovanie o návrhu zákona	str.	347
Schválenie <u>návrhu zákona</u>	str.	348
Poslanec J. H r o c k a - návrh na precušenie rokovania	str.	349
Hlasovanie o návrhu poslanca J. Brocku	str.	349
9. <u>Návrh skupiny poslancov SNR na vydanie</u> <u>zákonu SNR o pláte a náhradách výdavkov</u> <u>poslancov SNR</u>	str.	350
Prvy podpredseda SNR I. Č a r n o g u r - s k y	str.	350
R o z p r a v a	str.	358
Poslanec V. K o t r u s	str.	358
Poslanec P. K o š ť á l	str.	359
Poslanec J. P o k o r n y	str.	360
Poslankyňa G. K a l i s k á	str.	361
Poslanec P. B r ň á k	str.	363
Poslanec J. M a s a r i k	str.	364
Poslanec R. B r e s t e n s k y	str.	366
Poslanec V. S l á d e k	str.	367
Poslanec I. L u p t á k	str.	368
Poslanec M. D z i a k - Košický	str.	369

Poslanec C.	I v a n	str.	171
Poslanec M.	H u b a	str.	173
Poslanec P.	S a b o	str.	375
Poslanec A.	Z o r i š á k	str.	376
Poslanec A.	V a r g a	str.	377
Poslanec J.	P r o k e š	str.	378
Poslanec M.	F t á ě n i k	str.	379
Poslanec J.	G a š p a r	str.	379
Poslanec P.	S a b o	str.	380
Prvý podpredseda SNR I.	Č a r n o		
q u r s k y	- zaver diskusie	str.	380
Hlasovanie o návrhu zákona		str.	382
Schválenie návrhu zákona		str.	390
10.	Odpoveď na interpeláciu prednesenú na 2. schôdzi SNR	str.	390
Poslanec I.	H u p t á k	str.	391
Podpredsedníčka SNR O.	K e l t o š o v á	str.	392
11.	<u>Písomné odpovede na otázky poslancov, prednesené na 2. schôdzi SNR</u>	str.	392
12.	<u>Návrh na voľbu poslanca do výboru a na zmeny v zložení výborov SNR</u>	str.	393
13.	<u>Správa o činnosti Predsedníctva SNR za obdobie od 4. do 27. augusta 1990</u>	str.	394
Poslanec J.	M a j e r - faktické pripomienky	str.	395
Predseda SNR P.	M i k l o š k o	str.	396
Ukončenie schôdze		str.	396
Uznesenia prijaté na 3. schôdzi SNR			